

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU
yerelden evrensele • from local to universal
TURKISH ACCREDITATION AGENCY

2022

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

TÜRKÇE - İNGİLİZCE

www.turkak.org.tr

Yerelden evrensele
from local to universal

Sözlük içerisinde yer alan terimler Türkçe alfabetik sıraya göre sıralanmaktadır.

Standartlarda kullanılan fiil biçimleri ...	4		
A ...	4	M ...	175
B ...	22	N ...	190
C ...	39	O ...	194
Ç ...	46	Ö ...	200
D ...	54	P ...	208
E ...	78	R ...	221
F ...	87	S ...	226
G ...	89	Ş ...	239
H ...	109	T ...	241
I ...	120	U ...	266
İ ...	121	Ü ...	276
J ...	140	V ...	281
K ...	141	Y ...	282
L ...	173	Z ...	301

TERİMLER SÖZLÜĞÜ · 2022

Bu terimler sözlüğü Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye tarafından finanse edilen TÜRKAK'ın faydalanıcısı olduğu IPA-II projesi kapsamında hazırlanmış ve daha sonra TÜRKAK tarafından kontrol edilerek nihai hâle getirilmiştir.

HAZIRLAYAN Merih Malmqvist Nilsson & Atakan Baştürk · **KONTROL** Ömer Karavelioğlu, Gökçen Gürsoy Tezcan, İhsan Emre Bilici, Şakir Ömer Sarı ve tüm akreditasyon başkanlıklarının katkılarıyla · **GRAFİK TASARIM** Ömer Karavelioğlu · **YAYINCI** TÜRKAK · **ADRES** Mustafa Kemal Mh. 2125. Sk. No:1 Çankaya Ankara · **TELEFON** +90 312 410 8200 · **FAKS** +90 312 410 8300 · **E-POSTA** info@turkak.org.tr · **İNTERNET SİTESİ** www.turkak.org.tr · **SOSYAL MEDYADA BİZİ TAKİP EDİN** [LinkedIn](#), [Twitter](#), [Instagram](#), [YouTube](#) @turkak · Görüş ve önerilerinizi info@turkak.org.tr adresine iletebilirsiniz · Türk Akreditasyon Kurumu · yerelden evrensel · 2022 ·

Türkiye'de faaliyet alanına giren konularda tek yetkili ulusal akreditasyon kurumu olmanın yanı sıra çok taraflı anlaşmalara konu tüm alanlarda uluslararası tanınırlığa sahip olarak öncelikle ülkemizde yerleşik olan ve uluslararası çevrelerden uygunluk değerlendirme kuruluşlarına en iyi çözümleri en kolay ve en hızlı şekilde sunmak öncelikli hedefimizdir. Lideri olduğumuz akredite uygunluk değerlendirme faaliyetleri sektöründe, yenilikçi çözümlerimizle pozitif değişime öncülük etmeye ve bugünüme olduğu kadar yarınlara da değer katmaya devam ediyoruz.

Hazırladığımız bu sözlüğün paydaşlarımıza akreditasyon ve uygunluk değerlendirme konularında kullanılan terimler için yararlı bir başvuru kaynağı olmasını amaçlıyor, ülkemizde, Avrupa Birliği Ortak Pazarı'nda ve tüm dünyada güvenilir ürün, proses, yönetim sistemi ve hizmetlerin tesisine katkı sağlamasını ümit ediyoruz.

Bu vesileyle başarılı sonuçlara ulaşmamızda en önemli payı olan değerli çalışanlarımıza, bizlere daima güvenen tüm iç ve dış paydaşlarımıza teşekkürlerimi sunuyor ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen Sayın Dışişleri Bakanımız Mevlüt ÇAVUŞOĞLU ve Sayın Dışişleri Bakan Yardımcımız ve Yönetim Kurulu Başkanımız Büyükelçi Faruk KAYMAKCI'ya saygılarımı arz ediyorum.

Banu MÜDERRİSOĞLU
Genel Sekreter

Standartlarda kullanılan fiil biçimleri

-meli/malı

Kullanım alanı: Akreditasyon, uygunluk değerlendirme
Kaynak: Akreditasyon standartları

İlgili fıkranın, cümlenin içindeki gerekliliklerin yerine getirilmesinin zorunlu olduğunu ifade eder.

esastır

Kullanım alanı: Akreditasyon, uygunluk değerlendirme
Kaynak: Akreditasyon standartları

İlgili fıkranın, cümlenin içindeki gerekliliklerin veya gerekliliğin yerine getirilmesinin beklendiğini veya arzu edildiğini ifade eder.

izin verilir

Kullanım alanı: Akreditasyon, uygunluk değerlendirme
Kaynak: Akreditasyon standartları

Rehber olarak kullanılan ancak standarda uygunluk için zorunlu olmayan bir gereklilik veya metin için kullanılır.

-abilir, -ebilir

Kullanım alanı: Akreditasyon, uygunluk değerlendirme
Kaynak: Akreditasyon standartları

Bir olabilirliği, yapabilirlik/yapılabilirliği belirtir.

A

AB gemisi

Kullanım alanı: Gemi teçhizatı
Kaynak: Gemi teçhizatı yönetmeliği (AB) 2014/90

Uluslararası sözleşmelerin kapsamına giren ve AB Üyesi devletin bandırasını taşıyan gemi.

shall

Field of use: Accreditation, conformity assessment
Source: Accreditation standards

Signifies a requirement to comply with the contents of the clause.

should

Field of use: Accreditation, conformity assessment
Source: Accreditation standards

Signifies that compliance with the contents of the clause or requirement is expected or desired.

may

Field of use: Accreditation, conformity assessment
Source: Accreditation standards

Indicates a requirement or text which provides guidance but is not mandatory for compliance with the Standard.

can

Field of use: Accreditation, conformity assessment
Source: Accreditation standards

Indicates a possibility or a capability.

EU ship

Field of use: Marine equipment
Source: Directive 2014/90/EU on marine equipment

A ship flying the flag of a Member State and falling within the scope of the international conventions.

AB gübreleme ürünü

Kullanım alanı: Tarım ve ormancılık
Kaynak: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliği

Piyasada bulundurulduğu zaman CE markası taşıyan bir gübreleme ürünü.

AB piyasasına giren ürünler

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

AB piyasasına arz edilmek veya AB gümrük sahası içinde kişisel kullanım veya tüketim amacıyla, "serbest dolaşım için piyasaya arz etme" konulu gümrük prosedürüne tabi tutularak üçüncü ülkelerden ithal edilen ürünler.

AB uygunluk beyanı

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: Avrupa Birliği Ürün Kurallarının Uygulanmasına İlişkin "Mavi Rehber" 2022 (2022/C 247/01)

AB uygunluk beyanı, ürünün ilgili mevzuatın tüm ilgili gereklerini karşıladığını belirten belgedir. Birlik uyum mevzuatı, imalatçıya bir ürünün piyasaya arz edilmesinden önce bir AB uygunluk beyannamesi hazırlama ve imzalama yükümlülüğü getirmektedir.

AB uyum mevzuatı

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

Ürünlerin AB içinde piyasaya arz edilmesi için gerekli şartları uyumlaştıran herhangi bir AB mevzuatı.

Not: Bazı AB yönetmeliklerinin çevirilerinde "AB uyumlaştırılmış mevzuatı", "Birlik uyumlaştırılmış mevzuatı" ve "uyumlaştırılmış AB mevzuatı" terimleri de kullanılmaktadır.

EU fertilising product

Field of use: Agriculture and forestry
Source: Regulation (EU) 2019/1009 on fertilising products

A fertilising product which is CE marked when made available on the market.

products entering the Union market

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Products from third countries intended to be placed on the Union market or intended for private use or consumption within the customs territory of the Union and placed under the customs procedure 'release for free circulation'.

EU declaration of conformity

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: The 'Blue Guide' on the implementation of EU product rules 2022 (2022/C 247/01)

The EU declaration of conformity is the document that states that the product satisfies all the relevant requirements of the applicable legislation. Union harmonisation legislation imposes an obligation on the manufacturer to draw up and sign an EU declaration of conformity before placing a product on the market.

Community harmonisation legislation

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

Any Community legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

Note: "Union Harmonisation Legislation" is also used in some of the EU legislation.

açık alanda kullanılan teçhizat

Kullanım alanı: Açık havada kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan gürültü
Kaynak: Açık alanda kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan çevredeki gürültü emisyonu ile ilgili yönetmelik (2000/14/AT)

Tahrik elemanlarına bakılmaksızın, kendinden tahrikli veya hareket edebilen, tipine göre açık havada kullanılması amaçlanan ve çevre gürültüsünü artıran makineler ile Makina Emniyeti Yönetmeliğinin (98/37/AT) 4 üncü maddesinde tanımlanan bütün makineler ve emniyet parçalarıdır. Ses iletiminin olmadığı veya önemli bir şekilde etkilenmediği (örneğin çadırların altında, yağmura karşı korunmak için çatı altında veya bina içinde) ortamda, teçhizatın kullanımı, açık alanda olarak kabul edilir; aynı zamanda, tipine göre açık havada kullanım için amaçlanan ve çevresel olarak gürültü çıkaran, sanayi ve çevre için güç tahrikli olmayan teçhizattır. Yönetmelikte teçhizat tiplerinin tamamı 'teçhizat' olarak belirtilir.

açık kategori

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Uygulama yönetmeliği (EU) 2019/947 Madde 4'te tanımlanan UAS işletmesi kategorileri.

açık ürün alanı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünün çevreye açık olduğu bir ortam (kısacası, tamamen paketlenmemiş olduğu veya ekipmanın veya boruların içinde olmadığı alan).

aday

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Belirtilen ön şartları yerine getiren ve belgelendirme prosesine kabul edilen başvuru sahibi.

equipment for outdoor use

Field of use: Noise emission by equipment for use outdoors
Source: Directive 2000/14/EC on noise emission in the environment by equipment for use outdoors

All machinery defined in Article 1(2) of Directive 98/37/EC of the European Parliament and of the Council of 22 June 1998 on the approximation of the laws of the Member States relating to machinery(1) which is either self-propelled or can be moved and which, irrespective of the driving element(s), is intended to be used, according to its type, in the open air and which contributes to environmental noise exposure. The use of equipment in an ambience where the transmission of sound is not or not significantly affected (for instance under tents, under roofs for protection against rain or in the shell of houses) is regarded as use in the open air. It also means non-powered equipment for industrial or environmental applications which is intended, according to its type, to be used outdoors and which contributes to environmental noise exposure. All these types of equipment are hereinafter referred to as 'equipment'.

open category

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A category of UAS operations that is defined in Article 4 of Implementing Regulation (EU) 2019/947.

open product area

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An area in which product is open to the environment (i.e. not fully enclosed in packaging or within equipment/pipes).

candidate

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Applicant who has fulfilled specified prerequisites and has been admitted to the certification process.

adil olma

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Belgelendirme prosesinde, her bir adaya başarı için fırsat eşitliğinin sağlanması.

advers olay

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir klinik araştırma bağlamında araştırma amaçlı cihazla ilgili olsun veya olmasın, gönüllülerdeki, kullanıcılardaki veya diğer kişilerdeki, anormal bir laboratuvar bulgusu dahil olmak üzere, istenmeyen tıbbi olay, hastalık veya yaralanma ya da istenmeyen klinik bulgular.

advers olay

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir performans çalışması bağlamında performans çalışmasına yönelik cihazla ilgili olsun veya olmasın gönüllüler, kullanıcılar veya diğer kişilerdeki, anormal bir laboratuvar bulgusu dâhil olmak üzere beklenmeyen tıbbi olayı, uygun olmayan hasta yönetimi kararını, istenmeyen hastalık veya yaralanma ya da beklenmeyen klinik bulgular.

aglomerat

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Nanomateriyal tanımının amaçları doğrultusunda, sonuçta oluşan dış yüzey alanı, bireysel bileşenlerin yüzey alanlarının toplamına benzer olan, zayıf bağlarla bağlanmış partiküller veya agregatlar topluluğudur.

agregat

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Nanomateriyal tanımının amaçları doğrultusunda, güçlü bağlarla bağlanmış veya birleşmiş partiküllerden oluşan partiküldür.

fairness

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Equal opportunity for success provided to each candidate in the certification process.

adverse event

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any untoward medical occurrence, unintended disease or injury or any untoward clinical signs, including an abnormal laboratory finding, in subjects, users or other persons, in the context of a clinical investigation, whether or not related to the investigational device.

adverse event

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any untoward medical occurrence, inappropriate patient management decision, unintended disease or injury or any untoward clinical signs, including an abnormal laboratory finding, in subjects, users or other persons, in the context of a performance study, whether or not related to the device for performance study.

agglomerate

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

For the purposes of the definition of nanomaterial, agglomerate means a collection of weakly bound particles or aggregates where the resulting external surface area is similar to the sum of the surface areas of the individual components.

aggregate

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

For the purposes of the definition of nanomaterial, aggregate means a particle comprising of strongly bound or fused particles.

akış şeması

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Belli bir gıda ürününün üretim ve yapımında kullanılan adımlar ve işlemlerin sistematik olarak gösterilmesi.

akış şeması

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Bir prosesin ardarda gelen ve karşılıklı etkileşimde bulunan her adımının şema olarak ve sistematik bir şekilde sunulması.

akışkanlar

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Süspansiyon halinde katı içerenler de dahil olmak üzere hem saf halde bulunan gazlar, sıvılar ve buharlar, hem de bunların karışımları.

akreditasyon

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları Ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği

Bir ulusal akreditasyon kurumu tarafından bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun belirli bir uygunluk değerlendirme faaliyetini yerine getirmek üzere ilgili ulusal veya uluslararası standartların belirlediği gerekleri ve uygulanabildiği yerlerde ilgili sektörel düzenlemelerde öngörülen ek gerekleri karşıladığının tespitine ve resmi kabulüne ilişkin kamu faaliyeti.

akreditasyon

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun, belirli uygunluk değerlendirme faaliyetlerini yapmaya yetkin olduğunu resmi kanıtlarıyla gösteren, üçüncü taraf doğruluk beyanı.

flow diagram

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A systematic representation of the sequence of steps or operations used in the production or manufacture of a particular food item.

flow diagram

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Schematic and systematic presentation of the sequence and interactions of steps in the process.

fluids

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Gases, liquids and vapours in pure phase as well as mixtures thereof; fluids may contain a suspension of solids.

accreditation

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

An attestation by a national accreditation body that a conformity assessment body meets the requirements set by harmonised standards and, where applicable, any additional requirements including those set out in relevant sectoral schemes, to carry out a specific conformity assessment activity.

accreditation

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Third-party attestation related to a conformity assessment body, conveying formal demonstration of its competence, impartiality and consistent operation in performing specific conformity assessment activities.

akreditasyon

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Belirli uygunluk değerlendirme görevlerini gerçekleştirmek için yetkinliğini resmi kanıtlama ile bildiren bir uygunluk değerlendirme kuruluşu ile ilgili üçüncü taraf onayı.

akreditasyon

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: Avrupa Birliği Ürün Kurallarının Uygulanmasına İlişkin "Mavi Rehber" 2022 (2022/C 247/01)

Akreditasyon, EN ISO/IEC 17000 standartlarına göre gerçekleştirilen ve bildirim yapılmak istenen uygunluk değerlendirme kuruluşlarının yeterliliğinin Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) üyesi ulusal akreditasyon kurumları tarafından teknik değerlendirilmesidir.

akreditasyon faaliyeti

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon sürecinin münferit operasyonel görevleri.

akreditasyon kararı

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon verme, sürdürme, genişletme, daltma, askıya alma ve geri çekme kararları.

akreditasyon kurumu

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyonu gerçekleştiren yetkili kuruluş.

Not: Bir akreditasyon kurumu, yetkisini genellikle hükümetten alır.

accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Third-party attestation related to a conformity assessment body conveying formal demonstration of its competence to carry out specific conformity assessment tasks.

accreditation

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: The 'Blue Guide' on the implementation of EU product rules 2022 (2022/C 247/01)

Accreditation, performed according to the EN ISO/IEC 17000 series of standards by nationally recognised accreditation bodies that are members of the European cooperation for Accreditation (EA), is a technical assessment of the competence of the conformity assessment body seeking notification.

accreditation activity

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Individual operational tasks of the accreditation process.

accreditation decision

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Decision on granting, maintaining, extending, reducing, suspending and withdrawing accreditation.

accreditation body

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Authoritative body that performs accreditation.

Note: The authority of an accreditation body is generally derived from government.

akreditasyon kurumu logosu

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir akreditasyon kurumu tarafından kendisini tanıtmak için kullanılan logo.

accreditation body logo

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Logo used by an accreditation body to identify itself.

akreditasyon kurumu personeli

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon kurumu adına faaliyet yürüten içeriden veya dışarıdan bireyler.

accreditation body personnel

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Internal and external individuals carrying out activities on behalf of the accreditation body.

akreditasyon markası

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akredite edilen uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından, akredite edildiklerini göstermek üzere kullanılan, bir akreditasyon kurumu tarafından verilen sembol.

accreditation symbol

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Symbol issued by an accreditation body to be used by accredited conformity assessment bodies to indicate they are accredited.

akreditasyon programı

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Aynı kuralların geçerli olduğu uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonu ile ilgili kurallar ve süreçler.

accreditation scheme

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Rules and processes relating to the accreditation of conformity assessment bodies to which the same requirements apply.

Not 1: Akreditasyon programı gereklilikleri, bunlarla sınırlı kalmamakla birlikte, ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17021, ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17024, ISO 17034, ISO/IEC 17043, ISO/IEC 17065, ISO 15189 ve ISO 14065'i kapsar.

Note 1: Accreditation scheme requirements include, but are not limited to, ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17021, ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17024, ISO 17034, ISO/IEC 17043, ISO/IEC 17065, ISO 15189 and ISO 14065.

akreditasyon süreci

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon programında tanımlandığı gibi, akreditasyon başvurusundan itibaren, akreditasyonun verilmesi ve sürdürülmesi dahil gerçekleştirilen faaliyetler.

accreditation process

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Activities from application through to granting and maintenance of accreditation as defined by the accreditation scheme.

akreditasyonun askıya alınması

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon kapsamının bir kısmına veya tamamına geçici bir süre kısıtlama getirilmesi.

suspending accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Putting temporary restrictions in place for all or part of the scope of accreditation.

akreditasyonun daraltılması

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon kapsamının bir kısmının iptal edilmesi.

reducing accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Cancelling part of the scope of accreditation.

akreditasyonun esnek kapsamı

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon kurumu tarafından doğrulandığı gibi uygunluk değerlendirme kuruluşunun, yetkinliği kapsamına giren yöntem ve diğer parametrelerde değişiklikler yapmaya izin verilen uygunluk değerlendirme kuruluşlarının ifade edilen akreditasyon kapsamı.

flexible scope of accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Scope of accreditation expressed to allow conformity assessment bodies to make changes in methodology and other parameters which fall within the competence of the conformity assessment body as confirmed by the accreditation body.

akreditasyonun genişletilmesi

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon kapsamına uygunluk değerlendirme faaliyetleri ilave edilmesi.

extending accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Adding conformity assessment activities to the scope of accreditation.

akreditasyonun geri çekilmesi

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Kapsamın tamamı için akreditasyonun iptal edilmesi.

withdrawing accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Cancelling accreditation for the full scope.

akreditasyonun kapsamı

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akredite olmak için müracaat edilen veya akredite edilmiş olan belirli uygunluk değerlendirme faaliyetleri.

scope of accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Specific conformity assessment activities for which accreditation is sought or has been granted.

akreditasyonun sürdürülmesi

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Tanımlanmış bir kapsam için akreditasyonun devam ettiğinin doğrulanması.

akreditasyonun verilmesi

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyonun tanımlanan kapsamı için akreditasyon verilmesi.

aksama

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirilmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Beklenen veya beklenmeyen ve kuruluşun hedeflerine göre ürün ve hizmet sunumunda plan dışı, olumsuz sapma yaratan olay.

aksiyon kriteri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

OPRP'nin izlenmesi için ölçülebilen ve özlenebilen şartname.

Not: Bir önlem kriteri OPRP'nin kontrol altında kalıp kalmadığını tespit etmek için saptır ve kabul edilebilir (kriter yerine getirilmişse OPRP amaçlandığı gibi işliyor demektir) ile kabul edilemez (kriter yerine getirilmemişse OPRP amaçlandığı gibi işlemiyor demektir) arasında ayırım yapar.

maintaining accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Confirming the continuance of accreditation for a defined scope.

granting accreditation

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Awarding accreditation for a defined scope of accreditation.

disruption

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Incident, whether anticipated or unanticipated, that causes an unplanned, negative deviation from the expected delivery of products and services according to an organization's objectives.

action criterion

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Measurable or observable specification for the monitoring of an OPRP.

Note: An action criterion is established to determine whether an OPRP remains in control, and distinguishes between what is acceptable (criterion met or achieved means the OPRP is operating as intended) and unacceptable (criterion not met nor achieved means the OPRP is not operating as intended).

aktif cihaz

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

İşleyişi, insan vücudu tarafından bu amaç için üretilen veya yerçekimi tarafından üretilen enerjiden başka bir kaynağa dayalı olan ve bu enerjinin yoğunluğunu değiştirmek veya bu enerjiyi dönüştürmek suretiyle çalışan cihazdır. Bir aktif cihazla hasta arasında kayda değer bir değişiklik yaratmadan enerji, madde veya diğer öğelerin iletimini amaçlayan cihazlar, aktif cihaz olarak kabul edilmez. Yazılım da bir aktif cihaz olarak kabul edilir.

aktivite oyuncuğu

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Aktivite yapılırken destek gövdesinin sabit kaldığı ve bir çocuk tarafından tırmanma, zıplama, asılma, kayma, sallanma, dönme, emekleme veya sürünme gibi hareketlerin veya bu hareketlerin bir kısmının birlikte yapılabilmesine yönelik evsel kullanılan oyuncak.

akut referans dozu

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Uygun çalışmaların verilerine dayanarak ve toplumdaki hassas gruplar (örneğin çocuklar ve doğmamış bebekler) göz önünde bulundularak, tüketiciye hissedilir bir tehlike yaratmadan, vücut ağırlığı temel alınarak, kısa bir sürede, normal olarak bir gün süresinde, gıda yoluyla tüketilebilecek takribi miktar.

alçak risk alanı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıdanın işlenmesi veya ele alınmasının ürün kirlenmesine veya mikroorganizmaların üremesine asgarî risk yarattığı, veya akabinde ürünün tüketici tarafından işlenmesi veya hazırlanması sırasında gıda güvenliğini garanti eden bir alan.

active device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any device, the operation of which depends on a source of energy other than that generated by the human body for that purpose, or by gravity, and which acts by changing the density of or converting that energy. Devices intended to transmit energy, substances or other elements between an active device and the patient, without any significant change, shall not be deemed to be active devices. Software shall also be deemed to be an active device.

activity toy

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

A toy for domestic use in which the support structure remains stationary while the activity is taking place and which is intended for the performance by a child of any of the following activities: climbing, jumping, swinging, sliding, rocking, spinning, crawling and creeping, or any combination thereof.

acute reference dose

Field of use: Good agricultural practice; Pesticides; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

The estimate of the amount of substance in food, expressed on a body weight basis, that can be ingested over a short period of time, usually during one day, without appreciable risk to the consumer on the basis of the data produced by appropriate studies and taking into account sensitive groups within the population (e.g. children and the unborn).

low-risk area

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An area where the processing or handling of foods presents minimum risk of product contamination or growth of micro-organisms, or where the subsequent processing or preparation of the product by the consumer will ensure product safety.

alıcı

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzeme ve/veya ilgili verilerin dağıtıldığı kişi veya varlık.

alt montaj cihazı

Kullanım alanı: Ölçü aletleri; Yasal metroloji
Kaynak: Ölçü aletleri yönetmeliği (2014/32/AB)

Ölçü aletine özgü eklerde tanımlanan bir ölçü aletini, uyumlu olduğu diğer alt/ara montajlar veya bir başka ölçü aleti ile bir araya getiren ve bağımsız olarak fonksiyon ifa eden donanım cihazı.

alt sistem

Kullanım alanı: Kablolü taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolü taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Bir kablolü taşıma tesisatına yerleştirilmesi amaçlanan ve Kablolü Taşıma Tesisatı Yönetmeliği, Ek-I'de listelenmiş bir sistem veya Ek-I deki listede gösterilenlerin kombinasyonu.

alt sistemler

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)/uzmanın tercümesi

Demiryolu sisteminin bölünmesi sonucu ortaya çıkan ve Yönetmelik Ek I' de gösterilen sistemler. (Ek I'de sıralanan, demiryolu sisteminin yapısal ve işlevsel parçaları.)

alt yapı

Kullanım alanı: Kablolü taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolü taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Her bir kablolü taşıma tesisatı için özel olarak tasarımı ve mahallinde inşa edilen, sistemin plan ve verilerini dikkate alan ve kablolü taşıma sisteminin yapımı ve işletilmesi için gereken, içerisine temellerin de dâhil olduğu bir istasyon yapısı veya hat boyunca uzanan bir yapı.

recipient

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Person or entity to whom/which the biological material and/or associated data is distributed.

sub-assembly

Field of use: Measuring instruments; Legal metrology
Source: Directive 2014/32/EU on measuring instruments

A hardware device, mentioned as such in the instrument-specific annexes, that functions independently and makes up a measuring instrument together with other sub-assemblies with which it is compatible, or with a measuring instrument with which it is compatible.

subsystem

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

A system listed in Annex I, or a combination thereof, intended to be incorporated into a cableway installation.

subsystems

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The structural or functional parts of the Union rail system, as set out in Annex II.

infrastructure

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

A station structure or a structure along the line specifically designed for each cableway installation and constructed on-site, which takes into account the layout and the data of the system and which is needed for the construction and the operation of the cableway installation, including the foundations.

altyapı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir kuruluşun faaliyet göstermesi için gerekli olan tesisler, donanım ve hizmetler sistemi.

altyapı yöneticisi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Avrupa parlamentosunun ve konseyinin 2012/34/EU Yönetmeliği, Madde 3 fıkra 2'de tanımlandığı üzere altyapı yöneticisi: Kontrol-kumanda ve sinyalizasyon da dahil olmak üzere, özel olarak demiryolu altyapısını kurmak, yönetmek ve sürdürmek ile sorumlu herhangi bir kişi veya kuruluş; altyapı yöneticisinin fonksiyonları bir şebekenin tümü veya bir kısmı için farklı kuruluşlara veya şirketlere verilebilir.

amaca uyum; tasarlanan amaca uygun

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Bir tasarlanan kullanım için önceden ayarlanmış gerekliliklerle uyumlu.

Not: Bu gibi gerekliliklerin tanımı, biyobankanın kendi bünyesinde ve/veya kullanıcılarla iş birliği içerisinde yapılabilir, analitik ve diğer kriterler göz önünde bulundurulur.

ana çalışma planı

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Test biriminin iş yükünün değerlendirilmesine ve çalışmaların izlenmesine yardımcı olacak bilgilerin derlenmesine ilişkin program.

infrastructure

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

System of facilities, equipment and services needed for the operation of an organization.

infrastructure manager

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

An infrastructure manager as defined in point (2) of Article 3 of Directive 2012/34/EU of the European Parliament and of the Council (1); anybody or firm responsible in particular for establishing, managing and maintaining railway infrastructure, including traffic management and control-command and signalling; the functions of the infrastructure manager on a network or part of a network may be allocated to different bodies or firms.

fit for purpose

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

In line with prearranged requirements for an intended use.

Note: The definition of such requirements can take place within the biobank itself and/or in collaboration with users and should consider analytical and other relevant criteria.

master schedule

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

A compilation of information to assist in the assessment of workload and for the tracking of studies at a test facility.

analitik performans

Kullanım alanı: *İn vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *İn vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın belirli bir analiti doğru bir şekilde tespit etme ve ölçme kabiliyeti.

analitin bilimsel geçerliliği

Kullanım alanı: *İn vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *İn vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir analitin bir klinik veya fizyolojik durumla ilişkilendirilmesi.

analiz

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Bir özelliğin değerini veya niteliklerini belirleme amacıyla sahip işlemler dizisi.

Not 1: Bazı disiplinlerde (örneğin, mikrobiyoloji), bir analiz; bir dizi deney, gözlem veya ölçümlerin toplam etkinliğidir.

Not 2: Bir özelliğin bir değerinin belirlendiği laboratuvar analizlerine nicel (kantitatif) analizler adı verilir; bir özelliğin bir niteliğinin belirlendiği laboratuvar analizlerine ise nitel (kalitatif) analizler adı verilir.

Not 3: Laboratuvar analizleri sıklıkla tahliller veya deneyler olarak da adlandırılmaktadır.

analiz

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Bir özelliğin değerini veya niteliklerini belirleme amacıyla sahip işlemler dizisi.

analytical performance

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

The ability of a device to correctly detect or measure a particular analyte.

scientific validity of an analyte

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

The association of an analyte with a clinical condition or a physiological state.

examination

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Set of operations having the object of determining the value or characteristics of a property.

Note 1: In some disciplines (e.g. microbiology) an examination is the total activity of a number of tests, observations or measurements.

Note 2: Laboratory examinations that determine a value of a property are called quantitative examinations; those that determine the characteristics of a property are called qualitative examinations.

Note 3: Laboratory examinations are also often called assays or tests.

examination

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Set of operations having the objective of determining the value or characteristics of a property.

analiz sonrası prosesler; çözümleme sonrası evre

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Sonuçların gözden geçirilmesi, klinik malzemelerin alıkonması ve saklanması, numunenin (ve atığının) bertarafı ile analiz sonuçlarının biçimlendirilmesi, yayımlanması, rapor haline getirilmesi ve elde tutulması dâhil analizi takip eden işlemler.

analiz öncesi prosesler; çözümleme öncesi evre

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Klinik tedavi uzmanının istemi ile başlayan, kronolojik olarak, analiz isteği, hastanın tanımlanması ve hazırlanması, birincil numunelerin alınması ile laboratuvara ve laboratuvarda taşınması dâhil, çözümleme analizinin başlamasıyla biten işlemler.

anlaşma grubu

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir düzenlemeyi esas alan anlaşmayı imzalayan kuruluşlar.

ara muayene

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

ADR'de belirtilen ara muayene ve ara muayeneyi düzenleyen yöntemler.

araç

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Otoyolda, su yollarında ve havayollarında hareket ettirilme yeteneğine sahip ve ürünleri nakletme amacıyla kullanılan herhangi bir araç.

post-examination phase; post analytical phase

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Processes following the examination including review of results, retention and storage of clinical material, sample (and waste) disposal, and formatting, releasing, reporting and retention of examination results.

preexamination processes; preanalytical phase

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Processes that start, in chronological order, from the clinician's request and include the examination request, preparation and identification of the patient, collection of the primary sample(s), and transportation to and within the laboratory, and end when the analytical examination begins.

agreement group

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Bodies that are signatories to the agreement on which an arrangement is based.

intermediate inspection

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

The intermediate inspection and the procedures governing the intermediate inspection as set out in the Annexes to Directive 2008/68/EC.

vehicle

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Any device used for the conveyance of product that is capable of being moved upon highways, waterways or airways. Vehicles can be motorised (e.g. a lorry) or non-motorised (e.g. container or rail truck).

araç

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)/uzmanın tercümesi

Kendi tekerlekleri üzerinde demiryolu hatlarında çalışan kendinden çekişli ya da çekişsiz demiryolu aracı;
Araç, bir veya daha fazla yapısal veya fonksiyonel (işlevsel) alt sistemlerden oluşur.

araç tipi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

İlgili uygunluk değerlendirmesi modülü kapsamında verilen tip veya tasarım inceleme sertifikasında tarif edilen ve aracın temel tasarım özelliklerini taşıyan bir araç tipi.

aracın kullanım alanı

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Bir üye devlet veya bir devletler grubu içinde aracın kullanılması amaçlanan hat veya hatlar.

araştırma amaçlı cihaz

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir klinik araştırmada değerlendirilmekte olan cihazdır.

araştırmacı

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir klinik araştırma tesisinde klinik araştırmanın yürütülmesinden sorumlu olan kişi.

vehicle

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A railway vehicle suitable for circulation on wheels on railway lines, with or without traction; a vehicle is composed of one or more structural and functional subsystems.

type

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A vehicle type defining the basic design characteristics of the vehicle as covered by a type or design examination certificate described in the relevant verification module.

area of use of a vehicle

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A network or networks within a Member State or a group of Member States in which a vehicle is intended to be used.

investigational device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A device that is assessed in a clinical investigation.

investigator

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

An individual responsible for the conduct of a clinical investigation at a clinical investigation site.

araştırmacı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Performans çalışmasının yürütüldüğü yerde performans çalışmasının yürütülmesinden sorumlu olan kişi.

art-kazan

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları
Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Bir merkezi ısıtma sistemini beslemek ve bir art-kazan/gaz yakma birleşiminin parçası olarak bir ocak bölmesine konulmak için tasarımı yapılmış kazan.

asansör

Kullanım alanı: Asansörler
Kaynak: Asansör yönetmeliği (2014/33/AB)

Belirli seviyelere hizmet veren, esnek olmayan ve yatayla 15 dereceden fazla açı yapan kılavuzlar boyunca hareket eden bir taşıyıcısı olan kaldırma tertibatını veya sabit bir seyir yolu üzerinde esnek olmayan kılavuzlar üzerinde olmasa da hareket eden kaldırma tertibatı.

asansör monte eden

Kullanım alanı: Asansörler
Kaynak: Asansör yönetmeliği (2014/33/AB)

Asansörün tasarımından, imalatından, montajından ve piyasaya arzından sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi.

askıya alma

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Şirketin düzeltici faaliyetleri tamamlaması beklenirken belgelendirmenin belirli bir süre için geri çekilmesi.

investigator

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

An individual responsible for the conduct of a performance study at a performance study site.

back-boiler

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels
Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

A boiler designed to supply a central-heating system and to be installed in a fireplace recess as part of a back boiler/gas fire combination.

lift

Field of use: Lifts
Source: Directive 2014/33/EU on lifts and safety components for lifts

A lifting appliance serving specific levels, having a carrier moving along guides which are rigid and inclined at an angle of more than 15 degrees to the horizontal, or a lifting appliance moving along a fixed course even where it does not move along rigid guides.

installer

Field of use: Lifts
Source: Directive 2014/33/EU on lifts and safety components for lifts

The natural or legal person who takes responsibility for the design, manufacture, installation and placing on the market of the lift.

suspension

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Where certification is revoked for a given period, pending remedial action on the part of the company.

askıya alma

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Belirlenmiş doğruluk beyanı kapsamının tamamı veya bir kısmı için uygunluk beyanının geçici olarak kısıtlanması.

Örnek 1: Beyanı veren kuruluş, belirlenmiş gereklilikler yerine getirilmediği için, uygunluk beyanını askıya alabilir.

Örnek 2: Beyanı veren kuruluşun müşterisi uygunluk beyanının askıya alınmasını kendi isteğiyle talep edebilir.

Örnek 3: Beyanı veren kuruluş, bu tür uygunluk değerlendirmesi yapmaya geçici olarak ara verdiği için beyanı askıya alır.

atama

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun belirlenmiş uygunluk değerlendirme faaliyetlerini kamu idaresi adına yapması için resmi olarak yetkilendirilmesi.

Not 1: Atamaya bazen "onaylanma" da denilebilir (örneğin, onaylanmış kuruluş).

atama kuruluşu

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme kuruluşlarını atamak, bu atamaları askıya almak veya geri çekmek üzere devlet içerisinde oluşturulmuş veya devlet tarafından yetkilendirilmiş kuruluş.

atanmış değer

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Yeterlilik deney numunesinin belirli bir özelliğine isnat edilmiş değer.

suspension

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Temporary restriction of the statement of conformity by the body that issued the statement, for all or part of the specified scope of attestation.

Example 1: The issuing body suspends the statement of conformity because the specified requirements are no longer fulfilled.

Example 2: The client of the issuing body voluntarily requests suspension of the statement of conformity.

Example 3: The issuing body suspends the statement of conformity because it temporarily ceases to perform that type of conformity assessment activity.

designation

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Governmental authorization of a conformity assessment body to perform specified conformity assessment activities.

Note 1: Designation is sometimes referred to as "notification".

designating authority

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Organization established within government, or empowered by government, to designate conformity assessment bodies and to suspend or withdraw their designation.

assigned value

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Value attributed to a particular property of a proficiency test item.

atık

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Atık yönetimi genel esaslarına ilişkin yönetmelikte tanımlanan atık.

Avrupa değerlendirme esası

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Avrupa Teknik Değerlendirmelerinin düzenlenmesi amacıyla Avrupa Teknik Değerlendirme Kuruluşları organizasyonu tarafından kabul edilip onaylanan esas.

Avrupa spesifikasyonu; Avrupa şartnamesi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Aşağıdaki kategorilerden birine dahil olan;
- 2014/25/EU sayılı Yönetmeliğin Ek VIII'inde tanımlanan ortak bir teknik şartname,
- 2014/25/EU sayılı Yönetmeliğin 60. Maddesinde atıfta bulunulan bir Avrupa teknik onayı veya
- 1025/2012 Sayılı (AB) Yönetmeliğin 2(1) Maddesinin (b) bendinde tanımlanan bir Avrupa standardı.

Avrupa teknik değerlendirmesi

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Bir yapı malzemesinin temel karakteristiklerine ilişkin performansının Avrupa Değerlendirme Esasına göre belgeye dayalı olarak değerlendirilmesi.

waste

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any of the applicable operations provided for in Annex II B to Directive 2006/12/EC of the European Parliament and of the Council of 5 April 2006 on waste (1).

European assessment document

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

A document adopted by the organisation of TABs for the purposes of issuing European Technical Assessments.

European specification

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A specification which falls into one of the following categories:
- a common technical specification as defined in Annex VIII of Directive 2014/25/EU,
- a European technical approval as referred to in Article 60 of Directive 2014/25/EU, or
- a European standard as defined in point (b) of Article 2(1) of Regulation (EU) No 1025/2012.

European technical assessment

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

The documented assessment of the performance of a construction product, in relation to its essential characteristics, in accordance with the respective European Assessment Document.

aykırı değer

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Veri kümesinde yer alan diğer verilerle uyumsuz olduğu gözlenen değer.

Not: Aykırı değer, farklı bir yığından kaynaklanabilir, yanlış bir kayıt veya başka bir toplam hatanın sonucu olabilir.

outlier

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Observation in a set of data that appears to be inconsistent with the remainder of that set.

Note: An outlier can originate from a different population or be the result of an incorrect recording or other gross error.

B

bağımsız gözden geçiren

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama/geçerli kılma ekibinin üyesi olmayan, doğrulama veya geçerli kılma faaliyetlerini ve sonuçlarını gözden geçiren, yeterliliği olan kişi

independent reviewer

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Competent person, who is not a member of the validation/verification team, who reviews the verification or validation activities and conclusions.

bağımsızlık

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir kişi veya organizasyonun başka bir kişi veya organizasyonun kontrolünden veya yetkisinden özgür olması.

Örnek: Bir uygunluk değerlendirme kuruluşu uygunluk değerlendirme konusu olan kişiden veya uygunluk değerlendirme ögesini sağlayan organizasyondan bağımsız olabilir.

independence

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

freedom of a person or organization from the control or authority of another person or organization.

Example: A conformity assessment body can be independent from the person who is the object of conformity assessment or from the organization providing the object of conformity assessment.

bağımsızlık

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk
Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Donanımın, elektromanyetik bir bozulma bulunduğu sırada performans kaybı olmaksızın tasarlandığı şekilde çalışabilmesi.

immunity

Field of use: Electromagnetic compatibility
Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

The ability of equipment to perform as intended without degradation in the presence of an electromagnetic disturbance.

bağlılık

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ortak hedefleri gerçekleştirmek için faaliyetlere katılım ve katkı sağlama.

bakıcı

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Araç sahibi olma veya aracı kullanma yetkisine sahip olma, aracın taşıma amacıyla ticari olarak işleticisi olma vasıflarıyla Yönetmelik, Madde 47'de belirlenen veri tabanına kayıt edilmiş özel veya tüzel kişi.

bakımdan sorumlu kuruluş

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

(AB) 2016/798 Yönetmeliği, Madde 3 fıkra 20 gereğince bakımdan sorumlu kuruluş. Bir aracın bakımından sorumlu olan ve ulusal araç siciline bu şekilde kayıtlı olan bir kuruluş.

baş sorumlu

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Birden fazla yerde yapılan çalışmalarda, çalışma yöneticisini temsil eden ve görevlendirildiği çalışma aşamalarının her biri için belirlenmiş yetkiye sahip olan kişi.

engagement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Involvement in, and contribution to, activities to achieve shared objectives.

keeper

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The natural or legal person that, being the owner of a vehicle or having the right to use it, exploits the vehicle as a means of transport and is registered as such in a vehicle register referred to in Article 47.

entity in charge of maintenance ('ECM')

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Means an entity in charge of maintenance as defined in point (20) of Article 3 of Directive (EU) 2016/798.

principal investigator

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

An individual who, for a multi-site study, acts on behalf of the Study Director and has defined responsibility for delegated phases of the study. The Study Director's responsibility for the overall conduct of the study cannot be delegated to the Principal Investigator(s); this includes approval of the study plan and its amendments, approval of the final report, and ensuring that all applicable Principles of Good Laboratory Practice are followed.

başarı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir hedefe ulaşma.

Not: Bir kuruluşün başarısı; ekonomik veya finansal menfaatleri ile müşteriler, kullanıcılar, yatırımcılar/hissedarlar (işletme sahipleri), kuruluş bünyesindeki kişiler, sağlayıcılar, iş ortakları, çıkar grupları ve topluluklar gibi ilgili taraflarının ihtiyaçları arasındaki dengenin gerekliliğini vurgular.

basınç

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Vakumun bir negatif değer olarak belirtildiği, gösterge basıncı gibi atmosfer basıncına göre basınç.

basınçlı aksesuarlar

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

İşlevsel fonksiyona ve basınç taşıyıcı hazneye sahip cihazlar.

basınçlı ekipman

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Kaplar, borular, güvenlik ve basınç aksesuarları, uygulaması varsa basınçlı ekipmanın basınç içeren kısımlarına bağlı flanş, nozul, kaplin, destekler, kaldırma kulpları ve benzeri elemanlar.

başvuru alan yetkili kuruluş

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Karşılıklı yardımlaşma başvurusunu alan, piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu kamu kuruluşu.

success

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Achievement of an objective.

Note: The success of an organization emphasizes the need for a balance between its economic or financial interests and the needs of its interested parties, such as customers, users, investors/shareholders (owners), people in the organization, providers, partners, interest groups and communities.

pressure

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Pressure relative to atmospheric pressure, i.e. gauge pressure. As a consequence, vacuum is designated by a negative value.

pressure accessories

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Devices with an operational function and having pressure-bearing housings.

pressure equipment

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Vessels, piping, safety accessories and pressure accessories, including, where applicable, elements attached to pressurised parts, such as flanges, nozzles, couplings, supports, lifting lugs.

requested authority

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

The market surveillance authority that receives a request for mutual assistance.

başvuru laboratuvarı

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Bir numunenin analiz için gönderildiği dış laboratuvar.

Not: Bir başvuru laboratuvarı, analiz için bir numunenin veya numuneye ait alt parçanın gönderilmesi amacıyla veya rutin analizlerin gerçekleştirilemediği zamanlar için, laboratuvar yönetimi tarafından seçilen laboratuvardır. Bu durum; halk sağlığı, adli tıp, tümör kaydı veya örneklerin ibrazının yapısal veya yasal nedenlerle gerekli olduğu merkezi (ana) bir tesisi içeren laboratuvarlardan farklılık gösterir.

başvuru sahibi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

İster demiryolu işletmesi olsun, ister altyapı yöneticisi veya imalatçı, malik veya sorumlu gibi başka bir kişi veya kuruluş olsun, yetkilendirilmeyi talep eden özel veya tüzel kişi; Yönetmelik, Madde 15 uyarınca, başvuru yapan, sözleşmenin tarafı veya imalatçı veya imalatçının yetkili temsilcisi durumundadır; başvuru yapan Madde 19 uyarınca ERTMS yol kenarı ekipman projesi için teknik çözümlerin ERA tarafından onayını talep eden özel veya tüzel kişidir.

başvuru sahibi

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Belgelendirme prosesine kabul edilmek üzere başvuruda bulunan kimse.

başvuru yapan yetkili kuruluş

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Karşılıklı yardımlaşma için başvuruda bulunan, piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu kamu kuruluşu.

referral laboratory

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

External laboratory to which a sample is submitted for examination.

Note: A referral laboratory is one to which laboratory management chooses to submit a sample or subsample for examination or when routine examinations cannot be carried out. This differs from a laboratory that may include public health, forensics, tumour registry, or a central (parent) facility to which submission of samples is required by structure or regulation.

applicant

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A natural or legal person requesting an authorisation, be it a railway undertaking, an infrastructure manager or any other person or legal entity, such as a manufacturer, an owner or a keeper; for the purpose of Article 15, the 'applicant' means a contracting entity or a manufacturer, or its authorised representatives; for the purpose of Article 19, the 'applicant' means a natural or legal person requesting the Agency's decision for the approval of the technical solutions envisaged for the ERTMS track-side equipment projects.

applicant

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Person who has submitted an application to be admitted into the certification process.

applicant authority

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

The market surveillance authority that makes a request for mutual assistance.

bayi

Kullanım alanı: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler
Kaynak: Sıvı kullanım amaçlı patlayıcı maddelerin belgelendirilmesi, pi yasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmeliğ (2014/28/AB)

Mesleğinin; imalat, değişim, kiralama, tamir veya ateşli silahlar ve teçhizatın dönüşümünü kısmen veya tamamen kapsadığı herhangi bir gerçek veya tüzel kişi.

belge

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Adı geçen kişinin belgelendirme şartlarını (Madde 3.3) yerine getirdiğini gösteren, bu standardın hükümlerine göre bir belgelendirme kuruluşu tarafından düzenlenen doküman.

belgeleme

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Malzemenin orijinal olduğunun kabul edilmesi için kesin bir temel oluşturmak amacıyla uygun teknoloji/dokümantasyon kullanılarak biyolojik malzemenin tanımlanmış bir özellik seviyesinde karakterize edildiği süreç.

belgelendirilmiş değer

Kullanım alanı: Referans malzeme; Kimyasal tahliller; Tıbbi tahliller; Metroloji; Malzeme testleri
Kaynak: TS EN ISO 17034:2016

Metrolojik belirsizliği ve metrolojik izlenebilirliği de dahil olmak üzere, referans malzemenin bir özelliğine atanan ve referans malzemenin sertifikasında tanımlanan değer

belgelendirilmiş kategori

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Uygulama yönetmeliği (EU) 2019/947 Madde 6'da tanımlanan UAS işletmesi kategorileri.

dealer

Field of use: Explosives for civil uses
Source: Directive 2014/28/EU on explosives for civil uses

Any natural or legal person whose occupation consists wholly or partly in the manufacture, trade, exchange, hiring out, repair or conversion of fire arms and ammunition.

certificate

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Document issued by a certification body under the provisions of this International Standard, indicating that the named person has fulfilled the certification requirements.

authentication

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Process by which biological material is characterized to a defined level of specification using appropriate technology/documentation to establish a conclusive basis for accepting the material as genuine.

certified value

Field of use: Reference material; Chemical analysis; Medical analysis; Metrology; Material testing
Source: ISO 17034:2016

Value, assigned to a property of a reference material that is accompanied by an uncertainty statement and a statement of metrological traceability, identified as such in the reference material certificate.

certified category

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A category of UAS operation that is defined in Article 6 of Implementing Regulation (EU) 2019/947.

belgelendirilmiş müşteri

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Yönetim sistemi belgelendirilmiş olan kuruluş.

belgelendirme

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme ögesi hakkında, akreditasyon hariç, üçüncü taraf doğruluk beyanı.

belgelendirme kapsamı

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Aşağıdakilerin belirlenmesi:
- Belgelendirmenin gerçekleştirildiği ürün/ürünler, proses/prosesler veya hizmet/hizmetler,
- Uygulanan belgelendirme programı ve
- Ürün/ürünler, proses/prosesler veya hizmet/hizmetlerin uygunluğu konusunda hüküm verirken referans alınan, yayın tarihleri dahil standart/standartlar ve diğer normatif dokümanlar.

belgelendirme kuruluşu

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

BRC Global Standards tarafından onaylanmış yetkili bir akreditasyon kurumu tarafından akredite edilmiş, belgelendirme hizmetleri sunan kuruluş.

belgelendirme kuruluşu

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Belgelendirme programlarını işleten üçüncü taraf uygunluk değerlendirme kuruluşu.

Not: Bir belgelendirme kuruluşu, özel veya resmi (düzenleyici yetkiye sahip olan veya olmayan) bir kimliğe sahip olabilir.

certified client

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Organization whose management system has been certified.

certification

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Third-party attestation related to an object of conformity assessment, with the exception of accreditation.

scope of certification

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Identification of
- the product(s), process(es) or service(s) for which the certification is granted,
- the applicable certification scheme, and
- the standard(s) and other normative document(s), including their date of publication, to which it is judged that the product(s), process(es) or service(s) comply.

certification body

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Provider of certification services, accredited to do so by an authoritative body and registered with BRC Global Standards.

certification body

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Third-party conformity assessment body operating certification schemes.

Note: A certification body can be non-governmental or governmental (with or without regulatory authority)

belgelendirme planı

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Aynı belirlenen şartlar, belirlenmiş kurallar ve prosedürlerin uygulandığı, yönetim sistemlerinin uygunluk değerlendirme sistemi.

belgelendirme programı

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Kişilerin belirli meslek veya beceri kategorilerine ilişkin yeterlilik şartları ve diğer şartlar.

belgelendirme programı

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17067:2013

Aynı belirtilmiş şartların, belirli kuralların ve prosedürlerin uygulandığı, belirli bir ürüne ilişkin belgelendirme sistemi.

Not: Ürün, proses ve hizmet belgelendirmesinin uygulama kuralları, prosedürleri ve yönetimi, belgelendirme programı aracılığıyla şart koşulur.

belgelendirme programı

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Aynı belirtilmiş şartların, belirli kuralların ve prosedürlerin uygulandığı, belirli bir ürüne ilişkin belgelendirme sistemi.

Not 1: ISO/IEC 17000: 2004 Madde 2.8'den uyarlanmıştır.

Not 2: "Belgelendirme sistemi", ISO/IEC 17000: 2004 Madde 2.7'de tarif edilen bir "uygunluk değerlendirme sistemi"dir.

Not 3: Ürün, proses ve hizmet belgelendirmesinin uygulama kuralları, prosedürleri ve yönetimi, belgelendirme programı aracılığıyla şart koşulur.

Not 4: Programların oluşturulması ile ilgili genel kılavuz, ISO/IEC Guide 28 ve ISO/IEC Guide 53 ile bağlantılı olarak ISO/IEC 17067'de verilmektedir.

certification scheme

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Conformity assessment system related to management systems to which the same specified requirements, specific rules and procedures apply.

certification scheme

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Competence and other requirements related to specific occupational or skilled categories of persons.

certification scheme

Field of use: Product certification
Source: ISO/IEC 17067:2013

Certification system related to specified products, to which the same specified requirements, specific rules and procedures apply.

Note: The rules, procedures and management for implementing product, process and service certification are stipulated by the certification scheme.

certification scheme

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Certification system related to specified products, to which the same specified requirements, specific rules and procedures apply.

Note 1: Adapted from ISO/IEC 17000:2004, definition 2.8.

Note 2: A "certification system" is a "conformity assessment system", which is defined in ISO/IEC 17000:2004, definition 2.7.

Note 3: The rules, procedures and management for implementing product, process and service certification are stipulated by the certification scheme.

Note 4: General guidance for the development of schemes is given in ISO/IEC 17067, in combination with ISO/IEC Guide 28 and ISO/IEC Guide 53.

belgelendirme prosesi

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Bir belgelendirme kuruluşunun; başvuru, değerlendirme, belgelendirme kararı, yeniden belgelendirme ve belgelerin ve logoların/işaretlerin kullanımı dâhil bir kişinin belgelendirme şartlarını yerine getirdiğini belirlediği faaliyetler.

belgelendirme şartı

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Belgelendirmenin gerçekleştirilmesi veya sürdürülmesinin gereği olarak, müşteri tarafından yerine getirilen, ürün şartları dahil, belirtilmiş şart.

Not: Belgelendirme şartları, belgelendirme kuruluşunun müşteriyi, bu standardın karşılanması için yükümlü kıldığı [genellikle belgelendirme sözleşmesi üzerinden] şartları kapsar. Belgelendirme şartları, belgelendirme programı üzerinden müşteriyi yükümlü kılan şartları da içerebilir. "Belgelendirme şartları", ISO/IEC 17065 standardında kullanıldığı şekliyle, belgelendirme programı üzerinden belgelendirme kuruluşunu yükümlü kılan şartları içermez.

belgelendirme şartları

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Belgelendirmeyi oluşturmak veya sürdürmek için yerine getirilmesi gereken, program şartları dâhil belirtilmiş şartlar kümesi.

belgelendirme sistemi

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17067:2013

Belgelendirmeyi gerçekleştirmek için gerekli kurallar, prosedürler ve yönetim.

certification process

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Activities by which a certification body determines that a person fulfils certification requirements, including application, assessment, decision on certification, recertification and use of certificates and logos/marks.

certification requirement

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Specified requirement, including product requirements, that is fulfilled by the client as a condition of establishing or maintaining certification.

Note: Certification requirements include requirements imposed on the client by the certification body [usually via the certification agreement] to meet ISO/IEC 17065, and can also include requirements imposed on the client by the certification scheme. "Certification requirements", as used in ISO/IEC 17065, do not include requirements imposed on the certification body by the certification scheme.

certification requirements

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Set of specified requirements, including requirements of the scheme to be fulfilled in order to establish or maintain certification.

certification system

Field of use: Product certification
Source: ISO/IEC 17067:2013

Rules, procedures and management for carrying out certification.

belgelendirme tetkiki

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Müşterinin yönetim sistemini belgelendirmek amacıyla, müşteriden ve belgelendirmeye bel bağlayan taraflardan bağımsız bir tetkik kuruluşu tarafından gerçekleştirilen tetkik.

Not 1: Takip eden terim ve tariflerde geçen "tetkik" ifadesi basitleştirmek amacı ile "üçüncü taraf belgelendirme tetkiki" ifadesi yerine kullanılmıştır.

Not 2: Belgelendirme tetkikleri; gözetim, takip ve yeniden belgelendirme tetkikleri ile özel tetkikleri içerir.

Not 3: Belgelendirme tetkikleri tipik olarak yönetim sistemi standart şartlarını yerine getiren kuruluşlara uygunluk sertifikası düzenleyen belgelendirme kuruluşlarının tetkik ekipleri tarafından yürütülür.

Not 4: Ortak tetkik, tek bir müşterinin tetkikinin, iki veya daha fazla belgelendirme kuruluşunun birlikte yaptığı tetkiktir.

Not 5: Birleşik tetkik, bir müşterinin iki veya daha fazla yönetim standartlarının şartlarına göre birlikte tetkik edildiği tetkiktir.

Not 6 – Entegre tetkik, bir müşterinin iki veya daha çok yönetim sistemi standartları şartlarının tek bir yönetim sistemi içine entegre edilmiş uygulamasının, bir standarttan daha fazlasına göre yaptığı tetkiktir.

belirlenmiş gereklilikler

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Beyan edilmiş olan ihtiyaç veya beklenti.

Not 1: Belirlenmiş gereklilikler; düzenlemeler, standartlar ve teknik şartnameler gibi normatif dokümanlarda beyan edilmiş olabilir.

Not 2: Belirlenmiş gereklilikler detaylı veya genel olabilir.

certification audit

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Audit carried out by an auditing organization independent of the client and the parties that rely on certification, for the purpose of certifying the client's management system. Certification audits are typically conducted by audit teams of those bodies providing certification of conformity to the requirements of management system standards.

Note 1: In the definitions which follow, the term "audit" has been used for simplicity to refer to third-party certification audit.

Note 2: Certification audits include initial, surveillance, re-certification audits, and can also include special audits.

Note 3: Certification audits are typically conducted by audit teams of those bodies providing certification of conformity to the requirements of management system standards.

Note 4: A joint audit is when two or more auditing organizations cooperate to audit a single client.

Note 5: A combined audit is when a client is being audited against the requirements of two or more management systems standards together.

Note 6 to entry: An integrated audit is when a client has integrated the application of requirements of two or more management systems standards into a single management system and is being audited against more than one standard.

specified requirement

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Need or expectation that is stated.

Note 1: Specified requirements can be stated in normative documents such as regulations, standards and technical specifications.

Note 2: Specified requirements can be detailed or general.

belirsizlik bütçesi

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Ölçüm belirsizliğini, bileşenlerini, bunların hesaplanmasını ve kombinasyonlarını içeren beyan.

bertaraf

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Ufalama, imha veya sağlayıcı/donöre iadesi için bir biyolojik malzemenin ve/veya ilgili verilerin uzaklaştırılma işlemi.

beyan

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Birinci taraf doğruluk beyanı.

bildirim

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: Avrupa Birliği Ürün Kurallarının Uygulanmasına İlişkin "Mavi Rehber" 2022 (2022/C 247/01)

Bildirim, Komisyona ve diğer Üye Devletlere bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun Birlik uyum mevzuatına göre uygunluk değerlendirmesi faaliyeti yapmak üzere belirlendiğinin bildirim yapan otorite tarafından iletilmesidir. Uygunluk değerlendirme kuruluşu, Birliğin belirlediği onaylanmış kuruluşlarla ilgili şartları yerine getirmiştir.

Not: Bazı mevzuatların Türkçe çevirilerinde "bildirim" yerine "onaylama" sözcüğü de kullanılır.

bildirim yapan otoriteler

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: Avrupa Birliği Ürün Kurallarının Uygulanmasına İlişkin "Mavi Rehber" 2022 (2022/C 247/01)

Bildirim yapan otorite, Birlik uyum mevzuatı uyarınca uygunluk değerlendirme kuruluşlarını belirlemek ve bildirmekle görevli bir devlet veya kamu kuruluşudur.

uncertainty budget

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Statement of a measurement uncertainty, of the components of that measurement uncertainty and of their calculation and combination.

disposal

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Act of removing a biological material and/or associated data usually for scrapping, destruction or returning to the provider/donor.

declaration

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

First-party attestation.

notification

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: The 'Blue Guide' on the implementation of EU product rules 2022 (2022/C 247/01)

Notification is the act of the notifying authority informing the Commission and the other Member States that a conformity assessment body has been designated to carry out conformity assessment according to a Union harmonisation act, and fulfils the requirements relating to notified bodies set out in that Union harmonisation act.

notifying authority

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: The 'Blue Guide' on the implementation of EU product rules 2022 (2022/C 247/01)

A notifying authority is the governmental or public body that is tasked with designating and notifying conformity assessment bodies under Union harmonization legislation.

bileşen ve alt aksam

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünlere monte edilmesi amaçlanan ve nihai kullanıcılar için piyasaya arz edilmiş veya hizmete sunulmuş olmayan münferit parçalar ya da çevresel performansı bağımsız olarak değerlendirilemeyen parçalar.

bileşenler

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Teçhizatın ve koruyucu sistemlerin emniyetli çalışması için gerekli olan ancak bağımsız olarak bir fonksiyonu olmayan herhangi bir parça.

bilgi güvenliği

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Gizliliğin, dürüstlüğün ve ulaşılabilirliğin veya bilginin korunması.

Not 1: İlâve olarak gerçeklik, sorumluluk, kanıtlanabilirlik, güvenilirlik gibi kavramlar da söz konusu olabilir.

bilgi güvenliği olayı

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Ticari faaliyetleri uygunsuz duruma düşürme ve bilgi güvenliğini tehdit etme olasılığı ciddi olan, istenmeyen veya beklenmeyen, tek veya seri halinde bilgi güvenliği vakaları.

bilgi sistemi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun bünyesinde kullanılan iletişim kanalları ağı.

components and sub-assemblies

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Parts intended to be incorporated into products which are not placed on the market and/or put into service as individual parts for end-users or the environmental performance of which cannot be assessed independently.

components

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety
Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

Any item essential to the safe functioning of equipment and protective systems but with no autonomous function.

information security

Field of use: Information technology - service management
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Preservation of confidentiality, integrity and availability or information.

Note 1: In addition, other properties such as authenticity, accountability, non-repudiation and reliability can also be involved.

information security incident

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Single or a series of unwanted or unexpected information security events that have a significant probability of compromising business operations and threatening information security.

information system

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Network of communication channels used within an organization.

bilgi toplumu hizmet sunucusu

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

2015/1535/AT yönetmeliği Madde 1(1) fıkra (b) gereğince tanımlanan hizmetlerin sunucuları: uzaktan, elektronik yöntemlerle ve alıcının talebiyle normal olarak abonelik yoluyla sunulan hizmetler.

bilgilendirilmiş gönüllü oluru

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Gönüllünün, belirli bir klinik araştırmaya iştirak etme kararını ilgilendiren klinik araştırmanın bütün yönleri hakkında bilgilendirilmesinden sonra, klinik araştırmaya iştirak için istekliliğini özgürce ve gönüllü olarak ifadesi; ya da çocukların ve kısıtlıların olması durumunda, klinik araştırmaya dahil edilmeleri için yasal vasilerinden alınan izin veya mutabakat.

bilgilendirilmiş gönüllü oluru

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Gönüllünün, belirli bir performans çalışmasına iştirak etme kararını gösteren, performans çalışmasının bütün yönleri hakkında bilgilendirilmesinden sonra performans çalışmasına iştirak için istekliliğinin özgürce ve gönüllü olarak ifadesini ya da çocuklar ve kısıtlılar söz konusu olduğunda bu kişilerin çalışmaya dâhil edilmeleri için yasal vasilerinden alınan izin veya onay.

bilgiler

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Anlamlı veriler.

information society service provider

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

A provider of a service as defined in point (b) of Article 1(1) of Directive (EU) 2015/1535 of the European Parliament and of the Council (33); any service normally provided for remuneration, at a distance, by electronic means and at the individual request of a recipient of services.

informed consent

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A subject's free and voluntary expression of his or her willingness to participate in a particular clinical investigation, after having been informed of all aspects of the clinical investigation that are relevant to the subject's decision to participate or, in the case of minors and of incapacitated subjects, an authorisation or agreement from their legally designated representative to include them in the clinical investigation.

informed consent

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A subject's free and voluntary expression of his or her willingness to participate in a particular performance study, after having been informed of all aspects of the performance study that are relevant to the subject's decision to participate or, in the case of minors and of incapacitated subjects, an authorisation or agreement from their legally designated representative to include them in the performance study.

information

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Meaningful data.

bilinen hata

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Tespit edilmiş bir kök nedeni veya servise etkisini azaltmak veya ortadan kaldırmak için bilinen bir yöntemi olan problem.

birincil mevzuat gereklilikleri

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kanun koyucu tarafından belirlenen zorunlu gereklilik.

birincil numune; numune

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Bütününe uygulandığı varsayılan bir veya birden fazla niceliğin veya özelliğinin analizi, incelemesi veya tahlili için alınan vücut sıvısı, nefes, saç veya deri parçası kesiti.

Not 1: Küresel Uyumlaştırma Çalışma Grubu (GHTF), kendi uyumlaştırılmış kılavuz dokümanında, tıbbî laboratuvar tarafından analizi amaçlanan biyolojik orijinli bir numune anlamına gelmesi amacıyla numune terimini kullanır.

Not 2: Bazı ISO ve CEN dokümanlarında, numune terimi "insan vücudundan türetilen bir biyolojik numune" olarak tanımlanır.

Not 3: Bazı ülkelerde "numune" terimi, laboratuvara gönderilen veya laboratuvar tarafından alınan hazır numune olan ve analizi için tasarlanmış birincil numune (veya onun alt numunesi) yerine kullanılır.

birincil paketleme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Tüketiciye veya müşteriye satış birimini oluşturan paket (örneğin şişe, perakende paketin kapanmış ve etiketlenmiş hali veya ham madde taşıyan yük konteyneri).

known error

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Problem that has an identified root cause or a method of reducing or eliminating its impact on a service.

statutory requirement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Obligatory requirement specified by a legislative body.

primary sample; specimen

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Discrete portion of a body fluid, breath, hair or tissue taken for examination, study or analysis of one or more quantities or properties assumed to apply for the whole.

Note 1: The Global Harmonisation Task Force (GHTF) uses the term specimen in its harmonization guidance document to mean a sample of biological origin intended for examination by a medical laboratory.

Note 2: In some ISO and CEN documents, a specimen is defined as "a biological sample derived from the human body".

Note 3: In some countries, the term "specimen" is used instead of primary sample (or a subsample of it), which is the sample prepared for sending to, or as received by, the laboratory and which is intended for examination.

primary packaging

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The packaging that constitutes the unit of sale to the consumer or customer (e.g. bottle, closure and label of a retail pack or a raw material bulk container).

birleşik tetkik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik edilen tek bir kuruluştaki iki veya daha fazla yönetim sisteminin birlikte tetkiki.

Not: Bir birleşik tetkike dâhil olabilen yönetim sisteminin bölümleri, kuruluş tarafından uygulanan ilgili yönetim sistemi standartları, ürün standartları, hizmet standartları veya proses standartları ile belirlenebilir.

birlik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Üyeleri kişi veya kuruluşlardan oluşan kuruluş.

Birlik (AB) demiryolu sistemi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Orijinal metinde Ek I'de belirlenen öğeler.

Birlik uyumlaştırılmış mevzuatı

Kullanım alanı: Piroteknik maddeler
Kaynak: Piroteknik maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2013/29/AB)

Ürünlerin piyasaya arzına ilişkin koşulları uyumlaştıran AB Mevzuatı.

Birlik uyumlaştırılmış mevzuatı

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Ürünlerin piyasaya arzına ilişkin koşulları uyumlaştıran AB Mevzuatı.

combined audit

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Audit carried out together at a single auditee on two or more management systems.

Note: The parts of a management system that can be involved in a combined audit can be identified by the relevant management system standards, product standards, service standards or process standards being applied by the organization.

association

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Organization consisting of member organizations or persons.

Union rail system

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The elements listed in Annex I.

Union harmonisation legislation

Field of use: Pyrotechnic articles
Source: Directive 2013/29/EU on pyrotechnic articles

Any Union legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

Union harmonisation legislation

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

Any Union legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

Birlik uyumlaştırılmış mevzuatı

Kullanım alanı: Basit basınçlı kaplar

Kaynak: Basit basınçlı kaplar yönetmeliği (2014/29/AB)

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin koşulları uyumlaştıran Avrupa Birliği mevzuatı.

Birlik uyumlaştırılmış mevzuatı

Kullanım alanı: Ölçü aletleri; Yasal metroloji

Kaynak: Ölçü aletleri yönetmeliği (2014/32/AB)

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin koşulları uyumlaştıran Avrupa Birliği mevzuatı.

Birlik uyumlaştırılmış mevzuatı

Kullanım alanı: Asansörler

Kaynak: Asansör yönetmeliği (2014/33/AB)

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin koşulları uyumlaştıran Birlik mevzuatı.

Birlik uyumlaştırılmış mevzuatı

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği

Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin koşulları uyumlaştıran Birlik mevzuatı.

birlikte çalışabilirlik

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp

Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Yazılım dahil olmak üzere aynı imalatçı veya farklı imalatçılardan, iki ya da daha fazla cihazın:

(a) bilgi alışverişinde bulunma ve verilerin içeriğinde değişiklik yapmadan belirli bir fonksiyonun doğru uygulanması için değiş tokuş edilmiş bilgileri kullanma ve/veya

(b) birbirleriyle haberleşme, ve/veya (c) amaçlandığı şekilde birlikte çalışma, kabiliyeti.

Union harmonisation legislation

Field of use: Simple pressure vessels

Source: Directive 2014/29/EU on simple pressure vessels

Any Union legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

Union harmonisation legislation

Field of use: Measuring instruments; Legal metrology

Source: Directive 2014/32/EU on measuring instruments

Any Union legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

Union harmonisation legislation

Field of use: Lifts

Source: Directive 2014/33/EU on lifts and safety components for lifts

Any Union legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

Union harmonisation legislation

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety

Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

Any Union legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

interoperability

Field of use: Medicine; Medical devices

Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The ability of two or more devices, including software, from the same manufacturer or from different manufacturers, to:

(a) exchange information and use the information that has been exchanged for the correct execution of a specified function without changing the content of the data, and/or
(b) communicate with each other, and/or
(c) work together as intended.

birlikte çalışabilirlik

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp

Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Yazılım dâhil olmak üzere, aynı imalatçıya veya farklı imalatçılara ait, iki ya da daha fazla cihazın;

1) Bilgi alışverişinde bulunma ve verilerin içeriğinde değişiklik yapmadan belirli bir fonksiyonun doğru uygulanması için değiş tokuş edilmiş bilgileri kullanma ve/veya

2) Birbirleriyle haberleşme ve/veya

3) Amaçlandığı şekilde birlikte çalışma, kabiliyeti.

biyobanka

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler

Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyobankacılığı icra eden tüzel kişi veya bir tüzel kişinin bir bölümü.

biyobankacılık

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler

Kaynak: TS ISO 20387:2021

İlgili bilgi ve veri dâhil tanımlanmış biyolojik malzemenin toplanması, hazırlanması, korunması, deney, analizi ve dağıtımına ilişkin bazı veya bütün faaliyetlerle birlikte temin etme ve depolama süreci.

biyoemniyet

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler

Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyobanka tarafından tutulan, transfer edilen ve/veya temin edilen toksinlerin yanı sıra patojenlerin, genetiği değiştirilmiş organizmaların, toksin üreten organizmaların veya bunlara ait parçaların kaybı, hırsızlığı, yanlış kullanımı, saptırılması veya kasıtlı/kasıtsız olarak dışarı salınmasını önlemek amacıyla tasarlanan kurumsal ve kişisel güvenlik önlemleri ve prosedürler.

interoperability

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine

Source: Regulation (EU) 2017/746

on *in vitro* diagnostic medical devices

The ability of two or more devices, including software, from the same manufacturer or from different manufacturers, to:

(a) exchange information and use the information that has been exchanged for the correct execution of a specified function without changing the content of the data, and/or
(b) communicate with each other, and/or
(c) work together as intended.

biobank

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples

Source: ISO 20387:2021

Legal entity or part of a legal entity that performs biobanking.

biobanking

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples

Source: ISO 20387:2021

Process of acquisition and storing, together with some or all of the activities related to collection, preparation, preservation, testing, analysing and distributing defined biological material as well as related information and data.

biosecurity

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples

Source: ISO 20387:2021

Institutional and personal security measures and procedures designed to prevent the loss, theft, misuse, diversion or intentional/unintentional release of pathogens, genetically modified organisms, toxin-producing organisms, or parts thereof, as well as such toxins that are held, transferred and/or supplied by the biobank.

biyogüvenlik

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Patojenlere ve toksinlere kazara maruz kalma- yı veya bunların kazara saliverilmesini önlemek amacıyla uygulanan prensipler, teknolojiler ve uygulamaların kapsamı.

biyolojik malzeme

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

İnsan, hayvan, bitki, mikroorganizma/ mikroorganizmalar ya da hayvan veya bitki olmayan çok hücreli organizma/organizmalar (örneğin kahverengi deniz yosunu, fungus) gibi organik bir varlıktan elde edilen herhangi bir madde veya bu varlığa ait bir parça.

biyolojik referans aralığı; referans aralığı

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbi tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Bir biyolojik referans ana kütlede (popülasyon) alınan değerlerin dağılımının belirtilen aralığı.

Not 1: Referans aralığı genellikle merkezdeki % 95'lik aralık olarak tanımlanır. Özel durumlarda, referans aralığının farklı büyüklüğü veya asimetrik konumu daha uygun olabilir.

Not 2: Referans aralığı, birincil örneklerin tipine ve kullanılan analiz prosedürlerine bağlı olabilir.

Not 3: Bazı durumlarda, yalnızca tek bir biyolojik referans sınırı önemlidir, örneğin; bir üst sınır, x, bu durumda

karşılık gelen biyolojik referans aralığı x'den daha düşük veya x'e eşit olabilir.

Not 4 - "Normal aralık", "normal değerler" ve "klinik aralık" gibi terimler anlamsızdır ve bu nedenle önerilmez.

biosafety

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Containment principles, technologies and practices that are implemented to prevent unintentional exposure to pathogens and toxins, or their accidental release. (Source: Laboratory Biosafety Manual, third edition, WHO, 2004)

biological material

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Any substance derived or part obtained from an organic entity such as a human, animal, plant, microorganism(s) or multicellular organism(s) that is(are) neither animal nor plant (e.g. brown seaweed, fungi).

biological reference interval

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Specified interval of the distribution of values from a biological reference population.

Note 1: A reference interval is commonly defined as the central 95% interval. Another size or an asymmetrical location of the reference interval could be more appropriate in particular cases.

Note 2: A reference interval can depend upon the type of primary samples and the examination procedure used.

Note 3: In some cases, only one biological reference limit is important, for example, an upper limit, x, so that the corresponding biological reference interval would be less than or equal to x.

Note 4: Terms such as "normal range", "normal values", and "clinical range" are ambiguous and therefore discouraged.

boru donanımı

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Basınçlı bir sisteme bağlanma durumunda, akışkanların taşınması amaçlı boru bileşenlerini; özellikle bir boru veya boru sistemini, bağlantıları, genişletme eklerini, hortumları veya başka uygun olan basınç altında bulunan parçaları içeren boruları; basınçlı bir sisteme bağlanma durumunda, akışkanların taşınması amaçlı boru bileşenleri.

büyük daire mesafesi

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Dünya Geodetik Sistemi 1984 (WGS84)'e uygun olarak modellenen dünya yüzeyi üzerinde, çıkış ve varış havaalanları arasında ölçülen, en yakın kilometreye yuvarlanan en yakın mesafe.

büyüklik

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Bir olgu, cisim veya maddeye ait olan ve miktarı sayı ve referans olarak ifade edilebilen özellik.

cansız

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Metabolizma veya çoğalma potansiyeli olmayandır.

piping

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Piping components intended for the transport of fluids, when connected together for integration into a pressure system; piping includes in particular a pipe or system of pipes, tubing, fittings, expansion joints, hoses, or other pressure-bearing components as appropriate; heat exchangers consisting of pipes for the purpose of cooling or heating air shall be considered as piping.

Great Circle Distance

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

The shortest distance, rounded to the nearest kilometer, between the origin and the destination aerodromes, 1984 (WGS84).

quantity

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Property of a phenomenon, body, or substance, where the property has a magnitude that can be expressed as a number and a reference.

non-viable

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Having no potential for metabolism or multiplication.

C

CE işareti

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

İmalâtçı/üretici tarafından konulan ve ürünün, "CE" işaretinin konulmasını öngören teknik mevzuatın ilgili bütün kurallarına uygun olduğunu gösteren işaret.

Not 1: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliğinin Türkçe uygulamasında "CE işaretleme" terimi kullanılmaktadır.

Not 2: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745 ve İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746 Türkçe uygulaması kapsamında "CE uygunluk işareti" terimi kullanılmaktadır.

ciddi advers olay

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Aşağıdakilerden herhangi birine yol açan advers olaydır:

- ölüm,
- gönüllünün sağlık durumunda aşağıdakilerden herhangi biriyle sonuçlanan ciddi bozulma:
 - hayatı tehdit eden hastalıkla veya yaralanmayla,
 - vücut yapısının veya bir vücut fonksiyonunun kalıcı olarak bozulmasıyla,
 - hastaneye yatışla veya hastanın hastanede yatış süresinin uzamasıyla,
 - hayatı tehdit eden hastalığı veya yaralanmayı ya da vücut yapısında veya bir vücut fonksiyonunda kalıcı bozulmayı önlemek için tıbbî veya cerrahi müdahaleyle,
 - kronik hastalıkla,
 - fetal distress, fetal ölüm veya konjenital fiziksel veya zihinsel bozukluk ya da doğum kusuru.

CE marking

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

A marking by which the manufacturer indicates that the product is in conformity with the applicable requirements set out in Community harmonisation legislation providing for its affixing.

Not: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices and Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices uses the term "CE conformity marking".

serious adverse event

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any adverse event that led to any of the following:

- death,
- serious deterioration in the health of the subject, that resulted in any of the following:
 - life-threatening illness or injury,
 - permanent impairment of a body structure or a body function,
 - hospitalisation or prolongation of patient hospitalisation,
 - medical or surgical intervention to prevent life-threatening illness or injury or permanent impairment to a body structure or a body function,
 - chronic disease,
 - foetal distress, foetal death or a congenital physical or mental impairment or birth defect.

ciddi advers olay

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

1) Test yapılan kişinin, ölümüyle veya hayatını tehdit eden bir durumla ya da çocuğunun ölümü ile sonuçlanan bir hasta yönetimi kararı,
2) Ölüm,
3) Test yapılan kişinin ya da test edilmiş bağışların ya da materyallerin alıcısının (recipient) sağlık durumunda aşağıdakilerden herhangi biriyle sonuçlanan ciddi bozulma:

- Hayatı tehdit eden hastalık veya yaralanma.
- Vücut yapısında veya bir vücut fonksiyonunda kalıcı olarak bozulma.
- Hastaneye yatma veya hastanede yatış süresinde uzama.
- Hayatı tehdit eden hastalığı veya yaralanmayı ya da vücut yapısında veya bir vücut fonksiyonunda kalıcı bozulmayı önlemek üzere tıbbî veya cerrahi müdahale.
- Kronik hastalık.

4) Fetal distress, fetal ölüm veya konjenital fiziksel veya zihinsel bozukluk ya da doğum defektine, yol açan advers olay.

ciddi kamu sağlığı tehdidi

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Mutlak ölüm riskiyle, acil müdahale gerektirebilen ciddi hastalıkla veya kişinin sağlık durumunda ciddi bozulmayla sonuçlanabilen ve insanlarda önemli morbiditeye veya mortaliteye neden olabilen ya da belirli bir yer ve zaman için olağandışı veya beklenmedik herhangi bir olay.

serious adverse event

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any adverse event that led to any of the following:

- a patient management decision resulting in death or an imminent life-threatening situation for the individual being tested, or in the death of the individual's offspring,
- death,
- serious deterioration in the health of the individual being tested or the recipient of tested donations or materials, that resulted in any of the following:
 - life-threatening illness or injury,
 - permanent impairment of a body structure or a body function,
- hospitalisation or prolongation of patient hospitalisation,
- medical or surgical intervention to prevent life-threatening illness or injury or permanent impairment to a body structure or a body function,
- chronic disease, foetal distress, foetal death or a congenital physical or mental impairment or birth defect.

serious public health threat

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

An event which could result in imminent risk of death, serious deterioration in a person's state of health, or serious illness, that may require prompt remedial action, and that may cause significant morbidity or mortality in humans, or that is unusual or unexpected for the given place and time.

ciddi kamu sağlığı tehdidi

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Mutlak ölüm riskiyle, acil müdahale gerektirebilen ciddi hastalıkla veya kişinin sağlık durumunda ciddi bozulmayla sonuçlanabilen ve insanlarda belirgin morbiditeye veya mortaliteye neden olabilen ya da belirli bir yer ve zaman için olağandışı veya beklenmedik herhangi bir olay.

ciddi olumsuz olay

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Aşağıdakilerden herhangi birine doğrudan veya dolaylı olarak yol açan, yol açmış olabilecek veya yol açabilecek olan herhangi bir olumsuz olaydır:

- hastanın, kullanıcının ya da diğer kişinin ölümü,
- hastanın, kullanıcının veya diğer kişinin sağlık durumunda geçici ya da kalıcı ciddi bozulma,
- ciddi bir kamu sağlığı tehdidi.

ciddi olumsuz olay

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

- Hastanın, kullanıcının ya da başka bir kişinin ölümüne,
- Hastanın, kullanıcının veya başka bir kişinin sağlık durumunda geçici ya da kalıcı ciddi bozulmaya,
- Ciddi kamu sağlığı tehdidine, doğrudan veya dolaylı olarak yol açan, yol açmış olabilecek veya yol açabilecek olan herhangi bir olumsuz olay.

serious public health threat

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

An event which could result in imminent risk of death, serious deterioration in a person's state of health, or serious illness, that may require prompt remedial action, and that may cause significant morbidity or mortality in humans, or that is unusual or unexpected for the given place and time.

serious incident

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any incident that directly or indirectly led, might have led or might lead to any of the following:
(a) the death of a patient, user or other person,
(b) the temporary or permanent serious deterioration of a patient's, user's or other person's state of health, (c) a serious public health threat.

serious incident

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

Any incident that directly or indirectly led, might have led or might lead to any of the following:
(a) the death of a patient, user or other person,
(b) the temporary or permanent serious deterioration of a patient's, user's or other person's state of health, (c) a serious public health threat.

ciddi risk taşıyan ürün

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dik-kate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dahil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürün.

cihaz

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk
Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Nihaî kullanıcı için tasarlanmış ve elektromanyetik bozulma oluşturması veya performansı bozulmadan etkilenmesi muhtemel, tek bir işlevsel birim olarak satışa sunulan kullanıma hazır herhangi bir tertibat veya bu tertibatların bir kombinasyonu. (Nihaî kullanıcı tarafından cihaza takılması amaçlanan, elektromanyetik bozulma oluşturması veya performansının bu bozulmadan etkilenmesi muhtemel aksamlar veya alt-bileşenler ile cihaz kombinasyonu olarak tanımlanan ve duruma göre hareketli tesisatlar ve belli yerlerde hareket etmesi ve çalışması amaçlanan cihazlar da bu kapsamda değerlendirilir.)

cihaz

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları
Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Bir brülörün monte edilmesi için tasarlanmış kazan gövdesini veya kazana monte edilmek için tasarlanmış brülör.

product presenting a serious risk

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

A product presenting a risk, for which, based on a risk assessment and taking into account the normal and foreseeable use of the product, the combination of the probability of occurrence of a hazard causing harm and the degree of severity of the harm is considered to require rapid intervention by the market surveillance authorities, including cases where the effects of the risk are not immediate.

apparatus

Field of use: Electromagnetic compatibility
Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

Any finished appliance or combination thereof made available on the market as a single functional unit, intended for the end-user and liable to generate electromagnetic disturbance, or the performance of which is liable to be affected by such disturbance.

appliance

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels
Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

- the boiler body designed to have a burner fitted
- the burner designed to be fitted to a boiler body.

cihaz kategorisi

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Bir cihazın emniyetli bir şekilde ve istenen performans seviyesinde yakması için tasarlandığı gaz aileleri ve/veya gaz gruplarının cihaz kategori işaretinde belirtildiği şekilde tanımlanması.

cihaz kusuru

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp

Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir araştırma amaçlı cihazın, arıza, kullanım hataları veya imalatçı tarafından sağlanan bilgilerde yetersizlik dahil olmak üzere, kimliği, kalitesi, dayanıklılığı, güvenilirliği, güvenliliği ya da performansındaki herhangi bir yetersizlik.

cihaz kusuru

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp

Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Arıza, kullanım hataları veya imalatçı tarafından sağlanan bilgilerdeki yetersizlik de dâhil olmak üzere, performans çalışmasına yönelik bir cihazın kimliği, kalitesi, dayanıklılığı, güvenilirliği, güvenliliği ya da performansındaki herhangi bir yetersizlik.

cihaz performansı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp

Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın, imalatçı tarafından beyan edilen kullanım amacını gerçekleştirme kabiliyeti (cihaz performansı, beyan edilen kullanım amacını destekleyen analitik ve gerektiğinde klinik performanstan oluşur.).

appliance category

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

The identification of gas families and/or gas groups that an appliance is designed to burn safely and at the desired performance level, as indicated by the appliance category marking.

device deficiency

Field of use: Medicine; Medical devices

Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any inadequacy in the identity, quality, durability, reliability, safety or performance of an investigational device, including malfunction, use errors or inadequacy in information supplied by the manufacturer.

device deficiency

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine

Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any inadequacy in the identity, quality, durability, reliability, safety or performance of a device for performance study, including malfunction, use errors or inadequacy in information supplied by the manufacturer.

performance of a device

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine

Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The ability of a device to achieve its intended purpose as claimed by the manufacturer. It consists of the analytical and, where applicable, the clinical performance supporting that intended purpose.

cihazlar

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Yemek pişirme, soğutma, iklimlendirme, ortamı ısıtma, sıcak su elde etme, aydınlatma veya yıkama amacıyla kullanılan gaz yakan cihazlar ve ayrıca cebri üflemlerli brülörler ve bu brülörler ile teçhiz edilen ısıtma elemanları.

coğrafi farkındalık

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık

Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

AB üye devletlerinin sunduğu verilere dayanarak hava sahası sınırlarının ihlali ihtimalini algılayıp uzaktan kumanda eden pilotları uyara-bilen ve onların anında ve etkin olarak harekete geçmesini sağlayan bir fonksiyon.

CORSIA düşük karbonlu havacılık yakıtı

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma

Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Bu Talimat kapsamında CORSIA Sürdürülebilirlik Kriterlerini sağlayan fosil-bazlı havacılık yakıtı.

CORSIA sürdürülebilir havacılık yakıtı

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma

Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Bu Talimat kapsamında CORSIA Sürdürülebilirlik Kriterlerini sağlayan yenilenebilir veya atıklardan üretilen havacılık yakıtı.

CORSIA'ya uygun yakıtlar

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma

Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Uçak işleticisinin kullanabileceği CORSIA sürdürülebilir havacılık yakıtını veya CORSIA düşük karbonlu havacılık yakıtı.

appliances

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

Appliances burning gaseous fuels used for cooking, refrigeration, air-conditioning, space heating, hot water production, lighting or washing, and also forced draught burners and heating bodies to be equipped with such burners.

geo-awareness

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport

Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A function that, based on the data provided by Member States, detects a potential breach of airspace limitations and alerts the remote pilots so that they can take effective immediate and action to prevent that breach.

CORSIA lower carbon aviation fuel

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation

Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A fossil-based aviation fuel that meets the CORSIA Sustainability Criteria under this Volume.

CORSIA sustainable aviation fuel

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation

Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A renewable or waste-derived aviation fuel that meets the CORSIA Sustainability Criteria under this Volume.

CORSIA eligible fuel

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation

Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A CORSIA sustainable aviation fuel or a CORSIA lower carbon aviation fuel, which an operator may use to reduce their offsetting requirements.

CXL

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Codex Alimentarius komisyonu tarafından tespit edilmiş maksimum kalıntı limiti.

Ç

çalışma başlangıç tarihi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışma yöneticisinin çalışma planını imzaladığı tarih.

çalışma bitiş tarihi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışma yöneticisinin sonuç raporunu imzaladığı tarih.

çalışma ortamı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

İşin gerçekleştirildiği koşullar dizisi.

Not 1: Koşullar; fiziksel, sosyal, psikolojik ve çevresel faktörleri (sıcaklık, aydınlatma, bilgi ve uyarı işaretleri, mesleki stres, ergonomi ve atmosferik bileşim gibi) içerebilir.

CXL

Field of use: Good agricultural practice; Pesticides; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

An MRL set by the Codex Alimentarius Commission.

study initiation date

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The date the Study Director signs the study plan.

study completion date

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The date the Study Director signs the final report.

work environment

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of conditions under which work is performed.

Note 1: Conditions can include physical, social, psychological and environmental factors (such as temperature, lighting, recognition schemes, occupational stress, ergonomics and atmospheric composition).

çalışma planı

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmanın amacını, test planını açıklayan ve yapılan değişiklikleri içeren doküman.

çalışma planı değişiklikleri

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışma planı onaylandıktan sonra çalışma planında yapılması tasarlanmış değişiklikler.

çalışma planı sapmaları

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışma planı onaylandıktan sonra çalışma planında yapılması tasarlanmamış değişiklikler.

çalışma yöneticisi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Klinik dışı sağlık ve çevre güvenliği çalışmalarının tamamının yürütülmesinden sorumlu olan kişi.

çapraz kirlenme/çapraz temas

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Herhangi bir maddenin bir yüzeyden diğer yüzeye veya gıdadan diğerine transferi.

study plan

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

A document which defines the objectives and experimental design for the conduct of the study, and includes any amendments.

study plan amendment

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

An intended change to the study plan after the study initiation date.

study plan deviation

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

An unintended departure from the study plan after the study initiation date.

study director

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The individual responsible for the overall conduct of the non-clinical health and environmental safety study.

cross-contamination/cross-contact

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The transfer of any material from one surface or food to another.

çapraz yükleme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Dağıtım konumlarında malzeme boşaltılır ve muamele görür ama resmî olarak depolanmaz. Bu, gelen malzemenin dağıtım yüklemesi tamamlanana ve dağıtım başlatılana kadar sıralandığı, birleştirildiği ve geçici olarak saklandığı bir bekleme alanı olabilir.

çevre

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Hava, su, toprak, tabii kaynaklar, flora, fauna, insanlar ve bunların karşılıklı ilişkileri de dahil olmak üzere bir kuruluşun faaliyetlerinin yer aldığı ortam.

Not 1: Ortam kuruluşun iç ortamından yerel, bölgesel ve küresel ortama ulaşabilir.
Not 2: Ortam biyo-çeşitlilik, ekosistem, iklim ve diğer unsurlar olarak tanımlanabilir.

çevre unsurları

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Bir kuruluşun faaliyetlerinin veya ürünlerinin veya hizmetlerinin çevre ile ilişkide olan veya olabilecek unsurları

çevrelenmiş ürün alanı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Fabrikada tüm ürünlerin tamamen kapalı olduğu ve bu nedenle çevreden kaynaklanan kirlenmeye açık olmadığı bir alan.

cross-docking

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Material is unloaded at distribution premises, and handled, but not formally put away into storage. This may be a staging area where inbound materials are sorted, consolidated and temporarily stored until the outbound shipment is complete and ready to ship.

environment

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Surroundings in which an organization operates, including air, water, land, natural resources, flora, fauna, humans and their interrelationships.

Note 1: Surroundings can extend from within an organization to the local, regional and global system.
Note 2: Surroundings can be described in terms of biodiversity, ecosystems, climate or other characteristics.

environmental aspect

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Element of an organization's activities or products or services that interacts or can interact with the environment.

enclosed product area

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An area of the factory where all products are fully enclosed and therefore not vulnerable to environmental contamination.

çevresel bilgi

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevre koşullarına veya çevre performansına ait nitel vasıfta konular.

Not: Çevresel bilgi bir kuruluşun, projenin, çevresel ayak izinin veya çevresel raporların sera gazı emisyonları, emisyonların giderilmesi, emisyon azaltmaları veya emisyon gidermeyi güçlendirme konularındaki beyanları ve iddiaları kapsayabilir.

çevresel bilgi beyanı

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgilerin beyan edilmesi.

Not 1: Çevresel bilgi beyanı zaman içinde bir anı veya belli bir müddeti kapsayabilir.
Not 2: Sorumlu tarafın sunduğu çevresel bilgi beyanı açıkça tanımlanabilmeli ve bir doğrulayıcı veya geçerli kılıcı tarafından uygun gerekliliklere göre tutarlı bir şekilde değerlendirilebilmeli veya ölçülebilmelidir.
Not 3: Çevresel bilgi beyanı şu şekillerde yapılabilir: bir rapor; bir bildirim; ekonomik, mali veya parasal değerlendirme; çevresel ürün beyanı; hayat döngüsü değerlendirme raporu; iklim değişikliğine hassasiyet veya uyumlu olma değerlendirmesi; proje planı; etiket veya marka.
Not 4: "çevresel bilgi" ISO/IEC 17029 standardında "iddia" terimine tekabül eder.

environmental information

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Subject matter of a qualitative nature that is related to environmental conditions or environmental performance.

Note: Environmental information can include statements and claims regarding greenhouse gas emissions, removals, emission reductions or removal enhancements of an organization, project, environmental footprints or environmental reports.

environmental information statement

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Declaration of environmental information.

Note 1: The environmental information statement can represent a point in time or can cover a period of time.
Note 2: The environmental information statement provided by the responsible party should be clearly identifiable and capable of consistent evaluation or measurement against suitable criteria by a verifier or validator.
Note 3: The environmental information statement can be provided in: a report; a declaration; an economic, financial or monetary valuation; an environmental product declaration; a life cycle assessment report; a climate change vulnerability or adaptation evaluation; project plan; a label or logo.
Note 4: The term "environmental information" corresponds to the term "claim" used in ISO/IEC 17029:2019, 3.1.

çevresel bilgi programı

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanı yapmak için uygulanacak kurallar ve prosedürler.

Not 1: Çevresel bilgi programları uluslararası, bölgesel, ulusal ve ulusaltı seviyede yürütülebilir.

Not 2: Bir program, bir şema olarak da adlandırılabilir.

Not 3: Sera gazı emisyonları ve azaltmaları, sera gazı envanterleri, karbon ve su ayak izleri ve sürdürülebilirlik raporlarındaki çevresel bilgiler, çevresel bilgi programı gereğince doğrulanabilecek konulara örnektir.

Not 4: Çevresel bilgi programı doğrulanma ve geçerli kılma için gereklilikleri içerebilir.

çevresel bilginin doğrulanması

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Geçmişe yönelik veriler ve bilgilere dayanarak çevresel bilgi beyanının maddesel olarak doğruluğunu ve kriterlere uygunluğunu değerlendirme prosesi.

Not 1: Bir yorum yapılması ile sonuçlanmayan doğrulama faaliyetleri kararlaştırılmış prosedür olarak adlandırılır.

Not 2: "çevresel bilgiyi doğrulama" ISO 14065'te, cümlelerin karmaşıklığını azaltmak ve anlayışı kolaylaştırmak için "doğrulama" olarak kısaltılmıştır.

environmental information programme

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Rules and procedures for providing an environmental information statement.

Note 1: Environmental information programmes can be carried out at international, regional, national or sub-national levels.

Note 2: A programme can also be called a scheme.

Note 3: Greenhouse gas emissions and reductions, greenhouse gas inventories, carbon and water footprints, and the environmental information in sustainability reports are examples of subjects that may be verified in accordance with an environmental information programme.

Note 4: An environmental information programme may include requirements for validation or verification.

environmental information verification

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Process for evaluating an environmental information statement based on historical data and information to determine whether the statement is materially correct and conforms to criteria.

Note 1: Verification activities performed that do not lead to the expression of an opinion are called agreed-upon procedures.

Note 2: The term "environmental information verification" is shortened to "verification" in ISO 14065 to reduce sentence complexity and aid understanding.

çevresel bilginin geçerli kılınması

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanının gelecekteki çıktılara yönelik içeriğini destekleyen varsayımların, kısıtlamaların ve yöntemlerin tutarlılığını değerlendirme prosesi.

Not: "Çevresel bilgiyi geçerli kılma" ISO 14065'te, cümlelerin karmaşıklığını azaltmak ve anlayışı kolaylaştırmak için "geçerli kılma" olarak kısaltılmıştır.

çevresel boyut

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün ömür döngüsü boyunca çevre ile etkileşim hâlinde bulunabilen unsur veya fonksiyonlar.

çevresel etki

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün ömür döngüsü boyunca çevrede tamamen ya da kısmen neden olduğu her türlü değişim.

çevresel performans

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

İmalatçının ürünün çevresel boyutlarına ilişkin yönetiminin ürünün teknik dosyasında da gösterilen sonuçlar.

çevresel performans

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevre unsurlarının idaresi ile ilgili ölçülebilir sonuçlar

environmental information validation

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Process for evaluating the reasonableness of the assumptions, limitations and methods that support an environmental information statement about the outcome of future activities.

Note: The term "environmental information validation" is shortened to "validation" in ISO 14065 to reduce sentence complexity and aid understanding.

environmental aspect

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

An element or function of a product that can interact with the environment during its life cycle.

environmental impact

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any change to the environment wholly or partially resulting from a product during its life cycle.

environmental performance

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The results of the manufacturer's management of the environmental aspects of the product, as reflected in its technical documentation file.

environmental performance

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Measurable results related to the management of environmental aspects.

çevresel performansın artırılması

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün çevresel performansının, tüm çevresel boyutlar açısından eşzamanlı olmasa da, ürünün ardışık nesilleri boyunca artırılması süreci.

çevreye duyarlı jenerik tasarım gereği

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Belirli çevresel boyutlar için belirlenmiş sınır değerler olmaksızın ürünün tamamı için ekolojik profile dayanan her türlü çevreye duyarlı tasarım şartı.

çevreye duyarlı tasarım

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün ömür döngüsü boyunca çevresel performansını artırmak amacıyla, çevresel boyutların ürün tasarımına dâhil edilmesi.

çevreye duyarlı tasarım gereği

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün çevresel performansını artırmak amacıyla ürünle ya da ürünün tasarımı ile ilgili her türlü gereği ya da ürünün çevresel boyutları ile ilgili bilgi temin etmek için ihtiyaç duyulan her türlü gereği.

improvement of the environmental performance

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The process of enhancing the environmental performance of a product over successive generations, although not necessarily in respect of all environmental aspects of the product simultaneously.

generic ecodesign requirement

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any ecodesign requirement based on the ecological profile as a whole of a product without set limit values for particular environmental aspects.

ecodesign

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The integration of environmental aspects into product design with the aim of improving the environmental performance of the product throughout its whole life cycle.

ecodesign requirement

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any requirement in relation to a product, or the design of a product, intended to improve its environmental performance, or any requirement for the supply of information with regard to the environmental aspects of a product.

çevreye duyarlı özel tasarım gereği

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün belirli bir çıktı performansı birimi cinsinden hesaplanan ve kullanımı sırasındaki enerji tüketimi gibi belirli bir çevre boyutu ile ilgili nicel hâle getirilmiş ve ölçülebilen çevreye duyarlı tasarım şartı.

çevrim içi ara yüz

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Nihai kullanıcıların ürünlere erişimini sağlamak amacıyla iktisadi işletmeci tarafından veya onun adına işletilen internet sitesi, internet sitesinin bir kısmı veya bir uygulamayı içeren herhangi bir yazılım.

çıkart çatışması

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Ticari, mali, ailevi, siyasi veya kişisel çıkarların kuruluşun görevlerini yapan kişilerin kararları ile çatıştığı durum.

çıkıtı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir prosesin sonucu.

Not: Kuruluşun bir çıktısının ürün veya hizmet olup olmadığı, içerdiği karakteristiğin baskınlığına bağlıdır. Örneğin, resim galerisinde satılık bir tablo ürün iken, tablonun sipariş üzerine yapılması hizmettir. Bir dükkândan satın alınan hamburger ürün iken, restoranda hamburger siparişi alınması ve servis edilmesi bir hizmetin parçasıdır.

specific ecodesign requirement

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

A quantified and measurable ecodesign requirement relating to a particular environmental aspect of a product, such as energy consumption during use, calculated for a given unit of output performance.

online interface

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any software, including a website, part of a website or an application, that is operated by or on behalf of an economic operator, and which serves to give end users access to the economic operator's products.

conflict of interest

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Situation where business, financial, family, political or personal interests could interfere with the judgment of persons in carrying out their duties for the organization.

output

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Result of a process.

Note: Whether an output of the organization is a product or a service depends on the preponderance of the characteristics involved, e.g. a painting for sale in a gallery is a product whereas supply of a commissioned painting is a service, a hamburger bought in a retail store is a product whereas receiving an order and serving a hamburger ordered in a restaurant is part of a service.

çok küçük işletme

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri

Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Yapı malzemesi üretimi için yıllık on kişiden az çalışan istihdam eden ve net satış hasılatı veya malî bilançosu T.C. Merkez Bankası günlük döviz kuru esas alınarak 2 milyon Euro karşılığı Türk Lirasını aşmayan yapı malzemesi yönetmeliği kapsamındaki işletmeler.

çok taraflı düzenleme

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme

Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

İkiden fazla tarafın birbirlerinin uygunluk değerlendirme sonuçlarını tanımasını ve kabulünü kapsayan düzenleme.

Not: "Uygunluk değerlendirme sonuçları" tabiri herhangi bir uygunluk değerlendirme faaliyetinin sonuçları demektir (örneğin rapor veya belge) ve bir uygunsuzluk bulunmasını da kapsayabilir.

micro-enterprise

Field of use: Construction products

Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

A micro-enterprise as defined in the Commission Recommendation of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (1).

multilateral arrangement

Field of use: Accreditation; Conformity assessment

Source: ISO/IEC 17000:2020

Arrangement whereby more than two parties recognize or accept each other's conformity assessment results.

Note: The expression "conformity assessment result" signifies the output of any conformity assessment activity (e.g. a report or certificate) and can include a finding of nonconformity.

D

dağıtıcı

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon

Kaynak: (EC) 765/2008 tüzüğü

Ürünü, tedarik zincirinde yer alarak hizmete sunum noktasına kadar piyasada bulduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişi.

dağıtım

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Malların herhangi bir konteyner içinde (hareket halindeki mallar) kara, tren, hava ve deniz yoluyla taşınması.

distribütör

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation

Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

Any natural or legal person in the supply chain, other than the manufacturer or the importer, who makes a product available on the market, up until the point of putting into service.

distribution

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

The transportation of goods within any container (goods on the move) by road, rail, air or ship.

dağıtım

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler

Kaynak: TS ISO 20387:2021

Seçilen biyolojik malzemenin ve/veya ilgili verilerin alıcıya/alıcılara/kullanıcıya/kullanıcılara verilme süreci.

danışmanlık

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma

Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanının hazırlanmasını destekleyen konuda özel bilgi katkısında bulunan kişi.

Not: Eğitimin doğrulamaya ve geçerli kılma konusunda olduğu veya çevresel bilgi beyanının doğrulanması veya geçerli kılınması konusunda olduğu durumlarda eğitimde verilen bilgilerin genel bilgilerle sınırlı olması şartıyla, bir başka deyişle, eğitmenin müşteriye özgü çözümler ve yorumlar sağlamaması kaydıyla, eğitim düzenlenmesi ve eğitmen olarak katılım sağlanması, danışmanlık olarak değerlendirilmez.

danışmanlık

Kullanım alanı: Akreditasyon

Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun (3.4) akreditasyona (3.1) tabi herhangi bir faaliyetine katılım.

Örnek 1 bir uygunluk değerlendirme kuruluşu için el kitabı veya prosedürler hazırlamak ya da oluşturmak
Örnek 2 bir uygunluk değerlendirme kuruluşu çalışmasına veya yönetimine katılmak
Örnek 3 bir uygunluk değerlendirme kuruluşu yönetim sisteminin, faaliyet prosedürlerinin ve/veya yetkinliğinin geliştirilmesi ve uygulanması için belirli bir eğitim ya da tavsiye vermek.

distribution

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples

Source: ISO 20387:2021

Process of providing selected biological material and/or associated data to recipient(s)/user(s).

consultancy

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification

Source: ISO 14065:2021

Provision of specific expertise on the subject matter that supports the preparation of an environmental information statement.

Note: Arranging training and participating as a trainer is not considered consultancy, provided that, where the course relates to validation and verification or the environmental information statement being validated or verified, it is confined to the provision of generic information, i.e. the trainer should not provide client-specific advice or solutions.

consultancy

Field of use: Accreditation

Source: ISO/IEC 17011:2017

Participation in any of the activities of a conformity assessment body subject to accreditation.

Example 1 Preparing or producing manuals or procedures for a conformity assessment body.
Example 2 Participating in the operation or management of a conformity assessment body.
Example 3 Giving specific advice or specific training towards the development and implementation of the management system, operational procedures and/or competence of a conformity assessment body.

danışmanlık

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Doğrulama/geçerli kılma konusu olacak iddia-nın oluşturulmasına katılımında bulunmak.

Not 1: "danışmanlık" sözü doğrulama/geçerli kılma kuruluşları, bunların personeli ve doğru-lama/geçerli kılma kuruluşlarıyla ilişkisi veya bağlantısı olan kuruluşlar için kullanılır.

Not 2: İddianın oluşturulmasına katılımında bu-lunmak, iddiaya temel olan ögenin tasarımına katılmayı veya iddianın hazırlanmasında bu ögeye özel uzmanlık desteği göstermeyi de kapsar.

Not 3: Eğitimin doğrulamaya/ geçerli kılma-ya konu olan iddia ile ilgili olduğu durumlarda eğitimde verilen bilgilerin genel bilgilerle sınırlı olması şartıyla, bir başka deyişle, eğitmenin müşteriye özgü çözümler sağlamaması kay-dıyla, eğitim düzenlenmesi ve eğitmen olarak katılım sağlanması, danışmanlık olarak değ-erlendirilmez.

consultancy

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Participation in establishing the claim that will be the object of validation/verification.

Note 1: The term "consultancy" is used in rela-tion to activities of validation bodies/verifica-tion bodies, their personnel and organizations related or linked to the validation bodies/verifi-cation bodies.

Note 2: Participation in establishing the claim also includes involvement in design of the ob-ject leading to the claim or providing object specific expertise that supports the preparation of the claim.

Note 3: Arranging training or participating as a trainer is not considered as consultancy, provided that, where the course relates to the claim that will be the object of validation/verifi-cation, it is confined to the provision of generic information; i.e. the trainers should not provide client specific solutions.

Note 4: The provision of generic information, but not client specific solutions for establishing the claim that will be the object of validation/ verification, is not considered to be consultan-cy. Such information can include:
- explaining the meaning and intention of vali-dation/verification requirements;
- explaining associated theories, methodolo-gies, techniques, or tools;
sharing non-confidential information on relat-ed best practices.

danışmanlık

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendir-mesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Aşağıda belirtilenlere katılım:

- Belgelendirilmiş veya belgelendirilecek olan bir ürünün tasarımı, imalatı, montajı, bakımı veya dağıtımına veya
- Belgelendirilmiş veya belgelendirilecek olan bir prosesin tasarımı, uygulanması, işletimi veya sürdürülmesine veya
- Belgelendirilmiş veya belgelendirilecek olan bir hizmetin tasarımı, uygulanması, sağlanması veya sürdürülmesine.

Not: Bu standartta "danışmanlık" terimi; bel-gelendirme kuruluşlarının, belgelendirme ku-ruluşlarının çalışanlarının ve belgelendirme kuruluşları ile ilişkili veya bağlantılı kuruluşların faaliyetleri ile ilgili olarak kullanılmaktadır.

değer

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yö-netim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Önem, çıkar veya faydalılık.

Örnek: Maddi değer, hizmet sonuçlarına ulaş-mak, hizmet yönetimi hedeflerine ulaşmak, müşteri tutmak, kısıntıların kaldırılması.

Not 1: Hizmetlerle değer yaratma, bir yandan riskleri yönetirken kaynakları da en uygun sevi-yede kullanarak çıkarları gerçekleştirmeyi içerir. Bir varlık ve bir hizmet üzerine değer tahsis edi-lecek örneklerdir.

denetim

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir akreditasyon kurumu tarafından, kapsamı tanımlanmış bir akreditasyon için ve standart-lara ve diğer bağlayıcı dokümanları esas olarak bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun yet-kinliğinin belirlenmesi amacıyla yürütülen sü-reç.

consultancy

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Participation in

- the designing, manufacturing, installing, maintaining or distributing of a certified prod-uct or a product to be certified, or
- the designing, implementing, operating, maintaining of a certified process or a process to be certified, or
- the designing, implementing, providing or maintaining of a certified service or a service to be certified.

Note: In this International Standard, the term "consultancy" is used in relation to activities of certification bodies, personnel of certification bodies and organizations related or linked to certification bodies.

value

Field of use: Information technology - service manage-ment; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Importance, benefit or usefulness.

Example: Monetary value, achieving service outcomes, achieving service management ob-jectives, customer retention, removal of con-straints.

Note 1: The creation of value from services in-cludes realizing benefits at an optimal resource level while managing risk. An asset and a ser-vice are examples that can be assigned a value.

assessment

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Process undertaken by an accreditation body to determine the competence of a conformity assessment body, based on standard(s) and/or other normative documents and for a defined scope of accreditation.

denetim

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Bir kişinin belgelendirme programı şartlarını yerine getirme durumunu değerlendirme prosesi.

değerlendirme

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin seçme ve belirleme fonksiyonlarının kombinasyonu.

Not: Seçme ve belirleme fonksiyonları, ISO/IEC 17000:2004 Madde A.2 ve Madde A.3'te belirtilmektedir.

denetim planı

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir denetim için faaliyetlerin ve düzenlemelerin açıklanması.

denetim programı

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir akreditasyon çevrimi süresince, akreditasyon kurumu tarafından belirli bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna uygulanan belirli bir akreditasyon programı ile uyumluluğun değerlendirmeler kümesi.

değişiklik talebi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir hizmete, hizmet bileşenine veya SMS'e değişiklik yapılması talebi.

Not 1: Hizmette değişiklik yapılması, yeni bir hizmetin sunulmasını, bir hizmetin transfer edilmesini veya artık gerekli olmayan bir hizmetin kaldırılmasını içerir.

assessment

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Process that evaluates a person's fulfilment of the requirements of the certification scheme.

evaluation

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Combination of the selection and determination functions of conformity assessment activities.

Note: The selection and determination functions are specified in ISO/IEC 17000:2004, Clauses A.2 and A.3.

assessment plan

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Description of the activities and arrangements for an assessment.

assessment programme

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Set of assessments consistent with a specific accreditation scheme that the accreditation body performs on a specific conformity assessment body during an accreditation cycle.

request for change

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Proposal for a change to be made to a service, service component or the SMS.

Note 1: A change to a service includes the provision of a new service, transfer of a service or the removal of a service that is no longer required.

değişim kontrolü

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ürün konfigürasyon bilgilerinin formel olarak onaylanmasından sonra çıktığının kontrolü için yapılan faaliyetler.

değiştirilebilir teçhizat

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Bir makine veya traktörün hizmete girişini müteakip, operatörün kendisi tarafından işlevini veya özelliğini değiştirmek veya yeni bir işlev katmak amacıyla bu makine veya traktöre takılan bir alet olmayan teçhizat.

demiryolu işletmesi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Avrupa parlamentosunun ve Konseyinin 2012/34/EU Yönetmeliği, Madde 3, fıkra 1'de tanımlandığı üzere:
temel görevi çekiş sağlama koşulu altında, demiryolu ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşıma olan ve bu yönetmelik gereğince ruhsat sahibi herhangi bir özel kuruluş veya kamu kuruluşu; Bu kuruluşlara sadece çekiş sağlayanlar da dahildir.

denetçi

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir akreditasyon kurumu tarafından tek başına veya bir değerlendirme ekibinin parçası olarak bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun değerlendirmesini yapmak için atanan kişi.

change control

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Activities for control of the output after formal approval of its product configuration information.

interchangeable equipment

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

A device which, after the putting into service of machinery or of a tractor, is assembled with that machinery or tractor by the operator himself in order to change its function or attribute a new function, in so far as this equipment is not a tool.

railway undertaking

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A railway undertaking as defined in point (1) of Article 3 of Directive 2012/34/EU, and any other public or private undertaking, the activity of which is to provide transport of goods and/or passengers by rail on the basis that the undertaking is to ensure traction; this also includes undertakings which provide traction only.

assessor

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Person assigned by an accreditation body to perform, alone or as part of an assessment team, an assessment of a conformity assessment body.

denetim tekniği

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon kurumu tarafından bir denetim yapmak için uygulanan yöntem.

Not: Denetim tekniği, bunlarla sınırlı kalmamak üzere, aşağıda belirtilenleri içerebilir;

- yerinde (sahada) denetim,
- uzaktan denetim,
- şahit/tanık denetim,
- doküman gözden geçirme,
- dosya gözden geçirme,
- ölçüm tetkikleri,
- yeterlilik deneyi ve diğer laboratuvarlar arası karşılaştırmalardaki performansı gözden geçirme,
- geçerli kılma tetkikleri,
- habersiz ziyaretler
- mülakat.

deney

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir prosedüre uygun olarak bir uygunluk değerlendirme ögesinin bir veya daha fazla karakteristiğinin tayin edilmesi.

Not 1: Prosedürün amacı, sonuçların doğruluğu ve güvenilirliği için test sırasında değişkenlerin kontrol edilmesi olabilir.
Not 2: Deneylerin sonuçları belirlenmiş ölçüm birimleriyle veya karşılaştırılmış referanslarla karşılaştırma şeklinde ifade edilebilir.
Not 3: Deneyin çıktıları, deney sonuçları ve belirlenmiş gerekliliklerin yerine getirilmesi konusunda açıklamalar içerebilir (örneğin görüş ve yorumlar).
Not 4: Deney ve muayene kavramları konusunda ilave bilgi ISO/IEC 17000 A.3.4'te verilmiştir.

deney başlangıç tarihi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmaya özgü ilk verinin alındığı tarih.

assessment technique

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Method used by an accreditation body to perform an assessment.

Note: Assessment techniques can include, but are not limited to:

- on-site assessment;
- remote assessment;
- witnessing;
- document review;
- file review;
- measurement audits;
- review of performance in proficiency testing and other interlaboratory comparisons;
- validation audits;
- unannounced visits;
- interviewing.

testing

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Determination of one or more characteristics of an object of conformity assessment, according to a procedure.

Note 1: The procedure can be intended to control variables within testing as a contribution to the accuracy or reliability of the results.
Note 2: The results of testing can be expressed in terms of specified units or objective comparison with agreed references.
Note 3: The output of testing can include comments (e.g. opinions and interpretations) about the test results and fulfilment of specified requirements.
Note 4: Additional information on the concepts of testing and inspection is given in A.3.4 of ISO/IEC 17000.

experimental starting date

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The date on which the first study specific data are collected.

deney bitiş tarihi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmada son verinin alındığı tarih.

deniz taşıtı

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Gezi teknesi veya kişisel deniz taşıtı.

depolama

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Gelecekte kullanılmak üzere biyolojik malzemenin belirli şartlar altında muhafaza edilmesi.

derece

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Aynı işlevsel kullanıma sahip bir nesne için farklı gerekliliklere dair belirli kategori veya sıralama.

Not: Bir kalite gerekliliği oluşturulurken, genellikle derecesi belirtilir.

destek (companion) tanı cihazı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

1) Tedavi öncesinde ve/veya sırasında, ilgili tıbbî üründen faydalanma olasılığı yüksek olan hastaları tanımlamak veya
2) Tedavi öncesinde ve/veya sırasında, ilgili tıbbî ürünle tedavi neticesinde, ciddi advers reaksiyon riski altında olma ihtimali yüksek hastaları tanımlamak, üzere ilgili tıbbî ürünün güvenli ve etkili kullanımı için gerekli olan cihaz.

experimental completion date

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design

Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The last date on which data are collected from the study.

watercraft

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

Any recreational craft or personal water craft.

storage

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Maintenance of biological material under specified conditions for future use.

grade

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Category or rank given to different requirements for an object having the same functional use.

Note: When establishing a quality requirement, the grade is generally specified.

companion diagnostic

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A device which is essential for the safe and effective use of a corresponding medicinal product to:

- identify, before and/or during treatment, patients who are most likely to benefit from the corresponding medicinal product; or
- identify, before and/or during treatment, patients likely to be at increased risk of serious adverse reactions as a result of treatment with the corresponding medicinal product.

destekleyici

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Klinik araştırmanın başlatılması, yönetilmesi ve finansmanının sağlanması sorumluluğunu alan herhangi kişi, şirket, kurum veya kuruluş.

destekleyici (sponsor)

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Performans çalışmasının başlatılması, yönetilmesi ve finansmanının sağlanması sorumluluğunu alan kişi, şirket, kurum veya kuruluş.

devlet çifti

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Biri kalkış Akit Devleti veya toprakları diğeri de varış Akit Devleti veya toprakları olmak üzere iki Akit Devlet grubu.

dış ambalaj

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürün sahadan sevk edildiği zaman gözle görülebilen paketlenme. Örneğin, üstü şeffaf filmle kaplanmış dahi olsa mukavva kutu dış paketlenme olarak tanımlanır.

sponsor

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any individual, company, institution or organization which takes responsibility for the initiation, for the management and setting up of the financing of the clinical investigation.

sponsor

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any individual, company, institution or organization which takes responsibility for the initiation, for the management and setting up of the financing of the performance study.

state pair

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A group of two States composed of a departing State or its territories and an arrival State or its territories.

outer packaging

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Packaging which is visible when the product is released from the site. For example, a cardboard box could be considered outer packaging even if wrapped in clear film.

dış kaynak kullanmak/taşeron kullanmak

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Bir dış organizasyonun, belli bir organizasyonun fonksiyonlarını ve proseslerini gerçekleştirdiği bir düzenleme yapmak.

Not: Bir dış organizasyon yönetim sisteminin dışındadır, ancak dış organizasyona yaptırılan fonksiyon veya proses yönetim sisteminin kapsamındadır.

dış kaynaklı işleme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Alt yüklenici tarafından yapılan işleme; dış kaynaklı işleme, ürünün imalatı sırasında bir ara üretim sürecinin veya adımının başka bir şirkette veya sahada tamamlanmasıdır.

dış kaynaktan karşılama

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Belli bir organizasyonun fonksiyonlarının ve proseslerinin bir kısmının dış kaynak tarafından yapılmasına ait bir düzenleme.

Not 1: Bir dış organizasyon yönetim sisteminin dışındadır, ancak dış organizasyona yaptırılan fonksiyon veya proses yönetim sisteminin kapsamındadır.

Not 2: Bu tanım, ISO yönetim sistemi standartları üst seviye yapısı için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

dış sağlayıcı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Dış tedarikçi; kuruluşun bir parçası olmayan sağlayıcı.

outsource

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Make an arrangement where an external organization performs part of an organization's function or process.

Note: An external organization is outside the scope of the management system, although the outsourced function or process is within the scope.

outsourced processing

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Subcontracted processing; outsourced processing is where an intermediate production process or step in the manufacture of a product is completed at another company or site.

outsource

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Make an arrangement where an external organization performs part of an organization's function or process.

Note 1: An external organization is outside the scope of the management system, although the outsourced function or process is within the scope.

Note 2: This constitutes one of the common terms and core definitions of the high level structure for ISO management system standards.

external provider

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

External supplier; provider that is not part of the organization.

dış tedarikçi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir hizmetin, hizmet bileşenlerinin veya prosesin planlanmasına, tasarımına, geçişine, sunulmasına veya iyileştirilmesine katkıda bulunmak üzere anlaşmada bulunulan ve organizasyonun dışında olan bir taraf.

Not 1: Dış tedarikçilere, yetkili ana tedarikçilerde dahildir, ancak ana tedarikçilerin alt yüklenicileri dahil değildir.

Not 2: SMS kapsamındaki organizasyon daha büyük bir organizasyonun bir parçası ise, SMS kapsamındaki kısım daha büyük organizasyona nazaran dış taraf sayılır.

dışarıdan temin etmek

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Haricî bir kuruluşun diğer bir kuruluşun işlevini veya prosesinin bir kısmını yaptığı durum.

Not 1: Dışarıdan temin edilen işlev veya proses kapsam dâhilinde olsa da, haricî kuruluş yönetim sisteminin kapsamı dışındadır.

Not 2: ISO yönetim sistemi standartlarının ana metni, bu standartta kullanılmayan dışarıdan temin etmeye ilişkin bir tanım gereklilik içerir, çünkü dışarıdan temin yapan tedarikçilerin iş ortağı tanımı kapsamındadır.

dışarıdan temin etmek

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Belli bir organizasyonun fonksiyonlarının ve proseslerinin bir kısmının dış kaynak tarafından yapılmasına ait bir düzenleme.

Not: Bir dış organizasyon yönetim sisteminin haricinde yer alır, ancak dış organizasyona icra ettirilen fonksiyon veya proses yönetim sisteminin kapsamındadır.

external supplier

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Another party that is external to the organization that enters into a contract to contribute to the planning, design, transition, delivery or improvement of a service, service component or process.

Note 1: External suppliers include designated lead suppliers but not their sub-contracted suppliers.

Note 2: If the organization in the scope of the SMS is part of a larger organization, the other party is external to the larger organization.

outsource

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Make an arrangement where an external organization performs part of an organization's function or process.

Note 1: An external organization is outside the scope of the management system, although the outsourced function or process is within the scope.

Note 2: The core text of ISO management system standards contains a definition and requirement in relation to outsourcing, which is not used in this document, as outsourcing providers are included within the definition of business associate.

outsource

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Make an arrangement where an external organization performs part of an organization's function or process.

Note: An external organization is outside the scope of the SMS, although the outsourced function or process, is within the scope.

dışarıya iş vermek

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun fonksiyon veya prosesinin bir parçasını haricî bir kuruluşun gerçekleştirmesi için anlaşma yapmak.

Not 1: Dışarıya verilen fonksiyon veya proses, yönetim sisteminin kapsamında olmasına rağmen, dış kuruluş bu kapsamın dışındadır.

Not 2: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistemi standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

doğrudan doğruya (direk) uzaktan tanıma

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

UA'nın işaretlemesi de dahil olmak üzere, işletilmekte olan bir UA hakkında tüm bilgilerin, UA'ya fiziki olarak erişilmeksizin yöresel olarak yayınlanmasını sağlayan sistem.

doğrulama

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Objektif delilin sağlanması yolu ile belirlenen şartların yerine getirildiğinin teyidi.

Not 1: "Doğrulanmış" terimi karşılık gelen durumu belirtmek için kullanılır.

Not 2: Teyit aşağıdaki gibi faaliyetleri kapsayabilir;

- Alternatif hesaplamaların yapılması,
- Yeni tasarım şartnamesi ile benzer Onaylanmış tasarım şartnamesinin karşılaştırılması,
- Deneylerin ve gösterimlerin yapılması ve
- Yayımından önce dokümanların gözden geçirilmesi.

outsource

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Make an arrangement where an external organization performs part of an organization's function or process.

Note 1: An external organization is outside the scope of the management system, although the outsourced function or process is within the scope.

Note 2: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1.

direct remote identification

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A system that ensures the local broadcast of information about a UA in operation, including the marking of the UA, so that this information can be obtained without physical access to the UA.

verification

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Confirmation, through provision of objective evidence, that specified requirements have been fulfilled.

Note 1: The term "verified" is used to designate the corresponding status.

Note 2: Confirmation can comprise activities such as

- performing alternative calculations,
- comparing a new design specification with a similar proven design specification,
- undertaking tests and demonstrations, and
- reviewing documents prior to issue.

doğrulama

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Belirlenen gerekliliklerin yerine getirildiğinin, objektif kanıtın sağlanması yoluyla onaylanması.

Not 1: Doğrulama için gerekli objektif kanıt, bir muayenenin sonucu ya da alternatif hesaplamaların yapılması veya dokümanların gözden geçirilmesi gibi diğer tespit türlerinin sonucu olabilir.

Not 2: Doğrulama için yapılan faaliyetlere bazen yeterlilik süreci denir.

Not 3: "Doğrulanmış" terimi, ilgili durumu belirlemek için kullanılır.

doğrulama

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Nesnel kanıtlar vasıtasıyla, belirlenmiş gerekliliklerin karşılandığının kanıtlanması.

Not: ISO 22000:2019 standardında doğrulama, gözlem ve geçerli kılma arasında ayırım yapılır:
- geçerli kılma, faaliyetten önce yapılır ve faaliyetin amaçlanan sonuçlara erişme yeteneği hakkında bilgi verir;
- gözlem, faaliyetin gerçekleştirildiği süre zarfında yapılır ve belirli bir zaman çerçevesindeki olaylar hakkında bilgi verir;
- doğrulama, faaliyet tamamlandıktan sonra yapılır ve uygunluğu kanıtlaması konusunda bilgi verir.

verification

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Confirmation, through the provision of objective evidence, that specified requirements have been fulfilled.

Note 1: The objective evidence needed for a verification is the result of an inspection or other forms of determination such as performing alternative calculations or reviewing documents.

Note 2: The activities carried out for verification are sometimes called a qualification process.

Note 3: The word "verified" is used to designate the corresponding status.

verification

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Confirmation, through the provision of objective evidence, that specified requirements have been fulfilled.

Note: Distinctions are made in this document between the terms validation, monitoring and verification:

– validation is applied prior to an activity and provides information about the capability to deliver intended results;

– monitoring is applied during an activity and provides information for action within a specified time frame;

– verification is applied after an activity and provides information for confirmation of conformity.

doğrulama

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirlenen gerekliliklerin yerine getirildiğinin, objektif kanıtın sağlanması yoluyla teyidi.

Not 1: Doğrulama için gerekli objektif kanıt, bir muayenenin sonucu ya da alternatif hesaplamaların yapılması veya dokümanların gözden geçirilmesi gibi diğer tespit türlerinin sonucu olabilir.

Not 2: Doğrulama için yapılan faaliyetlere bazen yeterlilik süreci denir.

Not 3: "Doğrulanmış" terimi, ilgili durumu belirlemek için kullanılır.

doğrulama

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Belirlenmiş gereklerin yerine getirildiğine dair objektif kanıtlar göstererek doğruluğun teyidi.

Not: Doğrulama, geçmiş olaylarla veya geçmişte elde edilmiş sonuçlarla ilgili iddialara dair bilgi beyanlarını tasdik etmek amacıyla, ileri sürülen iddialara uygulanabilir.

verification

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Confirmation, through the provision of objective evidence, that specified requirements have been fulfilled.

Note 1: The objective evidence needed for a verification can be the result of an inspection or of other forms of determination such as performing alternative calculations or reviewing documents.

Note 2: The activities carried out for verification are sometimes called a qualification process.

Note 3: The word "verified" is used to designate the corresponding status.

verification

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Confirmation of truthfulness through the provision of objective evidence that specified requirements have been fulfilled.

Note: Verification can be applied to claims to confirm the information declared with the claim regarding events that have already occurred or results that have already been obtained.

doğrulama

Kullanım alanı: Test/deney laboratuvarları; Kalibrasyon laboratuvarları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17025:2017

Belirli bir ögenin belirlenmiş gereklilikleri karşıladığına dair nesnel kanıt sağlanması-

Not 1: Uygulanabilir olduğunda, ölçüm belirsizliğinin dikkate alınması tavsiye edilir.

Not 2: İlgili öge örnek olarak bir proses, ölçüm prosedürü, malzeme, bileşim veya ölçüm sistemi olabilir.

Not 3: Belirlenmiş gerekliliklere örnek olarak, imalatçı şartnamelerine uyulması gösterilebilir.

Not 4: VIML dokümanında tanımlandığı şekliyle yasal metrolojide doğrulama ve genel olarak uygunluk değerlendirmesi kapsamında doğrulama, bir ölçüm sisteminin incelenmesini, işaretleme ve/veya doğrulama belgesinin verilmesini kapsar.

Not 5: Doğrulama kalibrasyonla karıştırılmamalıdır. Her bir doğrulama geçerli kılma değildir.

Not 6: Kimya biliminde, bir oluşumun veya etkinliğin kimliğinin doğrulanması, o oluşumun veya etkinliğin yapısının ya da özelliğinin tanımlanmasını gerektirir.

doğrulama

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Nesnel kanıtlar vasıtasıyla, belirlenmiş gerekliliklerin karşılandığını kanıtlayarak bir iddianın doğrulanması.

Not 1: Doğrulama, geçmişe yönelik veriler ve bilgilere dayanarak bir iddianın somut olarak doğruluğunu ve belirlenmiş gerekliliklere uygunluğunu tespit etmek yoluyla iddianın değerlendirilmesi prosesi olarak görülür.

Not 2: Doğrulama, olmuş veya çıktıkları belirlenmiş olaylar konusundaki iddialara uygulanır.

verification

Field of use: Test laboratories; Calibration laboratories
Source: ISO/IEC 17025:2017

Provisions of objective evidence that a given item fulfils specified requirements-

Note 1: When applicable, measurement uncertainty should be taken into account.

Note 2: The item may be, for example, a process, measurement procedure, material, compound, or measuring system.

Note 3: The specified requirements may be, for example, that a manufacturer's specifications are met.

Note 4: Verification in legal metrology, as defined in VIML, and in conformity assessment in general, pertains to the examination and marking and/or issuing of a verification certificate for a measuring system.

Note 5: Verification should not be confused with calibration. Not every verification is a validation.

Note 6: In chemistry, verifications of the identity of the entity involved, or of activity, requires a description of the structure or properties of that entity or activity.

verification

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Confirmation of a claim, through the provision of objective evidence, that specified requirements have been fulfilled.

Note 1: Verification is considered to be a process for evaluating a claim based on historical data and information to determine whether the claim is materially correct and conforms with specified requirements.

Note 2: Verification is applied to claims regarding events that have already occurred or results that have been obtained (confirmation of truthfulness).

doğrulama beyanı

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Doğrulama işlemini yapan kuruluş tarafından, doğrulama değerlendirmesinin sonucunun bildirimi.

Not 1: Doğrulama beyanları söz konusu programın özel terminolojisine atıf yapabilir, örneğin "karar", "yorum" veya rapor.

Not 2: Doğrulama beyanı sadece verildiği andaki durumu beyan eder.

Not 3: Doğrulama beyanı, programın gerekliliklerine bağlı olarak, teyit edici veya teyit etmeyen, yorumlu veya yorumlu olmayabilir.

doğrulama ekibi (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılma ekibi)

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Emisyon Raporlarının doğrulamasını (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılmasını) gerçekleştiren, doğrulama kuruluşu bünyesinde hizmet veren, teknik uzmanlar tarafından desteklenebilen, bir grup doğrulama görevlisi veya ekip lideri olarak da nitelendirilen tek bir doğrulama görevlisi.

doğrulama kuruluşu

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama yapan kuruluş.

Not 1: Doğrulama kuruluşu bir organizasyon veya bir organizasyonun bir kısmı olabilir.

Not 2: "Doğrulama/geçerli kılma kuruluşu" terimi ISO 14065'de, cümlelerin karmaşıklığını engellemek ve anlayışı kolaylaştırmak için "kuruluş" olarak kısaltılmıştır.

verification statement

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Declaration by the verification body of the outcome of the verification process.

Note 1: Verification statements can be referred to using specific programme terminology, such as "decisions", "opinions" or "reports".

Note 2: The verification statement reflects only the situation at the point in time it is issued.

Note 3: The verification statement can be confirming or not confirming the claim, with or without comments, according to the programme requirements.

verification team

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A group of verifiers, or a single verifier that also qualifies as a team leader, belonging to a verification body conducting the verification of an Emissions Report and, when required, an Emissions Unit Cancellation Report. The team can be supported by technical experts.

verification body

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Body that performs verification.

Note 1: A verification body can be an organization or part of an organization.

Note 2: The term "the validation/verification body" is shortened to "the body" in ISO 14065 to reduce sentence complexity and aid understanding.

doğrulama kuruluşu

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Doğrulama işlemini yapan kuruluş.

Not: Doğrulama işlemini yapan kuruluş bir müessese veya bir müessesenin bir parçası olabilir.

doğrulama kuruluşu (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılma kuruluşu)

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Emisyon Raporlarının akredite edilmiş bağımsız bir üçüncü taraf olarak doğrulamasını (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılmasını) gerçekleştiren tüzel kişi.

doğrulama programı

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Özel bir sektörde veya alanda doğrulama faaliyetleri yürütmek için kurallar, prosedürler ve idare.

Not 1: Doğrulama programları uluslararası, bölgesel, ulusal, ulusaltı, sektöre. Yönelik ve organizasyon seviyesinde olabilir.

Not 2: Bir program bir şema olarak da adlandırılabilir.

Not 3: ISO 14065 standardının gerekliliklerini kapsayabilen standartlar kümesi bir program olabilir.

Not 4: Doğrulama programı doğrulama kuruluşu ile müşteri arasında bir işbirliği mektubu kadar basit olabilir veya değişik derecede detaylı şartlar ve karmaşıklık içeren kuralların belirlendiği resmi bir program dokümanına atıf yapabilir.

verification body

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Body that performs verification.

Note: A verification body can be an organization, or part of an organization.

verification body

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A legal entity that performs the verification of an Emissions Report and, when required, an Emissions Unit Cancellation Report, as an accredited independent third party.

verification programme

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Rules, procedures and management for carrying out verification activities in a specific sector or field.

Note 1: Verification programmes may be operated at international, regional, national, sub-national, sector-specific or organizational levels.

Note 2: A programme can also be called a "scheme".

Note 3: A set of standards able to cover all the requirements of ISO 14065 can serve as a programme.

Note 4: A verification programme can be as simple as the letter of engagement between the verification body and its client, or refer to a formal programme document which has a set of rules that can have varying degrees of specification and complexity.

doğrulama programı

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Özel bir sektörde doğrulama faaliyetleri yürütmek için kurallar, prosedürler ve idare.

Not 1: Doğrulama programları uluslararası, bölgesel, ulusal, ulusaltı veya sektöre özel olabilir.
Not 2: Programa "düzen" de denilebilir.
Not 3: ISO/IEC 17029:2019 standardının tüm gerekliliklerini yerine getiren bir standart kümesi bir program olabilir.

doğrulama raporu (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılma raporu)

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Doğrulama kuruluşu (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılma kuruluşu) tarafından taslağı oluşturulan, doğrulama (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılma) beyanını ve destekleyici nitelikteki gerekli bilgileri içeren belge.

doğrulama yorumu

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanının nesnel olarak doğru olduğuna ve kriterlere uygun olduğuna dair güven vermek için, varsayılan kullanıcıya sunulan resmi ve yazılı beyan.

Not: "Doğrulama yorumu" ISO/IEC 17029, 3.7'deki "Doğrulama beyanının" bir türüdür.

verification programme

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Rules, procedures and management for carrying out verification activities in a specific sector.

Note 1: Verification programmes can be operated at international, regional, national, sub-national or sector-specific level.

Note 2: A programme can also be called a "scheme".

Note 3: A set of standards able to cover all the requirements of this document can serve as a programme.

verification report

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A document, drafted by the verification body, containing the verification statement and required supporting information.

verification opinion

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Formal written declaration to the intended user that provides confidence that the environmental information statement is materially correct and conforms with the criteria.

Note: The term "verification opinion" is a type of "verification statement" in ISO/IEC 17029:2019, 3.7.

doğrulama/geçerli kılma kapsamı

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Aşağıdaki unsurların belirlenmesi:

- doğrulamanın/geçerli kılmanın konusu olan iddianın ve sınırlarının tanımı
- uygulanabilecek doğrulama/geçerli kılma programı, ve
- yayın tarihleri de dahil olmak üzere, iddianın doğrulanmasında/geçerli kılınmasında kullanılacak standartlar ve diğer normatif dokümanlar.

doğrulamayı

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama yapacak ve rapor verebilecek yeterliliği olan tarafsız bir kişi.

doğruluk beyanı

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir karara dayanarak, belirlenmiş gerekliliklerin gerçekleştirilmiş olduğunu gösteren bir beyanın tanzim edilmesi.

Not 1: ISO/IEC 17000 standardında "doğruluk beyanı" olarak adlandırılan, tanzim edilen beyanın sonucu belirlenmiş gerekliliklerin yerine getirildiği güvencesini sağlamak amacını taşır. Böyle bir güvenlik, kendi başına sözleşmeler ve diğer hukukî konularda garanti sağlamaz.

Not 2: Birinci taraf beyanı ve üçüncü taraf beyanı, beyan, belgelendirme ve akreditasyon terimleri kullanılarak ayırtdedir, ancak ikinci taraf beyanı için bunlara tekabül eden bir terim yoktur.

doğruluk beyanının kapsamı

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Doğruluk beyanının kapsadığı uygunluk değerlendirme konuları ve karakteristikleri.

scope of validation/verification

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Identification of:

- the claim to be the object of validation or verification, including the boundaries of the claim,
- the applicable validation programme/verification programme, and
- the standards and other normative documents, including their date of publication, to which the claim is validated/verified.

verifier

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Competent and impartial person with responsibility for performing and reporting on a verification.

attestation

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Issue of a statement, based on a decision, that fulfilment of specified requirements has been demonstrated.

Note 1: The resulting statement, referred to in this document as a "statement of conformity", is intended to convey the assurance that the specified requirements have been fulfilled. Such an assurance does not, of itself, provide contractual or other legal guarantees.

Note 2: First-party attestation and third-party attestation are distinguished by the terms declaration, certification and accreditation, but there is no corresponding term applicable to second-party attestation.

scope of attestation

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Range and characteristics of objects of conformity assessment covered by attestation.

doküman

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bilgi ve onu içeren ortam.

Not 1: Ortam; kâğıt, manyetik, elektronik veya optik bilgisayar disk, fotoğraf, ana numune veya bunların birleşimi olabilir.

Not 2: Bir dizi doküman, örneğin şartnameler ve kayıtlar, sıklıkla "dokümantasyon" olarak adlandırılır.

Not 3: Bazı gereklilikler (örneğin, okunabilirlik gerekliliği) bütün doküman tipleriyle ilgilidir. Bununla birlikte, şartnameler için farklı (örneğin, revizyon kontrolü gerekliliği) ve kayıtlar için farklı (örneğin geriye alınabilme gerekliliği) gereklilikler olabilir.

doküman hâline getirilmiş bilgi

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Kuruluş tarafından kontrol edilmesi ve sürekliliğinin sağlanması gereken bilgiler ve bu bilgileri içeren ortam.

Not 1: Doküman haline getirilmiş bilgi, herhangi bir biçim ve ortamda olabilir ve herhangi bir kaynaktan elde edilebilir.

Not 2: Doküman haline getirilmiş bilgi, aşağıdakileri içerebilir:

- ilgili prosesler de dahil olmak üzere yönetim sistemi,
- kuruluşun işleyebilmesi amacıyla oluşturulan bilgiler (dokümantasyon),
- elde edilen sonuçların kanıtları (kayıtlar).

Not 3: Bu tanım, ISO yönetim sistemi standartları üst seviye yapısı için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

document

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Information and the medium on which it is contained.

Note 1: The medium can be paper, magnetic, electronic or optical computer disc, photograph or master sample, or combination thereof.

Note 2: A set of documents, for example specifications and records, is frequently called "documentation".

Note 3: Some requirements (e.g. the requirement to be readable) relate to all types of documents. However, there can be different requirements for specifications (e.g. the requirement to be revision controlled) and for records (e.g. the requirement to be retrievable).

documented information

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Information required to be controlled and maintained by an organization and the medium on which it is contained.

Note 1: Documented information can be in any format and media, and from any source.

Note 2: Documented information can refer to:
– the management system, including related processes;
– information created in order for the organization to operate (documentation);
– evidence of results achieved (records).

Note 3: This constitutes one of the common terms and core definitions of the high level structure for ISO management system standards.

doküman hâline getirilmiş bilgi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Kuruluş tarafından kontrol edilmesi ve sürekliliğinin sağlanması gereken bilgiler ve bu bilgileri içeren ortam.

Not 1: Yazılı hâle getirilmiş bilgi, herhangi bir biçim ve ortamda olabilir ve herhangi bir kaynaktan elde edilebilir.

Not 2: Yazılı hâle getirilmiş bilgi, aşağıdaki anlamlara gelebilir:

- ilgili prosesleri içeren yönetim sistemi,
- kuruluşun işleyebilmesi amacıyla oluşturulan bilgiler (dokümantasyon),
- elde edilen sonuçların kanıtları (kayıtlar).

doküman hâline getirilmiş bilgi

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Bir kuruluş tarafından kontrol edilmesi ve sürdürülmesi gerekli olan bilgi ve bu bilginin bulunduğu ortam.

Not 1: Yazılı hale getirilmiş bilgi herhangi bir formatta veya ortamda ve herhangi bir kaynaktan geliyor olabilir.

Not 2: Yazılı hâle getirilmiş bilgi aşağıdakilere atıfta bulunabilir:

- yönetim sistemi, ilgili prosesler dâhil;
- kuruluşun çalışması için oluşturulmuş bilgi (dokümantasyon);
- elde edilen sonuçların kanıtı (kayıtlar).

documented information

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Information required to be controlled and maintained by an organization and the medium on which it is contained.

Note 1: Documented information can be in any format and media, and from any source.

Note 2: Documented information can refer to:

- the management system, including related processes;
- information created in order for the organization to operate (documentation);
- evidence of results achieved (records).

documented information

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Information required to be controlled and maintained by an organization and the medium on which it is contained.

Note 1: Documented information can be in any format and media, and from any source.

Note 2: Documented information can refer to:

- the management system, including related processes;
- information created in order for the organization to operate (documentation);
- evidence of results achieved (records).

doküman hâline getirilmiş bilgi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir kuruluş tarafından kontrol edilmesi ve sürdürülebilir olması gereken bilgi ve bu bilginin bulunduğu ortam.

Örnek: Politikalar, planlar, proses tanımları, prosedürler, hizmet derecesi anlaşmaları veya kontratları.

Not 1: Yazılı hale getirilmiş bilgi herhangi bir formatta veya ortamda ve herhangi bir kaynaktan geliyor olabilir.

Not 2: Yazılı hâle getirilmiş bilgi aşağıdakilere atıfta bulunabilir:

- ilgili prosesler de dâhil olmak üzere yönetim sistemi;
- kuruluşun çalışması için oluşturulmuş bilgi (dokümantasyon);
- elde edilen sonuçların kanıtı (kayıtlar).

doküman hâline getirilmiş prosedür

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Doküman haline getirilen, uygulanan ve sürdürülen bir faaliyetin veya prosesin yürütülmesi için belirlenen yol.

Not 1: Doküman haline getirilen bir prosedür için şartlar tek bir dokümanda veya birden fazla dokümanda ele alınabilir.

Not 2: ISO 9000:2005, Tarif 3.4.5'ten uyarlanmıştır.

donanım

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk
Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Herhangi bir cihaz veya sabit tesisat.

donanımlar

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Bir imalatçı tarafından, tamamlanmış fonksiyonel bir bütün oluşturması için birleştirilen basınçlı ekipmanın çeşitli parçaları.

documented information

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Information required to be controlled and maintained by an organization and the medium on which it is contained.

Example: Policies, plans, process descriptions, procedures, service level agreements or contracts.

Note 1: Documented information can be in any format and media and from any source.

Note 2: Documented information can refer to:

- the management system, including related processes;
- information created in order for the organization to operate (documentation);
- evidence of results achieved (records).

documented procedure

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Specified way to carry out an activity or a process that is documented, implemented and maintained.

Note: The requirement for a documented procedure may be addressed in a single document or by more than one document.

equipment

Field of use: Electromagnetic compatibility
Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

Any apparatus or fixed installation.

assemblies

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Several pieces of pressure equipment assembled by a manufacturer to constitute an integrated and functional whole.

donanımlar

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Bir cihaza takılmak üzere tasarlanan veya monte edildiğinde bir cihaz meydana getiren emniyet, kontrol veya ayarlama teçhizatı ve bunların kısmi montajları.

donör

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler

Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyobankacılık için biyolojik malzeme ve/veya ilgili verilerin toplandığı insan, hayvan, bitki vb. organik varlık.

Not: İnsan donör, sağlayıcı da olabilir.

dümen işareti

Kullanım alanı: Gemi teçhizatı

Kaynak: Gemi teçhizatı yönetmeliği (AB) 2014/90

2014/90/EU Yönetmeliği Madde 9'da atfedilen ve Ek I'de tanımlanan işaret veya uygulanabilirse, Madde 11'de atfedilen elektronik takip cihazı.

düşük sıcaklık kazanı

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları

Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Sıvı yakıtlı yoğuşurma kazanları dahil, sürekli 35°C - 40°C'ye kadar giriş suyu sıcaklığı ile çalışabilen, muhtemelen özel durumlarda yoğuşma oluşturan kazan.

fittings

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

Safety devices, controlling devices or regulating devices and sub-assemblies thereof, designed to be incorporated into an appliance or to be assembled to constitute an appliance.

donor

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples

Source: ISO 20387:2021

Organic entity such as a human, animal, plant etc. from which the biological material and/or associated data is collected for biobanking.

Note: A human donor can also be a provider.

wheel mark

Field of use: Marine equipment

Source: Directive 2014/90/EU on marine equipment

The symbol referred to in Article 9 and set out in Annex I or, as appropriate, the electronic tag referred to in Article 11.

low-temperature boiler

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

A boiler which can work continuously with a water supply temperature of 35 to 40° C, possibly producing condensation in certain circumstances, including condensing boilers using liquid fuel.

düzeltilici faaliyet

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Uygunsuzluğun sebebini ortadan kaldırmak ve tekrarını önlemek için yapılan faaliyet.

Not 1: Uygunsuzluğun birden fazla sebebi olabilir.

Not 2: Önleyici faaliyet (Madde 3.12.1), uygunsuzluğun meydana gelmesini önlemek için yapılırken, düzeltilici faaliyet uygunsuzluğun tekrarını önlemek için yapılır.

Not 3: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 1 ve Not 2 ilave edilerek değiştirilmiştir.

düzeltilici faaliyet

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu

Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Bir uygunsuzluğu ortadan kaldırmak amacıyla, yetkili kuruluşun talebi doğrultusunda veya kendiliğinden iktisadi işletmecinin gerçekleştirdiği faaliyet.

Potansiyel veya mevcut bir uygunsuzluğun ya da istenmeyen diğer bir durumun nedenini ortadan kaldırmak için yürütülen faaliyet.

düzeltilici önlem

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği

Kaynak: ISO 22000:2019

Bir uygunsuzluğun nedenini ortadan kaldırmak ve tekrar ortaya çıkmasını önlemek için alınan önlemler.

Not 1: bir uygunsuzluğun birden fazla nedeni olabilir.

Not 2: düzeltilici faaliyete nedenlerin analizi de dahildir.

corrective action

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Action to eliminate the cause of a nonconformity and to prevent recurrence.

Note 1: There can be more than one cause for a nonconformity.

Note 2: Corrective action is taken to prevent recurrence whereas preventive action is taken to prevent occurrence.

Note 3: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by adding Note 1 and 2.

corrective action

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability

Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any action taken by an economic operator to bring any non-compliance to an end where required by a market surveillance authority or on the economic operator's own initiative.

Action taken to eliminate the cause of a potential or actual non-conformity or other undesirable situation.

corrective action

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety

Source: ISO 22000:2019

Action to eliminate the cause of a nonconformity and to prevent recurrence.

Note 1: There can be more than one cause for a nonconformity.

Note 2: Corrective action includes cause analysis.

düzeltilme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tespit edilmiş bir uygunsuzluğun ortadan kaldırılması için yapılan faaliyet.

Not 1: Düzeltme, düzeltici faaliyetin öncesinde, beraberinde veya sonrasında yapılabilir.
Not 2: Düzeltmeye örnek olarak yeniden işleme veya yeniden derecelendirme verilebilir.

dönüşüm süreci

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Ham maddelerin havacılık yakıtına dönüştürülmesi için yararlanılan bir teknoloji türü.

dönüşüm yolu

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Havacılık yakıtının üretimi için kullanılan, ham madde ve dönüşüm sürecinin belirli bir kombinasyonu.

E

Efektif nominal güç

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları
Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Üretici tarafından belirtilen faydalı verimle sürekli çalışma sırasında verilebilecek olan, üreticinin beyan ve garanti ettiği, kW olarak belirtilen maksimum ısı güçü.

correction

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Action to eliminate detected nonconformity.

Note 1: A correction can be made in advance of, in conjunction with or after a corrective action.
Note 2: A correction can be, for example, rework or regrade.

conversion process

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A type of technology used to convert a feedstock into aviation fuel.

pathway

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A specific combination of feedstock and conversion process used for the production of aviation fuel.

effective rated output (expressed in kW)

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels
Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

The maximum calorific output laid down and guaranteed by the manufacturer as being deliverable during continuous operation while complying with the useful efficiency indicated by the manufacturer.

eğilim/temayül

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Sonuçların belirlenmiş eğilimi.

ekip başkanı

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama / geçerli kılma ekibini idare eden kişi

ekip lideri

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Denetimin yönetiminde tüm sorumluluğun ve rildiği denetçi.

ekolojik profil

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Uygulama tebliğlerine göre, ömür döngüsü boyunca ürünle ilişkilendirilen, ürünün çevresel etkisi bakımından önemli olan ve ölçülebilir fiziksel niceliklerle ifade edilen malzemeler, emisyonlar ve atıklar gibi girdi ve çıktılarının tanımlaması.

ekonomik taraf

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Ücretli veya ücretsiz olarak, ticari ya da kamu hizmeti veren imalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı, mal sahibi veya kullanıcı.

Not: "Economic operator" AB mevzuatının Türkiye'deki uygulaması kapsamında genel olarak "iktisadi işletme(ci)" olarak tanımlanır.

trend

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An identified pattern of results.

team leader

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Person who manages the validation / verification team

team leader

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Assessor who is given the overall responsibility for the management of an assessment.

ecological profile

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

A description, in accordance with the implementing measure applicable to the product, of the inputs and outputs (such as materials, emissions and waste) associated with a product throughout its life cycle which are significant from the point of view of its environmental impact and are expressed in physical quantities that can be measured.

economic operator

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

The manufacturer, the authorised representative, the importer, the distributor, the owner or the operator acting in the course of a commercial or public service activity, whether in return for payment or free of charge.

elektromanyetik bozulma

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk

Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Donanımın performansını düşürebilen elektromanyetik gürültü, istenmeyen bir sinyal veya yayılma ortamının kendisindeki bir değişiklik.

elektromanyetik bozulma

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar

Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

İstenmeyen sinyal ya da yayılma ortamında bir değişim gibi telsiz ekipmanının performansını düşürebilen elektromanyetik etki.

elektromanyetik ortam

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk

Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Belli bir yerde gözlenebilen bütün elektromanyetik olaylar.

elektromanyetik uyumluluk

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk

Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Donanımın kendi elektromanyetik ortamında, aynı ortamda bulunan donanımlarda tolere edilemeyen elektromanyetik bozulmaya yol açmaksızın tatminkâr bir şekilde çalışabilme yeteneği.

emniyet

Kullanım alanı: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler

Kaynak: Sıvı kullanım amaçlı patlayıcı maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmeliği (2014/28/AB)

Kazaların önüne geçilmesini ve bunda başarılı olunmadığı takdirde kazanın etkilerinin kontrolü.

electromagnetic disturbance

Field of use: Electromagnetic compatibility

Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

Any electromagnetic phenomenon which may degrade the performance of equipment; an electromagnetic disturbance may be electromagnetic noise, an unwanted signal or a change in the propagation medium itself.

electromagnetic disturbance

Field of use: Radio equipment

Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

Electromagnetic disturbance as defined in point 5 of Article 3(1) of Directive 2014/30/EU.

electromagnetic environment

Field of use: Electromagnetic compatibility

Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

All electromagnetic phenomena observable in a given location.

electromagnetic compatibility

Field of use: Electromagnetic compatibility

Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

The ability of equipment to function satisfactorily in its electromagnetic environment without introducing intolerable electromagnetic disturbances to other equipment in that environment.

safety

Field of use: Explosives for civil uses

Source: Directive 2014/28/EU on explosives for civil uses

The prevention of accidents and, where prevention fails, the containment of their effects.

emniyet aksamı

Kullanım alanı: Kablolu taşıma tesisatları; Taşımacılık

Kaynak: Kablolu taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Yolcuların, işleten personelin veya üçüncü tarafların güvenliğini ve sağlığını tehlikeye sokan bir arıza nedeniyle bir güvenlik işlevini yerine getirmek üzere bir alt sisteme veya kablolu taşıma tesisatına yerleştirilmesi amaçlanan herhangi bir teçhizat parçası veya cihaz.

emniyet aksamları

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik

Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Bir güvenlik işlevini yapan, bağımsız bir şekilde piyasaya arz edilen, arızalanması ve/veya hatalı çalışması durumunda kişilerin güvenliğini tehlikeye sokan, makinaların işlevini yerine getirmek için gerekli olmayan veya makinanın işlevini yerine getiren normal aksamın yedeği olarak kullanılacak aksamı; Ek V'te düzenlenen emniyet aksamlarının listesi 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre güncellenebilir.

ender biyolojik malzeme

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler

Kaynak: TS ISO 20387:2021

Nadir bulunması nedeniyle değerli olan biyolojik malzeme.

endüstriyel proses

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Materyallerin, bitkilerin, çiftlik hayvanlarının, hayvansal ürünlerin, gıda veya diğer ürünlerin ticari kullanım amacıyla elde edilmesi, yetiştirilmesi, artırılması, işlenmesi, üretilmesi, imalatı veya hazırlanması.

safety component

Field of use: Cableway installations; Transport

Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

Any component of equipment or any device intended to be incorporated into a subsystem or a cableway installation for the purpose of ensuring a safety function, the failure of which endangers the safety or health of passengers, operating personnel or third parties.

safety component

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety

Source: Directive 2006/42/EC on machinery

A component:

- which serves to fulfil a safety function,
- which is independently placed on the market,
- the failure and/or malfunction of which endangers the safety of persons, and
- which is not necessary in order for the machinery to function, or for which normal components may be substituted in order for the machinery to function.

An indicative list of safety components is set out in Annex V, which may be updated in accordance with Article 8(1)(a).

rare biological material

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples

Source: ISO 20387:2021

Biological material that is made precious by its scarcity.

industrial process

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

The extraction, growth, refining, processing, production, manufacture or preparation of materials, plants, livestock, animal products, food or other products with a view to their commercial use.

endüstriyel tesis

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Ana faaliyetin, belirlenmiş ulusal sağlık ve emniyet düzenlemelerine tabi tutulan bir endüstriyel işlem olarak gerçekleştirildiği herhangi bir yer.

enerji geri kazanımı

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık

Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Yanıcı atıkların diğer atıklarla ya da diğer atıklar olmadan bir ısı geri kazanımı ile enerji üretimi amacıyla kullanılması.

enerji ile ilgili ürün

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık

Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Bu Yönetmelikte "ürün" olarak adlandırılan ve nihai kullanıcılar için bağımsız parçalar olarak piyasaya arz edilmiş veya hizmete sunulmuş olan, bu Yönetmelik kapsamındaki ürüne monte edilmesi tasarlanan ve çevresel performansı bağımsız olarak değerlendirilebilen parçalar da dâhil olmak üzere, piyasaya arz edilen veya hizmete sunulan ve kullanım sırasında enerji tüketimi üzerinde etkisi bulunan ürünü.

enerji verimliliği

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Bir cihazın performans çıktısının enerji girdisine oranı.

industrial premises

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

Any place where the main activity carried out is an industrial process that would be subject to specific national health and safety regulations.

energy recovery

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport

Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The use of combustible waste as a means to generate energy through direct incineration with or without other waste but with recovery of the heat.

energy-related product

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport

Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any goods that has an impact on energy consumption during use which is placed on the market and/or put into service, and includes parts intended to be incorporated into energy-related products covered by this Directive which are placed on the market and/or put into service as individual parts for end-users and of which the environmental performance can be assessed independently.

energy efficiency

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

The ratio of output of performance of an appliance to input of energy.

engelli kişi ve hareket kabiliyeti kısıtlı kişi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri

Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Çeşitli engellerle etkileşimi olan ve ulaştırma imkanlarını diğer yolcularla eşit temelde, tam ve etkili biçimde kullanmasını engelleyebilecek kalıcı veya geçici, fiziksel, zihinsel, entelektüel veya duyuşsal bozukluğu olan veya yaşı nedeniyle hareketi kısıtlı olan tüm insanlar.

erişim

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme

Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme programına erişim; uygunluk değerlendirme programı kuralları dahilinde uygunluk değerlendirmesi talep etmek için bir başvuru sahibine verilen fırsat.

eş değerlendirme; akran değerlendirme

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon

Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

Bir akreditasyon kurumunun (EC) 765/2008 Tüzüğü şartlarına ve uygulanabilir durumlarda ilave sektörel teknik şartnamelere uyup uymadığını kanıtlamak için başka akreditasyon kuruluşları tarafından değerlendirilmesi süreci.

person with disabilities; person with reduced mobility

Field of use: Transport; Railways and railway systems

Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any person who has a permanent or temporary physical, mental, intellectual or sensory impairment which, in interaction with various barriers, may hinder the full and effective use by that person of transport on an equal basis with other passengers or whose mobility when using transport is reduced due to age.

access

Field of use: Accreditation; Conformity assessment

Source: ISO/IEC 17000:2020

Access to a scheme; opportunity for an applicant to obtain a conformity assessment service from a body under a conformity assessment scheme.

peer evaluation

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation

Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

A process for the assessment of a national accreditation body by other national accreditation bodies, carried out in accordance with the requirements of this Regulation, and, where applicable, additional sectoral technical specifications.

eş değerlendirme; akran değerlendirme peer assessment

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir kuruluşun, bir anlaşma grubunda kuruluşların, veya gruba aday kuruluşların, anlaşma grubundaki diğer kuruluşların temsilcileri tarafından, belirlenmiş gerekliliklere göre değerlendirilmesi.

Not 1: "Adaylar" yeni kurulan bir grup ve dolayısıyla grup üyelerinin henüz olmadığı bir durum düşünülerek kapsama alınmıştır.

Not 2: Türkçe'de "assessment" ve "evaluation" sözlerinin ikisi de değerlendirme olarak adlandırıldığı için «peer assessment» ve «peer evaluation» arasında tercüme edildiğinde bir fark olmaz. Ancak "peer assessment" genel olarak uygunluk değerlendirme kuruluşları arasında yapılan akran değerlendirme için kullanılır. "Peer evaluation" ise akreditasyon kurumları arasında yapılan akran değerlendirme için kullanılır.

eşdeğerlik

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme sonuçlarının eşdeğerliği; farklı uygunluk değerlendirme sonuçlarının aynı özel gereklilikler kapsamında aynı derecede uygunluk güvenliği sağlama yeterliliği.

Not: "Uygunluk değerlendirme sonuçları" tabiri herhangi bir uygunluk değerlendirme faaliyetinin sonuçları demektir (örneğin rapor veya belge) ve bir uygunsuzluk bulunmasını da kapsayabilir.

eşik değer

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Bir yapı malzemesinin herhangi bir temel karakteristiğinin asgari veya azami performans değeri.

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Assessment of a body against specified requirements by representatives of other bodies in, or candidates for, an agreement group.

Note 1: "Candidates" are included for the situation where a new group is being formed, at which time there would be no bodies in the group.

Note 2: The term "peer assessment" is sometimes referred to as "peer evaluation".

equivalence

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Equivalence of conformity assessment results; sufficiency of different conformity assessment results to provide the same level of assurance of conformity with regard to the same specified requirements.

Note: The expression "conformity assessment result" signifies the output of any conformity assessment activity (e.g. a report or certificate) and can include a finding of nonconformity.

threshold level

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

A minimum or maximum performance level of an essential characteristic of a construction product.

eşit muamele

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Mukayese edilebilir bir durumda, bir tedarikçinin ürün, hizmet veya süreçlerine uygulanan muamelenin, diğer bir tedarikçinin benzer ürün, hizmet veya süreçlerine uygulanan muameleden daha elverişsiz olmaması.

etik kurul

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir üye devletin kanunları uyarınca o üye devlette kurulmuş ve meslekten olmayan kişilerin, özellikle de hastaların veya hasta örgütlerinin, görüşlerini dikkate alarak, bu Tüzüğün amaçları doğrultusunda görüş vermek için yetkilendirilmiş bağımsız bir kuruluş.

etik kurul

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Kurum onayı ile kurularak Kurum web sayfasında yayımlanan listede yer alan ve meslekten olmayan kişilerin, özellikle hastaların veya hasta örgütlerinin beklentilerini göz önünde bulundurarak bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda görüş vermek için yetkilendirilmiş bağımsız kurul.

etiket

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Cihazın kendisi üzerinde ya da her bir birimin ambalajının üzerinde veya çoklu cihaz ambalajının üzerinde bulunan yazılı, basılı veya grafiksel bilgilerdir.

equal treatment

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Treatment accorded to products, services or processes from one supplier that is no less favourable than that accorded to like products, services or processes from any other supplier, in a comparable situation.

ethics committee

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

An independent body established in a Member State in accordance with the law of that Member State and empowered to give opinions for the purposes of this Regulation, taking into account the views of laypersons, in particular patients or patients' organisations.

ethics committee

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

An independent body established in a Member State in accordance with the law of that Member State and empowered to give opinions for the purposes of this Regulation, taking into account the views of laypersons, in particular patients or patients' organisations.

label

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The written, printed or graphic information appearing either on the device itself, or on the packaging of each unit or on the packaging of multiple devices.

etiket

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Cihazın kendi üzerinde ya da her bir birim ambalajı üzerinde veya çoklu cihaz ambalajı üzerinde bulunan yazılı, basılı veya grafiksel bilgiler.

etiketleme

Kullanım alanı: *Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler*
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Bir biyolojik malzemenin tanımlanması, lokasyonu veya başka bir bilgi vermek için etiketlenmesi.

Not: Bu amaç için bir elektronik cihaz kullanılabilir.

etki

Kullanım alanı: *İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi*
Kaynak: ISO 22301:2019

Bir ihlâl olayının hedefleri etkileyen sonucu.

etkinlik

Kullanım alanı: *Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi*
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Planlanmış faaliyetleri gerçekleştirme ve planlanmış sonuçlara ulaşılma derecesi.

Not 1: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanımındaki, "ulaşma" kelimesi "ulaşılma" olarak değiştirilmiştir.

label

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

The written, printed or graphic information appearing either on the device itself, or on the packaging of each unit or on the packaging of multiple devices.

tagging

Field of use: *Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples*
Source: ISO 20387:2021

Labelling of a biological material for the purpose of identification, location or to give information.

Note: An electronic device can be used for this purpose.

impact

Field of use: *Business continuity; Management system certification*
Source: ISO 22301:2019

Outcome of a disruption affecting objectives.

effectiveness

Field of use: *Quality management system; Management system certification*
Source: ISO 9000:2015

Extent to which planned activities are realized and planned results are achieved.

Note: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by adding "are" before "achieved".

faaliyet

Kullanım alanı: *İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi*
Kaynak: ISO 22301:2019

Belirlenmiş bir çıktısı olan proses veya prosesler kümesi.

faaliyet

Kullanım alanı: *Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi*
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir projedeki işin tanımlı en küçük ögesi.

fabrika üretim kontrolü

Kullanım alanı: *Yapı malzemeleri*
Kaynak: *Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)*

Bir fabrikadaki üretim sisteminin uyumlaştırılmış teknik şartnamelere uygun olarak yazılı hale getirilmiş, kalıcı ve iç kontrolü.

 fayda-risk tespiti

Kullanım alanı: *Tıbbî cihazlar; Tıp*
Kaynak: *Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745*

İmalatçının beyan ettiği kullanım amacına uygun olarak kullanıldığında, cihazın amaçlanan kullanımı ile ilgili muhtemel tüm fayda ve risk değerlendirmelerinin analizi.

activity

Field of use: *Business continuity; Management system certification*
Source: ISO 22301:2019

Set of one or more tasks with a defined output.

activity

Field of use: *Quality management system; Management system certification*
Source: ISO 9000:2015

Smallest identified object of work in a project.

factory production control

Field of use: *Construction products*
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

The documented, permanent and internal control of production in a factory, in accordance with the relevant harmonised technical specifications.

benefit-risk determination

Field of use: *Medicine; Medical devices*
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The analysis of all assessments of benefit and risk of possible relevance for the use of the device for the intended purpose, when used in accordance with the intended purpose given by the manufacturer.

fayda-risk tespiti

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

İmalatçının beyan ettiği kullanım amacına uygun olarak kullanıldığında, cihazın amaçlanan kullanımı ile ilgili muhtemel fayda ve risklere ilişkin tüm değerlendirmelerin analizi.

faydalı verim

Kullanım alanı: *Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları*
Kaynak: *Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının ve rimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)*

Kazan suyuna iletilen ısı gücü ile sabit yakıt basıncındaki net ısı değer ve birim zamandaki yakıt miktarı olarak ifade edilen tüketimin çarpmasının yüzde olarak oranı.

fıkra

Kullanım alanı: *Gıda güvenliği; tarım*
Kaynak: *BRCGS*

belgelendirilebilmek için bir konumun uyması gereken özel bir gereklilik veya amaç beyanı.

fonksiyonel oyuncak

Kullanım alanı: *Oyuncaklar*
Kaynak: *Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)*

Yetişkinler tarafından kullanıma yönelik bir ürün, cihaz veya donanımla aynı şekilde işleyen veya kullanılan ve söz konusu ürün, cihaz veya donanımın ölçekli maketi olabilen bir oyuncak.

fonksiyonel ürün

Kullanım alanı: *Oyuncaklar*
Kaynak: *Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)*

Ek-1'in 12 nci maddesinde belirtilen, yetişkinler tarafından kullanıma yönelik bir ürün, cihaz veya donanımla aynı şekilde işleyen veya kullanılan ve söz konusu ürün, cihaz veya donanımın ölçekli maketi olabilen bir ürün.

benefit-risk determination

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: *Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices*

The analysis of all assessments of benefit and risk of possible relevance for the use of the device for the intended purpose, when used in accordance with the intended purpose given by the manufacturer.

useful efficiency (expressed in %)

Field of use: *Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels*
Source: *Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels*

The ratio between the heat output transmitted to the boiler water and the product of the net calorific value at constant fuel pressure and the consumption expressed as a quantity of fuel per unit time.

clause

Field of use: *Food safety; Agriculture*
Source: *BRCGS*

A specific requirement or statement of intent that a site must comply with in order to achieve certification.

functional toy

Field of use: *Toys*
Source: *Directive 2009/48/EC on the safety of toys*

A toy which performs and is used in the same way as a product, appliance or installation intended for use by adults, and which may be a scale model of such product, appliance or installation.

functional product

Field of use: *Toys*
Source: *Directive 2009/48/EC on the safety of toys*

A product which performs and is used in the same way as a product, appliance or installation intended for use by adults, and which may be a scale model of such product, appliance or installation.

garanti edilen ses gücü seviyesi

Kullanım alanı: *İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık*
Kaynak: *İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945*

2019/945 no.lu Yönetmeliğin Ekinin 13:üncü bölümünde belirlenen gerekliliklere göre üretim farklılıkları ve ölçüm yöntemlerinden kaynaklanan belirsizlikleri de içerecek şekilde tespit edilmiş, imalatçı veya onun AB'deki yetkili temsilcisinin, teknik dokümanlarda atıfta bulunulan ve uygulanan teknik enstrümanlara göre aşılmadığını teyit ettiği ses gücü seviyesi.

garanti edilen sesin güç seviyesi

Kullanım alanı: *Açık havada kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan gürültü*
Kaynak: *Açık alanda kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan çevredeki gürültü emisyonu ile ilgili yönetmelik (2000/14/AT)*

İmalatçının veya Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcisinin kullanılan teknik cihazlara ve başvuru teknik belgelere göre değerlerin aşılmadığını doğrulaması halinde, üretim değişikliği ve ölçme işlemlerindeki belirsizlikleri de kapsayan Ek III'te belirtilen özelliklere uygun olarak belirlenen bir ses gücü seviyesi.

gaz ailesi

Kullanım alanı: *Gaz yakan cihazlar*
Kaynak: *Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)*

Bir Wobbe endeksi aralığı ile birbirine bağlı, benzer yanma davranışı gösteren gaz yakıtları grubu.

guaranteed sound power level

Field of use: *Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport*
Source: *Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems*

A sound power level determined in accordance with the requirements laid down in Part 13 of the Annex which includes the uncertainties due to production variation and measurement procedures and where the manufacturer, or his authorised representative established in the Community, confirms that according to the technical instruments applied and referred to in the technical documentation it is not exceeded.

guaranteed sound power level

Field of use: *Noise emission by equipment for use outdoors*
Source: *DIRECTIVE 2000/14/EC on noise emission in the environment by equipment for use outdoors*

A sound power level determined in accordance with the requirements laid down in AnnexIII which includes the uncertainties due to production variation and measurement procedures and where the manufacturer, or his authorised representative established in the Community, confirms that according to the technical instruments applied and referred to in the technical documentation it is not exceeded.

gas family

Field of use: *Appliances burning gaseous fuels*
Source: *Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels*

A group of gaseous fuels with similar burning behaviour linked together by a range of Wobbe indices.

gaz grubu

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

İlgili gaz ailesi bünyesindeki belirli bir Wobbe endeksi aralığı.

gaz yakıt

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

1 bar mutlak basınç altında 15 °C sıcaklıkta gaz halinde bulunan her türlü yakıtı.

gaz yoğurtmalı kazan

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları

Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Yanma sonucu oluşan gazdaki su buharının büyük bir miktarını sürekli olarak yoğurtmak için tasarlanmış kazan.

geçerli kılan

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma

Kaynak: ISO 14065:2021

Geçerli kılmayı doğrulamayı yapacak ve rapor verebilecek yeterliliği olan tarafsız bir kişi.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Kontrollerin ve önlemlerin, doğru uygulandıkları takdirde, belirlenen çıktılarını sağlama yeteneğine sahip olduğunu kanıtlamak amacıyla objektif kanıtlar göstererek, delil toplama.

gas group

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

Means a specified range of Wobbe indices within that of the gas family concerned.

gaseous fuel

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

Any fuel which is in a gaseous state at a temperature of 15 °C under an absolute pressure of 1 bar.

gas condensing boiler

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

A boiler designed to condense permanently a large part of the water vapour contained in the combustion gases.

validator

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification

Source: ISO 14065:2021

Competent and impartial person with responsibility for performing and reporting on a validation.

validation

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

Obtaining evidence through the provision of objective evidence that a control or measure, if properly implemented, is capable of delivering the specified outcome.

doğrulama

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Bir kontrolün veya önlemin tasarlandığı şekilde uygulanıp uygulanmadığını kanıtlamak için, gözetime ilave olarak metotların, prosedürlerin, testlerin ve diğer değerlendirmelerin uygulanması.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller

Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Objektif delil sağlanması yolu ile belirli bir kullanım amacı veya uygulama için şartların yerine getirildiğinin teyidi.

Not 1: "Geçerli kılınmış" terimi karşılık gelen durumu belirtmek için kullanılır.
Not 2: ISO 9000:2005, Tarif 3.8.5'den uyarlanmıştır.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler

Kaynak: TS ISO 20387:2021

Belirli bir kullanım amacının veya uygulama gerekliliklerinin yerine getirildiğinin, objektif kanıtın sağlanması yoluyla onaylanması.

Not 1: Geçerli kılma için gerekli objektif kanıt, deneyin sonucu ya da alternatif hesaplamaların yapılması veya dokümanların gözden geçirilmesi gibi diğer tespit türlerinin sonucu olabilir.
Not 2: "Geçerli kılınmış" terimi, ilgili durumu belirlemek için kullanılır.
Not 3: Geçerli kılma için kullanım şartları; gerçek veya simülasyon olabilir.

verification

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

The application of methods, procedures, tests and other evaluations, in addition to monitoring, to determine whether a control or measure is or has been operating as intended.

validation

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis

Source: ISO 15189:2012

Confirmation, through the provision of objective evidence, that the requirements for a specific intended use or application have been fulfilled.

Note: The term "validated" is used to designate the corresponding status.

validation

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples

Source: ISO 20387:2021

Confirmation, through the provision of objective evidence, that the requirements for a specific intended use or application have been fulfilled.

Note 1: The objective evidence needed for a validation is the result of a test or other form of determination such as performing alternative calculations or reviewing documents.
Note 2: The word "validated" is used to designate the corresponding status.
Note 3: The use conditions for validation can be real or simulated.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Bir kontrol önleminin (veya kontrol önlemleri birleşiminin) önemli gıda güvenliği tehlikesini etkin bir şekilde kontrol etme yeteneğine sahip olduğunu gösteren nesnel kanıtlar toplamak.

Not 1: Geçerli kılma, bir kontrol önlemi birleşimi tasarımı olduğu veya uygulanan kontrol önlemlerine değişiklik yapıldığı zaman yapılır.

Not 2: ISO 22000:2019 standardında geçerli kılma, gözlem ve doğrulama arasında ayırım yapılır.

- geçerli kılma, faaliyetten önce yapılır ve faaliyetin amaçlanan sonuçlara erişme yeteneği hakkında bilgi verir;

- gözlem, faaliyetin gerçekleştirildiği süre zarfında yapılır ve belirli bir zaman çerçevesindeki olaylar hakkında bilgi verir;

- doğrulama, faaliyet tamamlandıktan sonra yapılır ve uygunluğu kanıtlaması konusunda bilgi verir.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirli bir kullanım amacı veya uygulama gerekliliklerinin yerine getirildiğinin, objektif kanıtın sağlanması yoluyla teyidi.

Not 1: Geçerli kılma için gerekli objektif kanıt, testin sonucu ya da alternatif hesaplamaların yapılması veya dokümanların gözden geçirilmesi gibi diğer tespit türlerinin sonucu olabilir.

Not 2: "Geçerli kılınmış" terimi, ilgili durumu belirlemek için kullanılır.

Not 3: Geçerli kılma için kullanım şartları, gerçek veya simülasyon olabilir.

validation

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Obtaining evidence that a control measure (or combination of control measures) will be capable of effectively controlling the significant food safety hazard.

Note 1 to entry: Validation is performed at the time a control measure combination is designed, or whenever changes are made to the implemented control measures.

Note 2 to entry: Distinctions are made in this document between the terms validation, monitoring and verification:

– validation is applied prior to an activity and provides information about the capability to deliver intended results;

– monitoring is applied during an activity and provides information for action within a specified time frame;

– verification is applied after an activity and provides information for confirmation of conformity.

validation

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Confirmation, through the provision of objective evidence, that the requirements for a specific intended use or application have been fulfilled.

Note 1: The objective evidence needed for a validation is the result of a test or other form of determination such as performing alternative calculations or reviewing documents.

Note 2: The word "validated" is used to designate the corresponding status.

Note 3: The use conditions for validation can be real or simulated.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Belirlenmiş gerekliliklerin yerine getirildiğine dair objektif kanıtlar göstererek, belirlenmiş bir kullanıma veya uygulamaya uygunluğun teyidi.

Not: Geçerli kılma, beyan edilen bilgileri kanıtlanması için yapılan bir iddiaya uygulanabilir.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Test/deney laboratuvarları; Kalibrasyon laboratuvarları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17025:2017

Belirlenen gerekliliklerin amaçlanan kullanım için yeterli olduğu durumda yapılan doğrulama.

geçerli kılma

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

İlerisi için planlanan özel kullanma veya uygulama alanı için belirlenmiş gereklilikleri karşıladığına dair nesnel kanıt sağlayarak iddianın geçerliliğinin tasdiki.

Not 1: Nesnel kanıtlar gerçek veya simüle edilmiş kaynaklardan gelebilir.

Note 2: Doğrulama, gelecekteki faaliyetlerin çıktılarında iddiayı destekleyen varsayımların, kısıtlamaların ve yöntemlerin uygunluğunu değerlendiren bir proses olarak görülür.

Not 3: Doğrulama, ilerisi için planlanan kullanma alanıyla ilgili olarak öne sürülen bilgiler hakkındaki iddialara uygulanır.

validation

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Confirmation of plausibility for a specific intended use or application through the provision of objective evidence that specified requirements have been fulfilled.

Note: Validation can be applied to claims to confirm the information declared with the claim regarding an intended future use.

validation

Field of use: Test laboratories; Calibration laboratories
Source: ISO/IEC 17025:2017

Verification, where the specified requirements are adequate for an intended use.

validation

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Confirmation of a claim, through the provision of objective evidence, that the requirements for a specific intended future use or application have been fulfilled.

Note 1: Objective evidence can come from real or simulated sources.

Note 2: Validation is considered to be a process to evaluate the reasonableness of the assumptions, limitations, and methods that support a claim about the outcome of future activities.

Note 3: Validation is applied to claims regarding an intended future use based on projected information (confirmation of plausibility).

geçerli kılma beyanı

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Geçerli kılma işi yapan kuruluşun geçerli kılmanın sonucu hakkındaki bildirimini.

Not 1: Geçerli kılma beyanları söz konusu programın özel terminolojisine atıf yapabilir, örneğin "karar", "yorum" veya rapor.

Not 2: Geçerli kılma beyanı sadece verildiği andaki durumu beyan eder.

Not 3: Geçerli kılma beyanı, programın gerekliliklerine bağlı olarak, teyit edici veya teyit etmeyen, yorumlu veya yorumlu olmayabilir.

geçerli kılma kuruluşu

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Geçerli kılma yapan kuruluş.

Not 1: Geçerli kılma kuruluşu bir organizasyon veya bir organizasyonun bir kısmı olabilir.

Not 2: "Doğrulama/geçerli kılma kuruluşu" terimi ISO 14065'de, cümlelerin karmaşıklığını engellemek ve anlayışı kolaylaştırmak için "kuruluş" olarak kısaltılmıştır.

geçerli kılma kuruluşu

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Geçerli kılma işi yapan kuruluş.

Not: Geçerli kılma işi yapan kuruluş bir müesseseye veya bir müessesenin parçası olabilir.

validation statement

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Declaration by the validation body of the outcome of the validation process.

Note 1: Validation statements can be referred to using specific programme terminology, such as "decisions", "opinions" or "reports".

Note 2: The validation statement reflects only the situation at the point in time it is issued.

Note 3: The validation statement can be confirming or not confirming the claim, with or without comments, according to the programme requirements.

validation body

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Body that performs validation.

Note 1: A validation body can be an organization or part of an organization.

Note 2: The term "the validation/verification body" is shortened to "the body" in ISO 14065 to reduce sentence complexity and aid understanding.

validation body

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Body that performs validation.

Note: A validation body can be an organization, or part of an organization.

geçerli kılma programı

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Özel bir sektörde veya alanda geçerli kılma faaliyetleri yürütmek için kurallar, prosedürler ve idare.

Not 1: Geçerli kılma programları uluslararası, bölgesel, ulusal, ulusaltı, sektöre. Yönelik ve organizasyon seviyesinde olabilir.

Not 2: Bir program bir şema olarak ta adlandırılabilir.

Not 3: ISO 14065 standardının gerekliliklerini kapsayabilen standartlar kümesi. bir program olabilir.

Not 4: Geçerli kılma programı doğrulama kuruluşu ile müşteri arasında bir işbirliği mektubu kadar basit olabilir veya değişik derecede detaylı şartlar ve karmaşıklık içeren kuralların belirlendiği resmi bir program dokümanına atıf yapılabilir.

geçerli kılma programı

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Özel bir sektörde geçerli kılma faaliyetleri yürütmek için kurallar, prosedürler ve idare.

Not 1: Geçerli kılma programları uluslararası, bölgesel, ulusal, ulusaltı veya sektöre özel olabilir.

Not 2: Programa "düzen" de denilebilir.

Not 3: ISO/IEC 17029:2019 standardının tüm gerekliliklerini yerine getiren bir standart kümesi bir program olabilir.

validation programme

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Rules, procedures and management for carrying out validation activities in a specific sector or field.

Note 1: Validation programmes may be operated at international, regional, national, sub-national, sector-specific or organizational levels.

Note 2: A programme can also be called a "scheme".

Note 3: A set of standards able to cover all the requirements of ISO 14065 can serve as a programme.

Note 4: A validation programme can be as simple as the letter of engagement between the validation body and its client, or refer to a formal programme document which has a set of rules that can have varying degrees of specification and complexity.

validation programme

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Rules, procedures and management for carrying out validation activities in a specific sector.

Note 1: Validation programmes can be operated at international, regional, national, sub-national or sector-specific level.

Note 2: A programme can also be called a "scheme".

Note 3: A set of standards able to cover all the requirements of ISO/IEC 17029:2019 can serve as a programme.

geçerli kılma yorumu

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanındaki tahminleri ve projeksiyonları belirlemek için kullanılan varsayımların, yöntemlerin ve kısıtlamaların tutarlı olduğuna dair öngörülen kullanıcıya sunulan resmi ve yazılı beyan.

Not 1: "geçerli kılma yorumu" ISO/IEC 17029, 3.6'daki "geçerli kılma beyanının" bir türüdür.
Not 2: varsayımların, yöntemlerin ve kısıtlamaların tutarlılığı uygulanabilecek kriterlere uygunluğun değerlendirilmesini de kapsar.

geçerli kılma/doğrulama ekibi

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama/geçerli kılma faaliyetlerini yürüten bir veya daha fazla kişi.

Not 1: Doğrulama/geçerli kılma ekibinden bir kişi başkan olarak atanır.
Not 2: Doğrulama/geçerli kılma ekibi eğitim görmekte olan doğrulamacılar ve geçerli kılma tarafından izlenebilir.

geçerlilik

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Değerlendirmenin belgelendirme programı tarafından istenenleri ölçtüğünün kanıtı.

geçiş

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Yeni veya değiştirilmiş bir hizmeti canlı ortama götürmek veya canlı ortamdaki hizmetle ilgili faaliyetler.

validation opinion

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Formal written declaration to the intended user on the reasonableness of the assumptions, methods and limitations used to develop forecasts and projections contained in the environmental information statement.

Note 1: The term "validation opinion" is a type of "validation statement" in ISO/IEC 17029:2019, 3.6.
Note 2: Reasonableness of the assumptions, methods and limitations includes consideration of conformity to applicable criteria.

validation/verification team

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

One or more persons conducting validation/verification activities.

Note 1: One person of the validation/verification team is appointed as the team leader
Note 2: The validation/verification team may be accompanied by validators-in-training or verifiers-in-training.

validity

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Evidence that the assessment measures what it is intended to measure, as defined by the certification scheme.

transition

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Activities involved in moving a new or changed service to or from the live environment.

gemi teçhizatı

Kullanım alanı: Gemi teçhizatı
Kaynak: Gemi teçhizatı yönetmeliği (AB) 2014/90

2014/90/EU sayılı Yönetmelik, Madde 3 kapsamına giren cihazlar.

genetiği değiştirilmiş organizma (GDO)

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Genetik yapısı genetik değişim teknolojileriyle değiştirilmiş olup DNA'sının normal olarak ih-tiva etmediği genler bulunduran bir organizma.

gerçek bulgu raporu

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Mutabık kalınmış prosedürlerin dokümanede edilmiş çıktıları.

Not: "gerçek bulgu raporu" ISO/IEC 17029, 3.7'deki "doğrulama beyanının" bir türüdür.

gerekli özen

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Rüşvet riskinin yapısını ve kapsamını daha ileri derecede değerlendirmesi ve kuruluşlara belirli işlemler, projeler, faaliyetleri, iş ortakları ve personele ilişkin kararlar almada yardımcı olması için olan proses.

marine equipment

Field of use: Marine equipment
Source: Directive 2014/90/EU on marine equipment

Equipment falling within the scope of this Directive in accordance with Article 3.

genetically modified organism (GMO)

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An organism whose genetic material has been altered by the techniques of genetic modification so that its DNA contains genes not normally found there.

report of factual findings

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Documented output of agreed-upon procedures.

Note: The term "report of factual findings" is a type of "verification statement" in ISO/IEC 17029:2019, 3.7.

due diligence

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Process to further assess the nature and extent of the bribery risk and. Help organizations make decisions in relation to specific transactions, projects, activities, business associates and personnel.

gereklilik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Dile getirilen veya genellikle ima edilen ya da zorunlu olan ihtiyaç veya beklenti.

Not 1: "Genellikle ima edilen" ifadesi, kuruluş ve ilgili taraflar açısından konu ihtiyaç veya beklentinin ima edilmesinin teamül veya alışıl gelmiş hale geldiği anlamına gelir.

Not 2: Belirli bir gereklilik, önceden ifade edilmiş bir gerekliliktir. Örneğin dokümanede edilmiş bilgide olduğu gibi.

Not 3: Ürün gerekliliği, kalite yönetimi gerekliliği, müşteri gerekliliği, kalite gerekliliği gibi belirli gereklilik tipilerini belirtmek için niteleyiciler kullanılabilir.

Not 4: Gereklilikler, farklı ilgili taraflar veya kuruluşun kendisi tarafından oluşturulabilir.

Not 5: En üst düzeyde müşteri memnuniyetinin sağlanabilmesi için; dile getirilmemiş veya genellikle ima edilmemiş ya da zorunlu olarak belirtilmemiş olsa dâhi bir müşteri beklentisinin karşılanması gerekli olabilir.

Not 6: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 3 ile Not 5 eklenerek değiştirilmiştir.

geri bildirim

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ürün, hizmet veya şikâyetleri ele alma prosesi ile ilgili görüşler, yorumlar ve beyanlar.

geri çağırma

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciyeye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlem.

requirement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Need or expectation that is stated, generally implied or obligatory.

Note 1: "Generally implied" means that it is custom or common practice for the organization and interested parties that the need or expectation under consideration is implied.

Note 2: A specified requirements is one that is stated, for example in documented information.

Note 3: A qualifier can be used to denote a specific type of requirement, e.g. product requirement, quality management requirement, customer requirement, quality requirement.

Note 4: Requirements can be generated by different interested parties or by the organization itself.

Note 5: It can be necessary for achieving high customer satisfaction to fulfil an expectation of a customer even if it is neither stated nor generally implied or obligatory.

Note 6: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by adding Notes 3 to 5.

feedback

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Opinions, comments and expressions of interest in a product, a service or a complaints-handling process.

recall

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any measure aimed at achieving the return of a product that has already been made available to the end user.

geri çekmek

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

İptal; uygunluk beyanının, beyanı veren kuruluş tarafından geri çekilmesi.

Örnek 1: Beyanı veren kuruluş, uygunluk beyanını, özel gereklilikler yerine getirilmediği için geri çeker.

Örnek 2: Beyanı veren kuruluşun müşterisi, uygunluk beyanının geri çekilmesini kendi isteği ile talep eder.

Örnek 3: Beyanı veren kuruluş, bu tür uygunluk değerlendirmesi yapmaya son verdiği için beyanı geri çeker veya devreder.

geri kazanım

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Herhangi bir büyüklükteki ekonomik işletmede, sonuç itibarıyla belirli bir işlevi gerçekleştirmek üzere kullanılacak başka malzemelerin yerini alarak faydalı bir amaca hizmet eden ya da o işlevi gerçekleştirmek üzere hazırlanan atığın elde edildiği işlem.

geri kazanım

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Herhangi bir büyüklükteki ekonomik işletmede, sonuç itibarıyla belirli bir işlevi gerçekleştirmek üzere kullanılacak başka malzemelerin yerini alarak faydalı bir amaca hizmet eden ya da o işlevi gerçekleştirmek üzere hazırlanan atığın elde edildiği işlem.

geri verme

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Doğruluk beyanının tümüyle veya kısmen tekrar yürürlüğe girmesi.

withdrawal

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Cancellation; revocation of the statement of conformity by the body that issued the statement.

Example 1: The issuing body withdraws the statement of conformity because the specified requirements are no longer fulfilled.

Example 2: The client of the issuing body voluntarily requests withdrawal of the statement of conformity.

Example 3: The issuing body withdraws or transfers the statement of conformity because it ceases to perform that type of conformity assessment activity.

recycling

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The reprocessing in a production process of waste materials for the original purpose or for other purposes but excluding energy recovery.

recovery

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any of the applicable operations provided for in Annex II B to Directive 2006/12/EC of the European Parliament and of the Council of 5 April 2006 on waste (1).

restoration

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Reinstatement of the full or partial statement of conformity.

gezi teknesi

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Sevk sistemine bakılmaksızın, spor ve gezi amaçlı, tekne boyu 2,5 metreden 24 metreye kadar olan, kişisel deniz taşıtı haricindeki herhangi bir deniz taşıtı.

gıda

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

İçecek, sakız, «gıda» imalatında, hazırlanmasında veya muamelesinde kullanılan herhangi bir madde dahil olmak üzere, kozmetik veya tütün veya sadece uyuşturucu olarak kullanılan maddeler (bileşenleri) hariç, işlenmiş, yarı işlenmiş veya ham olup yiyecek olarak tüketilmesi amaçlanan madde (bileşen).

Not 1: ISO 22000:2019 standardında gıda, yem ve hayvan gıdası arasında fark gözetilmektedir:
- gıda, insanlar ve hayvanlar tarafından tüketilmesi amaçlanan üründür ve hem yem hem de hayvan gıdası buna dahildir;
- yem, gıda üreten hayvanlara yedirilmeyi amaçlar;
- hayvan gıdası, gıda üretmeyen hayvanlara yedirilmeyi amaçlar, örneğin ev hayvanları.

gıda bütünlüğü

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Beklenen nitelik, madde veya kalitede olan ürünler (örneğin, yerine başka bir şey konmuş, seyreltilmiş, saflığı giderilmiş veya yanlış tanımlanmış olmayan).

gıda güvencesi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ham maddelerin ve ürünlerin sürekli olarak bulunabilirliğini garanti etmek için uygulanan prosedürler.

recreational craft

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

Any watercraft of any type, excluding personal watercraft, intended for sports and leisure purposes of hull length from 2,5 m to 24 m, regardless of the means of propulsion.

food

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Substance (ingredient), whether processed, semi-processed or raw, which is intended for consumption, and includes drink, chewing gum and any substance which has been used in the manufacture, preparation or treatment of "food" but does not include cosmetics or tobacco or substances (ingredients) used only as drugs.

Note 1: Distinctions are made in this document between the terms food, feed and animal food:
– food is intended for consumption by humans and animals, and includes feed and animal food;
– feed is intended to be fed to food-producing animals;
– animal food is intended to be fed to non-food-producing animals, such as pets.

food integrity

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Products that are of the nature, substance and quality expected (e.g. not substituted, diluted, adulterated or misrepresented).

food security

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Procedures adopted to ensure the continued availability of raw materials and products.

gıda güvenliği

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıda amaçlanan kullanım tarzı gereğince hazırlandığı ve/veya yendiği zaman tüketiciye zarar vermemesinin temini.

gıda güvenliği

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Amaçlandığı şekilde hazırlandığı ve/veya tüketildiği takdirde gıdanın tüketicinin sağlığı üzerinde olumsuz bir etkisi olmayacağını güvencesi.

Not 1: Gıda güvenliği, nihai ürünlerde gıda güvenliği tehlikeleri olması ile ilgilidir ve, örneğin, kötü beslenme gibi diğer sağlık konularını kapsamaz.

Not 2: Gıda güvenliği gıdanın mevcudiyeti veya ulaşılabilirliği (gıda güvencesi) ile karıştırılmamalıdır.

food safety

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Assurance that food will not cause harm to the consumer when it is prepared and/or eaten according to its intended use.

food safety

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Assurance that food will not cause an adverse health effect for the consumer when it is prepared and/or consumed in accordance with its intended use.

Note 1: Food safety is related to the occurrence of food safety hazards in end products and does not include other health aspects related to, for example, malnutrition.

Note 2: It is not to be confused with the availability of, and access to, food ("food security").
Note 3: This includes feed and animal food.

gıda güvenliği bakımından tehlike

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Gıdada bulunan ve sağlığı olumsuz olarak etkileme olasılığı olan biyolojik, kimyasal veya fiziki etmenler.

Not 1: "tehlike" kelimesi "risk" kelimesi ile karıştırılmamalıdır. Risk kelimesi gıda güvenliği kapsamında, belli bir tehlikeye maruz kalma sonucu olumsuz bir sağlık etkisinin (örneğin, hastalanmak) ve o etkinin ciddiyetinin (örneğin, ölüm, hastaneye yatmak) olasılığının bir fonksiyonudur.

Not 2: Gıda güvenliği bakımından tehlikelere alerjenler ve radyolojik maddeler dahildir.

Not 3: Yem ve yem bileşenleri bağlamında, ilgili gıda güvenliği tehlikeleri, yem ve yem bileşenlerinin içinde ve/veya üzerinde bulunabilen ve hayvanın yemi tüketmesiyle gıdaya aktarılabilen ve dolayısıyla hayvan veya tüketici insan için sağlığa etkisi olumsuz olma potansiyeline sahip olan tehlikelerdir. Yem ve gıdayı doğrudan işleyenler (örneğin, ambalaj malzemeleri üreticileri, dezenfektanlar) dışındaki işlemler bağlamında, ilgili gıda güvenliği tehlikeleri, amaçlandığı şekilde kullanıldığında doğrudan veya dolaylı olarak gıdaya aktarılabilen tehlikelerdir.

Not 4: Hayvan gıdası bağlamında, ilgili gıda güvenliği tehlikeleri, gıdanın amaçlandığı hayvan türleri için tehlikeli olanlardır.

gıda güvenliği kültürü

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürün güvenliğinin önemine ve sektörde kullanılan ürün güvenliği sistemlerine, süreçlerine ve prosedürlerine duyulan güvene ilişkin sahada yaygın olan tutumlar, değerler ve/veya inançlar.

gıda ham maddeleri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünün üretiminde kullanılan gıda muhtevaları, katkılar ve prosese yardımcı maddeler

food safety hazard

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Biological, chemical or physical agent in food with the potential to cause an adverse health effect.

Note 1: The term "hazard" is not to be confused with the term "risk" which, in the context of food safety, means a function of the probability of an adverse health effect (e.g. becoming diseased) and the severity of that effect (e.g. death, hospitalization) when exposed to a specified hazard.

Note 2: Food safety hazards include allergens and radiological substances.

Note 3: In the context of feed and feed ingredients, relevant food safety hazards are those that can be present in and/or on feed and feed ingredients and that can through animal consumption of feed be transferred to food and can thus have the potential to cause an adverse health effect for the animal or the human consumer. In the context of operations other than those directly handling feed and food (e.g. producers of packaging materials, disinfectants), relevant food safety hazards are those hazards that can be directly or indirectly transferred to food when used as intended.

Note 4 to entry: In the context of animal food, relevant food safety hazards are those that are hazardous to the animal species for which the food is intended.

food safety culture

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The attitudes, values and/or beliefs which are prevalent at the site, relating to the importance of product safety and the confidence in the product safety systems, processes and procedures used by the site.

food raw materials

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Food ingredients, additives and processing aids used in the manufacture of a product.

gıda işleyicisi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıdayı, paketlenmiş de olsa açık (paketlenmemiş) ta olsa, muameleye tabi tutan ve hazırlayan herhangi bir kişi.

gıda sahtekârlığı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir ürünün görünen değerini artırarak veya üretim maliyetini azaltarak maddi kazanç sağlamak için, sahtekârca ve kasıtlı olarak ürün veya ham maddenin yerine başkasını koymak, seyreltmek veya ilavede bulunmak veya ürünü veya ham maddeyi yanlış tanıtmak.

gıda savunması

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ham maddelerin ve ürünlerin güvenliğini kasıtlı kirletmeye veya hırsızlığa karşı korumak için uygulanan prosedürler.

gıda zinciri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Birincil üretimden tüketime kadar bir gıdanın ve bileşenlerinin üretimi, işlenmesi, dağıtımı, depolanması ve ele alınmasındaki tüm ardışık safhalar.

Not 1: Buna yem ve hayvan gıdası da dahildir.
Not 2: Gıda zinciri gıda ve ham madde ile teması olacak malzemeleri de içerir.
Not 3: Gıda zincirine hizmet sunanlar da dahildir.

food handler

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Anyone who handles or prepares food, whether open (unwrapped) or packaged.

food fraud

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Fraudulent and intentional substitution, dilution or addition to a product or raw material, or misrepresentation of the product or material, for the purpose of financial gain, by increasing the apparent value of the product or reducing the cost of its production.

food defence

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Procedures adopted to ensure the safety of raw materials and products from malicious contamination or theft.

food chain

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Sequence of the stages in the production, processing, distribution, storage and handling of a food and its ingredients, from primary production to consumption.

Note 1: This includes the production of feed and animal food.
Note 2: The food chain also includes the production of materials intended to come into contact with food or raw materials.
Note 3: The food chain also includes service providers.

grup I teçhizat

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Madenlerin yeraltı bölümlerinde kullanılacak teçhizatlar için geçerli olanları ve bu tip madenlerin grizu gazı ve/veya yanıcı tozlar tarafından muhtemel tehlike oluşturabilecek yerüstü tesislerinde kullanılan, Ek-1'de düzenlenen M1 ve M2 teçhizat kategorilerini içeren parçalar.

grup II teçhizat

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Patlayıcı ortamlar nedeniyle tehlike oluşacak muhtemel diğer yerlerde kullanılacak teçhizatlar için geçerli olan, Ek-1'de düzenlenen 1, 2 ve 3 teçhizat kategorilerini içeren parçalar.

gübreleme ürünü

Kullanım alanı: Tarım ve ormancılık
Kaynak: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliği

Bitkilere veya mantarlara besin sağlamak veya besleme verimliliklerini arttırmak için, tek başına veya başka maddelerle karıştırılarak, bitkilere veya bitkilerin rizosferine, mantarlara veya mantarların mikosferine uygulanan veya uygulanması amaçlanan; veya rizosfer veya mikosfer teşkil etmesi amaçlanan madde, karışım, mikro organizma veya herhangi bir başka malzeme.

gümrük yetkilileri

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Üye ülkelerin, gümrük mevzuatını uygulamakla sorumlu gümrük idareleri ve ulusal mevzuat kapsamındaki belli gümrük mevzuatını uygulamaktan sorumlu diğer yetkililer.

equipment-group I

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety
Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

Means equipment intended for use in underground parts of mines, and in those parts of surface installations of such mines, liable to be endangered by firedamp and/or combustible dust, comprising equipment categories M 1 and M 2 as set out in Annex I.

equipment-group II

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety
Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

Equipment intended for use in other places liable to be endangered by explosive atmospheres, comprising equipment categories 1, 2 and 3 as set out in Annex I.

fertilising product

Field of use: Agriculture and forestry
Source: Regulation (EU) 2019/1009 on fertilising products

A substance, mixture, microorganism or any other material, applied or intended to be applied on plants or their rhizosphere or on mushrooms or their mycosphere, or intended to constitute the rhizosphere or mycosphere, either on its own or mixed with another material, for the purpose of providing the plants or mushrooms with nutrient or improving their nutrition efficiency.

customs authorities

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Customs authorities as defined in point 1 of Article 5 of Regulation (EU) No 952/2013; the customs administrations of the Member States responsible for applying the customs legislation and any other authorities empowered under national law to apply certain customs legislation.

güven derecesi

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanına duyulan güven derecesi.
Not: Güven geçmişe yönelik bilgilerle sağlanır.

güvence

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Geçmişe ait çevresel bilgi beyanına itimat.

güvenilirlik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Gerektiğinde ve gerektiği şekilde gerçekleştir-me yeteneği.

güvenirlilik derecesi

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

İddiaya gösterilen güvenin derecesi.

Not: Güven derecesi ve güven olması için yerine getirilmesi gereken koşullar programda tanımlanır (örneğin: mutlak, uygun, kısıtlı).

güvenirlilik

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Farklı sınav zamanları ve yerleri, farklı sınav şekilleri ve farklı sınav yapanlar arasındaki sınav notlarının tutarlılığının bir göstergesi.

level of assurance

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Degree of confidence in the environmental information statement.

Note: Assurance is provided on historical information.

assurance

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Confidence in an environmental information statement that is historical in nature.

dependability

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Ability to perform as and when required.

level of assurance

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Degree of confidence in the claim.

Note: The level of assurance and the conditions to achieve them can be defined in the programme (e.g. absolute, reasonable, limited).

reliability

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Indicator of the extent to which examination scores are consistent across different examination times and locations, different examination forms and different examiners.

güvenlik

Kullanım alanı: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler
Kaynak: Sıvı kullanım amaçlı patlayıcı maddelerin belgelendirilmesi, piyasa yasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmeliğin (2014/28/AB)

Kanunlara ve düzene aykırı kullanımın önlenmesi.

güvenlik aksesuarları

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Güvenlik vanası, patlama diskli güvenlik aletleri, bel verme çubukları, kontrollü basınç düşürme güvenlik sistemleri (CSPRS) gibi doğrudan basınç sınırlandırma aletleri de dâhil izin verilen limitlerin aşılmasına karşı basınçlı ekipmanı korumak amacıyla yönelik cihazlar ve basınç ve sıcaklık anahtarları, akışkan seviyesi anahtarları ve güvenlikle ilgili her türlü ölçme kontrol ve düzenleme cihazları (SRMCR) gibi basınç düzeltme amacıyla yönelik veya kapatma ya da kapatmayla birlikte tamamen durdurmayı sağlayan sınırlayıcı cihazlar.

güvenlik amaçları

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk
Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Can ve mal güvenliğinin sağlanmasına yönelik amaçlar.

gönderim

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünün fabrikayı terk ettiği veya şirketin sorumluluğundan çıktığı an.

gönüllü

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir klinik araştırmaya iştirak eden kişi.

security

Field of use: Explosives for civil uses
Source: Directive 2014/28/EU on explosives for civil uses

The prevention of use contrary to law and order.

safety accessories

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Devices designed to protect pressure equipment against the allowable limits being exceeded, including devices for direct pressure limitation, such as safety valves, bursting disc safety devices, buckling rods, controlled safety pressure relief systems (CSPRS), and limiting devices, which either activate the means for correction or provide for shutdown or shutdown and lockout, such as pressure switches or temperature switches or fluid level switches and safety related measurement control and regulation (SRMCR) devices.

safety purposes

Field of use: Electromagnetic compatibility
Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

The purposes of safeguarding human life or property.

despatch/dispatch

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The point at which the product leaves the factory site or is no longer the responsibility of the company.

subject

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

An individual who participates in a clinical investigation.

gönüllü

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir performans çalışmasına iştirak eden ve performans çalışmasına yönelik bir cihazla ve/veya kontrol amaçlı kullanılan bir cihazla numuneleri in vitro incelenen kişi.

gönüllü önlem

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Bir yetkili kuruluşun talebi olmadan gerçekleştirilen düzeltici önlem.

gözden geçirme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirlenen hedeflere ulaşmak amacıyla bir nesnenin uygunluğu, yeterliliği veya etkinliğinin tespiti.

Not: Gözden geçirme, verimliliğin tespit edilmesini de içerebilir.

gözden geçirme

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme objesinin belirlenmiş gereklilikleri yerine getirmesiyle ilgili olarak, seçim ve tespit etme faaliyetlerinin uygunluğunun, yeterliliğinin ve etkinliğinin ve bu faaliyetlerin sonuçlarının değerlendirilmesi.

gözetim

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Belirlenmiş kontrol parametrelerinin önceden belirlenmiş sınırlara uyup uymadığını kanıtlamak için yapılan planlanmış sıralı gözetim veya ölçüm işleri.

subject

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

An individual who participates in a performance study and whose specimen(s) undergo in vitro examination by a device for performance study and/or by a device used for control purposes.

voluntary measure

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

A corrective action where not required by a market surveillance authority.

review

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Determination of the sustainability, adequacy or effectiveness of an object to achieve established objectives.

Note: Review can also include the determination of efficiency

review

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Consideration of the suitability, adequacy and effectiveness of selection and determination activities, and the results of these activities, with regard to fulfilment of specified requirements by an object of conformity assessment.

monitoring

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A planned sequence of observations or measurements of defined control parameters to assess whether predefined limits are being met.

gözetim

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk beyanının geçerliliğinin sürdürülebilmesi için esas alınan uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin sistematik olarak tekrarlanması.

gözetim

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Belgelendirilmiş kişinin performansının, belgelendirme programına uygunluğunun sürdürüldüğünü güvence altına almak amacıyla, belgelendirme dönemi içerisinde periyodik olarak izlenmesi.

gözetim zinciri

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Malzemeler ve ilgili veriler bir sürecin her bir aşamasından geçerken bunların sorumluluğun sağlanması veya kontrol edilmesi.

gözlemci

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik ekibine eşlik eden ancak, tetkikçi gibi davranmayan kişi.

Not: Gözlemci, tetkik edilenin, düzenleyici bir kurumun veya tetkike tanıklık eden diğer ilgili tarafın elemanı olabilir.

gözlemci

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Tetkik ekibine eşlik eden, ancak tetkik yapmayan kişi.

surveillance

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Systematic iteration of conformity assessment activities as a basis for maintaining the validity of the statement of conformity.

surveillance

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Periodic monitoring, during the periods of certification, of a certified person's performance to ensure continued compliance with the certification scheme.

chain of custody

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Responsibility for or control of materials and associated data as they move through each step of a process.

observer

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person who accompanies the audit team but does not act as an auditor.

Note: An observer can be a member of the auditee, a regulator or other interested party.

observer

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Person who accompanies the audit team but does not audit.

habersiz tetkik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Şirket tarafından önceden bilinmeyen bir tarihte yapılan tetkik.

hacim (V)

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

İlk bağlantı veya kaynak noktasına kadar olan nozulların hacmi dâhil, daimi iç parçaların hacmi hariç olmak üzere bir haznenin iç hacmi.

hafif ray

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Çarpma dayanıklılığı C-III veya C-IV (EN 15227:2011) olan ve maksimum araç kuvveti 800 kN (bağlantı alanında boyuna kompresyon kuvveti) şehir içi veya şehirler arası demiryolu taşımacılık sistemi; hafif raylı sistemlerin kendine has güzergâhları olabilir veya karayolu taşıtları ile aynı güzergâhı kullanabilirler ve normal olarak araçlarını uzun yol için yük veya yolcu taşımacılığı yapan araçlarla değiştirmezler.

hafifletici strateji

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Tespit edilmiş risk, hasar görülebilirlik veya tehlikelerin ortadan kaldırılması veya kabul edilebilir bir seviyeye indirilmesi için yapılan kontroller. Olası tehlikelerin gerçekleşmesini önlemek için sık olarak gıda savunması alanında yapılır.

unannounced audit

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An audit undertaken on a date unknown to the company in advance.

volume (V)

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

The internal volume of a chamber, including the volume of nozzles to the first connection or weld and excluding the volume of permanent internal parts.

light rail

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

An urban and/or suburban rail transport system with a crashworthiness of C-III or C-IV (in accordance with EN 15227:2011) and a maximum strength of vehicle of 800 kN (longitudinal compressive force in coupling area); light rail systems may have their own right of way or share it with road traffic and usually do not exchange vehicles with long-distance passenger or freight traffic.

mitigation strategies

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Controls to remove, or reduce to an acceptable level, an identified risk, vulnerability or threat. It is often used in food defence where controls are needed to prevent potential threats from occurring.

ham madde

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir ürünün imalatı için kullanılan herhangi bir temel veya yarı işlenmiş malzeme. Ham maddeler gıda muhtevaları, paketlenme malzemesi, katkılar ve işleme yardımcıları gibi malzemeleri kapsar.

ham madde

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Alternatif uçak yakıtının üretimi için kullanılan, işlem görmemiş bir tür ham madde.

ham veri

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmada elde edilen orijinal gözlemler ve faaliyetlerin sonuçlarını içeren orijinal laboratuvar kayıtları ve dokümantasyonları veya bunların onaylı kopyaları veya fotoğraflar, mikrofilm kopyaları, mikrofiş kopyaları, bilgisayar kayıtları, gözlemler, otomatik cihazlarda elde edilen kayıtlar gibi veriler.

hasta başı deneyi; hasta yakınında deney

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Hasta tedavisinde değişime yol açma ihtimali olan sonuç ile birlikte hasta başında veya yakınında gerçekleştirilen deney.

raw material

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Any base material or semi-finished material used by the organisation for the manufacture of a product. Raw materials include food ingredients, packaging materials, additives, processing aids etc.

feedstock

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A type of unprocessed raw material used for the production of aviation fuel.

raw data

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

All original test facility records and documentation, or verified copies thereof, which are the result of the original observations and activities in a study. Raw data also may include, for example, photographs, microfilm or microfiche copies, computer readable media, dictated observations, recorded data from automated instruments, or any other data storage medium that has been recognised as capable of providing secure storage of information for a time period as stated in section 10, below.

point of care testing (POCT); near-patient testing

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Testing performed near or at the site of a patient, with the result leading to possible change in the care of the patient.

hasta başı test cihazı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Kişisel test amaçlı olmayan, laboratuvar ortamı dışında genellikle hastanın yakınında veya yanında, bir sağlık profesyoneli tarafından testin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılan cihaz.

havaalanı

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Her türlü bir bina, tesisat ve teçhizat dâhil olmak üzere, tamamen veya kısmen hava araçlarının gelişi, kalkışı ve yüzey hareketi için kullanılması öngörülen, karada veya suda belirlenmiş bir alan.

havaalanı çifti

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Biri kalkış havaalanı diğeri de varış havaalanı olmak üzere iki havaalanı grubu.

havada tutunma

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Aynı coğrafi pozisyonda havada kalma.

havai fişek

Kullanım alanı: Piroteknik maddeler
Kaynak: Piroteknik maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2013/29/AB)

Eğlence amaçlı piroteknik madde.

device for near-patient testing

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any device that is not intended for self-testing but is intended to perform testing outside a laboratory environment, generally near to, or at the side of, the patient by a health professional.

aerodrome

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A defined area on land or water (including any buildings, installations and equipment) intended to be used either wholly or in part for the arrival, departure and surface movement of aircraft.

aerodrome pair

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A group of two aerodromes composed of a departing aerodrome and an arrival aerodrome.

hovering

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

Staying in the same geographical position in the air.

firework

Field of use: Pyrotechnic articles
Source: Directive 2013/29/EU on pyrotechnic articles

A pyrotechnic article intended for entertainment purposes.

hayvan gıdası

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Kendinden gıda üretilmeyen hayvanlara gıda olmak üzere kullanılacak, işlenmiş, yarı işlenmiş veya ham olan tek veya birçok ürün.

Not 1: ISO 22000:2019 standardında gıda, yem ve hayvanlar için gıda arasında fark gözetilmektedir.

- gıda, insanlar ve hayvanlar tarafından tüketilmesi amaçlanan üründür ve hem yem hem de hayvan gıdası buna dahildir;
- yem, gıda üreten hayvanlara yedirilmeyi amaçlar;
- hayvan gıdası, kendinden gıda üretilmeyen hayvanlara yedirilmek içindir, örneğin ev hayvanları

hazır ambalajlı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Tüketiciye satış için tasarlanmış nihai paketlerinde bulunan ürünler.

hazırlanmış birincil ürün

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Yıkama, tıraşlama, uç kesme, boyut derecelendirmesi veya kalite derecelendirmesi proseslerinden geçmiş olan ve önceden paketlenmiş olan bir gıda ürünü.

animal food

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Single or multiple product(s), whether processed, semi-processed or raw, which is (are) intended to be fed to non-food-producing animals.

Note 1: Distinctions are made in this document between the terms food, feed and animal food:

- food is intended for consumption by humans and animals, and includes feed and animal food;
- feed is intended to be fed to food-producing animals;
- animal food is intended to be fed to non-food-producing animals, such as pets.

pre-packaged products

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Products in their final packaging that is designed for sale to the consumer.

prepared primary product

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A food product which has undergone a washing, trimming, size-grading or quality-grading process and is pre-packed.

hazırlık

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzemeyi yaşam döngüsü, depolama veya dağıtım içerisinde kullanıma hazır hale getirmek için bir laboratuvarında temin edilmesinden sonra gerçekleştirilen faaliyetler.

Not: Bu faaliyetler örneğin, santrifüjleme, homojenleştirme, saflaştırma, sabitleme, kararlı hale getirme, kopyalama, filtreleme, derecelendirme, kültür, vakum kurutma, dondurarak kurutma, dondurma ve çözme, doku kesit alma, fraksiyonlama, dağıtma/alikotlama, dondurarak saklama gibi işlemleri içerebilir.

hedef

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Elde edilecek sonuç.

Not 1: Hedef; stratejik, taktiksel veya operasyonel olabilir.

Not 2: Hedefler, farklı disiplinler (finansal, sağlık ve güvenlik, çevresel hedefler gibi) ile ilgili olabilir ve farklı seviyelerde (stratejik, kuruluş çapında, proje, ürün ve proses gibi) uygulanabilir.

Not 3: Hedef; istenen bir çıktı, bir amaç, operasyonel bir kriter, bir kalite hedefi gibi diğer yollarla veya benzer anlama sahip kelimelerin (örneğin, maksat, gaye veya erek) kullanımı ile ifade edilebilir.

Not 4: Kalite hedefleri, kalite yönetim sisteminin bağlamında kalite politikası ile uyumlu belirli sonuçlar elde etmek için kuruluş tarafından belirlenir.

Not 5: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 2 tadil edilerek değiştirilmiştir.

preparation

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Activities, taking place in a laboratory after acquisition, to make biological material ready for further use in the life cycle, storage or distribution.

Note: These activities can include, e.g. centrifuging, homogenizing, purifying, fixing, stabilizing, replicating, filtering, sorting, culturing, vacuum drying, freeze drying, freezing and thawing, tissue sectioning, fractioning, dispensing/aliquoting, cryopreserving.

objective

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Result to be achieved.

Note 1: An objective can be strategic, tactical, or operational.

Note 2: Objectives can relate to different disciplines (such as financial, health and safety, and environmental objectives) and can apply at different levels (such as strategic, organization-wide, project, product and process).

Note 3: An objective can be expressed in other ways, e.g. as an intended outcome, a purpose, an operational criterion, as a quality objective or by the use of other words with similar meaning (e.g. aim, goal, or target).

Note 4: In the context of quality management systems quality objectives are set by the organization, consistent with the quality policy, to achieve specific results.

Note 5: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by modifying Note 2.

hizmet

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun, müşteri ile arasında en az bir faaliyet gerçekleştirilmesini zorunlu kılan çıktısı.

Not 1: Hizmetin baskın unsurları genellikle soyuttur.

Not 2: Hizmet genellikle, hizmetin sunumunun yanı sıra müşteri gerekliliklerinin (Madde 3.6.4) oluşturulması için müşteri ara yüzünde yer alan faaliyetleri içerir. Ayrıca, hizmet sürekli bir ilişkiyi de içerebilir, örneğin; bankalar, muhasebe büroları veya okul ve hastaneler gibi kamu kurumları.

Not 3: Bir hizmetin sunumu aşağıdakileri içerebilir:

- müşterinin sağladığı somut bir ürün (Madde 3.7.6) üzerinde gerçekleştirilen faaliyet (örneğin, otomobil tamiri),
- müşterinin sağladığı soyut bir ürün üzerinde gerçekleştirilen faaliyet (örneğin, vergi iadesinin hazırlanması için gerekli gelir beyanı),
- soyut bir ürünün teslimi (örneğin, bilgi aktarımı bağlamında bilginin teslimi),
- müşteri için ambiyans yaratma (örneğin, otel ve lokantalarda).

Not 4: Hizmet, genellikle müşteri tarafından deneyimlenir.

hizmet bileşeni

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir hizmetin, diğer unsurlarla bir araya getirildiğinde hizmetin tam olarak sunulmasını sağlayan parçası.

Örnek: Altyapı, uygulamaları, doküman halinde tutulan bilgiler, lisanslar, bilgiler, kaynaklar, destek hizmetler.

Not 1: Bir hizmet bileşenine, yapılandırma öğeleri, varlıklar ve başka unsurları da dahil olabilir.

service

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Output of an organization with at least one activity necessarily performed between the organization and the customer.

Note 1: The dominant elements of a service are generally intangible.

Note 2: Service often involves activities at the interface with the customer to establish customer requirements as well as upon delivery of the service and can involve a continuing relationship such as banks, accountancies or public organizations, e.g. schools or hospitals.

Note 3: Provision of a service can involve, for example, the following:

- an activity performed on a customer-supplied tangible product (e.g. a car to be repaired);
- an activity performed on a customer-supplied intangible product (e.g. the income statement needed to prepare a tax return).
- the delivery of an intangible product (e.g. the delivery of information in the context of knowledge transmission);
- the creation of ambience for the customer (e.g. in hotels and restaurants).

Note 4: A service is generally experienced by the customer.

service component

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

part of a service that when combined with other elements will deliver a complete service.

Example: Infrastructure, applications, documentation, licences, information, resources, supporting services.

Note 1: A service component can include configuration items, assets or other elements.

hizmet birleştirici

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Birden fazla tedarikçi tarafından sunulan hizmetlerin ve hizmet bileşenlerinin birbiriyle birleştirilmesini yöneten birim.

Not 1: Hizmet birleştiricinin rolü, özellikle karmaşık tedarik zincirlerinde, tüm tarafların rollerinin bilincinde olmalarını, bunları yerine getirmelerini ve sorumluluk almalarını garanti altına alarak, uçtan uca hizmetin işlemlerini desteklemektir.

hizmet düzeyi hedefi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir organizasyonun taahhüt etmiş olduğu, özel ve ölçülebilir bir hizmet karakteristiği.

hizmet gereklilikleri

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Müşterilerin, kullanıcıların ve organizasyonun hizmetlerle ve SMS ile ilgili belirlenmiş veya zorunlu ihtiyaçları.

Not 1: SMS kapsamında hizmet gereklilikleri doküman hâline getirilmiş ve üzerinde mutabakat sağlanmıştır. Genelde gereklilikler ima edilerek bildirilmez. Yasal veya yetkili kuruluşlardan kaynaklanan gereklilikler gibi diğer gereklilikler de gündemde olabilir.

hizmet kataloğu

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir organizasyonun müşterilerine sunduğu hizmetler hakkında doküman haline getirilmiş bilgi.

service integrator

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Entity that manages the integration of services and service components delivered by multiple suppliers.

Note 1: The role of the service integrator supports the promotion of end to end service management, particularly in complex supply chains by ensuring all parties are aware of, enabled to perform, and are held accountable for their role in the supply chain.

service level target

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Specific measurable characteristic of a service that an organization commits to.

service requirement

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Needs of customers, users and the organization related to the services and the SMS that are stated or obligatory.

Note 1: In the context of an SMS, service requirements are documented and agreed rather than generally implied. There can also be other requirements such as legal and regulatory requirements.

service catalogue

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Documented information about services that an organization provides to its customers.

hizmet sağlayıcı

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Müşterilere hizmet veya hizmetler sunan ve yöneten organizasyon.

hizmet seviyesinde anlaşma

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Müşteri ile organizasyon arasında hizmetleri ve mutabık kalınan performansı tanımlayan yazılı anlaşma.

Not 1: Organizasyonla dış tedarikçi, iç tedarikçi veya tedarikçi olarak rol alan müşteri arasında, hizmet seviyesinde anlaşma da yapılabilir.
Not 2: Hizmet seviyesi anlaşması kontrat veya başka türlü bir yazılı anlaşmaya dahil olabilir.

hizmet sürekliliği

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir hizmeti kesinti olmadan veya ulaşılabilirlikte istikrarlı olarak sunabilme yeteneği.

Not 1: Hizmet sürekliliği yönetimi, iş sürekliliği yönetiminin altkümesi olabilir. ISO 22301 iş sürekliliği için bir yönetim sistemi standardıdır.

hizmet talebi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bilgilenme, tavsiye edinme, bir hizmete ulaşma veya önceden onaylanmış bir değişiklik konularına ilişkin olarak yapılan talep.

service provider

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Organization that manages and delivers service or services to customers.

service level agreement (SLA)

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Documented agreement between the organization and the customer that identifies services and their agreed performance.

Note 1: A service level agreement can also be established between the organization and an external supplier, an internal supplier or a customer acting as a supplier.
Note 2: A service level agreement can be included in a contract or another type of documented agreement.

service continuity

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Capability to deliver a service without interruption, or with consistent availability as agreed.

Note 1: Service continuity management can be subset of business continuity management. ISO 22301 is a management system standard for business continuity management.

service request

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Request for information, advice, access to a service or a pre-approved change.

hizmet ulaşılabilirliği

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Hizmetin veya hizmet bileşeninin gerekli fonksiyonunu mutabık olunan zamanda veya üzerinde mutabakat sağlanmış zaman dilimi süresince gerçekleştirme yeteneği.

Not 1: Hizmet ulaşılabilirliği, hizmetin veya hizmet bileşeninin gerçekten ulaşılabilir olduğu zaman süresi ile kararlaştırılmış zaman süresi arasındaki oran veya yüzde olarak ifade edilebilir.

hizmet yönetim sistemi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir organizasyonun hizmet yönetim faaliyetlerini sevk ve idare etmek için yönetim sistemi.

Not 1: Hizmet yönetim sistemi ISO/IEC 20000-1 standardının gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla hizmet yönetim politikalarını, hedeflerini, planlarını, proseslerini, hizmetin planlanması, tasarımı, sunumu ve iyileştirilmesi için doküman hâline getirilmiş bilgileri ve kaynakları içerir.

hizmet yönetimi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Hizmetlerin değer katma amacıyla planlanması, tasarımı, geçişi, sunumu ve iyileştirilmesi konusunda, bir organizasyonun faaliyetlerini ve kaynaklarını sevk ve kontrol etmek için yetenekler ve prosesler kümesi.

Not 1: ISO/IEC 20000-1, maddelere ve alt maddeler halinde gereklilikleri, tanımlar. Her bir organizasyon hangi gereklilikleri hangi proseslere nasıl tatbik edeceğini kendi seçer. Alt maddeler, organizasyonun hizmet yönetim sisteminin proseslerini tanımlamak için kullanılabilir.

service availability

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Ability of a service or service component to perform its required function at an agreed time or over an agreed period of time.

Not 1: Service availability can be expressed as a ratio or percentage of the time that the service or service component is actually available for us compared to the agreed time.

service management system (SMS)

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Management system to direct and control the service management activities of the organization.

Not 1: An SMS includes service management policies, objectives, plans, processes, documented information and resources required for the planning, design, transition, delivery and improvement of services to meet the requirements specified in ISO/IEC 20000-1.

service management

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Set of capabilities and processes to direct and control the organization's activities and resources for the planning, design, transition, delivery and improvement of services to deliver value.

Note 1: ISO/IEC 20000-1 provides a set of requirements that are split into clauses and sub-clauses. Each organization can choose how to combine the requirements into processes. The sub-clauses can be used to define the processes of the organization's SMS.

hizmete alma

Kullanım alanı: Kablolü taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolü taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Bir kablolu taşıma tesisatının, kişileri taşıma amacıyla ilk kez faaliyet göstermesi.

hizmete sunma

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Bu Yönetmelik kapsamındaki makinenin amaçları doğrultusunda ilk kez kullanıma alınması.

hizmete sunma

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün nihaî tüketici tarafından amacına uygun olarak ilk kez kullanılması.

hizmete sunma

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Telsiz ekipmanının nihai kullanıcısı tarafından ilk kez kullanımı.

hizmete sunma

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar
Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Bir cihazın nihai kullanıcı tarafından ilk kullanımı.

hizmete sunmak

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Bir alt sistemin veya bir aracın tasarlandığı haliyle işleme alınması için gerçekleştirilen tüm işlemler.

entry into service

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

The initial operation of a cableway installation with the explicit object of transporting persons.

putting into service

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

The first use, for its intended purpose, in the Community, of machinery covered by this Directive.

putting into service

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The first use of a product for its intended purpose by an end-user in the Community.

putting into service

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

The first use of radio equipment in the Union by its end-user.

putting into service

Field of use: Appliances burning gaseous fuels
Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

The first use of an appliance in the Union by its end-user.

placing in service

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

All the operations by which a subsystem is put into its operational service.

hizmete sunmak

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Gezi Tekneleri ve Kişisel Deniz Taşıtları Yönetmeliğinin kapsadığı ürünün, son kullanıcısı tarafından ilk kullanımı.

hizmete sunmak

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Basınçlı ekipmanın veya bir donanımın kullanıcısı tarafından ilk defa kullanılması.

hizmete sunum

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Araştırma amaçlı cihazlar hariç olmak üzere; bir cihazın Birlik pazarında, kullanım amacına uygun olarak ilk defa kullanılmak üzere son kullanıcı için hazır hale getirildiği aşama.

hizmete sunum

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Performans çalışmasına yönelik cihazlar hariç olmak üzere bir cihazın kullanım amacına uygun olarak Türkiye pazarında ilk defa kullanılmak üzere son kullanıcı için hazır hale getirildiği aşamayı.

hurdaya ayırma

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Uygunsuz ürün veya hizmetin nasıl kullanım amacını ortadan kaldırmak için yapılan faaliyet.

Not: Uygun olmayan bir hizmetin verilmesi durumunda kullanım, hizmetin durdurulması ile imkânsız hale getirilir.

putting into service

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

The first use of a product covered by this Directive in the Union by its end-user.

putting into service

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

The first use of pressure equipment or an assembly by its user.

putting into service

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The stage at which a device, other than an investigational device, has been made available to the final user as being ready for use on the Union market for the first time for its intended purpose.

putting into service

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The stage at which a device, other than a device for performance study, has been made available to the final user as being ready for use on the Union market for the first time for its intended purpose.

scrap

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Action on a nonconforming product or service to preclude its originally intended use.

Note: In a nonconforming service situation, use is precluded by discontinuing the service.

Isıtmaya hazır gıda

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Pişirmeye gerek olmadan insanlar tarafından doğrudan tüketilmeye uygunluk amacıyla tasarılanmış gıda. Gıdanın ısıtılması lezzetini artırmak amacını taşır.

İsımarlama üretilen cihaz

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Mesleki nitelikleri dolayısıyla ulusal mevzuat ile yetkilendirilmiş bir kişinin sorumluluğuna binaen spesifik tasarım karakteristiklerini belirttiği yazılı reçetesi uyarınca özel olarak imal edilen ve yalnızca belirli bir hastanın bireysel sağlık durumunu ve ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan cihazdır.

Ancak, herhangi bir profesyonel kullanıcının spesifik gereksinimlerini karşılamak için uyarlanması gereken seri üretilmiş cihazlar ve herhangi bir yetkili kişinin yazılı reçetesine uygun olarak endüstriyel imalat işlemleriyle seri üretilmiş cihazlar ısımarlama üretilen cihaz olarak kabul edilmez.

ready-to-heat food

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Food designed by the manufacturer to be suitable for direct human consumption without the need for cooking. The heating of the product is intended to make the product more palatable.

custom-made device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any device specifically made in accordance with a written prescription of any person authorised by national law by virtue of that person's professional qualifications which gives, under that person's responsibility, specific design characteristics, and is intended for the sole use of a particular patient exclusively to meet their individual conditions and needs.

However, mass-produced devices which need to be adapted to meet the specific requirements of any professional user and devices which are mass-produced by means of industrial manufacturing processes in accordance with the written prescriptions of any authorised person shall not be considered to be custom-made devices.

İç tedarikçi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Daha büyük bir organizasyonun SMS tarafından kapsanan, ancak hizmetin, hizmet bileşenlerinin veya prosesin planlanmasına, tasarımına, geçişine, sunulmasına veya iyileştirilmesine katkıda bulunmak üzere yazılı anlaşmaya giren bir bölümü.

Örnek: Satın alma, alt yapı, finans, insan kaynakları, tesisler.

Not: İç tedarikçi ve SMS kapsamına giren organizasyon, daha büyük bir organizasyonun parçalarıdır.

İç tetkik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Şirketin tüm faaliyetlerinin, şirket tarafından veya şirket adına, iç amaçlar için genel tetkiki.

İçilebilir su

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Kirlenmelerden ve zararlı mikroorganizmalardan arınmış ve yöresel yasal gereklilikleri yerine getiren, içilmesi güvenli olan su.

İdari işbirliği

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

İdari sorumluluğun bir devletten diğerine havale edilmesi.

internal supplier

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Part of a larger organization that is outside the scope of the SMS that enters into a documented agreement to contribute to the planning, design, transition, delivery or improvement of a service, service component or process.

Example: Procurement, infrastructure, finance, human resources, facilities.

Note: The internal supplier and the organization in the scope of the SMS are both part of the same larger organization.

internal audit

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

General process of audit, for all the activity of the company conducted by or on behalf of the company for internal purposes.

potable water

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Water that is safe to drink, free from pollutants and harmful organisms, and conforms to local legal requirements.

administrative partnership

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

Delegation of administering tasks in this Volume from one State to another State(s).

iddia

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Müşteri tarafından beyan edilen bilgi.

Not 1: İddia, doğrulama/geçerli kılma yoluyla uygunluk değerlendirmeye konu olan ögedir.
Not 2: İddia, bir anlık durumu veya bir zaman sürecine yayılmış durumu ifade edebilir.
Not 3: İddianın açık bir şekilde belirlenmesi ve doğrulama/geçerli kılma kuruluşu tarafından belirlenmiş gereklilikler kapsamında tutarlı bir değerlendirmeye veya ölçüme uygun olması gerekmektedir.
Not 4: İddia, bir rapor, bir beyan, bir bildirim, bir proje planı veya konsolide edilmiş veriler olabilir.

iki taraflı düzenleme

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

İki tarafın birbirlerinin uygunluk değerlendirme sonuçlarını tanımasını ve kabulünü kapsayan düzenleme.

Not 1: "Uygunluk değerlendirme sonuçları" tabiri herhangi bir uygunluk değerlendirme faaliyetinin sonuçları demektir (örneğin rapor veya belge) ve bir uygunsuzluk bulunmasını da kapsayabilir.

ikincil mevzuat gereklilikleri

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kanun koyucu tarafından yetkilendirilen bir otorite tarafından belirlenen zorunlu gereklilik.

ikincil paketleme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Satılacak ürün birimlerini bir araya getirmek ve perakende satışa sevk etmek için kullanılan paketleme (örneğin oluklu kutular).

claim

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Information declared by the client.

Note 1: The claim is the object of conformity assessment by validation/verification.
Note 2: The claim can represent a situation at a point in time or could cover a period of time.
Note 3: The claim should be clearly identifiable and capable of consistent evaluation or measurement against specified requirements by a validation body/verification body.
Note 4: The claim can be provided in the form of a report, a statement, a declaration, a project plan, or consolidated data.

bilateral arrangement

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Arrangement whereby two parties recognize or accept each other's conformity assessment results.

Note 1: The expression "conformity assessment result" signifies the output of any conformity assessment activity (e.g. a report or certificate) and can include a finding of nonconformity.

regulatory requirement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Obligatory requirement specified by an authority mandated by a legislative body.

secondary packaging

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Packaging that is used to collate and transport sales units to the retail environment (e.g. corrugated case).

iktisadi işletme

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı ya da tıbbi cihaz tüzüğüne 22(1) ve 22(3) maddesinde atıfta bulunulan kişi.

iktisadi işletmeci

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişiler.

iktisadi işletmeciler

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

Üretici, yetkili temsilci, ithalatçı ve dağıtıcı.

ileri aşamada bir proje

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Planlama veya inşaat aşamasının geldiği noktada, teknik spesifikasyonda yapılacak bir değişikliğin projenin planlandığı haliyle uygulanabilirliğini tehdit ettiği tüm projeler.

economic operator

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A manufacturer, an authorised representative, an importer, a distributor or the person referred to in Article 22(1) and 22(3).

economic operator

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

The manufacturer, the authorised representative, the importer, the distributor, the fulfilment service provider or any other natural or legal person who is subject to obligations in relation to the manufacture of products, making them available on the market or putting them into service in accordance with the relevant Union harmonisation legislation.

economic operators

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

The manufacturer, the authorised representative, the importer and the distributor.

project at an advanced stage of development

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any project the planning or construction stage of which has reached a point where a change in the technical specifications may compromise the viability of the project as planned.

ilerleme değerlendirmesi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Proje hedeflerine ulaşılmasında gösterilen ilerlemenin değerlendirilmesi.

Not 1: Proje prosesleri ile ürün veya hizmet kriterlerini esas alan bu değerlendirmenin, proje yaşam döngüsündeki proje prosesleri boyunca uygun noktalarda yürütülmesi tavsiye edilir.
Not 2: İlerleme değerlendirmelerinin sonuçları, proje yönetim planının revize edilmesine yol açabilir.

ilgili taraf

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Paydaş; bir karar veya faaliyeti etkileyebilen, bunlardan etkilenebilen veya etkileneceğinin farkında olan kişi veya kuruluş.

Not: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistemi standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

ilgili taraf

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon ile doğrudan ya da dolaylı olarak ilgisi olan kişi veya kuruluş.

Not 1: Doğrudan ilgili olma, akreditasyona tabi kişilerin ilgisini belirtir; dolaylı ilgili olma ise akreditasyonu olan uygunluk değerlendirme kuruluşları kullanan ya da onlara dayanan kişilerin ilgisini belirtir.

Not 2: İlgili taraflar; akreditasyon kurumu, uygunluk değerlendirme kuruluşları, bunların iştirakleri ve müşterileri, sanayi hizmetleri, ticaret birlikleri, program sahipleri, düzenleyici kamu kuruluşları veya diğer kamu hizmeti sağlayan kuruluşlar veya tüketici kuruluşları dâhil olmak üzere sivil toplum kuruluşlarını kapsayabilir.

progress evaluation

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Assessment of progress made on achievement of the project objectives.

Note 1: This assessment should be carried out at appropriate points in the project life cycle across project processes, based on criteria for project processes and product or service.
Note 2: The results of progress evaluations can lead to revision of the project management plan.

interested party

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Stakeholder; person or organization that can affect, be affected by, or perceive itself to be affected by a decision or activity.

Note: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1.

interested party

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Person or organization with a direct or indirect interest in accreditation.

Note 1: Direct interest refers to the interest of those who undergo accreditation; indirect interest refers to the interests of those who use or rely on accredited conformity assessment bodies.

Note 2: Interested parties can include the accreditation body, conformity assessment bodies, their associations and their clients, industry services, trade associations, scheme owners, governmental regulatory bodies or other governmental services, or non-governmental organizations, including consumer organizations.

ilgili veri

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Araştırma, fenotipik, klinik, epidemiyolojik ve yöntemsel veri dahil ancak bunlarla sınırlı olmayan biyolojik malzemeyle ilgili herhangi bilgi.

ilk tetkik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Geçerli belgesi olmayan bir şirket veya sahada BRC küresel standardına göre belgelendirme amaçlı yapılan tetkik. Bu, sahada yapılan ilk tetkik olabilir veya belgelendirme süresi geçmiş olan bir sahadaki belge yenileme tetkiki olabilir.

imalatçı

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir cihazı imal eden veya tamamen yenileştiren ya da tasarlanmış, imal edilmiş veya tamamen yenileştirilmiş bir cihazı olup bu cihazı kendi adı ya da ticari markası altında pazarlayan gerçek veya tüzel kişi.

imalatçı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ham maddeden ve/veya bileşenlerden ürün imal eden ve ürünü perakende satış için paketleyen veya ürünü perakende satış için bir paketleme şirketine toptan gönderen bir şirket. Dökme halde tedarik edilen bir ürünü perakende satış için paketleyen bir şirket de imalatçı olarak sınıflandırılabilir.

associated data

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Any information affiliated with biological material including but not limited to research, phenotypic, clinical, epidemiologic, and procedural data.

initial audit

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The audit for certification to a BRC Global Standard at a company/site which is not in possession of a valid certificate. This may be the first audit at a site or a subsequent audit of a site whose certification has lapsed.

manufacturer

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A natural or legal person who manufactures or fully refurbishes a device or has a device designed, manufactured or fully refurbished, and markets that device under its name or trademark.

manufacturer

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A company that produces product from raw materials and/or components and packs the product into retail units or supplies product in bulk to a packing company that packs the product into retail units. A packer that packs product into retail units from bulk-supplied material can also be classed as a manufacturer.

imalatçı

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Bu Yönetmelik kapsamındaki makineyi veya kısmen tamamlanmış makineyi tasarımı ve/veya imal eden ve kendi isim veya ticari unvanı altında veya kendi kullanımı için piyasaya arz edilmesi amacıyla makinenin veya kısmen tamamlanmış makinenin bu Yönetmeliğe uygunluğundan sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi, bu şekilde tanımlanan bir imalatçının bulunmadığı durumda, bu Yönetmelik kapsamındaki makinayı veya kısmen tamamlanmış makineyi piyasaya arz eden veya hizmete sunan gerçek veya tüzel kişi.

imalatçı

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişi.

imha

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Yeniden oluşturulması önlenerek şekilde biyolojik malzemenin bertaraf edilmesi ve/veya ilgili verilerin silinme işlemi.

manufacturer

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

Any natural or legal person who designs and/or manufactures machinery or partly completed machinery covered by this Directive and is responsible for the conformity of the machinery or the partly completed machinery with this Directive with a view to its being placed on the market, under his own name or trademark or for his own use. In the absence of a manufacturer as defined above, any natural or legal person who places on the market or puts into service machinery or partly completed machinery covered by this Directive shall be considered a manufacturer.

manufacturer

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any natural or legal person who manufactures a product or has a product designed or manufactured, and markets that product under its name or trademark.

destruction

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Process of eliminating biological material and/or deleting associated data, beyond any possible reconstruction.

implante edilebilir cihaz

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Kısmen veya tamamen absorbe edilenler dahil olmak üzere, klinik girişim ile
- insan vücuduna tamamen yerleştirilmesi veya
- bir epitel yüzeyin veya oküler yüzeyin yerini alması
için amaçlanan ve uygulama sonrasında yerinde kalması hedeflenen cihazdır.
Klinik girişimle insan vücuduna kısmen yerleştirilmesi ve uygulama sonrasında asgari 30 gün boyunca yerinde kalması amaçlanan cihaz da vücuda yerleştirilebilir cihaz olarak kabul edilir.

in vitro tanı cihazı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Yalnızca veya esas olarak; 1) Fizyolojik veya patolojik bir sürece veya duruma ilişkin, 2) Konjenital fiziksel veya zihinsel bozukluğa ilişkin, 3) Tıbbi bir duruma veya hastalığa yatkınlığa ilişkin, 4) Potansiyel alıcılar için güvenlik ve uyumluluğu belirlemeye yönelik, 5) Tedavi cevabını veya reaksiyonlarını tahmin etmeye yönelik, 6) Tedavi tedbirlerini tanımlamaya veya izlemeye yönelik, hususlardan biri veya daha fazlası hakkında bilgi sağlamak amacıyla, kan ve doku bağışları dâhil olmak üzere, insan vücudundan elde edilen numunelerin incelenmesinde imalatçı tarafından in vitro olarak kullanılması amaçlanan, gerek tek başına gerekse birlikte kullanılan, reaktif, reaktif ürün, kalibratör, kontrol materyali, kit, alet, aparat, ekipman parçası, numune kapları, yazılım veya sistem olan tıbbi cihazlar.

implantable device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any device, including those that are partially or wholly absorbed, which is intended:
- to be totally introduced into the human body, or
- to replace an epithelial surface or the surface of the eye, by clinical intervention and which is intended to remain in place after the procedure.
Any device intended to be partially introduced into the human body by clinical intervention and intended to remain in place after the procedure for at least 30 days shall also be deemed to be an implantable device.

in vitro diagnostic medical device

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any medical device which is a reagent, reagent product, calibrator, control material, kit, instrument, apparatus, piece of equipment, software or system, whether used alone or in combination, intended by the manufacturer to be used in vitro for the examination of specimens, including blood and tissue donations, derived from the human body, solely or principally for the purpose of providing information on one or more of the following:
(a) concerning a physiological or pathological process or state;
(b) concerning congenital physical or mental impairments;
(c) concerning the predisposition to a medical condition or a disease;
(d) to determine the safety and compatibility with potential recipients;
(e) to predict treatment response or reactions;
(f) to define or monitoring therapeutic measures.
Specimen receptacles shall also be deemed to be in vitro diagnostic medical devices.

in vitro tanı cihazı aksesuarı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Kendi başına bir in vitro tanı cihazı olmadığı halde, özellikle in vitro tanı cihaz/cihazlarının kullanım amaç(lar)ına uygun olarak kullanılmasını mümkün kılmak ya da in vitro tanı cihaz/cihazlarının kullanım amaç(lar) ı bakımından tıbbî işlevselliğine doğrudan ve spesifik olarak yardımcı olmak üzere imalatçısı tarafından bir ya da birden fazla belirli in vitro tanı cihazıyla birlikte kullanımı amaçlanan parça.

inovasyon

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Değer yaratan veya değeri yeniden dağıtan, yeni veya değiştirilmiş nesne.

Not 1: İnovasyonla sonuçlanan faaliyetler genellikle yönetilir.
Not 2: İnovasyon, etkileri itibariyle genellikle önemlidir.

insan faktörü

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ele alınan bir nesne üzerinde etkisi olan kişinin karakteristiği.

Not 1: Karakteristikler fiziksel, kavramsal veya sosyal olabilir.
Not 2: İnsan faktörleri, bir yönetim sistemi üzerinde kayda değer bir etkiye sahip olabilir.

insan toplulukları

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Bireylerin oluşturduğu yoğunluktan dolayı, insanların içinden uzaklaşmadığı topluluklar.

accessory for an in vitro diagnostic medical device

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

An article which, whilst not being itself an in vitro diagnostic medical device, is intended by its manufacturer to be used together with one or several particular in vitro diagnostic medical device(s) to specifically enable the in vitro diagnostic medical device(s) to be used in accordance with its/their intended purpose(s) or to specifically and directly assist the medical functionality of the in vitro diagnostic medical device(s) in terms of its/their intended purpose(s).

innovation

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

New or changed object realizing or redistributing value.

Note 1: Activities resulting in innovation are generally managed.
Note 2: Innovation is generally significant in its effect.

human factor

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Characteristic of a person having an impact on an object under consideration.

Note 1: Characteristics can be physical, cognitive or social.
Note 2: Human factors can have a significant impact on a management system.

assemblies of people

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

Gatherings where persons are unable to move away due to the density of the people present.

insansız hava aracı

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Otonom olarak uçan veya uçmak üzere tasarlanmış veya içinde pilot olmadan uzaktan kumanda ile işletilecek hava aracı.

insansız hava aracı sistemi

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

İnsansız hava aracı ve kumanda için gerekli cihazlar.

insansız hava aracı sistemi işleticisi (UAS operatörü)

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Bir veya daha fazla UAS işleten veya işletmeyi amaçlayan gerçek veya tüzel kişi.

insansız hava aracına uzaktan kumanda etmek için cihaz

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Parçalar ve UA'da taşınmayanlar hariç, UA'nın emniyetli işletilmesi için gerekli herhangi bir alet, cihaz, mekanizma, levazım, ilave, yazılım veya aksesuar.

invaziv cihaz

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Tamamı veya bir kısmı vücut açıklığından veya vücut yüzeyinden geçerek vücut içine penetre olan cihazdır.

unmanned aircraft

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

Any aircraft operating or designed to operate autonomously or to be piloted remotely without a pilot on board.

unmanned aircraft system (UAS)

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

An unmanned aircraft and the equipment to control it remotely.

unmanned aircraft system operator (UAS operator)

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

Any legal or natural person operating or intending to operate one or more UAS.

equipment to control unmanned aircraft remotely

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

Any instrument, equipment, mechanism, apparatus, appurtenance, software or accessory that is necessary for the safe operation of a UA other than a part and which is not carried on board that UA.

invasive device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any device which, in whole or in part, penetrates inside the body, either through a body orifice or through the surface of the body.

İş akışı

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Yapılandırılmış süreç dizisi

İş etkisi analizi

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Bir aksama halinin kuruluş üzerindeki etkisini zamanın fonksiyonu olarak analiz etme prosesi.

Not: Bunun sonucu bir beyan ve iş sürekliliği gerekliliklerinin gerekçesidir.

İş giysisi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünü, giysiyi kullananın kirlenici etkisinden korumak için tasarlanmış, şirket tarafından verilen veya onaylanmış giysi.

Workflow

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Structured set of processes.

Business impact analysis

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Process of analysing the impact over time of a disruption on the organization.

Note: The outcome is a statement and justification of business continuity requirements.

Workwear

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Company-issued or authorised clothing designed to protect the product from potential contamination by the wearer.

İş ortağı

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Kuruluşun belirli ticari ilişkisinin olduğu veya ticari ilişkide bulunmayı planladığı harici taraf.

Not 1: İş ortağı bunlarla sınırlı olmamak üzere müşteriler, alıcılar, ortak girişimler, ortak girişim ortakları, konsorsiyum ortakları, dışarıdan temin sağlayıcıları, yükleniciler, danışmanlar, alt yükleniciler, tedarikçiler, satıcılar, müşavirler, acenteler, distribütörler, temsilciler, aracılar ve yatırımcılar anlamına gelir. Tanım kasten geniş biçimde verilmiştir ve kuruluşu rüşvet risklerine makul düzeyde maruz bırakabilecek iş ortaklarına göre kuruluşun rüşvet riskine göre yorumlanması tavsiye edilir.

Not 2: Farklı iş ortağı tipleri farklı tipte ve derecede rüşvet riski getirir ve kuruluş farklı iş ortağı tipleri üzerinde etki kurabilmek için farklı derecelerde kabiliyete sahip olacaktır. Farklı iş ortağı tipleri, kuruluşun rüşvet risk değerlendirmesi ve rüşvet risk yönetimi prosedürleri farklı biçimde muamele görebilir.

Not 3: Bu standartta "ticaret" terimine yapılan atıf geniş biçimde kuruluşun varoluş amaçlarına ilişkin faaliyetler olarak yorumlanabilir.

İş sürekliliği

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Aksamaya neden olan bir olayın ardından ürün ve hizmetlerin önceden tanımlanmış kabul edilebilir zamanda ve miktarda sunumuna devam etme yeteneği.

Business associate

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

External party with whom the organization has, or plans to establish, some form of business relationship.

Note 1: Business associate includes but is not limited to clients, customers, joint ventures, joint venture partners, consortium partners, outsourcing providers, contractors, consultants, sub-contractors, suppliers, vendors, advisors, agents, distributors, representatives, intermediaries and investors. This definition is deliberately broad and should be interpreted in line with the bribery risk profile of the organization to apply to business associates which can reasonably expose the organization to bribery risks.

Note 2: Different types of business associates pose different types and degrees of bribery risk, and an organization will have differing degrees of ability to influence different types of business associate. Different types of business associate can be treated differently by the organization's bribery risk assessment and bribery risk management procedures.

Note 3: Reference to "business" in ISO 37001:2017 can be interpreted broadly to mean those activities that are relevant to the purposes of the organization's existence.

Business continuity

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Capability of an organization to continue the delivery of products and services within acceptable time frames at predefined capacity during a disruption.

iş sürekliliği planı

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Bir kuruluşa uğradığı aksamaya karşılık vererek ürün ve hizmet sunumuna, iş sürekliliği hedefleriyle tutarlı olarak kaldığı yerden devam etmesi, toparlanması ve aksama öncesi durumuna geri dönmesi için rehber olan doküman haline getirilmiş bilgiler.

iş tanımı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir şirkette belirli bir görev unvanına verilen sorumlulukların listesi.

iş yeri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir şirketin sahip olduğu ve sahanın bir kısmı olarak tetkike tabi olan bir bina veya yer.

işaretleme

Kullanım alanı: Açık havada kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan gürültü
Kaynak: Açık alanda kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan çevredeki gürültü emisyonu ile ilgili yönetmelik (2000/14/AT)

Bu Yönetmeliğin Ek IV'ünde örnekleri bulunan; garanti edilen ses gücü seviyesinin belirten işaretleme ile birlikte, 2001/3530 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan "CE" Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesi ve Kullanılmasına Dair Yönetmelikte tanımlanan, teçhizatın üzerine görünür, okunaklı ve silinmez şekilde yapılan CE işareti.

işlem paketi

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Spesifik bir tıbbi amaca yönelik kullanılmak üzere, birlikte paketlenerek piyasaya arz edilen ürünler kombinasyonudur.

business continuity plan

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Documented information that guides an organization to respond to a disruption and resume, recover and restore the delivery of products and services consistent with its business continuity objectives.

job description

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A list of the responsibilities for a given position at a company.

premises

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A physical building or place owned by the company and audited as part of a site.

marking

Field of use: Noise emission by equipment for use outdoors
Source: DIRECTIVE 2000/14/EC on noise emission in the environment by equipment for use outdoors

The visibly, legibly and indelibly affixing on the equipment of the CE marking defined in Decision 93/465/EEC accompanied by the indication of the guaranteed sound power level.

procedure pack

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A combination of products packaged together and placed on the market with the purpose of being used for a specific medical purpose.

işlem süresi

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Analiz öncesi, analiz ve analiz sonrası prosesler boyunca belirlenen iki nokta arasındaki geçen süre.

işlem yardımcıları

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıda olarak tüketilmeyen ancak bilinçli olarak ham maddelerin, gıdanın veya muhtevasının işlenmesinde veya muamelesinde belli teknolojik amaçları yerine getirmek için kullanılan ve istenmediği halde teknik cihetten mani olunmadığı için sağlık riski ve nihai üründe teknolojik etkiler yaratmadığı sürece nihai üründe kalıntı olarak bırakılan herhangi bir madde.

işleme

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzeme ve ilgili veriler üzerinde yaşam döngüsünün bütün aşamaları süresince herhangi bir faaliyetin gerçekleştirilmesi.

işleme yöntemi

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzemeye ve/veya ilgili verilere işleme sırasında uygulanan, çıktı olarak elde edilen biyolojik malzemeye ve/veya ilgili verilerin asıl özelliklerini etkileyecek potansiyele sahip, prosedür.

turnaround time

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Elapsed time between two specified points through pre-examination, examination and post-examination processes.

processing aid

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Any substance not consumed as a food by itself, intentionally used in the processing of raw materials, foods or their ingredients to fulfil a certain technological purpose during treatment or processing, and which may result in the unintentional but technically unavoidable presence of the residues of the substance or its derivatives in the final product – provided that these residues do not present any health risk and do not have any technological effect on the finished product.

processing

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Performing any activity on biological material and associated data during all stages of the life cycle.

processing method

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Procedure, applied to biological material and/or associated data during processing, with potential to impact the intrinsic properties of the biological material and/or associated data produced as output.

işlenmiş gıda

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Aşağıda sıralanan proseslerden herhangi birine tabi tutulmuş bir gıda ürünü: aseptik (steril) doldurma, fırınlama, dövme, harmanlama, kaynatma, ekme kırıntılarına bulama, mayalama, konserveleme, kaplama, pişirme, tuzlama, küp şeklinde doğrama, damıtma, kurutma, sıkma, fermentasyon, dondurarak kurutma, dondurma, kızartma, sıcak doldurma, ışınlama, mikro filtreleme, mikrodalgaya tabi tutma, öğütme, karıştırma, değiştirilmiş ortamda paketleme, vakumlu paketleme, paketleme, pastörize etme, turşu yapma, fırında kızartma, dilimleme, du-manlama, buharlama ve sterilizasyon.

işletilebilme

Kullanım alanı: Kablolü taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolü taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Tasarım ve yapımda etkisi olan ve kablolu taşıma tesisatının emniyetli bir şekilde çalışmasını sağlamak için gerekli olan bütün teknik şartlar ve tedbirler.

işletme ruhsatı

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Bir işleticinin belirtilen ticari hava taşımacılığı faaliyetlerini gerçekleştirmesine imkân sağlayan ruhsat.

istisnai kontrol

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

ADR'de belirtilen istisnai kontrol ve istisnai kontrolü düzenleyen yöntemler.

processed food

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A food product which has undergone any of the following processes: aseptic filling, baking, battering, blending, boiling, breading, brewing, canning, coating, cooking, curing, dicing, distillation, drying, extrusion, fermentation, freeze drying, freezing, frying, hot filling, irradiation, microfiltration, microwaving, milling, mixing, being packed in modified atmosphere, being packed in vacuum packing, packing, pasteurisation, pickling, roasting, slicing, smoking, steaming or sterilisation.

operability

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

All the technical provisions and measures which have an impact on design and construction and are necessary in order for the cableway installation to operate safely.

air operator certificate (AOC)

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A certificate authorizing an operator to carry out specified commercial air transport operations.

exceptional check

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

The exceptional check and the procedures governing the exceptional check set out in the Annexes to Directive 2008/68/EC.

ithal edilen ürünler için maksimum kalıntı limiti

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

-Belirli bir ürün ve belirli bir kullanım alanı için bitki koruma ürünündeki aktif maddenin AB'de onaylanmamış olmasının nedeninin insan sağlığını korumaktan farklı olduğu durumlarda; veya
- belirli bir ürün ve belirli bir kullanım alanı için mevcut AB MRL limiti, insan sağlığını korumaktan farklı nedenlerle belirlenmiş olduğu için başka bir limitin belirlenmesinin uygun olduğu durumlarda, uluslararası ticaretin gereksinimlerini yerine getirmek amacıyla ithal edilen ürünlere konulan maksimum kalıntı limiti.

ithalatçı

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

Ürünü, ithal ederek piyasaya arz eden Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişi.

ithalatçı

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişi.

itiraz

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşu tarafından, istenen akreditasyon statüsü ile ilgili herhangi bir olumsuz akreditasyon kararının yeniden değerlendirilmesi talebi.

import tolerance

Field of use: Good agricultural practice; Pesticides; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

An MRL set for imported products to meet the needs of international trade where:
– the use of the active substance in a plant protection product on a given product is not authorised in the Community for reasons other than public health reasons for the specific product and specific use; or
– a different level is appropriate because the existing Community MRL was set for reasons other than public health reasons for the specific product and specific use.

importer

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

Any natural or legal person established within the Community who places a product from a third country on the Community market.

importer

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any natural or legal person established within the Union who places a product from a third country on the Union market.

appeal

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Request by a conformity assessment body for reconsideration of any adverse accreditation decision related to its desired accreditation status.

itiraz

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme ögesini sunan tarafın, uygunluk değerlendirme kuruluşuna veya akreditasyon kurumuna, uygunluk değerlendirme ögesiyle ilgili olarak kuruluşun almış olduğu kararı yeniden mütalâa etmesine yönelik talep.

iyi hijyen uygulaması

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünlerin ve/veya hizmetlerin sürekli olarak uygun hijyen seviyelerine ulaşmasını garanti etmek amacıyla kullanılan proses, personel ve/veya hizmet kontrol prosedürleri bileşimi.

iyi laboratuvar uygulamaları

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Klinik çalışmalar dışındaki sağlık ve çevre güvenliği çalışmalarının planlanması, yapılması, izlenmesi, kaydedilmesi, arşivlenmesi ve rapor edilmesi şartları ve yönetim usulleri ile ilgili ka-lite sistemi.

iyi tarım uygulamaları (İTU)

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Gıda ve yemin üretimi, depolaması, nakliyesi, dağıtım ve işlenmesinin herhangi bir aşamasında gerçek şartlar altında bitki koruyucu ürünlerin ulusal olarak tavsiye edilen, izin verilen veya tescilli güvenli kullanımı. Aynı zamanda, belirli bir iklim bölgesinde entegre haşere kontrolü il-kelerinin 91/414/EEC Direktifi ile uyumlu olarak uygulanması ve ayrıca minimum miktarda pes-tisit kullanılması ve MRL'lerin/geçici MRL'lerin, elde edilmesi istenilen etkiyi sağlayan en düşük seviyede ayarlanması.

appeal

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Request by the person or organization that provides, or that is, the object of conformity assessment to a conformity assessment body or an accreditation body for reconsideration by that body of a decision it has made relating to that object.

good hygiene practice

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The combination of process, personnel and/or service control procedures intended to ensure that products and/or services consistently achieve appropriate levels of hygiene.

good laboratory practice (GLP)

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

Good Laboratory Practice (GLP) is a quality system concerned with the organisational process and the conditions under which non-clinical health and environmental safety studies are planned, performed, monitored, recorded, archived and reported.

good agricultural practice (GAP)

Field of use: Good agricultural practice; Pestisites; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

The nationally recommended, authorised or registered safe use of plant protection products under actual conditions at any stage of production, storage, transport, distribution and processing of food and feed. It also implies the application, in conformity with Directive 91/414/EEC, of the principles of integrated pest control in a given climate zone, as well as using the minimum quantity of pesticides and setting MRLs/temporary MRLs at the lowest level which allows the desired effect to be obtained.

iyi üretim uygulaması

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

En iyi uygulama prensiplerini kullanarak yerine getirilen prosedürler ve uygulamalar.

iyileştirme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Performansı artırmaya yönelik faaliyet.

Not: Faaliyet yinelenen veya tek seferlik olabilir.

izin verilen maksimum basınç (PS)

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Koruyucu ve/veya sınırlama cihazının bağlantı noktasında veya ekipmanın en üstünde, bu yerlerin uygun olmaması halinde imalatçı tarafından belirlenen herhangi bir uygun noktada tanımlanmış olan, imalatçı tarafından belirlenen ve ekipmanın tasarlandığı maksimum basınç.

izin verilen maksimum TS sıcaklık derecesi

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

İmalatçı tarafından belirlenen ekipmanın tasarlanmış olduğu maksimum/minimum sıcaklık derecesi.

good manufacturing practice (GMP)

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Implemented procedures and practices undertaken using best-practice principles.

improvement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Activity to enhance performance.

Note: The activity can be recurring or singular.

maximum allowable pressure PS

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

The maximum pressure for which the equipment is designed, as specified by the manufacturer, and defined at a location specified by him, being either the connection of protective and/or limiting devices, or the top of equipment or, if not appropriate, any point specified.

maximum/minimum allowable temperature TS

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

The maximum/minimum temperatures for which the equipment is designed, as specified by the manufacturer.

izleme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Bir sistemin, prosesin veya faaliyetin durumunu tespit etmek.

Not 1: Durumu tespit etmek için kontrol, gözetim veya eleştirici gözle izleme gerekebilir.

Not 2: Gıda güvenliği kapsamında gözetim, prosesin amaçlandığı gibi işleyip işlemediğini değerlendirmek için planlanmış izlemeler ve ölçümler serisi olarak yapılır.

Not 3: ISO 22000:2019 standardında doğrulama, gözleme ve geçerli kılma arasında ayırım yapılır:

- doğrulama, faaliyet yer almadan yapılır ve amaçlanan sonuçlara erişme yeteneği hakkında bilgi verir;

- gözleme, faaliyetin yürüdüğü süre zarfında yapılır ve belirli bir zaman çerçevesindeki olaylar hakkında bilgi verir;

- geçerli kılma, faaliyet tamamlandıktan sonra yapılır ve uygunluğu kanıtlaması konusunda bilgi verir.

izleme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir sistem, proses, ürün, hizmet veya faaliyetin durumunun tespiti.

Not 1: Durumun tespiti için kontrol etme, denetleme veya eleştirel gözlem yapmak gerekebilir.
Not 2: İzleme, genellikle bir nesnenin durumunun farklı aşama veya zamanlarda tespit edilmesidir.

Not 3: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım ve Not 1 değiştirilmiş ve Not 2 ilave edilmiştir.

monitoring

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Determining the status of a system, process or an activity.

Note 1: To determine the status, there may be a need to check, supervise or critically observe.

Note 2: In the context of food safety, monitoring is conducting a planned sequence of observations or measurements to assess whether a process is operating as intended.

Note 3: Distinctions are made in this document between the terms validation, monitoring and verification:

– validation is applied prior to an activity and provides information about the capability to deliver intended results;

– monitoring is applied during an activity and provides information for action within a specified time frame

– verification is applied after an activity and provides information for confirmation of conformity.

monitoring

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Determining the status of a system, a process, a product, a service or an activity.

Note 1: For the determination of the status there can be a need to check, supervise or critically observe.

Note 2: Monitoring is generally a determination of the status of an object, carried out at different stages or at different times.

Note 3: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition and Note 1 have been modified, and Note 2 has been added.

izleme

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir sistem, proses veya faaliyetin durumunun tespiti.

Not 1: Durumun tespiti için kontrol etme, denetleme veya eleştirel gözlem yapma gerekebilir.

izlenebilirlik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ham maddeleri, bileşenleri ve ürünleri, tedarik, üretim, işleme ve dağıtım süreçlerinin her evresinde, zaman açısından hem ileri hem de geri doğru izlemek ve takip etmek yeteneği.

izlenebilirlik

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Bir nesnenin geçmişinin, uygulamasının veya konumunun takip edilme yeteneği.

Not 1: Bir ürün veya hizmet konu olduğunda izlenebilirlik:

- malzeme ve parçaların kaynağı,
- tabi tutulan işlem geçmişi,
- teslimat sonrası ürün veya hizmetin dağıtımı ve konumu ile ilgili olabilir.

Not 2: ISO/IEC Kılavuz 99'da belirtilen tanım, metroloji alanında kabul edilen tanımdır.

izlenebilirlik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Bir nesnenin geçmişini, uygulanmasını, üretimin, işlenmenin ve dağıtımın değişik safhaları boyunca hareketini ve yerini takip edebilme yeteneği.

Not 1: Hareket malzemenin kökeni, işleme geçmişi veya gıdanın dağıtımı hakkında olabilir.

Not 2: Bir nesne; bir ürün, bir malzeme, bir birim, bir ekipman, bir hizmet vs. olabilir.

monitoring

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Determining the status of a system, a process or an activity.

Note 1: To determine the status there may be a need to check, supervise or critically observe.

traceability

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Ability to trace and follow raw materials, components and products, through all stages of receipt, production, processing and distribution both forwards and backwards.

traceability

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Ability to trace the history, application or location of an object.

Note 1: When considering a product or service, traceability can relate to:

- the origin of materials and parts;
- the processing history;
- the distribution and location of the product or service after delivery.

Note 2: In the field of metrology, the definition in ISO/IEC Guide 99 (VIM) is the accepted definition.

traceability

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Ability to follow the history, application, movement and location of an object through specified stage(s) of production, processing and distribution.

Note 1: Movement can relate to the origin of the materials, processing history or distribution of the food.

Note 2: An object can be a product, a material, a unit, equipment, a service, etc.

izlenebilirlik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir nesnenin geçmişinin, uygulamasının veya konumunun izlenebilme yeteneği.

Not 1: Bir ürün (Madde 3.7.6) veya hizmet (Madde 3.7.7) konu olduğunda izlenebilirlik:

- malzeme ve parçaların kaynağı,
- proses geçmişi
- teslimat sonrası ürün veya hizmetin dağıtımı ve konumu ile ilgili olabilir.

Not 2: ISO/IEC Kılavuz 99'da belirtilen tanım, metroloji alanında kabul edilen tanımdır.

J**jenerik cihaz grubu**

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Kendi spesifik karakteristiklerini yansıtmadan jenerik olarak sınıflandırılmalarını mümkün kılan aynı veya benzer kullanım amaçlarına veya ortak teknolojiye sahip bir cihaz setidir.

jenerik cihaz grubu

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Spesifik karakteristiklerini yansıtmadan jenerik olarak sınıflandırılmalarını mümkün kılacak şekilde aynı veya benzer kullanım amaçlarına veya ortak teknolojiye sahip cihaz grubu/kümesi.

traceability

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Ability to trace the history, application or location of an object.

Note 1: When considering a product or a service, traceability can relate to:

- the origin of materials and parts;
- the processing history;
- the distribution and location of the product or service after delivery.

Note 2: In the field of metrology, the definition in ISO/IEC Guide 99 is the accepted definition.

generic device group

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A set of devices having the same or similar intended purposes or a commonality of technology allowing them to be classified in a generic manner not reflecting specific characteristics.

generic device group

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A set of devices having the same or similar intended purposes or a commonality of technology allowing them to be classified in a generic manner not reflecting specific characteristics.

kabiliyet

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir nesnenin, bir çıktığı o çıktının gerekliliklerini yerine getirecek şekilde gerçekleştirme yeteneği.

Not: İstatistik alanındaki proses yeteneği ile ilgili terimler, ISO 3534-2 standardında tanımlanmıştır.

kablolu taşıma tesisatı

Kullanım alanı: Kablolu taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolu taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

İnsan taşımak amacıyla tasarılan, imal edilen, kurulan ve hizmete alınan, altyapı ve alt sistemlerden oluşan, çekme işleminin bir seyahat hattı boyunca tesis edilen kablolar aracılığıyla sağlandığı bütün halinde sahaya yerleşik olan bir sistem.

kablolu tren

Kullanım alanı: Kablolu taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolu taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Yerde bulunan veya sabit yapılar ile desteklenen bir hat boyunca bir veya daha fazla kablo vasıtasıyla çekilen taşıyıcıların bulunduğu bir kablolu taşıma tesisatı.

capability

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Ability of an object to realize an output that will fulfil the requirements for that output.

Note: Process capability terms in the field of statistics are defined in ISO 3534-2.

cableway installation

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

A whole on-site system, consisting of infrastructure and subsystems, which is designed, constructed, assembled and put into service with the objective of transporting persons, where the traction is provided by cables positioned along the line of travel.

funicular railway

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

A cableway installation in which the carriers are hauled by one or more ropes along a track that may lie on the ground or be supported by fixed structures.

kabul

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme sonuçlarının kabulü; bir başka kişi veya kuruluş tarafından sağlanan bir uygunluk değerlendirme sonucunun kullanımı.

Not: "Uygunluk değerlendirme sonuçları" tabiri herhangi bir uygunluk değerlendirme faaliyetinin sonuçları demektir (örneğin rapor veya belge) ve bir uygunsuzluk bulunmasını da kapsayabilir.

kabul edilebilen günlük alım

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Hayat boyunca gündelik olarak tüketilmesi halinde tüketen için kayda değer bir risk oluşturmadığı, nüfus içindeki hassas gruplar (örneğin çocuklar ve doğmamışlar), ve değerlendirme zamanı itibarıyla elde mevcut tüm bilgiler dikkate alınarak, vücut ağırlığı bazında ifade edilen madde miktarı tahmini.

kabul edilebilir maksimum ölçüm hatası

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Kabul edilebilir maksimum hata, hata sınırı. Belirli bir ölçüm, ölçüm cihazı veya ölçüm sistemi için teknik özellikler veya kurallar ile müsaade edilen ölçüm hatasının, bilinen bir referans büyüklük değerine göre, uç değeri.

kabul edilebilir seviye

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Organizasyon tarafından temin edilen nihai ürünün aşmaması gereken gıda güvenliği tehlikesi seviyesi.

acceptance

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Acceptance of a conformity assessment result; use of a conformity assessment result provided by another person or organization.

Note: The expression "conformity assessment result" signifies the output of any conformity assessment activity (e.g. a report or certificate) and can include a finding of nonconformity.

acceptable daily intake

Field of use: Good agricultural practice; Pestisites; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

The estimate of the amount of substances in food expressed on a body weight basis, that can be ingested daily over a lifetime, without appreciable risk to any consumer on the basis of all known facts at the time of evaluation, taking into account sensitive groups within the population (e.g. children and the unborn).

maximum permissible measurement error

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Maximum permissible error, limit of error. Extreme value of measurement error, with respect to a known reference quantity value, permitted by specifications or regulations for a given measurement, measuring instrument, or measuring system.

acceptable level

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Level of a food safety hazard not to be exceeded in the end product provided by the organization.

kabul edilebilir ulusal uygunluk gösterme yöntemleri

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

AB Üye Devletleri tarafından yayımlanan, ulusal kurallara uygunluğu göstermek için kabul edilmiş yöntemleri tanımlayan ve bağlayıcı olmayan yorumlar.

kabul edilebilir uygunluk gösterme yöntemleri

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

ERA tarafından yayımlanan, temel gerekliliklere uygunluğu göstermek için kabul edilmiş yöntemleri tanımlayan ve bağlayıcı olmayan yorumlar.

kaldırma aksesuarı

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Kaldırma makinesine monte edilmemiş olup, yükün tutulmasına imkân sağlayan, makine ile yük arasında veya yükün kendi üzerine yerleştirilen veya yükün ayrılmaz bir parçası olması amaçlanan ve piyasaya ayrı olarak arz edilen aksam veya teçhizat ile sapanlar ve bunların aksamaları.

kalibratör

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın kalibrasyonunda kullanılan ölçüm referans materyali.

kalibratör

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Kalibrasyonda kullanılan ölçüm standardı. Kalibratör terimi sadece belirli alanlarda kullanılır.

acceptable national means of compliance

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Non-binding opinions issued by Member States to define ways of establishing compliance with national rules.

acceptable means of compliance

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Non-binding opinions issued by the Agency to define ways of establishing compliance with the essential requirements.

lifting accessory

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

A component or equipment not attached to the lifting machinery, allowing the load to be held, which is placed between the machinery and the load or on the load itself, or which is intended to constitute an integral part of the load and which is independently placed on the market; slings and their components are also regarded as lifting accessories.

calibrator

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A measurement reference material used in the calibration of a device.

calibrator

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Measurement standard used in calibration. The term calibrator is only used in certain fields.

kalite

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir nesnenin bir dizi yapısal karakteristiğinin gereklilikleri yerine getirme derecesi.

Not 1: "Kalite" terimi kötü, iyi veya mükemmel gibi sıfatlar ile kullanılabilir.
Not 2: "Yapısal" kelimesi, "tayin edilmiş" kelimesinin aksine, nesnede mevcut olma anlamını taşır.

kalite el kitabı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun kalite yönetim sistemini belirleyen şartname.

Not: Kalite el kitapları, her bir kuruluşun büyüklüğü ve karmaşıklığına uygun olması için ayrıntı ve biçim açısından farklılık gösterebilir.

kalite gerekliliği

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite ile ilgili gereklilik.

kalite güvence programı

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmaların yürütülmesinden bağımsız olarak, personelin de dâhil olduğu test birimi yönetiminin İLU prensiplerine uygunluğunu sağlamak için planlanmış ve tanımlanmış sistem.

quality

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Degree to which a set of inherent characteristics of an object fulfils requirements.

Note 1: The term "quality" can be used with adjectives such as poor, good or excellent.
Note 2: "Inherent", as opposed to "assigned", means existing in the object.

quality manual

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Specification for the quality management system of an organization.

Note: Quality manuals can vary in detail and format to suit the size and complexity of an individual organization.

quality requirement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Requirement related to quality.

quality assurance programme

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

A defined system, including personnel, which is independent of study conduct and is designed to assure test facility management of compliance with these Principles of Good Laboratory Practice.

kalite güvencesi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite yönetiminin; kalite gerekliliklerinin yerine getirilmesine dair güvence sağlamaya odaklanan bölümü.

kalite göstergesi

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Yapısal karakteristikler kümesinin şartları yerine getirme derecesinin ölçüsü.

Not 1: Ölçü, örneğin, % verim (belirtilen şartlar içerisindeki %), % kusurlar (belirtilen şartlar dışındaki %) bir milyon fırsattaki hata sayısı (DPMO) veya altı sigma ölçekte olarak ifade edilebilir.

Not 2: Kalite göstergeleri, bir kuruluşun laboratuvar hizmetinden yararlananların gereksinimlerini ve şartlarını ne kadar iyi karşıladığını ve tüm işletimsel proseslerinin kalitesini ölçebilir.

kalite hedefi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite ile ilgili hedef.

Not 1: Kalite hedefleri genellikle kuruluşun kalite politikasını temel alır.

Not 2: Kalite hedefleri kuruluşta genellikle ilgili fonksiyon, seviye ve prosesler için belirlenir.

kalite iyileştirmesi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite yönetiminin; kalite gerekliliklerinin yerine getirme yeteneğini artırmaya odaklanan bölümü.

Not: Kalite gereklilikleri; etkinlik, verimlilik veya izlenebilirlik gibi herhangi bir hususla ilgili olabilir.

quality assurance

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Part of quality management focused on providing confidence that quality requirements will be fulfilled.

quality indicator

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Measure of the degree to which a set of inherent characteristics fulfils requirements.

Note 1: Measure can be expressed, for example, as % yield (% within specified requirements), % defects (% outside specified requirements), defects per million occasions (DPMO) or on the Six Sigma scale.

Note 2: Quality indicators can measure how well an organization meets the needs and requirements of users and the quality of all operational processes.

quality objective

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Objective related to quality.

Note 1: Quality objectives are generally based on the organization's quality policy.

Note 2: Quality objectives are generally specified for relevant functions, levels and processes in the organization.

quality improvement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Part of quality management focused on increasing the ability to fulfil quality requirements.

Note: The quality requirements can be related to any aspect such as effectiveness, efficiency or traceability.

kalite kontrolü

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite yönetiminin; kalite gerekliliklerinin yerine getirilmesine odaklanan bölümü.

kalite planı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirli bir nesneye prosedürlerin ve ilgili kaynakların kim tarafından ve ne zaman uygulanacağına dair şartname.

Not 1: Bu prosedürler genellikle, kalite yönetim prosesleri ile ürün ve hizmeti gerçekleştirme proseslerine atıflar içerir.

Not 2: Kalite planı sıklıkla, kalite el kitabının bölümlerine veya prosedür dokümanlarına atıf yapar.

Kayda ait not 3: Kalite planı, genellikle kalite planlamasının sonuçlarından biridir.

kalite planlaması

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite yönetiminin; kalite hedeflerinin oluşturulması ve kalite hedeflerine ulaşılması için gerekli operasyonel proseslerin ve ilgili kaynakların belirlenmesine odaklanan bölümü.

Not: Kalite planlarının oluşturulması, kalite planlamasının bir parçası olabilir.

quality control

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Part of quality management focused on fulfilling quality requirements.

quality plan

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Specification of the procedures and associated resources to be applied when and by whom to a specific object.

Note 1: These procedures generally include those referring to quality management processes and to product and service realization processes.

Note 2: A quality plan often makes reference to parts of the quality manual or to procedure documents.

Note 3: A quality plan is generally one of the results of quality planning.

quality planning

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Part of quality management focused on setting quality objectives and specifying necessary operational processes, and related resources to achieve the quality objectives.

Note: Establishing quality plans can be part of quality planning.

kalite politikası

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite ile ilgili politika.

Not 1: Genellikle kuruluşun genel politikası ile tutarlı olan kalite politikası, kuruluşun vizyon ve misyonu ile uyumlu olabilir ve kalite hedeflerinin belirlenmesi için bir çerçeve sağlar.

Not 2: Bu standartta belirtilen kalite yönetim prensipleri, bir kalite politikasının şekillendirilmesi için temel oluşturabilir.

kalite yönetim sistemi

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Kuruluşu, kalite açısından yönlendiren ve kontrol eden yönetim sistemi.

Not 1: Bu tanımın içerisinde atıfta bulunulan "Kalite yönetim sistemi" terimi, genel yönetim faaliyetleri, kaynakların sağlanması ve yönetimi, ön analiz, analiz ve analiz sonrası prosesler ile değerlendirme ve sürekli iyileştirme ile ilgilidir.

Not 2: ISO 9000: 2005, Tarif 3.2.3'ten uyarlanmıştır.

kalite yönetim sistemi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Yönetim sisteminin kaliteye ilişkin bölümü.

quality policy

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Policy related to quality.

Note 1: Generally the quality policy is consistent with the overall policy of the organization, can be aligned with the organization's vision and mission and provides a framework for the setting of quality objectives.

Note 2: Quality management principles presented in ISO 9000:2015 can form a basis for the establishment of a quality policy.

quality management system

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Management system to direct and control an organization with regard to quality.

Note: The term "quality management system" referred to in this definition relates to general management activities, the provision and management of resources, the pre-examination, examination and post-examination processes and evaluation and continual improvement.

quality management system

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Part of a management system with regard to quality.

kalite yönetim sistemi danışmanı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite yönetim sisteminin gerçekleştirilmesinde kuruluşa yardımcı olan, tavsiye veya bilgi veren kişi.

Not 1: Kalite yönetim sistemi danışmanı, aynı zamanda kalite yönetim sisteminin bölümlerinin gerçekleştirilmesinde de yardımcı olabilir.
Not 2: ISO 10019:2005 standardı, yetkin bir kalite yönetim sistemi danışmanının, yetkin olmayan bir danışmandan nasıl ayırt edileceği konusunda kılavuzluk sağlar.

kalite yönetim sisteminin gerçekleştirilmesi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite yönetim sisteminin kurulması, doküman- te edilmesi, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması ve sürekli olarak iyileştirilmesi prosesi.

kalite yönetimi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite ile ilgili yönetim.

Not: Kalite yönetimi; kalite politikaları ve kalite hedefleri ile kalite planlaması, kalite güvencesi, kalite kontrol ve kalite iyileştirme yoluyla bu kalite hedeflerine ulaşılmasına yönelik proseslerin oluşturulmasını içerebilir.

quality management system consultant

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person who assists the organization on quality management system realization, giving advice or information.

Note 1: The quality management system consultant can also assist in realizing parts of a quality management system.
Note 2: ISO 10019:2005 provides guidance on how to distinguish a competent quality management system consultant from one who is not competent.

quality management system realization

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Process of establishing, documenting, implementing, maintaining and continually improving a quality management system.

quality management

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Management with regard to quality.

Note: Quality management can include establishing quality policies and quality objectives, and processes to achieve these quality objectives through quality planning, quality assurance, quality control and quality improvement.

kamu görevlisi

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Atama, seçim veya veraset ile yasama, yürütme veya yargıya ait bir makamda bulunan kişi veya kamu ajansı ya da kamu işletmesi dâhil olmak üzere bir kamu görevi yürüten kişi veya kamuya ait yerel ya da uluslararası arası bir kuruluşun herhangi bir görevlisi veya ajansı ya da kamu makamına gelebilecek bir aday.

Not: Kamu görevlisi olarak kabul edilebilecek kişilere örnek için, ISO 37001:2017, Madde A.21'e bakınız.

kamu hizmetleri; yardımcı tesisler

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Elektrik ve su gibi, kamu hizmetleri vasıtasıyla sağlanan mallar veya hizmetler.

kap

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Başka bir ekipmanla birleştirildiği bağlantı noktasına kadar olan doğrudan ekleri de dâhil olmak üzere akışkanları basınç altında tutmak için imal edilmiş ve tasarlanmış, birden fazla hazneden oluşabilen bir gövde.

public official

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Person holding a legislative, administrative or judicial office, whether by appointment, election or succession, or any person exercising a public function, including for a public agency or public enterprise, or any official or agent of a public domestic or international organization, or any candidate for public office.

Note: For examples of individuals who can be considered to be public officials, see Clause A.21.

utilities

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Commodities or services, such as electricity or water, that are provided by a public body.

vessel

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

A housing designed and built to contain fluids under pressure including its direct attachments up to the coupling point connecting it to other equipment; a vessel may be composed of more than one chamber.

karakteristik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ayırt edici özellik.

Not 1: Bir karakteristik yapısal veya tayin edilmiş olabilir.
Not 2: Bir karakteristik niteliksel veya niceliksel olabilir.
Not 3: Aşağıdakiler gibi çeşitli karakteristik sınıfları mevcuttur:
a) fiziksel (örneğin; mekanik, elektrik, kimyasal ve biyolojik karakteristیکler),
b) duyuşsal (örneğin; koku alma, dokunma, tatma, görme ve duymaya ilişkin),
c) davranışsal (örneğin; nezaket, dürüstlük, doğruluk),
d) zamansal (örneğin; dakiklik, güvenilirlik, bulunabilirlik, devamlılık),
e) ergonomik (örneğin; fizyolojik karakteristik veya insan güvenliğine ilişkin),
f) işlevsel (örneğin; bir uçağın azami hızı).

karantina

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Amaçlanan kullanım veya satışa uygunluğunun kanıtlanması sırasında tecrit edilen herhangi bir malzemeye veya ürüne verilen statü.

karar

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Gözden geçirme sonuçlarına dayanarak, belirlenmiş gerekliliklerin yerine getirildiği veya getirilmediği konusunda varılan hüküm.

karar kuralı

Kullanım alanı: Test/deney laboratuvarları; Kalibrasyon laboratuvarları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17025:2017

Belirlenmiş bir gerekliliğe uygunluğu belirtirken, ölçüm belirsizliğinin nasıl hesaba katılacağını açıklayan kural.

characteristic

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Distinguishing feature.

Note 1: A characteristic can be inherent or assigned
Note 2: A characteristic can be qualitative or quantitative
Note 3: There are various characteristics, such as the following:
a) physical (e.g. mechanical, electrical, chemical or biological characteristics);
b) sensory (e.g. related to smell, touch, taste, sight, hearing);
c) behavioural (e.g. courtesy, honesty, veracity);
d) temporal (e.g. punctuality, reliability, availability, continuity);
e) ergonomic (e.g. physiological characteristic, or related to human safety);
f) functional (e.g. maximum speed of an aircraft).

quarantine

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The status given to any material or product set aside while awaiting confirmation of its suitability for its intended use or sale.

decision

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Conclusion, based on the results of review, that fulfilment of specified requirements has or has not been demonstrated.

decision rule

Field of use: Test laboratories; Calibration laboratories
Source: ISO/IEC 17025:2017

Rule that describes how measurement uncertainty is accounted for when stating conformity with a specified requirement

kararlaştırılmış prosedür

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama faaliyetlerinin sonuçlarını rapor ile bildiren ve yorum sunmayan katılım.

Not: Kararlaştırılmış prosedürler güven sağlamaz.

kararlılık

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzemenin, belirli şartlar altında depolandığında, belirli bir özellik değerinin belirli bir süre boyunca belirli sınırlar içerisinde sürdürülebilirlik özelliği.

karışım

Kullanım alanı: Tarım ve ormancılık
Kaynak: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliği

Karışım; (EC) 1907/2006 Yönetmeliği Madde 3, fıkra 2 de, iki veya daha fazla maddeden oluşan çözelti veya karışım olarak tanımlanır.

karşılıklı işletilebilirlik

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Uluslararası trafikte araçların kesintisiz ve emniyetli hareketinin sağlanabilmesi için bir demiryolu sisteminin sahip olması gereken performans.

agreed-upon procedures (AUP)

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Engagement that reports on the results of verification activities and does not provide an opinion.

Note: Agreed-upon procedures do not provide assurance.

stability

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Ability of a biological material, when stored under specified conditions, to maintain a specified property value within specified limits for a specified period of time.

mixture

Field of use: Agriculture and forestry
Source: Regulation (EU) 2019/1009 on fertilising products

A mixture as defined in point 2 of Article 3 of Regulation (EC) No 1907/2006; a mixture or solution composed of two or more substances.

interoperability

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The ability of a rail system to allow the safe and uninterrupted movement of trains which accomplish the required levels of performance.

karşılıklı işletilebilirlik bileşenleri

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)/uzmanın tercümesi

Bir alt sistem içine dahil edilen veya dahil edilmesi amaçlanan ve demiryolu sisteminin karşılıklı işletilebilirliğini doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen somut veya yazılım gibi soyut temel bileşen, bileşenler grubu, cihaz altbirimi veya montajı tamamlanmış teçhizat.

karşılıklı işletilebilirlik teknik şartnamesi (TSI)

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Temel gerekleri karşılamak ve demiryolu sisteminin karşılıklı işletilebilirliğini sağlamak üzere Avrupa Komisyonu tarafından her bir alt sistem için Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanan ilgili karşılıklı işletilebilirlik teknik şartnameleri.

karşılıklılık

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Birbirine karşı aynı hak ve sorumluluklara sahip olan iki taraf arasındaki bağlantı.

Not 1: Karşılıklılık, iki taraflı karşılıklılık bağlantılarının bulunduğu, çok taraflı bir düzenleme çerçevesinde olabilir.

Not 2: Tarafların hakları ve sorumlulukları eşit olsa dahi bunlardan doğan fırsatlar farklı olabilir. Bu taraflar arasında eşit olmayan ilişkilere yol açabilir.

kasıtlı kirletilme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Tüketiciye veya şirkete veya marka sahibine zarar vermek amacıyla ürünün veya ham madde nin kasıtlı kirletilmesi.

interoperability constituents

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any elementary component, group of components, subassembly or complete assembly of equipment incorporated or intended to be incorporated into a subsystem, upon which the interoperability of the rail system depends directly or indirectly, including both tangible objects and intangible objects.

technical specification for interoperability (TSI)

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A specification adopted in accordance with this Directive by which each subsystem or part of a subsystem is covered in order to meet the essential requirements and ensure the interoperability of the Union rail system.

reciprocity

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Relationship between two parties, where both have the same rights and obligations towards each other.

Note 1: Reciprocity can exist within a multilateral arrangement, comprising a network of bilateral reciprocal relationships.

Note 2: Although the rights and obligations of the parties are the same, opportunities emanating from them can differ. This can lead to unequal relationships between parties.

malicious contamination

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Deliberate contamination of a product or raw material with the intention to cause harm to the consumer or damage to the company or brand owner.

katalog

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Genellikle tanımlayıcı bilgi içeren sistematik olarak düzenlenmiş liste veya kayıt.

kataloglama

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Genellikle tanımlayıcı bilgi içeren sistematik olarak düzenlenmiş liste veya kayıt oluşturma veya sürdürme işlemi.

katı hal

Kullanım alanı: Tarım ve ormancılık
Kaynak: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliği

Yapısal katılığın, biçim veya hacmin değişmesine direnç gösterme niteliği ile belirlenen ve içinde atomların, ya düzenli geometrik bir örgü şeklinde (kristalize katılar) ya da düzensiz bir şekilde (amorfor katılar) birbirine sıkıca bağlı olduğu hal.

katılım

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir faaliyet, olay veya durumda yer alma.

katılımcı

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir sistemin katılımcısı; bir programın katılımcısı; sistem veya programın geliştirilmesine, yenilenmesine veya onaylanmasına katılmadan, sistemin veya programın kurallarını ve prosedürlerini uygulayan veya bunların kapsamında çalışan kişi veya kuruluş.

catalogue

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Systematically arranged list or record often including descriptive information.

cataloguing

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Act of creating and maintaining a systematically arranged list or record often including descriptive information.

solid form

Field of use: Agriculture and forestry
Source: Regulation (EU) 2019/1009 on fertilising products

Form characterised by structural rigidity and resistance to changes of shape or volume and in which the atoms are tightly bound to each other, either in a regular geometric lattice (crystalline solids) or in an irregular manner (an amorphous solid).

involvement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Taking part in an activity, event or situation.

participant

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

participant in a system; participant in a scheme; person or organization that implements or operates under the rules and procedures of a conformity assessment system or scheme without being involved in their development, revision or approval.

katılımcı

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Yeterlilik deneyi numunesini alan ve elde edilen sonuçları gözden geçirilmesi için yeterlilik deneyini düzenleyen kuruluşa bildiren laboratuvar, organizasyon veya kişi.

Not: Bazı durumlarda katılımcı, bir muayene kuruluşu olabilir.

katılma

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama veya geçerli kılma kuruluşu ile müşteri arasında, genel olarak sözleşme ile belirlenen, hizmet koşulları anlaşması.

Not: "Katılma" sözü bazen işbirliği sözleşmesi altında yapılan, örneğin doğrulama veya geçerli kılma gibi, münferit faaliyetler veya kararlaştırılmış prosedürler için kullanılır.

katılma işlemi; kaydetme

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Yeni bir biyolojik malzeme ve/veya ilgili verinin biyobankaya eklenmesinin doküman edilmesidir.

kayıt

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Elde edilen sonuçları belirten veya yapılan faaliyetlerin kanıtlarını sağlayan doküman.

Not 1: Kayıtlar, örneğin; izlenebilirliği şekillendirebilmek ve doğrulamanın, önleyici faaliyetin ve düzeltici faaliyetin kanıtlarını sağlamak için kullanılabilir.
Not 2: Genellikle, kayıtların revizyon kontrolü altında olması gerekmez.

participant

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Laboratory, organization or individual that receives proficiency test items and submits results for review by the proficiency testing provider.

Note: In some cases, the participant can be an inspection body.

engagement

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Arrangement between the validation or verification body and its client with the terms to perform services, usually specified in the form of a contract.

Note: The word "engagement" is also sometimes used to refer to the activities performed under an engagement, such as a validation or a verification, or an agreement to perform agreed-upon procedures.

accessioning/logging

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Documenting the addition of a new biological material and/ or associated data to a biobank.

record

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Document stating results achieved or providing evidence of activities performed.

Note 1: Records can be used, for example, to formalize traceability and to provide evidence of verification, preventive action and corrective action.
Note 2: Generally records need not be under revision control.

kayıt

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Ulaşılan sonuçların doküman şeklinde gösterilmesi veya gerçekleştirilmiş faaliyetlerin kanıtları.

Örnek: tetkik raporları, olay detayları, eğitim gören temsilcilerin listesi, toplantı tutanakları.

Not 1: Kayıtlar, örneğin, izlenebilirliği resmi hale getirmek ve geçerli kılma faaliyetleri, önleyici faaliyetler ve düzeltici faaliyetlere kanıt sağlamak için kullanılabilir.
Not 2: Genel olarak, kayıtların revizyon kontrolü altında olması gerekmez.

kaynak

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Bir organizasyonun işlemesi ve hedeflerine ulaşması için gerektiğinde kullanım için ulaşılması gereken tüm varlıklar (tesis ve ekipman dahil), kişiler, yetenekler, teknoloji, mülkler, malzemeler ve bilgiler (elektronik veya değil).

kazan

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları
Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Bundan böyle kazanlar olarak ifade edilecek olan; brülöre birleşik ünite olup, yanma sonucu oluşan ısıyı suya iletme için tasarlanmış kazan gövdesi.

kazan suyu ortalama sıcaklığı

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları
Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Kazanın giriş ve çıkışındaki su sıcaklıklarının ortalaması.

record

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Document stating results achieved or providing evidence of activities performed.

Example: audit reports, incident details, list of training delegates, minutes of meetings.

Note 1: Records can be used, for example, to formalize traceability and to provide evidence of verification, preventive action and corrective action.
Note 2: Generally, records need not be under revision control.

resource

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

All assets (including plant and equipment), people, skills, technology, premises, and supplies and information (whether electronic or not) that an organization has to have available to use, when needed, in order to operate and meet its objective.

boiler

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels
Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

The combined boiler body-burner unit, designed to transmit to water the heat released from burning.

average temperature of the boiler water

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels
Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

The average of the water temperatures at the entry and exit of the boiler.

kısa süreli çalışmalar

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Geniş çapta kullanılan rutin teknikler ile yapılan kısa süreli çalışmalar.

kısmen tamamlanmış makine

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Başka bir makineye veya kısmen tamamlanmış makineye dahil edilerek, bu Yönetmelik kapsamındaki bir makineyi oluşturması amaçlanan, tahrik sistemi gibi, hemen hemen makina durumunda olan, ancak kendi başına belirli bir uygulamayı gerçekleştiremeyen parçalar topluluğu.

kısmi yük

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları
Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Kesintili veya efektif nominal gücün altında bir güçte çalışan kazanın efektif gücünün aynı efektif nominal güce % olarak oranı.

kilit personel

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Tamamlanmış ürünün güvenliği, yasallığı, bütünlüğü ve kalitesini etkileyen faaliyetleri yerine getiren personel.

kimliği korunmuş

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıda zinciri boyunca korunması gereken belirlenmiş bir kökeni veya saflık özelliği olan ürün (örneğin, izlenebilirlik ve kirlenmekten korumak yoluyla).

short-term study

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

A study of short duration with widely used, routine techniques.

partly completed machinery

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

An assembly which is almost machinery but which cannot in itself perform a specific application. A drive system is partly completed machinery. Partly completed machinery is only intended to be incorporated into or assembled with other machinery or other partly completed machinery or equipment, thereby forming machinery to which this Directive applies.

part load (expressed in %)

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels
Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

The ratio between the effective output of a boiler operating intermittently or at an output lower than the effective rated output and the same effective rated output.

key staff

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Those staff whose activities affect the safety, legality, integrity and quality of the finished product.

identity preserved

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A product which has a defined origin or purity characteristic which needs to be retained throughout the food chain (e.g. through traceability and protection from contamination).

kimyasal oyuncak

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Belirli bir yaş grubuna uygun olacak şekilde ve bir yetişkinin gözetimi altında kullanılan ve kimyasal madde ve karışımların doğrudan elle tutulmasına yönelik oyuncak.

kirletici

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Gıda güvenliği tehlikesi dahil olmak üzere, bir kirleticinin bir ürün veya proses ortamına katılması veya bu ortamda bulunması.

kişisel deniz taşıtı

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Birincil sevk sistemi olarak su jeti pompasına sahip içten bir sevk motorunun kullanıldığı oturan, ayakta duran veya diz çökmüş vaziyetteki bir kişi veya kişiler tarafından kumanda edilen, boyu 4 metreden küçük spor ve gezi amaçlı deniz taşıtı.

kişisel ithalatçı

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Ticari faaliyet amacı gütmeksizin, yurt dışından ithal ettiği bir ürünü, kendi kullanımı amacıyla hizmete sunan gerçek veya tüzel kişi.

chemical toy

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

A toy intended for the direct handling of chemical substances and mixtures and which is used in a manner appropriate to a given age-group and under the supervision of an adult.

contamination

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Introduction or occurrence of a contaminant including a food safety hazard in a product or processing environment.

personal watercraft

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

A watercraft intended for sports and leisure purposes of less than 4 m in hull length which uses a propulsion engine having a water jet pump as its primary source of propulsion and designed to be operated by a person or persons sitting, standing or kneeling on, rather than within the confines of, a hull.

private importer

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

Any natural or legal person established within the Union who imports in the course of a non-commercial activity a product from a third country into the Union with the intention of putting it into service for his own use.

Kişisel koruyucu donanım

Kullanım alanı: Kişisel koruyucu donanımlar; İş sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Kişisel koruyucu donanım yönetmeliği (2016/425/AB)

1) Kişilerce bir veya birden fazla sağlık ve güvenlik riskine karşı korunmak amacıyla giyilmek veya bulundurmaya üzere tasarlanmış ve imal edilmiş donanım,
2) Koruma işlevi için gerekli olan, (1) numaralı alt bentte belirtilen donanıma ait değiştirilebilir parçalar,
3) (1) numaralı alt bentte belirtilen donanımlara ait, kişilerce giyilmeyen veya bulundurulmayan, donanımı bir dış cihaza veya uygun bir ankraj noktasına bağlamak amacıyla tasarlanmış, bir yapıya kalıcı olarak bağlanmayan ve kullanım öncesinde sabitlenmesine gerek duyulmayan bağlantı sistemleri.

Kişisel kullanım için imal edilmiş deniz taşıtı

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Üretimi takiben kullanacak kişi tarafından kendi kullanımını için imal edilmiş deniz taşıtı.

Kişisel test cihazı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bilgi toplumu hizmetleri vasıtasıyla sunulan, meslekten olmayan kişilerin, test işlemlerinde kullanımına yönelik cihazlar da dâhil olmak üzere, imalatçı tarafından meslekten olmayan kişilerce kullanılması amaçlanan cihaz.

Kit

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Birlikte ambalajlanan ve spesifik bir in vitro tanısal incelemeyi ya da bu incelemenin bir bölümünü gerçekleştirmek için kullanılması amaçlanan bileşenler seti.

Personal protective equipment

Field of use: Personal protective equipment; Work health and safety
Source: Regulation (EU) 2016/425 on personal protective equipment

(a) equipment designed and manufactured to be worn or held by a person for protection against one or more risks to that person's health or safety;
(b) interchangeable components for equipment referred to in point (a) which are essential for its protective function;
(c) connexion systems for equipment referred to in point (a) that are not held or worn by a person, that are designed to connect that equipment to an external device or to a reliable anchorage point, that are not designed to be permanently fixed and that do not require fastening works before use.

Watercraft built for own use

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

A watercraft predominantly built by its future user for his own use.

Device for self-testing

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any device intended by the manufacturer to be used by lay persons, including devices used for testing services offered to lay persons by means of information society services.

Kit

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A set of components that are packaged together and intended to be used to perform a specific in vitro diagnostic examination, or a part thereof.

Klinik araştırma

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Cihazın güvenilirlik veya performansını değerlendirmek için yürütülen, bir veya daha fazla insan gönüllünün dahil olduğu sistematik araştırma.

Klinik araştırma planı

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir klinik araştırmanın gerekçesini, amaçlarını, tasarımını, metodolojisini, izlenmesini, istatistiksel değerlendirmelerini, organizasyonunu ve yürütülmesini açıklayan bir doküman.

Klinik değerlendirme

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Cihaz imalatçının amaçladığı şekilde kullanıldığında, cihazın klinik yararları dahil olmak üzere, güvenilirlik ve performansını doğrulamak için cihazla ilgili klinik verileri sürekli olarak üretme, toplama, analiz etme ve değerlendirmeye yönelik sistematik ve planlı bir süreç.

Klinik dışı sağlık ve çevre güvenliği çalışmaları

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Bu çalışmalar, kolaylık açısından sadece "çalışma" olarak adlandırılır. Bir test ögesinin, ilgili yetkili kuruma sunulmak üzere, özellikleri ve/veya güvenliği hakkında bilgi toplamak için laboratuvar şartları altında veya çevre şartlarında bir veya bir grup deneyi tabi tutulması.

Clinical investigation

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any systematic investigation involving one or more human subjects, undertaken to assess the safety or performance of a device.

Clinical investigation plan

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A document that describes the rationale, objectives, design, methodology, monitoring, statistical considerations, organisation and conduct of a clinical investigation.

Clinical evaluation

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A systematic and planned process to continuously generate, collect, analyse and assess the clinical data pertaining to a device in order to verify the safety and performance, including clinical benefits, of the device when used as intended by the manufacturer.

Non-clinical health and environmental safety study

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

Henceforth referred to simply as "study", means an experiment or set of experiments in which a test item is examined under laboratory conditions or in the environment to obtain data on its properties and/or its safety, intended for submission to appropriate regulatory authorities.

klinik fayda

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir cihazın; tanıyla ilgili çıktı(lar) da dahil olmak üzere, anlamlı, ölçülebilir, hastayla ilgili klinik çıktı(lar) bakımından ifade edilebilen, bir kişinin sağlığı üzerindeki olumlu etkisi ya da hasta yönetimi veya kamu sağlığı üzerindeki olumlu etkisi.

klinik fayda

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın, tarama, izleme, tanı veya tanıya yardımcı olma gibi kendi fonksiyonuna ilişkin olumlu etkisini ya da hasta yönetimi veya kamu sağlığı üzerindeki olumlu etkisi.

klinik kanıt

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

İmalatçının amaçladığı şekilde kullanıldığında, cihazın güvenli olup olmadığının ve amaçlanan klinik fayda(ları) sağlayıp sağlamadığının nitelikli bir değerlendirmesine imkân tanımak için cihazla ilgili yeterli miktarda ve kalitede klinik veri ve klinik değerlendirme sonuçları.

klinik kanıt

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

İmalatçının belirlediği amaç kapsamında kullanıldığında, cihazın güvenliliğine ve amaçlanan klinik faydasına/faydalarına yönelik nitelikli bir değerlendirmeye imkân tanımak üzere cihaza ilişkin yeterli miktarda ve kalitede klinik veri ve klinik değerlendirme sonuçları.

clinical benefit

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The positive impact of a device on the health of an individual, expressed in terms of a meaningful, measurable, patient-relevant clinical outcome(s), including outcome(s) related to diagnosis, or a positive impact on patient management or public health.

clinical benefit

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

The positive impact of a device related to its function, such as that of screening, monitoring, diagnosis or aid to diagnosis of patients, or a positive impact on patient management or public health.

clinical evidence

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Clinical data and clinical evaluation results pertaining to a device of a sufficient amount and quality to allow a qualified assessment of whether the device is safe and achieves the intended clinical benefit(s), when used as intended by the manufacturer.

clinical evidence

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

Clinical data and performance evaluation results, pertaining to a device of a sufficient amount and quality to allow a qualified assessment of whether the device is safe and achieves the intended clinical benefit(s), when used as intended by the manufacturer.

klinik laboratuvar

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Hastalığın tanısı, yönetimi, önlenmesi ve tedavisine yönelik bilgi sağlama veya bir insanın sağlık durumunu değerlendirme amacı için; insan vücudundan alınan materyallere ilişkin biyolojik, mikrobiyolojik, immünolojik, kimyasal, immünohematolojik, hematolojik, biyofiziksel, sitolojik, patolojik, genetik veya diğer analizleri yapabilen ayrıca sonuçların yorumlanması ile uygun ileri araştırmalara yönelik tavsiye dahil, bütün laboratuvar araştırmalarını kapsayan konsültasyon hizmeti sağlayabilen laboratuvar.

Not: Bu analizler, tayin etme, ölçme veya bunun dışında çeşitli maddelerin veya mikroorganizmaların bulunurluğunu veya yokluğunu açıklayan işlemleri de içerir.

klinik performans

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

İmalatçının amaçladığı şekilde kullanıldığında, cihazın, imalatçı tarafından beyan edilen kullanım amacını yerine getirebilmesi ve böylelikle hastalar için klinik fayda sağlaması için, tanısal karakteristikleri dahil olmak üzere teknik veya işlevsel karakteristiklerinden ortaya çıkan herhangi doğrudan veya dolaylı tıbbi etki-den kaynaklanan kabiliyeti.

klinik performans

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın, hedef popülasyona ve öngörülen kullanıcıya göre, belirli bir klinik durumla veya fizyolojik ya da patolojik süreç veya durumla ilişkilendirilen sonuç verme kabiliyeti.

clinical laboratory

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Laboratory for the biological, microbiological, immunological, chemical, immunohaematological, haematological, biophysical, cytological, pathological, genetic or other examinations of materials derived from the human body for the purpose of providing information for the diagnosis, management, prevention and treatment of disease in, or assessment of the health of, human beings, and which may provide a consultant advisory service covering all aspects of laboratory investigation including the interpretation of results and advice on the further appropriate investigation.

Note: These examinations also include procedures for determining, measuring or otherwise describing the presence or absence of various substances. or microorganisms.

clinical performance

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The ability of a device, resulting from any direct or indirect medical effects which stem from its technical or functional characteristics, including diagnostic characteristics, to achieve its intended purpose as claimed by the manufacturer, thereby leading to a clinical benefit for patients, when used as intended by the manufacturer.

clinical performance

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

The ability of a device to yield results that are correlated with a particular clinical condition or a physiological or pathological process or state in accordance with the target population and intended user.

klirik veri

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir cihazın kullanılmasıyla elde edilen güvenilirlik ve performansla ilgili bilgilerdir ve aşağıdakilerden kaynaklanır:
- ilgili cihazın klinik araştırmasından/ araştırmalarından,
- söz konusu cihaza eşdeğerliği gösterilebilen bir cihazın klinik araştırmasından/araştırmalarından ya da bu denk cihazla ilgili olarak bilimsel literatürde raporlanan diğer çalışmalardan
- söz konusu cihaza veya bu cihaza eşdeğerliği gösterilebilen bir cihaza ilişkin diğer klinik deneyimler ile ilgili olarak hakemli bilimsel literatürde yayımlanmış raporlardan;
- piyasaya arz sonrası gözetimden, özellikle piyasaya arz sonrası klinik takipten gelen klinik olarak ilgili bilgilerden.

kodeks alimentarius komisyonu/gıda standartları komisyonu

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Uluslararası kabul edilen standartlar, uygulama kodları ve rehber dokümanlar geliştirmekten sorumlu bir kuruluş. Bunlardan biri HACCP standardıdır (tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları standardı).

koku oyunu

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Bir çocuğun farklı koku veya aromaları ayırt etmeyi öğrenmesine yardımcı olmayı amaçlayan oyuncak.

konfigürasyon

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir ürün veya hizmetin ürün konfigürasyon bilgilerinde tanımlanan, birbiriyle ilişkili fonksiyonel ve fiziksel karakteristikler.

clinical data

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Information concerning safety or performance that is generated from the use of a device and is sourced from the following:
- clinical investigation(s) of the device concerned,
- clinical investigation(s) or other studies reported in scientific literature, of a device for which equivalence to the device in question can be demonstrated,
- reports published in peer reviewed scientific literature on other clinical experience of either the device in question or a device for which equivalence to the device in question can be demonstrated,
- clinically relevant information coming from post-market surveillance, in particular the post-market clinical follow-up.

Codex Alimentarius Commission

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A body responsible for establishing internationally recognised standards, codes of practice and guidelines, of which HACCP (hazard analysis and critical control points) is one standard.

olfactory board game

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

A toy the purpose of which is to assist a child to learn to recognise different odours or flavours.

configuration

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Interrelated functional and physical characteristics of a product or service defined in product configuration information.

konfigürasyon durum raporlaması

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ürün konfigürasyon bilgilerinin, teklif edilen değişikliklerin ve onaylı değişikliklerin uygulanma durumunun formel olarak kaydedilmesi ve raporlanması.

konfigürasyon otoritesi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Konfigürasyon kontrol kurulu; yetkili makam; konfigürasyon hakkında karar vermek için atanmış sorumluluğu ve yetkisi olan kişi veya kişi grubu.

Not: Kuruluşun içinde ve dışında bulunan ilgili tarafların, konfigürasyon otoritesinde temsil edilmesi tavsiye edilir.

konfigürasyon temel çizgisi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir ürün veya hizmetin yaşam döngüsü boyunca yapılan faaliyetlerin bir referansı olarak kullanılan ve ürün veya hizmetin belirli bir zamandaki karakteristiklerini oluşturan, onaylı ürün konfigürasyon bilgileri.

konfigürasyon yönetimi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Konfigürasyonu sevk ve idare etmek için yapılan koordine faaliyetler.

Not: Konfigürasyon yönetimi, genellikle bir ürünün yaşam döngüsü boyunca, ürünün veya hizmetin ve ürün konfigürasyon bilgilerinin kontrolünü oluşturan ve sürekliliğini sağlayan teknik ve kurumsal faaliyetler üzerine yoğunlaşır.

configuration status accounting

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

formalized recording and reporting of product configuration information, the status of proposed changes and the status of the implementation of approved changes.

configuration authority

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Configuration control board; dispositioning authority; person or group of persons with assigned responsibility and authority to make decisions on the configuration.

Note: Relevant interested parties within and outside the organization should be represented on the configuration authority.

configuration baseline

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Approved product configuration information that establishes the characteristics of a product or service at a point in time that serves as reference for activities throughout the life cycle of the product or service.

configuration management

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Coordinated activities to direct and control configuration.

Note: Configuration management generally concentrates on technical and organizational activities that establish and maintain control of a product or service and its product configuration information throughout the life cycle of the product.

konfigürasyon ögesi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Konfigürasyon içinde son kullanım fonksiyonlarından birini karşılayan öge.

kontaminasyon/kirletme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

İstenmeyen bir organizmanın, bozulmanın veya maddenin paketlemeye, gıdaya, ham maddeye veya gıda ortamına sirayet etmesi veya bunlarda bulunması. Kirletmeye fiziki, kimyasal, radyolojik, biyolojik ve alerjen kirletme dahildir.

kontrol

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir işletmenin belirlenmiş gerekliliklere uyumunu temin eden koşulların yönetildiği ve/veya doğru prosedürlerin takip edildiği ve kriterlerin yerine getirildiği durum.

kontrol maddesi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Test maddesinin karşılaştırılmasında kullanılan madde.

kontrol materyali

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

İmalatçısı tarafından, bir cihazın performans karakteristiklerini doğrulamak için kullanılması amaçlanan madde, materyal veya parça.

configuration object

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Object within a configuration that satisfies an end-use function.

contamination

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Introduction or occurrence of an unwanted organism, taint or substance to packaging, food, raw material or the food environment. Contamination includes physical, chemical, radiological, biological and allergen contamination.

control

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

To manage the conditions of an operation to maintain compliance with established criteria, and/or the state wherein correct procedures are being followed and criteria are being met.

reference item

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

("Control item") Any article used to provide a basis for comparison with the test item.

control material

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A substance, material or article intended by its manufacturer to be used to verify the performance characteristics of a device.

kontrol tedbiri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Önemli bir gıda güvenliği tehlikesini ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir seviyeye indirmek için alınan herhangi bir önlem veya yapılan herhangi bir faaliyet.

Not 1: önemli gıda güvenliği tehlikesi tanımını görünüz.
Not 2: Kontrol önlemleri tehlike analizi ile tespit edilir.

kontrol önlemi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Herhangi bir gıda güvenliği tehlikesini ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir seviyeye indirmek için alınan herhangi bir önlem veya yapılan herhangi bir faaliyet.

kontrollü doküman

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Revizyonları ve kullanımdan çıkarılması takip edilebilen, kimliği bilinen bir doküman. Bu doküman belirlenmiş şahıslara verilir ve teslim edildiği kaydedilir.

koordinatör

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Yeterlilik deney programı uygulamasının içinde yer alan tüm faaliyetlerin düzenlenmesi ve yönetilmesi sorumluluğunu taşıyan bir veya daha fazla sayıda kişi.

koruma

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzemenin biyolojik veya fiziksel bozulmasının önlenmesi veya geciktirilmesi için yapılan işlem.

control measure

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Action or activity that is essential to prevent a significant food safety hazard or reduce it to an acceptable level.

Note 1 to entry: See also significant food safety hazard.
Note 2 to entry: Control measure(s) is (are) identified by hazard analysis.

control measure

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Any action or activity that can be used to prevent or eliminate a product safety hazard or reduce it to an acceptable level.

controlled document

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A document which is identifiable and for which revisions and removal from use can be tracked. The document is issued to specified individuals and their receipt of the document is recorded.

coordinator

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

One or more individuals with responsibility for organizing and managing all of the activities involved in the operation of a proficiency testing scheme.

preservation

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Act to prevent or retard biological or physical deterioration of biological material.

koruyucu giysi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünü, giysiyi kullananın yol açacağı olası kirlenmelerden korumak için tasarlanmış giysi.

koruyucu sistemler

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Yeni başlamış patlamaları derhal durdurmak ve/veya patlama etki alanını sınırlamak için düşünülmüş olan, bağımsız sistemler olarak kullanılmak üzere ayrı olarak piyasada bulundurulan teçhizat bileşenleri dışındaki cihazlar.

kozmetik kiti

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Bir çocuğun koku, sabun, krem, şampuan, banyo köpüğü, parlatici, ruj, diğer makyaj malzemeleri, diş macunu ve saç kremi gibi ürünleri yapmayı öğrenmesine yardımcı olmayı amaçlayan oyuncak.

kök neden

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir problemin, karşısında yeterli önlemler alınması halinde tekrar etmesinin önleneceği kök nedeni.

protective clothing

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Clothing designed to protect the product from potential contamination by the wearer.

protective systems

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety
Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

Devices other than components of equipment which are intended to halt incipient explosions immediately and/or to limit the effective range of an explosion and which are separately made available on the market for use as autonomous systems.

cosmetic kit

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

A toy the purpose of which is to assist a child to learn to make products such as fragrances, soaps, creams, shampoos, bath foams, glosses, lipsticks, other make-up, tooth-paste and conditioners.

root cause(s)

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The underlying cause(s) of a problem, which, if adequately addressed, will prevent a recurrence of that problem.

kriterler

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanıyla referans olarak karşılaştırmak için kullanılacak politikalar, prosedürler veya gereklilikler.

Not 1: Kriterler devletler, düzenleyici makamlar, çevresel bilgi programları, serbest raporlama girişimleri, standartlar, uygulama ilkeleri (nizamnameler) veya iç prosedürler tarafından belirlenebilir.

Not 2: "Kriter", ISO/IEC 17029'daki "belirlenmiş gereklilikler" yerine kullanılmaktadır.

kritik

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzemenin ve/veya ilgili verilerin tasarlanan amaca uyumu üzerinde potansiyel etkiye sahip olma durumu.

kritik İTU

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Bir aktif madde/ürün kombinasyonu için birden fazla İTU'nun olduğu, işlenmiş bir mahsulde kabul edilebilir en yüksek pestisit kalıntısı seviyesine yol açan ve MRL'nin oluşturulması için temel oluşturan İTU.

kritik kontrol noktası

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıda veya ürün güvenliği tehlikesini engellemek veya ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir seviyeye indirmek için gerekli olduğunda kontrolün uygulanabileceği bir nokta.

criteria

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Policies, procedures or requirements used as a reference against which the environmental information statement is compared.

Note 1: Criteria may be established by governments, regulators, environmental information programmes, voluntary reporting initiatives, standards, codes of practice, or internal procedures.

Note 2: "Criteria" is used in place of "specified requirements" used in ISO/IEC 17029.

critical

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Having the potential impact on the fitness for the intended purpose of biological material and/or associated data.

critical GAP

Field of use: Good agricultural practice; Pesticides; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

The GAP, where there is more than one GAP for an active substance/product combination, which gives rise to the highest acceptable level of pesticide residue in a treated crop and is the basis for establishing the MRL.

critical control point (CCP)

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A step at which control can be applied and is essential to prevent or eliminate a food or product safety hazard or reduce it to an acceptable level.

kritik kontrol noktası

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Gıda veya ürün güvenliği tehlikesini engellemek veya ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir seviyeye indirmek için gerekli kontrollerin uygulanabileceği bir proses noktası.

kritik malzeme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi
Kaynak: EN 9100:2018

Güvenlik, performans, biçim, uyum, fonksiyon, üretilebilirlik, hizmet ömrü, vs dahil olmak üzere, yeterli şekilde yönetilmeleri için özel eylemler gerektiren ürünlerin ve hizmetlerin tedariğinde ve kullanımında önemli etkisi olan öğeler (örneğin, fonksiyonlar, parçalar, yazılımlar, karakteristikler, prosesler). Kritik malzemeye örnekler güvenlik için kritik malzemeler, çatlama açısından kritik malzemeler, hizmet için kritik malzemeler, temel özellikler, vs olabilir.

kritik sınır

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Kabul edilebilirliği kabul edilemezlikten ayıran ölçülebilir bir değer.

Not 1: CCP'nin kontrol altında olup olmadığını tespit etmek için kritik sınırlar saptanır. Eğer kritik sınıra ulaşılmaz ve kritik sınır geçilirse etkilenen ürünler olası güvensiz ürün olarak muamele görür.

kullanıcı

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Taşınabilir basınçlı ekipmanı kullanan Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişi.

critical control point (CCP)

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Step in the process at which control measure(s) is (are) applied to prevent or reduce a significant food safety hazard to an acceptable level, and defined critical limit(s) and measurement enable the application of corrections.

critical items

Field of use: Havacılık, uzay teknolojisi, savunma
Source: EN 9100:2018

Those items (e. g., functions, parts, software, characteristics, processes) having significant effect on the provision and use of the products and services; including safety, performance, form, fit, function, producibility, service life, etc.; that require specific actions to ensure they are adequately managed. Examples of critical items include safety critical items, fracture critical items, mission critical items, key characteristics, etc.

critical limit

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Measurable value which separates acceptability from unacceptability.

Note 1: Critical limits are established to determine whether a CCP remains in control. If a critical limit is exceeded or not met, the products affected are to be handled as potentially unsafe products.

operator

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

Any natural or legal person established in the Union using transportable pressure equipment.

kullanıcı

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir cihazı kullanan sağlık profesyoneli veya meslekten olmayan kişi.

kullanıcı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Belgelendirme konusunda şirketten bilgi isteyen kişi veya organizasyon.

kullanıcı

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Müşteri, araştırmacı veya biyobanka hizmeti/hizmetleri alan veya bu hizmetten/hizmetlerden faydalanan diğer kişiler.

kullanıcı

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir hizmetle veya hizmetlerle etkileşim içinde olan veya hizmetten veya hizmetlerden fayda sağlayan kişi veya grup.

Not: Kullanıcı için örneklere bir şahıs veya sosyal bir grubu ihtiva eder. Bir müşteri aynı zamanda bir kullanıcı olabilir.

kullanıcı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazı kullanan sağlık profesyoneli veya meslekten olmayan kişi.

user

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any healthcare professional or lay person who uses a device.

user

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The person or organisation who requests information from the company regarding certification.

user

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Customer, investigator, or other who/that receives or utilizes biobank service(s).

user

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Individual or group that interacts with or benefits from a service or services.

Note: Examples of users include a person or community of people. A customer can also be a user

user

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Any healthcare professional or lay person who uses a device.

kullanım

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Taşınabilir basınçlı ekipmanın dolumu, taşımayla bağlantılı geçici depolanması, boşaltılması ve yeniden doldurulması.

kullanım amacı

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Etiket üzerinde, kullanım kılavuzunda veya tanım veya satış materyalleri ya da beyanlarında imalatçı tarafından sağlanan verilere göre ve klinik değerlendirmede imalatçı tarafından belirtildiği şekilde, bir cihazın amaçlanan kullanımıdır.

kullanım amacı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Etikette, kullanım talimatında veya tanıtım / satış materyallerinde veyahut bildirimlerinde imalatçı tarafından sağlanan bilgilere göre veya performans değerlendirmede imalatçı tarafından belirtildiği şekilde bir cihazın amaçlanan kullanımı.

kullanım amacı

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Yapı malzemesinin uyumlaştırılmış teknik şartnamesinde belirtilen kullanım amacı.

kullanım kılavuzu

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Cihazın kullanım amacı, uygun kullanımı ve alınması gereken önlemler hakkında kullanıcıyı bilgilendirmek üzere imalatçı tarafından verilen bilgilerdir.

use

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

Filling, temporary storage linked to carriage, emptying and refilling of transportable pressure equipment.

intended purpose

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The use for which a device is intended according to the data supplied by the manufacturer on the label, in the instructions for use or in promotional or sales materials or statements and as specified by the manufacturer in the clinical evaluation.

intended purpose

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The use for which a device is intended according to the data supplied by the manufacturer on the label, in the instructions for use or in promotional or sales materials or statements or as specified by the manufacturer in the performance evaluation.

intended use

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

The intended use of the construction product as defined in the applicable harmonised technical specification.

instructions for use

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The information provided by the manufacturer to inform the user of a device's intended purpose and proper use and of any precautions to be taken.

kullanım talimatı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Cihazın kullanım amacı, uygun kullanımı ve alınması gereken önlemler hakkında kullanıcıyı bilgilendirmek üzere imalatçı tarafından sağlanan bilgiler.

kullanıma sunma

Kullanım alanı: Ölçü aletleri; Yasal metroloji
Kaynak: Ölçü aletleri yönetmeliği (2014/32/AB)

Bir ölçü aletinin, kullanım amaçları doğrultusunda son kullanıcı için ilk defa kullanımı.

kuruluş

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Hedeflerini gerçekleştirmek için sorumluluk, yetki ve ilişkilerle kendi fonksiyonlarına sahip kişi veya kişi grubu.

Not 1: Kuruluş kavramı, bunlarla sınırlı olmamak üzere anonim olsun veya olmasın özel veya kamu kuruluşu kapsamındaki; tacir, şirket, ortaklık, firma, teşebbüs, yetkili kuruluş, adi şirket, birlik, hayır kurumu/enstitü veya bunların bir parçası veya birleşimini kapsar.

Not 2: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistemi standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 1 tadil edilerek değiştirilmiştir.

instructions for use

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The information provided by the manufacturer to inform the user of a device's intended purpose and proper use and of any precautions to be taken.

putting into use

Field of use: Measuring instruments; Legal metrology
Source: Directive 2014/32/EU on measuring instruments

The first use of a measuring instrument intended for the end-user for the purposes for which it was intended.

organization

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person or group of people that has its own functions with responsibilities, authorities and relationships to achieve its objectives.

Note 1: The concept of organization includes, but is not limited to, sole-trader, company, corporation, firm, enterprise, authority, partnership, association, charity or institution, or part or combination thereof, whether incorporated or not, public or private.

Note 2: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by modifying Note 1.

kuruluşun bağlamı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun hedeflerini gerçekleştirmek ve geliştirmek için kuruluşun yaklaşımını etkileyebilecek iç ve dış hususların birleşimi.

Not 1: Kuruluşun hedefleri; ürün ve hizmetleri, yatırımları ve ilgili taraflara yönelik davranışları ile ilişkili olabilir.

Not 2: Kuruluşun bağlamı kavramı; kâr amacı güden kuruluşlarla aynı derecede, kâr amacı gütmeyen veya kamu hizmeti veren kuruluşlara da uygulanabilir.

Not 3: İngilizce bu kavram, genellikle "business environment" (iş çevresi), "organizational environment" (kurumsal çevre) veya "ecosystem of an organization" (bir kuruluşun ekosistemi) gibi diğer terimler ile adlandırılır.

Not 4: Alt yapının anlaşılması, kuruluşun bağlamını tanımlamada yardımcı olabilir.

kusur

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Amaçlanan veya belirlenen kullanım ile ilgili uygunsuzluk.

Not 1: Kusur ve uygunsuzluk kavramları arasındaki ayrım, özellikle ürün ve hizmete ilişkin yükümlülük hususları ile alakalı hukuki bir anlam çağrıştırdığından önemlidir.

Not 2: Müşteri tarafından amaçlandığı şekliyle kullanım amacı, sağlayıcı tarafından sunulan işletim ve bakım talimatları gibi bilgilerin doğasından etkilenebilir.

Küresel Gıda Güvenliği Girişimi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Uluslararası gıda güvenliği standartlarını uyumlaştırmak ve kıyaslama oluşturmak için Consumer Goods Forum tarafından yönetilen bir proje (www.mygfsi.com).

context of the organization

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Combination of internal and external issues that can have an effect on an organization's approach to developing and achieving its objectives.

Note 1: The organization's objectives can be related to its products and services, investments and behaviour towards its interested parties.

Note 2: The concept of context of the organization is equally applicable to not-for-profit or public service organizations as it is to those seeking profits.

Note 3: In English, this concept is often referred to by other terms such as "business environment", "organizational environment" or "ecosystem of an organization".

defect

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Nonconformity related to an intended or specified use.

Note 1: The distinction between the concepts defect and nonconformity is important as it has legal connotations, particularly those associated with product and service liability issues.

Note 2: The intended use as intended by the customer can be affected by the nature of the information, such as operating or maintenance instructions, provided by the provider.

Global Food Safety Initiative

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Managed by the Consumer Goods Forum, a project to harmonise and benchmark international food safety standards (www.mygfsi.com).

L

laboratuvar

Kullanım alanı: Test/deney laboratuvarları; Kalibrasyon laboratuvarları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17025:2017

Aşağıdaki bir veya daha fazla faaliyeti yapan kurum:

- deney;
- kalibrasyon;
- müteakip deney ya da kalibrasyonla ilgili numune alma.

Not: ISO/IEC 17025 kapsamında "laboratuvar faaliyetleri" yukarıda belirtilen üç faaliyeti ifade etmektedir.

laboratuvar içi karşılaştırma

Kullanım alanı: Test/deney laboratuvarları; Kalibrasyon laboratuvarları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17025:2017

Aynı laboratuvar içerisinde, önceden belirlenmiş koşullara uygun olarak aynı veya benzer ögeler üzerinde yapılan ölçümlerin ya da deneylerin düzenlenmesi, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi.

laboratuvar yöneticisi

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Bir laboratuvarda, sorumlu ve yetkili olan kişi/kişiler.

Not 1: Bu standardın amaçları bakımından, sözü edilen kişi veya kişiler toplu şekilde "laboratuvar yöneticisi" olarak belirlenir.

Not 2: Nitelikler ve eğitimle ilişkili olarak ulusal, bölgesel ve yerel mevzuat uygulanabilir.

laboratory

Field of use: Test laboratories; Calibration laboratories
Source: ISO/IEC 17025:2017

Body that performs one or more of the following activities:

- testing;
- calibration;
- sampling, associated with subsequent testing or calibration

Note: In the context of ISO/IEC 17025, "laboratory activities" refer to the three above-mentioned activities.

intralaboratory comparison

Field of use: Test laboratories; Calibration laboratories
Source: ISO/IEC 17025:2017

Organization, performance and evaluation of measurements or tests on the same or similar items within the same laboratory in accordance with predetermined conditions.

laboratory director

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Person(s) with responsibility for, and authority over, a laboratory.

Note 1: For the purposes of ISO 15189, the person or persons referred to are designated collectively as laboratory director.

Note 2: National, regional and local regulations may apply with regard to qualifications and training.

laboratuvar yönetimi

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Laboratuvarın faaliyetlerini yöneten ve yönlendiren kişi/kişiler.

Not: "Laboratuvar yönetimi" terimi, ISO 9000:2005'te yer alan "üst yönetim" terimi ile eş anlamlıdır.

laboratuvarlar arası karşılaştırma

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Önceden belirlenmiş koşullara uygun olarak iki veya daha fazla laboratuvar tarafından aynı veya benzer öğeler üzerinden ölçümlerin veya deneylerin organizasyonu, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi.

laboratuvarlar arası karşılaştırma

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

İki veya daha fazla sayıda laboratuvar tarafından önceden belirlenmiş şartlara uygun olarak aynı veya benzer numuneler üzerinde yapılan ölçüm veya deneylerin düzenlenmesi, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi.

laboratuvarlar arası karşılaştırma

Kullanım alanı: Test/deney laboratuvarları; Kalibrasyon laboratuvarları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17025:2017

İki ya da daha fazla sayıda laboratuvar tarafından, önceden belirlenmiş koşullara uygun olarak aynı veya benzer öğeler üzerinde yapılan ölçümlerin veya deneylerin düzenlenmesi, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi.

laboratory management

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Person(s) who direct and manage the activities of a laboratory.

Note: The term "laboratory management" is synonymous with the term "top management" in ISO 9000:2005.

interlaboratory comparison

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Organization, performance and evaluation of measurements or tests on the same or similar items by two or more laboratories in accordance with predetermined conditions.

interlaboratory comparison

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Organization, performance and evaluation of measurements or tests on the same or similar items by two or more laboratories in accordance with predetermined conditions.

interlaboratory comparison

Field of use: Test laboratories; Calibration laboratories
Source: ISO/IEC 17025:2017

Organization, performance and evaluation of measurements or tests on the same or similar items by two or more laboratories in accordance with predetermined conditions.

laboratuvarlar arası karşılaştırma

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

İki veya daha fazla sayıda laboratuvar tarafından önceden belirlenmiş şartlara uygun olarak aynı veya benzer numuneler üzerinde yapılan ölçüm veya deneylerin düzenlenmesi, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi.

lezzet oyunu

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Çocukların şeker, sıvı, toz ve aroma gibi gıda maddelerinin kullanımını içeren tatlılar veya yiyecekler yapmasını amaçlayan oyuncak.

madde

Kullanım alanı: Tarım ve ormancılık
Kaynak: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliği

1907/2006 yönetmeliği, Madde 3, fıkra 1'deki tanım uyarınca: kararlılıklarını korumak için gerekli herhangi bir katkı maddesi ve kullanılan üretim sürecinden türemiş herhangi bir kirlilik da dahil olmak üzere ancak maddenin kararlılığını etkilemeden ve terkinini bozmadan ayrıştırılabilecek çözücüler (solventler) hariç, tabii haliyle bulunan veya herhangi bir üretim süreci vasıtasıyla elde edilmiş kimyasal elementler ve bileşikler.

interlaboratory comparison

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Organization, performance and evaluation of measurements or tests on the same or similar items by two or more laboratories in accordance with predetermined conditions.

gustative game

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

A toy the purpose of which is to allow children to make sweets or dishes which involve the use of food ingredients such as sweets, liquids, powders and aromas.

M

substance

Field of use: Agriculture and forestry
Source: Regulation (EU) 2019/1009 on fertilising products

A substance as defined in point 1 of Article 3 of Regulation (EC) No 1907/2006; a chemical element and its compounds in the natural state or obtained by any manufacturing process, including any additive necessary to preserve its stability and any impurity deriving from the process used, but excluding any solvent which may be separated without affecting the stability of the substance or changing its composition.

majör uygunsuzluk; önemli uygunsuzluk

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Yönetim sisteminin amaçlanan sonuçlarına ulaşması yeteneğini etkileyen uygunsuzluk.

Not: Uygunsuzluk aşağıdaki durumlarda majör (önemli) olarak sınıflandırılabilir:
- Etkin proses kontrol yapıldığına dair veya ürün ve hizmetlerin belirlenen özelliklere uygunluğuna dair önemli şüphe varsa;
- Bir şart veya konu ile sistematik bir eksiklik olabileceğini gösteren ve böylelikle bir majör (önemli) uygunsuzluk oluşturan çok sayıda minör (küçük) uygunsuzluk.

makine

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Bu Yönetmeliğin amaçları bakımından, kısmen tamamlanmış makineler dışında, 2 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ürünleri ifade etmek üzere, doğrudan insan veya hayvan gücü uygulaması dışındaki bir tahrik sistemi ile donatılmış veya donatılması amaçlanmış, ilişkili parçaları veya kısımlarının en az biri hareketli olan ve belli bir uygulama amacıyla bir araya getirilmiş olan parçalar topluluğu ile bunlardan; sadece kullanım sahasına veya bir enerji ve hareket kaynağına bağlantı için gerekli olan aksamı bulunmayan veya monte edilmeye hazır ve sadece bir ulaştırma vasıtasına monte edildiğinde veya bir bina ya da yapıya kurulduğunda çalışma yeteneğine sahip veya aynı sonucu elde etmek için bir bütün halinde çalışacak şekilde düzenlenen ve kumanda edilen veya (f) bendinde belirtilen kısmen tamamlanmış makina parçaları topluluğunu ve yük kaldırma amaçlı ve güç kaynağı doğrudan uygulanan insan gücü olan birbiriyle bağlantılı en azından biri hareketli bağlantılı parçalar ve aksamdan oluşan parçalar topluluğu.

major nonconformity

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Nonconformity that affects the capability of the management system to achieve the intended results.

Note: Nonconformities could be classified as major in the following circumstances:
- if there is a significant doubt that effective process control is in place, or that products or services will meet specified requirements;
- a number of minor nonconformities associated with the same requirement or issue could demonstrate a systemic failure and thus constitute a major nonconformity.

machinery

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

i) an assembly, fitted with or intended to be fitted with a drive system other than directly applied human or animal effort, consisting of linked parts or components, at least one of which moves, and which are joined together for a specific application,
ii) an assembly referred to in the first indent, missing only the components to connect it on site or to sources of energy and motion,
iii) an assembly referred to in the first and second indents, ready to be installed and able to function as it stands only if mounted on a means of transport, or installed in a building or a structure,
iv) assemblies of machinery referred to in the first, second and third indents or partly completed machinery referred to in point (g) which, in order to achieve the same end, are arranged and controlled so that they function as an integral whole,
v) an assembly of linked parts or components, at least one of which moves and which are joined together, intended for lifting loads and whose only power source is directly applied human effort.

maksimum kalıntı limiti

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Bu Yönetmelik kapsamındaki ürünlerde yasal olarak bulunmasına izin verilen en yüksek pestisit kalıntı limiti.

maksimum kalkış kütlesi (MTOM)

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Taşıma kapasitesi ve yakıt dahil olmak üzere, imalatçı tarafından tanımlanan ve UA'nın işletilebileceği maksimum UA kütlesi.

mal sahibi

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Taşınabilir basınçlı ekipmana sahip Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişi.

malzeme; madde

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün ömür döngüsü boyunca kullanılan malzemeyi veya madde.

malzemeler için Avrupa onayı

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Uyumlaştırılmış standartlar tarafından kapsanan basınçlı ekipmanların imalatında sürekli kullanımı amaçlanan malzemelerin özelliklerini tanımlayan teknik belge.

maximum residue level (MRL)

Field of use: Good agricultural practice; Pesticides; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

The upper legal level of a concentration for a pesticide residue in or on food or feed set in accordance with this Regulation, based on good agricultural practice and the lowest consumer exposure necessary to protect vulnerable consumers.

maximum take-off mass (MTOM)

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

The maximum UA mass, including payload and fuel, as defined by the manufacturer or the builder, at which the UA can be operated.

owner

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

Any natural or legal person established within the Union who owns transportable pressure equipment.

materials

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

All materials used during the life cycle of a product.

European approval for materials

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

A technical document defining the characteristics of materials intended for repeated use in the manufacture of pressure equipment which are not covered by any harmonised standard.

menşe

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıdanın veya ham maddenin kaynağı veya geldiği yer.

meslekten olmayan kişi

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Sağlık veya tıp disiplininin ilgili bir alanında resmi tahsili olmayan kişi.

meslekten olmayan kişi

Kullanım alanı: In vitro tanı cihazları, tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: In vitro tanı amaçlı tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Sağlık veya tıp disiplininin ilgili bir alanında resmi eğitimi olmayan kişi.

metrolojik fonksiyon

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ölçme yönetim sisteminin tanımlanması ve uygulanması için idari ve teknik sorumluluğa sahip fonksiyonel birim.

metrolojik izlenebilirlik

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Ölçme sonucunun, her biri ölçüm belirsizliğine katkı sağlayan dokümanite edilmiş kesintisiz kalibrasyonlar zinciri ile bir referansla ilişkilendirilebildiği ölçme sonucu özelliği.

provenance

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The origin or the source of food or raw materials.

lay person

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

An individual who does not have formal education in a relevant field of healthcare or medical discipline.

lay person

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

An individual who does not have formal education in a relevant field of healthcare or medical discipline.

metrological function

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Functional unit with administrative and technical responsibility for defining and implementing the measurement management system.

metrological traceability

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Property of a measurement result whereby the result can be related to a reference through a documented unbroken chain of calibrations, each contributing to the measurement uncertainty.

metrolojik izlenebilirlik

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Ölçme sonucunun, her biri ölçüm belirsizliğine katkı sağlayan dokümanite edilmiş kesintisiz kalibrasyonlar zinciri ile bir referansla ilişkilendirilebildiği ölçme sonucu özelliği.

Not 1: Bu tarif için, "referans", pratikteki anlamı itibarıyla bir ölçüm numunesinin tarifi veya sıralı olmayan bir nicelik için ölçme numunesini de içeren ölçme prosedürü veya ölçme standardı olabilir.

Not 2: Metrolojik izlenebilirlik, oluşturulmuş bir kalibrasyon hiyerarşisi gerektirir.

Not 3: Referans özellikleri, kalibrasyon hiyerarşisinin oluşturulmasında bu referansın ne zaman kullanıldığı bilgisi dâhil, bu hiyerarşi içerisinde referans ile ilgili ilk kalibrasyonun ne zaman gerçekleştirildiği gibi, ilgili diğer metrolojik bilgileri de içermelidir.

Not 4: Ölçüm modelinde birden fazla girdi niceliği bulunan ölçümler için girdi nicelik değerlerinin her biri metrolojik olarak izlenebilir olmalıdır ve mevcut kalibrasyon hiyerarşisi dâhil yapı veya ağ yapı oluşturabilir. Her bir girdi nicelik değeri için metrolojik izlenebilirliğin oluşturulmasına yönelik çabalar, bunların ölçme sonucuna olan göreceli katkıları ile orantılı olmalıdır.

Not 5: Bir ölçme sonucunun metrolojik izlenebilirliği, ölçüm belirsizliğinin belirli bir amaç için yeterli olduğunu veya hata olmadığını garanti etmez.

Not 6: İki ölçme standardı arasında yapılan karşılaştırma, nicelik değeri ve ölçüm standartlarından birine atfedilmiş olan ölçüm belirsizliğinin kontrolü ve gerektiğinde düzeltilmesi için kullanılırsa kalibrasyon olarak görülebilir.

Not 7: ILAC (Uluslararası Akreditasyon Birliği), metrolojik izlenebilirliğin teyidinde yönelik öğeleri; bir ulusal veya uluslar arası ölçüm standardına bağlı kesintisiz metrolojik izlenebilirlik zinciri, dokümanite edilmiş bir ölçüm belirsizliği, dokümanite edilmiş bir ölçme prosedürü, akredite edilmiş teknik yeterlilik, SI birim sistemine göre metrolojik izlenebilirliği ve kalibrasyon sıklığı olarak kabul etmektedir (Bakınız ILAC P-10:2002).

Not 8: Kısaltılmış terim "izlenebilirlik"; zaman zaman "metrolojik izlenebilirlik" ile birlikte "numune izlenebilirliği", "doküman izlenebilirliği", "cihaz izlenebilirliği" veya "malzeme izlenebilirliği" gibi bir birimin

metrological traceability

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Property of a measurement result whereby the result can be related to a reference through a documented unbroken chain of calibrations, each contributing to the measurement uncertainty.

Note 1: For this definition, a "reference" can be a definition of a measurement unit through its practical realization, or a measurement procedure including the measurement unit for a non-ordinal quantity, or a measurement standard.

Note 2: Metrological traceability requires an established calibration hierarchy.

Note 3: Specification of the reference must include the time at which this reference was used in establishing the calibration hierarchy, along with any other relevant metrological information about the reference, such as when the first calibration in the calibration hierarchy was performed.

Note 4: For measurements with more than one input quantity in the measurement model, each of the input quantity values should itself be metrologically traceable and the calibration hierarchy involved may form a branched structure or a network. The effort involved in establishing metrological traceability for each input quantity value should be commensurate with its relative contribution to the measurement result.

Note 5: Metrological traceability of a measurement result does not ensure that the measurement uncertainty is adequate for a given purpose or that there is an absence of mistakes.

Note 6: A comparison between two measurement standards may be viewed as a calibration

if the comparison is used to check and, if necessary, correct the quantity value and measurement uncertainty attributed to one of the measurement standards.

Note 7: The ILAC considers the elements for confirming metrological traceability to be an unbroken metrological traceability chain to an international measurement standard or a national measurement standard, a documented measurement uncertainty, a documented measurement procedure, accredited technical competence, metrological traceability to the SI, and calibration intervals. (See ILAC P10)

Note 8: The abbreviated term "traceability" is sometimes used to mean "metrological

geçmişinin (iz) kastedildiği kavramlar anlamında da kullanılır. Bu nedenle karıştırma olasılığının bulunması durumunda "metrolojik belirsizlik" tam terimi tercih edilir.

metrolojik izlenebilirlik

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Bir ölçüm sonucunun, her biri ölçüm belirsizliğine katkıda bulunan kalibrasyonlardan oluşan belgelendirilmiş kesintisiz bir zincir aracılığı ile belirli bir referansa ilişkilendirilebilme özelliği.

metrolojik karakteristik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ölçüm sonuçlarını etkileyebilen karakteristik.

Not 1: Ölçme donanımı genellikle birçok metrolojik karakteristiklere sahiptir.
Not 2: Metrolojik karakteristikler kalibrasyonun konusu olabilir.

traceability" as well as other concepts, such as "sample traceability" or "document traceability" or "instrument traceability" or "material traceability", where the history ("trace") of an item is meant. Therefore, the full term "metrological traceability" is preferred if there is any risk of confusion.

metrological traceability

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Property of a measurement result whereby the result can be related to a reference through a documented unbroken chain of calibrations, each contributing to the measurement uncertainty.

metrological characteristic

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Characteristic which can influence the results of measurement.

Note 1: Measuring equipment usually has several metrological characteristics.
Note 2: Metrological characteristics can be the subject of calibration.

metrolojik teyit

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ölçme teçhizatının amaçlanan kullanım gerekliliklerine uygunluğunu sağlamak için gerekli işlemler dizisi.

Not 1: Metrolojik teyit, genel olarak kalibrasyon veya doğrulamayı gerekli her türlü ayarlama veya onarımı ve müteakiben yeniden kalibrasyonu, teçhizatın kullanım amacının metrolojik gerekliliklerle kıyaslanmasının yanı sıra, gerekli her türlü mühürleme ve etiketlemeyi içerir.
Not 2: Ölçme teçhizatının amaçlanan kullanıma uygunluğu gösterilinceye ve dokümanite edilinceye kadar metrolojik teyit elde edilmiş olmaz.
Not 3: Amaçlanan kullanım gereklilikleri; aralık, çözünürlük, izin verilen azami hata gibi dikkate alınması gereken hususları içerir.
Not 4: Metrolojik gereklilikler, genellikle ürün gerekliliklerinden farklı olup ürün gerekliliklerinde belirtilmez.

mevcut demiryolu sistemi

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Taşımacılık yapan her kategoriden ve menşeden araçlar da dahil olmak üzere, kullanılan demiryolları şebekesinin mevcut hatlardan ve sabit tesisattan oluştuğu alt yapı.

mevsimsel üretim yeri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

12 aylık bir zaman döngüsünde, bir ürünün hasatı ve işlenmesi için, o hasat süresi (tipik olarak 12 hafta veya daha az) boyunca özel olarak açılan bir saha.

metrological confirmation

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of operations required to ensure that measuring equipment conforms to the requirements for its intended use.

Note 1: Metrological confirmation generally includes calibration or verification, any necessary adjustment or repair, and subsequent recalibration, comparison with metrological requirements for the intended use of the equipment, as well as any required sealing and labelling.
Note 2: Metrological confirmation is not achieved until and unless the fitness of the measuring equipment for the intended use has been demonstrated and documented.
Note 3: The requirements for intended use include such considerations as range, resolution and maximum permissible errors.
Note 4: Metrological requirements are usually distinct from, and are not specified in, product requirements.

existing rail system

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The infrastructure composed of lines and fixed installations of the existing rail network as well as the vehicles of all categories and origins travelling on that infrastructure.

seasonal production site

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A site that is opened specifically to harvest and process a product for the duration of the short term of that harvest (typically 12 weeks or less) during a 12-month cycle.

mikroorganizma

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Mikroskopik boyutta varlık.
Not: Mikroorganizmalar; virüsler, bütün prokaryotlar (arkeler ve bakteriler) ve bazı ökaryotik organizmaları (mayalar, algler ve protistalardan oluşan fungusları) içerir.

mikroorganizma

Kullanım alanı: Tarım ve ormancılık
Kaynak: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliği

Mikroorganizma (EC) 1107/2009 Yönetmeliği Madde 3, fıkra 15 de; basit küfler, hücreli veya hücreli virüsler dahil olmak üzere, kendini kopyalama veya genetik madde transfer yeteneği olan herhangi bir mikrobiyolojik birim olarak tanımlanır.

miktar kontrolü

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Paketin ihtiva ettiği ürün miktarının kontrolü. Ağırlık, hacim, parça sayısı, büyüklük, vb. ile ilgili olabilir.

miktar kontrolü/kütle dengesi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gelen ham madde miktarının nihai üründe kullanılan miktarla, proses atıkları ve tekrar işleme de göz önünde tutularak, uzlaştırılması.

minör uygunsuzluk; küçük uygunsuzluk

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Yönetim sisteminin amaçlanan sonuçlarına ulaşması yeteneğini etkilemeyen uygunsuzluk.

microorganism

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Entity of microscopic size.
Note: Microorganisms include viruses, all prokaryotes (archaea and bacteria), several eukaryotic organisms (fungi including yeast, algae, protists).

micro-organism

Field of use: Agriculture and forestry
Source: Regulation (EU) 2019/1009 on fertilising products

A micro-organism as defined in point 15 of Article 3 of Regulation (EC) No 1107/2009; any microbiological entity, including lower fungi and viruses, cellular or non-cellular, capable of replication or of transferring genetic material.

quantity control

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A check on the amount of product in the pack. May be related to weight, volume, number of pieces, size etc.

quantity check/mass balance

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A reconciliation of the amount of incoming raw material against the amount used in the resulting finished products, which also takes into account process waste and rework.

minor nonconformity

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Nonconformity that does not affect the capability of the management system to achieve the intended results.

misyon

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Üst yönetim tarafından ifade edilen şekliyle kuruluşun varoluş amacı.

mobil alt sistem

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Çeken ve çekilen araç alt sistemi, araç üstü kontrol-kumanda ve sinyalizasyon alt sistemlerinden oluşan alt sistem.

model asansör

Kullanım alanı: Asansörler
Kaynak: Asansör yönetmeliği (2014/33/AB)

Ek-I'de yer alan temel sağlık ve güvenlik gerekliliklerini taşıyan, objektif parametrelere göre tarif edilen model asansöre uyumlu olan asansör güvenlik aksamalarının kullanıldığı ve teknik dosyasında gösterildiği temsili bir asansör.

motor ailesi

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Tasarımlarındaki özellikler sebebiyle, benzer egzoz ve gürültü emisyonu karakteristiklerine sahip motorların ithalatçıları tarafından yapılan gruplandırma.

motorda büyük tadilat

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Sevki motorunda gerçekleştirilen ve motorun emisyon sınırlarının Ek-1 Kısım B'de belirtilen sınırları aşmasına sebep olabilecek veya sevki motorunun anma gücünü % 15'ten fazla artıran tadilatlar.

mission

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Organization's purpose for existing as expressed by top management.

mobile subsystems

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The rolling stock subsystem and the on-board control-command and signalling subsystem.

model lift

Field of use: Lifts
Source: Directive 2014/33/EU on lifts and safety components for lifts

A representative lift whose technical documentation shows the way in which the essential health and safety requirements set out in Annex I will be met for lifts which conform to the model lift defined by objective parameters and which uses identical safety components for lifts.

engine family

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

The manufacturer's grouping of engines which, through their design, have similar exhaust or noise emission characteristics.

major engine modification

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

The modification of a propulsion engine which could potentially cause the engine to exceed the emission limits set out in Part B of Annex I or increases the rated power of the engine by more than 15 %.

muayene

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

İşlemlerin beklenen güvenlik seviyelerinde yapıldığını garanti etmek amacı olan doğrulayıcı faaliyet (genellikle imalat, çevre ve ekipman için bir "soru listesi" kullanımıyla görsel bir kontrol şeklinde).

muayene

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirli gerekliliklere uygunluğun tespit edilmesi.

Not 1: Bir muayene sonucunun uygunluk göstermesi halinde bu sonuç, doğrulama amaçları için kullanılabilir.

Not 2: Bir muayenenin sonucu; uygunluk, uygunsuzluk veya bir uygunluk derecesine işaret edebilir.

muayene

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir uygunluk değerlendirme ögesinin incelenmesi ve özel şartlara uygunlukların veya mesleki hüküm esas alınarak genel şartlara uygunlukların belirlenmesi.

Not 1: İnceleme, ölçümler veya ölçüm cihazlarından elde edilen çıktılar da dahil olmak üzere, doğrudan veya dolaylı gözlemler ihtiva edebilir.

Not 2: Uygunluk değerlendirme programları veya sözleşmeleri muayene faaliyetini sadece inceleme olarak tanımlayabilir.

Not 3: Deney ve muayene kavramları konusunda ilave bilgi ISO/IEC 17000 A.3.4'te verilmiştir.

inspection

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

targeted verification (often a visual check against a 'tick list' for fabrication, environment and equipment) to ensure operation to safe expected levels.

inspection

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Determination of conformity to specified requirements.

Note 1: If the result of an inspection shows conformity, it can be used for purposes of verification.

Note 2: The result of an inspection can show conformity or nonconformity or a degree of conformity.

inspection

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Examination of an object of conformity assessment and determination of its conformity with detailed requirements or, on the basis of professional judgement, with general requirements.

Note 1: Examination can include direct or indirect observations, which can include measurements or the output of instruments.

Note 2: Conformity assessment schemes or contracts can specify inspection as examination only.

Note 3: Additional information on the concepts of testing and inspection is given in A.3.4 of ISO/IEC 17000.

muayene

Kullanım alanı: Muayene kuruluşları; Muayene; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17020:2012

Bir ürün, proses, hizmet veya kurulumun veya bunların tasarımlarının incelenmesi ve özel şartlara uygunluklarının veya mesleki hüküm esas alınarak genel şartlara uygunluklarının belirlenmesi.

Not 1: Proseslerin muayenesi; personeli, tesisleri, teknolojiyi ve metodolojiyi kapsayabilir.

Not 2: Muayene prosedürleri veya programları, muayeneyi yalnızca inceleme ile sınırlandırabilir.

Not 3: ISO/IEC 17000:2004 Madde 4.3' ten uyarlanmıştır.

Not 4: Bu standartta "öge" terimi, hangisi uygunsa; ürün, proses, hizmet veya kurulumu ifade etmesi amacıyla kullanılmıştır.

muayene kuruluşu

Kullanım alanı: Muayene kuruluşları; Muayene; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17020:2012

Muayeneyi gerçekleştiren kuruluş.

Not: Muayene kuruluşu, bir organizasyon veya bir organizasyonun parçası olabilir.

muayene programı

Kullanım alanı: Muayene kuruluşları; Muayene; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17020:2012

Aynı belirtilmiş şartların, aynı özel kuralların ve aynı prosedürlerin uygulandığı muayene sistemi.

Not 1: Muayene planları; uluslararası, bölgesel, ulusal veya yerel seviyede işletilebilir.

Not 2: Programlar aynı zamanda "şemalar" olarak da adlandırılır.

Not 3: ISO/IEC 17000:2004 Madde 2.8'den uyarlanmıştır.

inspection

Field of use: Inspection bodies; Inspection; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17020:2012

Examination of a product, process, service or installation or their design and determination of its conformity with specific requirements or, on basis of professional judgement, with general requirements.

Note 1: Inspection of processes can include personnel, facilities, technology or methodology.

Note 2: Inspection procedures or schemes can restrict inspection to examination only.

Note 3: Adapted from ISO/IEC 17000:2004, definition 4.3.

Note 4: The term "item" is used in ISO/IEC 17020:2012 to encompass product, process, service or installation, as appropriate.

inspection body

Field of use: Inspection bodies; Inspection; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17020:2012

Body that performs inspection.

Note: An inspection body can be an organization, or part of an organization.

inspection scheme

Field of use: Inspection bodies; Inspection; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17020:2012

Inspection system to which the same specified requirements, specific rules and procedures apply.

Note 1: Inspection schemes can be operated at international, regional, national or sub-national level.

Note 2: Schemes are sometimes also referred to as "programmes".

Note 3: Adapted from ISO/IEC 17000:2004, definition 2.8.

muayene sistemi

Kullanım alanı: Muayene kuruluşları; Muayene; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17020:2012

Muayenenin gerçekleştirilmesine ilişkin kurallar, prosedürler ve yönetim.

Not 1: Bir muayene sistemi; uluslararası, bölgesel, ulusal veya yerel seviyede işletilebilir.
Not 2: ISO/IEC 17000:2004 Madde 2.7'den uyarlanmıştır.

muhtemel patlayıcı ortam

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Konumu ve işletme şartları nedeniyle patlayıcı hale gelebilen ortam.

müdahaleli klinik performans çalışması

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Test sonuçlarının hasta yönetimi kararlarını etkileyebildiği ve/veya tedaviye yön vermek üzere kullanılabilirdiği klinik performans çalışması.

mühimmat

Kullanım alanı: Piroteknik maddeler
Kaynak: Piroteknik maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2013/29/AB)

Taşınabilir ateşli silahlarda kullanılan kurşun ile sevk barutu ve manevra cephanesini, diğer silahları ve top gibi ağır silahlar.

mühimmat

Kullanım alanı: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler
Kaynak: Sıvı kullanım amaçlı patlayıcı maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2014/28/AB)

Taşınabilir ateşli silahlar, diğer silahlar ve top gibi ağır silahlarda kullanılan sevk barutlu veya barutsuz mermiler ile manevra cephanesi.

inspection system

Field of use: Inspection bodies; Inspection; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17020:2012

Rules, procedures and management for carrying out inspection.

Note 1: An inspection system can be operated at international, regional, national or sub-national level.
Note 2: Adapted from ISO/IEC 17000:2004, definition 2.7.

potentially explosive atmosphere

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety
Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

An atmosphere which could become explosive due to local and operational conditions.

interventional clinical performance

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A clinical performance study where the test results may influence patient management decisions and/or may be used to guide treatment.

ammunition

Field of use: Pyrotechnic articles
Source: Directive 2013/29/EU on pyrotechnic articles

Projectiles and propelling charges and blank ammunition used in portable firearms, other guns and artillery.

ammunition

Field of use: Explosives for civil uses
Source: Directive 2014/28/EU on explosives for civil uses

Projectiles with or without propelling charges and blank ammunition used in portable firearms, other guns and artillery.

mülkiyet

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Mülkiyet değişimi, şirket unvanı bir kişi veya birimden diğerine aktarıldığı zaman olur ve organizasyonun kontrolünde bir değişiklik sonuçlanır.

müşterek çalışma

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Çeşitli işlevsel birimler arasında kullanıcının bu birimlerin özgün karakteristiklerine dair az veya hiç bir bilgisi olmamasını gerektirecek şekilde iletişim kurma, programları yürütme veya veri transferi kabiliyeti.

müşteri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bitmiş ürün veya bitmiş ürünün bir parçası olarak bir hizmet veya ürünün sunulduğu bir işletme veya kişi.

müşteri

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama ve geçerli kılma talep eden kuruluş veya kişi.

Not: Müşteri sorumlu taraf, program sahibi, öngörülen kullanıcı veya başka bir ilgili taraf olabilir.

ownership (change of company ownership)

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A change of ownership occurs when the title is transferred from one individual or entity to another and results in a change of control of the organisation.

interoperability

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Capability to communicate, execute programs, or transfer data among various functional units in a manner that requires the user to have little or no knowledge of the unique characteristics of those units.

customer

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A business or person to whom a service or product has been provided, either as a finished product or as a component part of the finished product.

client

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Organization or person requesting validation and verification.

Note: The client could be the responsible party, programme owner, intended user or other interested party.

müşteri

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kendisi tarafından istenen veya ihtiyaç duyulan bir ürün ya da hizmeti alabilecek veya alan kişi/kuruluş.

Not: Müşteri organizasyonun içinden veya dışından olabilir.

müşteri

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Belgelendirme amacıyla yönetim sistemi tetkik edilen kuruluş.

müşteri

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Doğrulama/geçerli kılma talebi eden kişi veya kuruluş.

müşteri

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Düzenlenen bir sözleşme ile kendisine yeterlilik deney programı sağlanan organizasyon veya kişi.

müşteri

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Ürüne ilişkin şartlar dahil, belgelendirme şartlarının yerine getirilmesini sağlama konusunda belgelendirme kuruluşuna karşı sorumlu olan kişi veya kuruluş.

Not: Bu standartta "müşteri" teriminin geçtiği yerlerde, aksi belirtilmedikçe hem "müracaat eden" ve hem de "müşteri" kastedilmektedir.

customer

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person or organization that could or does receive a product or a service that is intended for or required by this person or organization.

Note: A customer can be internal or external to the organization.

client

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Organization whose management system is being audited for certification purposes.

client

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Organization or person requesting validation/verification.

customer

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Organization or individual for which a proficiency testing scheme is provided through a contractual arrangement.

client

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Organization or person responsible to a certification body for ensuring that certification requirements including product requirements, are fulfilled.

Note: Whenever the term client is used in ISO/IEC 17065, it applies to both the "applicant" and the "client", unless otherwise specified.

müşteri

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Hizmeti veya hizmetleri alan bir organizasyon veya organizasyonun bir bölümü.

Örnek: Tüketici, kullanıcı, faydalanıcı, destekleyici, alıcı.

Not 1: Bir müşteri hizmeti veya hizmetleri veren organizasyonun içinde veya dışında olabilir.
Not 2: Bir müşteri bir kullanıcı da olabilir. Bir müşteri tedarikçi olarak da rol alabilir.

müşteri hizmetleri

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir ürünün veya hizmetin yaşam döngüsü boyunca kuruluşun müşteri ile olan etkileşimi.

müşteri memnuniyeti

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Karşılanan müşteri beklentilerinin müşteri tarafından algılanma derecesi.

Not 1: Müşteri beklentileri, ürün veya hizmet teslim edilene kadar kuruluş veya söz konusu müşteri tarafından dahi bilinmeyebilir. Üst düzeyde müşteri memnuniyeti elde etmek için bir müşteri beklentisi ifade edilmese ya da genellikle ima edilmese veya zorunlu olmasa bile bu beklentinin karşılanması gerekli olabilir.
Not 2: Şikâyetler düşük düzeyde müşteri memnuniyetinin genel bir göstergesidir. Ancak şikâyet olmaması, müşteri memnuniyetinin üst düzeyde olduğunu anlamına gelmez.
Not 3: Müşteri gereklilikleri üzerinde müşteri ile anlaşmaya varılsa ve bu gereklilikler karşılanırsa dâhi bu durum mutlaka üst düzeyde müşteri memnuniyetini güvence altına almaz.

customer

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Organization or part of an organization that receives a service or services.

Example: Consumer, client, beneficiary, sponsor, purchaser.

Note 1: A customer can be internal or external to the organization delivering the service or services.
Note 2: A customer can also be a user. A customer can also act as a supplier.

customer service

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Interaction of the organization with the customer throughout the life cycle of a product or a service.

customer satisfaction

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Customer's perception of the degree to which the customer's expectations have been fulfilled.

Note 1: It can be that the customer's expectation is not known to the organization, or even to the customer in question, until the product or service is delivered. It can be necessary for achieving high customer satisfaction to fulfil an expectation of a customer even if it is neither stated nor generally implied or obligatory.
Note 2: Complaints are a common indicator of low customer satisfaction but their absence does not necessarily imply high customer satisfaction.
Note 3: Even when customer requirements have been agreed with the customer and fulfilled, this does not necessarily ensure high customer satisfaction.

müşteri memnuniyeti davranış kodu

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluş tarafından, müşteri memnuniyetini artırmayı hedefleyen davranışlar ile ilgili olarak müşterilere yapılan vaatler ve ilgili hükümler.

Not 1: İlgili hükümler; hedefleri, koşulları, sınırlamaları, iletişim bilgilerini ve şikâyetleri ele alma prosedürlerini içerebilir.

Not 2: ISO 10001:2007'de "müşteri memnuniyeti davranış kodu" yerine "kod" terimi kullanılmıştır.

müşteri odaklılık

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Şirketin ürün sağladığı bir organizasyonun ihtiyaçlarını tespit etme ve karşılama amaçlı ve performans göstergelerinin kullanımıyla ölçümlenen yapısal bir yaklaşım.

N

nanomateryal

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Serbest halde veya agregat ya da aglomerat halinde partiküller içeren ve sayı- boyut dağılımında partiküllerin %50 veya daha fazlası için, dış boyutlardan biri ya da daha fazlasının 1-100 nm boyut aralığında olduğu doğal, rastlantısal veya üretilmiş materyaldir.

1 nm'nin altında bir veya daha fazla dış boyuta sahip fulleren, grafen tanecikleri ve tek duvarlı karbon nanotüpler de nanomateryal olarak kabul edilir.

customer satisfaction code of conduct

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Promises, made to customers by an organization concerning its behaviour, that are aimed at enhanced customer satisfaction and related provisions.

Note 1: Related provisions can include objectives, conditions, limitations, contact information, and complaints handling procedures.

Note 2: In ISO 10001:2007, the term "code" is used instead of "customer satisfaction code of conduct".

customer focus

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A structured approach to determining and addressing the needs of an organisation to which the company supplies products and which may be measured by the use of performance indicators.

nanomaterial

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A natural, incidental or manufactured material containing particles in an unbound state or as an aggregate or as an agglomerate and where, for 50 % or more of the particles in the number size distribution, one or more external dimensions is in the size range 1-100 nm; Fullerenes, graphene flakes and single-wall carbon nanotubes with one or more external dimensions below 1 nm shall also be deemed to be nanomaterials.

nesne

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Varlık; öge; kavranabilir ve algılanabilir olan herhangi bir şey.

Not: Nesnelere; maddi (örneğin bir motor, bir sayfa kâğıt, bir elmas), maddi olmayan (örneğin dönüşüm oranı, proje planı) veya farazi (örneğin kuruluşun gelecekteki durumu) olabilir.

nesnel yanıltıcı beyan

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanında öngörülen kullanıcıların kararlarını etkileyecek münferit yanlış beyan veya gerçek yanlış beyanlar kümesi.

nesnellik

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Münferit yanlış beyanların veya yanlış beyanlar kümesinin öngörülen kullanıcının kararlarını etkilemesi olasılığı.

nesnellik

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Öngörülen kullanıcı için önemli olma.

Not 1: Nesnellik, yanlış beyanların, tek başına veya beraberce iddianın güvenilirliğini ve öngörülen kullanıcı tarafından alınan kararları etkilemesi kavramıdır.

Not 2: Nesnellik nitel veya nicel olabilir.

object

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Entity; item; anything perceivable or conceivable.

Note: Objects can be material (e.g. an engine, a sheet of paper, a diamond), non-material (e.g. conversion ratio, a project plan) or imagined (e.g. the future state of the organization).

material misstatement

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Individual misstatement or the aggregate of actual misstatements in the environmental information statement that could affect the decisions of the intended users.

materiality

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Concept that individual misstatements or the aggregation of misstatements could influence the intended users' decisions.

materiality

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Significant to intended users.

Note 1: Materiality is the concept that misstatements, individually or aggregated, can influence the reliability of the claim or decisions made by the intended user.

Note 2: Materiality can be qualitative or quantitative.

nihai kullanıcı

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran, Türkiye'de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişi.

nihai tüketici

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıdayı, herhangi bir gıda işletmesi içinde veya bir işletmenin faaliyetinin bir parçası olarak kullanılmayacak olan, nihai tüketicisi.

nihai ürün

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Organizasyon tarafından ilave işlenmeye veya değişime tabi tutulmayacak ürün.

Not: Bir başka organizasyon tarafından ilave işlenmeye veya değişikliğe tabi tutulacak ürün, birinci organizasyon açısından nihai üründür ve ikinci organizasyon açısından ham madde veya bileşendir.

nitel karakteristik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Nesnenin bir gerekliliğe ilişkin yapısal karakteristiği.

Not 1: Yapısal, bir şeyde özellikle kalıcı bir karakteristik olarak var olan anlamındadır.
Not 2: Bir nesne için tayin edilmiş bir karakteristik (örneğin fiyatı), o nesnenin nitel karakteristiği değildir.

end user

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any natural or legal person residing or established in the Union, to whom a product has been made available either as a consumer outside of any trade, business, craft or profession or as a professional end user in the course of its industrial or professional activities.

end-consumer

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The ultimate consumer of a foodstuff, who will not use the food as part of any food business operation or activity.

end product

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Product that will undergo no further processing or transformation by the organization.

Note: A product that undergoes further processing or transformation by another organization is an end product in the context of the first organization and a raw material or an ingredient in the context of the second organization.

quality characteristic

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Inherent characteristic of an object related to a requirement.

Not 1: Inherent means existing in something, especially as a permanent characteristic.
Not 2: A characteristic assigned to an object is not a quality characteristic of that object.

nitelik

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Uygulanabilirliği olduğunda; kanıtlanmış eğitim, öğrenim ve iş tecrübesi.

norm doküman

Kullanım alanı: Ölçü aletleri; Yasal metroloji
Kaynak: Ölçü aletleri yönetmeliği (2014/32/AB)

Uluslararası Yasal Metroloji Teşkilatı (OIML) tarafından kabul edilen teknik özellikleri içeren doküman.

numune

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Birincil numuneden alınan bir veya daha çok bölüm/parça.

numune

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Bir bütünün bir kısmı.

numune alma

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme objesi ile ilgili malzeme veya verilerin seçilmesi ve/veya toplanması.

Not 1: Seçme; bir prosedür gereğince, otomatik sistem vasıtasıyla, mesleki yargıya dayanarak, vs yapılabilir.
Not 2: Seçme ve toplama aynı kişi ve kuruluş veya farklı kişiler ve kuruluşlar tarafından yapılabilir.

qualification

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Demonstrated education, training and work experience, where applicable.

normative document

Field of use: Measuring instruments; Legal metrology
Source: Directive 2014/32/EU on measuring instruments

A document containing technical specifications adopted by the International Organisation of Legal Metrology.

sample

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

One or more parts taken from a primary sample.

sample

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Portion of a whole.

sampling

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Selection and/or collection of material or data regarding an object of conformity assessment.

Not 1: Selection can be on the basis of a procedure, an automated system, professional judgement, etc.
Not 2: Selection and collection can be performed by the same or different persons or organizations.

numune kabı

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Vakumlu tip olsun veya olmasın, imalatçısı tarafından özellikle *in vitro* tanınal inceleme amacıyla insan vücudundan alındıktan hemen sonra numunelerin konulması ve muhafaza edilmesi amaçlı cihaz.

specimen receptacle

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

A device, whether of a vacuum-type or not, specifically intended by its manufacturer for the primary containment and preservation of specimens derived from the human body for the purpose of *in vitro* diagnostic examination.

O

objektif kanıt

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir şeyin doğruluğunu veya varlığını destekleyen veriler.

Not 1: Objektif kanıt; gözlem, ölçüm (Madde 3.11.4), test (Madde 3.11.8) veya diğer araçlarla elde edilebilir.

Not 2: Tetkik amacı bakımından objektif kanıt, genellikle tetkik kriterleri ile ilgili olan ve doğrulanabilen kayıtları, durum ile ilgili ifadeleri veya diğer bilgileri içerir.

objective evidence

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Data supporting the existence or verity of something.

Note 1: Objective evidence can be obtained through observation, measurement, test, or by other means.

Note 2: Objective evidence for the purpose of audit generally consists of records, statements of fact or other information which are relevant to the audit criteria and verifiable.

olabilirlik oranı

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Hedef klinik duruma veya fizyolojik duruma sahip bir kişide meydana gelen belirli bir sonucun olabilirliğinin, söz konusu klinik duruma veya fizyolojik duruma sahip olmayan bir kişide meydana gelen aynı sonucun olabilirliğine oranı.

likelihood ratio

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

The likelihood of a given result arising in an individual with the target clinical condition or physiological state compared to the likelihood of the same result arising in an individual without that clinical condition or physiological state.

olay

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Güvenli olmayan, yasal olmayan veya uygun-suz ürünlerin tedariki veya satılmasıyla sonuçlanabilecek bir hadisenin olması.

olay

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Aksamaya, kayba, acil vakaya veya krize yol açan veya açabilen durum.

olay

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir hizmette ortaya çıkan planlanmamış kesinti, bir hizmetin kalitesinde azalma veya müşteriyi veya kullanıcıyı henüz etkilememiş bir olay.

olumlu piyasaya arz

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Kullanıma arz edilmeden önce bir ürün veya malzemenin kabul edilebilir bir standartta olduğunun kanıtlanması.

olumsuz olay

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Ergonomik özelliklerinden kaynaklanan kullanım hataları dahil olmak üzere, piyasada bulunan karakteristiklerinde ya da performansında herhangi bir arıza ya da bozulmanın yanı sıra, imalatçı tarafından sağlanan bilgilerdeki herhangi bir yetersizlik veya herhangi bir istenmeyen yan etki.

incident

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An event that has occurred that may result in the production or supply of unsafe, illegal or nonconforming products.

incident

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Event that can be, or could lead to, a disruption, loss, emergency or crisis.

incident

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Unplanned interruption to a service, a reduction in the quality of a service or an event that has not yet impacted the service to the customer or user.

positive release

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Ensuring a product or material is of an acceptable standard prior to release for use.

incident

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any malfunction or deterioration in the characteristics or performance of a device made available on the market, including use-error due to ergonomic features, as well as any inadequacy in the information supplied by the manufacturer and any undesirable side-effect.

olumsuz olay

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Ergonomik özelliklerden kaynaklanan kullanım hataları da dâhil olmak üzere, piyasada bulunan bir cihazın karakteristiklerinde ya da performansında herhangi bir arıza ya da bozulmanın yanı sıra, imalatçı tarafından sağlanan bilgilerdeki herhangi bir yetersizliği ve cihaz tarafından sağlanan bilgilere ya da sonuç(lar)a dayanılarak alınan bir tıbbî kararın ya da yürütülen veya yürütülmeyen faaliyetin sonucu olarak ortaya çıkan herhangi bir zarar.

onarım

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Uygunsuz ürün veya hizmeti amaçlanan kullanım için kabul edilebilir duruma getirmek amacıyla yapılan faaliyet.

Not 1: Uygunsuz ürün veya hizmetin başarıyla onarımı, ürün veya hizmetin gerekliliklere uygun hale getirilmesini her zaman sağlamaz. Bu durumda onarım ile bağlantılı özel bir izin gerekli olabilir.

Not 2: Onarım, önceden uygun olan ürün veya hizmetin kullanım için yenilenmesi amacıyla yapılan iyileştirici faaliyetleri içerir, örneğin bakımın bir bölümü.

Not 3: Onarım, uygunsuz ürün veya hizmetin bölümlerini etkileyebilir veya değiştirebilir.

onay

Kullanım alanı: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler
Kaynak: Sivri kullanım amaçlı patlayıcı maddelerin belgelendirilmesi, piyasa yasası ve denetlenmesi hakkında yönetmeliği (2014/28/AB)

Patlayıcıların birlik içinde öngörülen taşınmalarına izin vermek için alınan karar.

incident

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

Any malfunction or deterioration in the characteristics or performance of a device made available on the market, including use-error due to ergonomic features, as well as any inadequacy in the information supplied by the manufacturer and any harm as a consequence of a medical decision, action taken or not taken on the basis of information or result(s) provided by the device.

repair

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Action on a nonconforming product or service to make it acceptable for the intended use.

Note 1: A successful repair of a nonconforming product or service does not necessarily make the product or service conform to the requirements. It can be that in conjunction with a repair a concession is required.

Note 2: Repair includes remedial action taken on a previously conforming product or service to restore it for use, for example as part of maintenance.

Note 3: Repair can affect or change parts of the nonconforming product or service.

approval

Field of use: Explosives for civil uses
Source: Directive 2014/28/EU on explosives for civil uses

The decision taken to allow envisaged transfers of explosives within the Union.

onay

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Belirli bir amaç için veya belirlenmiş şartlar altında, bir ürün, hizmet veya sürecin pazara arz edilmesi veya kullanılması için verilen izin.

Not 1: Onay özel gerekliliklerin yerine getirilmesi veya özel prosedürlerin tamamlanmasına dayanarak verilebilir.

Not 2: Onay bir uygunluk değerlendirme programı çerçevesinde verilebilir.

onaylama; atama

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Bir muayene kuruluşunu onaylanmış kuruluş olarak atama ve bunu AB komisyonuna ve AB üye ülkelerine bildirme süreci.

onaylanmış kuruluş

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: Avrupa Birliği Ürün Kurallarının Uygulanmasına İlişkin "Mavi Rehber" 2022 (2022/C 247/01)

Onaylanmış kuruluşlar, üçüncü bir tarafa ihtiyaç duyulduğunda geçerli olan Birlik uyum mevzuatı kapsamında uygunluk değerlendirme prosedürlerini yerine getirmek için kendi ulusal otoriteleri tarafından resmi olarak tayin edilen uygunluk değerlendirme kuruluşlarıdır. AB mevzuatı uyarınca "onaylanmış kuruluş" olarak adlandırılırlar.

operasyonel önşart programı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Önemli bir gıda güvenliği tehlikesini ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir seviyeye indirmek için alınan, aksiyon kriterinin ve ölçüm veya gözlemlerin prosesi veya ürünü etkin bir şekilde kontrol altında tutmayı mümkün kıldığı, herhangi bir önlem veya önlem bileşimleri.

Not 1: Önemli gıda güvenliği tehlikesi tanımını görünüz.

Not 2: Kontrol önlemleri tehlike.

approval

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Permission for a product, service or process to be marketed or used for stated purposes or under stated conditions.

Note 1: Approval can be based on fulfilment of specified requirements or completion of specified procedures.

Note 2: Approval can be given in the context of a conformity assessment scheme.

notification

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

The process of awarding notified body status to an inspection body and includes communication of this information to the Commission and to the Member States.

notified body

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: The 'Blue Guide' on the implementation of EU product rules 2022 (2022/C 247/01)

Notified bodies are conformity assessment bodies which have been officially designated by their national authority to carry out procedures for conformity assessment within the meaning of the applicable Union harmonisation legislation when a third party is required. They are called "notified bodies" under EU legislation.

operational prerequisite programme (OPRP)

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Control measure or combination of control measures applied to prevent or reduce a significant food safety hazard to an acceptable level, and where action criterion and measurement or observation enable effective control of the process and/or product.

organizasyon

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Hedeflerine ulaşmak için sorumluluklar, yetkiler ve ilişkilerle kendi fonksiyonları olan kişiler veya kişilerden oluşan gruplar.

organizasyon

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Hedeflerine ulaşmak için, sorumluluklar, yetkiler ve ilişkiler de dahil olmak üzere kendi fonksiyonları olan bir kişi veya kişiler grubu.

Not 1: Organizasyon kavramına, bunlarla sınırlı kalmaksızın, şirketleştirilmiş veya değil, kamu veya özel, şunlar dahildir: bağımsız tüccar, şirket, ortaklık, firma, teşebbüs, makam, işbirliği, hayır kuruluşu veya enstitü, veya bunların bileşimi.

organizasyon

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Hedeflerine ulaşmak amacıyla, sorumluluklar, yetkiler ve bağlantılar da dahil olmak üzere kendi fonksiyonları olan bir kişi veya kişiler grubu.

Not 1: Organizasyon kavramına, bunlarla sınırlı kalmaksızın, şirketleştirilmiş veya değil, kamu veya özel, şunlar dahildir: bağımsız tüccar, müessese, ortaklık, firma, teşebbüs, makam, işbirliği, hayır kuruluşu veya enstitü, veya bunların bir bölümü veya bileşimi.

Not 2: İç veya dış müşterilere hizmeti veren ve yöneten bir organizasyon veya organizasyonun bir bölümü hizmet sağlayıcı olarak bilinebilir.

Not 3: SMS bir organizasyonun sadece bir kısmını kapsıyorsa, ISO/IEC 20000 (tüm kısımları) bağlamında organizasyon sözü kullanıldığında organizasyonun SMS kapsamındaki bölümü kastedilmektedir.

organization

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Person or group of people that has its own functions with responsibilities, authorities and relationships to achieve its objectives.

organization

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Person or group of people that has its own functions with responsibilities, authorities and relationships to achieve its objectives.

Note 1: The concept of organization includes, but is not limited to sole-trader, company, corporation, firm, enterprise, authority, partnership, charity or institution, or part or combination thereof, whether incorporated or not, public or private.

organization

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Person or group of people that has its own functions with responsibilities, authorities and relationships to achieve its objectives.

Note 1: The concept of organization includes, but is not limited to sole-trader, company, corporation, firm, enterprise, authority, partnership, charity or institution, or part or combination thereof, whether incorporated or not, public or private.

Note 2: An organization or part of an organization that manages and delivers a service or services to internal or external customers can be known as a service provider.

Note 3: If the scope of the SMS covers only part of an organization, then organization, when used in ISO/IEC 20000 (all parts), refers to the part of organization that is within the scope of the SMS. Any use of the term organization with a different intent is distinguished clearly.

ortak spesifikasyonlar (OS)

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir cihaza, sürece veya sisteme uygulanabilir yasal yükümlülükler uymaya aracılık eden, standart haricindeki teknik ve/veya klinik gereklilikler dizisi.

ortak spesifikasyonlar (OS)

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

bir cihaza, sürece veya sisteme uygulanabilir yasal yükümlülükler uymaya aracılık eden, standart haricindeki teknik ve/veya klinik gereklilikler dizisi.

ortak tetkik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

İki veya daha fazla sayıdaki tetkik kuruluşu tarafından tetkik edilen tek bir kuruluşta yapılan tetkik.

otomatik olmayan tartı aleti

Kullanım alanı: Otomatik olmayan tartı aletleri; Yasal metroloji
Kaynak: Otomatik olmayan tartı aletleri yönetmeliği (2014/31/AB)

Yükün yük taşıyıcısı üzerine konulması, kaldırılması ve tartım sonucunun alınması gibi tartım işlemleri süresince bir kullanıcının müdahalesine ihtiyaç duyulan tartı aleti.

common specifications (CS)

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A set of technical and/or clinical requirements, other than a standard, that provides a means of complying with the legal obligations applicable to a device, process or system.

common specifications (CS)

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A set of technical and/or clinical requirements, other than a standard, that provides a means of complying with the legal obligations applicable to a device, process or system.

joint audit

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Audit carried out at a single auditee by two or more auditing organizations.

non-automatic weighing instrument (Instrument)

Field of use: Non-automatic weighing instruments; Legal metrology
Source: Directive 2014/31/EU on non-automatic weighing instruments

A weighing instrument requiring the intervention of an operator during weighing.

ölçme donanımı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir ölçüm prosesini gerçekleştirmek için gerekli olan ölçüm cihazı, yazılım, ölçme standardı, referans malzeme, yardımcı aparat veya bunların birleşimi.

ölçme yönetim sistemi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ölçme proseslerinin kontrolü ve metrolojik teyidini sağlamak için gerekli olan birbiri ile ilişkili veya etkileşimli unsurlar dizisi.

ölçü aletleri

Kullanım alanı: Ölçü aletleri; Yasal metroloji
Kaynak: Ölçü aletleri yönetmeliği (2014/32/AB)

2014/32/EU yönetmeliğinin ikinci maddesinde belirtilen ölçüm fonksiyonuna sahip tüm cihaz ve sistemler.

ölçülen sesin güç seviyesi

Kullanım alanı: Açık havada kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan gürültü
Kaynak: Açık alanda kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan çevredeki gürültü emisyonu ile ilgili yönetmelik (2000/14/AT)

Yönetmelik, Ek III'te belirtilen ölçümlerle belirlenen bir ses güç seviyesidir; ölçülen değerler, teçhizat tipini temsil eden tek bir makineden veya belli sayıdaki makinelerden alınan ses güç seviyelerinin ortalamalarından tespit edilebilir.

measurement equipment

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Measuring instrument, software, measurement standard, reference material or auxiliary apparatus or combination thereof necessary to realize a measurement process.

measurement management system

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of interrelated or interacting elements necessary to achieve metrological confirmation and control of measurement processes.

measuring instrument

Field of use: Measuring instruments; Legal metrology
Source: Directive 2014/32/EU on measuring instruments

Any device or system with a measurement function that is covered by Article 2(1).

measured sound power level

Field of use: Noise emission by equipment for use outdoors
Source: DIRECTIVE 2000/14/EC on noise emission in the environment by equipment for use outdoors

A sound power level as determined from measurements as laid down in Annex III; measured values may be determined either from a single machine representative for the type of equipment or from the average of a number of machines.

ölçülmüş ses seviyesi

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

2019/945 no.lu Yönetmeliğin Ekinin 13 üncü bölümünde belirlenen ölçümlere göre tespit edilen ölçüm değerlerin ekipman tipini temsil eden tek bir UA'dan veya belli bir sayıda UA'dan alınan değerlerin ortalamasından tespit edildiği ses gücü seviyesi.

ölçüm

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir değeri tespit etmek için proses.

Not 1: ISO 3534-2'ye göre; belirlenen değer, genellikle bir niceliğin değeridir.
Not 2: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 1 ilave edilerek değiştirilmiştir.

measured sound level

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A sound power level as determined from measurements as laid down in Part 13 of the Annex; measured values may be determined either from a single UA representative for the type of equipment or from the average of a number of UA.

measurement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Process to determine a value.

Note 1: According to ISO 3534-2, the value determined is generally the value of a quantity.
Note 2: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by adding Note 1.

ölçüm belirsizliği

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Ölçümde belirsizlik; belirsizlik; kullanılan bilgiye bağlı olarak, ölçülen bir büyüklüğe karşılık gelen nicel değerlerin dağılımını tanımlayan, negatif olmayan parametre.

Not 1: Ölçüm belirsizliği, düzeltmeler, ölçüm standartlarının atanmış nicel değerleri ve ayrıca tanımsal belirsizlik gibi sistematik etkilerden kaynaklanan bileşenleri içerir. Bazen tahmin edilen sistematik etkiler düzeltilmez fakat bunun yerine ilgili ölçüm belirsizliği bileşenlerinin toplamı bir araya getirilir.

Not 2: Parametre, örnek olarak, belirlenmiş bir kapsama olasılığına sahip standart ölçüm belirsizliği (veya bunun belirlenmiş katları) veya bir aralığın yarı genişliği olarak belirtilen standart sapma olabilir.

Not 3: Ölçüm belirsizliği, genelde birçok bileşenden oluşur. Bu bileşenlerden bazıları, ölçüm serileri ile elde edilen nicel değerlerin istatistiksel dağılımından Tip A ölçüm belirsizliği hesaplamaları ile elde edilebilir ve standart sapmalar olarak nitelendirilebilir. Tip B ölçüm belirsizliği hesaplamaları ile belirlenen diğer bileşenler de standart sapmalar olarak nitelendirilebilir ve tecrübe veya diğer bilgilere dayalı olasılık yoğunluğu fonksiyonlarından hesaplanır.

Not 4: Bilinen bir bilgi kümesi için ölçüm belirsizliği genelde, ölçülen büyüklüğe atfedilen belirli bir nicelik değeri ile ilgilidir. Bu büyüklük değerindeki bir değişiklik ilgili belirsizlikte de bir değişikliğe neden olur.

ölçüm belirsizliği

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Ölçüm belirsizliği, belirsizlik. Elde edilen bilgiye dayanılarak ölçülene atfedilen büyüklük değerlerinin dağılımını niteleyen, negatif olmayan sayısal parametre.

measurement uncertainty

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Uncertainty of measurement; uncertainty; non-negative parameter characterizing the dispersion of the quantity values being attributed to a measurand, based on the information used.

Note 1: Measurement uncertainty includes components arising from systematic effects, such as components associated with corrections and the assigned quantity values of measurement standards, as well as the definitional uncertainty. Sometimes estimated systematic effects are not corrected for but, instead, associated measurement uncertainty components are incorporated.

Note 2: The parameter may be, for example, a standard deviation called standard measurement uncertainty (or a specified multiple of it), or the half-width of an interval, having a stated coverage probability.

Note 3: Measurement uncertainty comprises, in general, many components. Some of these may be evaluated by Type A evaluation of measurement uncertainty from the statistical distribution of the quantity values from series of measurements and can be characterized by standard deviations. The other components, which may be evaluated by Type B evaluation of measurement uncertainty, can also be characterized by standard deviations, evaluated from probability density functions based on experience or other information.

Note 4: In general, for a given set of information, it is understood that the measurement uncertainty is associated with a stated quantity value attributed to the measurand. A modification of this value results in a modification of the associated uncertainty.

measurement uncertainty

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Uncertainty of measurement, uncertainty. Non-negative parameter characterizing the dispersion of the quantity values being attributed to a measurand, based on the information used.

ölçüm birimi

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Ölçümün birimi, birim. Aynı türdeki iki büyüklüğün oranlarını bir sayı olarak ifade ederek bunların karşılaştırılmasını sağlayan, genel kabul ile tanımlanmış gerçek skaler büyüklük.

ölçüm doğruluğu

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Ölçümün doğruluğu, doğruluk. Ölçülen büyüklük değeri ile ölçülenin gerçek büyüklük değeri arasındaki uyuşmanın yakınlığı.

ölçüm gerçekliği

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Ölçüm gerçekliği, gerçeklik. Sonsuz sayıda tekrarlanan ölçülen büyüklük değerlerinin ortalaması ile referans büyüklük değeri arasındaki uyuşmanın yakınlığı.

ölçüm hatası

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Ölçüm hatası, hata. Ölçülen büyüklük değeri ile referans büyüklük değeri arasındaki fark.

ölçüm kesinliği

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Kesinlik. Belirli koşullar altında aynı veya benzer nesnelere üzerinde tekrarlanan ölçümler ile elde edilen göstergeler veya ölçülen büyüklük değerleri arasındaki uyuşmanın yakınlığı.

ölçüm prosesi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir niceliğin değerini tespit etmek için yapılan işlemler dizisi.

measurement unit

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Unit of measurement, unit. Real scalar quantity, defined and adopted by convention, with which any other quantity of the same kind can be compared to express the ratio of the two quantities as a number.

measurement accuracy

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Accuracy of measurement, accuracy. Closeness of agreement between a measured quantity value and a true value of a measurand.

measurement trueness

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Trueness of measurement, trueness. Closeness of agreement between the average of an infinite number of replicate measured quantity values and a reference quantity value.

measurement error

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Error of measurement, error. Measured quantity value minus a reference quantity value.

measurement precision

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Precision. Closeness of agreement between indications or measurement quantity values obtained by replicate measurements on the same or similar objects under specified conditions.

measurement process

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of operations to determine the value of a quantity.

ölçüm sapması

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Sistemik ölçüm hatasının tahmini.

ölçüm standardı

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Etalon. Belirli bir büyüklük değeri ve ilgili ölçüm belirsizliği ile bir büyüklüğün referans olarak kullanılmak üzere tanımının gerçekleştirilmesi.

ölçümün tekrar gerçekleştirilebilirliği

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Tekrar gerçekleştirilebilirlik. Ölçümün tekrar gerçekleştirilebilirliği koşulları altında ölçüm kesinliği.

ölçümün tekrarlanabilirliği

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Tekrarlanabilirlik. Ölçümün tekrarlanabilirliği koşulları altında ölçüm kesinliği.

ömür döngüsü

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün ham madde aşamasından bertarafına kadar birbirini izleyen ve birbirine bağlı olan evreler.

öncelik verilen faaliyet

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

İşletmeye kabul edilemeyecek etkileri engellemek amacıyla aciliyet verilen faaliyet.

measurement bias

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Estimate of a systematic measurement error.

measurement standard

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Etalon. Realization of the definition of a given quantity, with stated quantity value and associated measurement uncertainty, used as a reference.

measurement reproducibility

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Reproducibility. Measurement precision under reproducibility conditions of measurement.

measurement repeatability

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Repeatability. Measurement precision under a set of repeatability conditions of measurement.

life cycle

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The consecutive and interlinked stages of a product from raw material use to final disposal.

prioritized activity

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Activity to which urgency is given in order to avoid unacceptable impacts to the business.

önemli gıda güvenliği tehlikesi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Tehlike değerlendirmesi yoluyla tespit edilen, kontrol tedbirleriyle kontrol altına alınması gereken gıda güvenliği tehlikesi.

önleyici faaliyet

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Saptanmış bir uygunsuzluğun temel kök nedenini ortadan kaldırmak ve tekrarlanmasını engellemek için alınan tedbirler.

önleyici faaliyet

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Olası bir uygunsuzluğun veya diğer istenmeyen olası durumların sebebini ortadan kaldırmak için yapılan faaliyet.

Not 1: Olası bir uygunsuzluğun birden fazla sebebi olabilir.

Not 2: Düzeltici faaliyet uygunsuzluğun tekrarı önlemek için yapılırken, önleyici faaliyet uygunsuzluğun meydana gelmesini önlemek için yapılır.

önşart

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıda işletmelerinde gıdanın güvenlik altında üretilmesi için gerekli temel çevresel ve işlemsel koşullar. Bunlar iyi üretim ve hijyen uygulamalarının kapsamındaki genel tehlikeleri kontrol eder ve HACCP çalışmaları sırasında göz önünde tutulmalıdır.

significant food safety hazard

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Food safety hazard, identified through the hazard assessment, which needs to be controlled by control measures.

preventive action

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Action to eliminate the fundamental, underlying cause (root cause) of a detected non-conformity and prevent recurrence.

preventive action

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Action to eliminate the cause of a potential nonconformity or other potential undesirable situation.

Note 1: There can be more than one cause for a potential nonconformity.

Note 2: Preventive action is taken to prevent occurrence whereas corrective action is taken to prevent recurrence.

prerequisite

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The basic environmental and operational conditions in a food business that are necessary for the production of safe food. These control generic hazards covering good manufacturing and hygiene practices and shall be considered within the HACCP study.

önşart programı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği

Kaynak: ISO 22000:2019

Gıda güvenliğini temin için organizasyonun içinde ve tüm gıda zinciri boyunca gerekli temel koşullar ve faaliyetler.

Not 1: Gerekli olan PRP'ler organizasyonun gıda zincirinin hangi segmentinde çalıştığına ve organizasyon türüne bağlıdır. Eşdeğer terimler şunlardır: iyi tarımcılık uygulaması (GAP), iyi veterinerlik uygulaması (GVP), iyi imalat uygulaması (GMP, iyi hijyen uygulaması (GHP), iyi üretim uygulaması (GPP), iyi dağıtım uygulaması (GDP) ve iyi ticaret uygulaması (GTP).

örnek

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları

Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

İnceleme, analiz veya muhafaza amacıyla test edilecek maddeden alınan ve onu temsil eden madde.

örnekleme planı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Alınacak numunelerin sayısını, kabul veya red kriterlerini ve sonuçların istatistik güvenilirliğini tanımlayan doküman haline getirilmiş bir plan.

özel durum

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kalite planının konusu olan durum.

Not: Bu terim, ISO 10005 standardının metni içinde "proses, ürün, proje veya sözleşme" ifadesinin gereksiz yere tekrarlanmasını önlemek için kullanılmıştır.

prerequisite programme (PRP)

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety

Source: ISO 22000:2019

Basic conditions and activities that are necessary within the organization and throughout the food chain to maintain food safety.

Note 1: The PRPs needed depend on the segment of the food chain in which the organization operates and the type of organization. Examples of equivalent terms are: good agricultural practice (GAP), good veterinary practice (GVP), good manufacturing practice (GMP), good hygiene practice (GHP), good production practice (GPP), good distribution practice (GDP) and good trading practice (GTP).

specimen

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design

Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

Any material derived from a test system for examination, analysis, or retention.

sampling plan

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

A documented plan defining the number of samples to be selected, the acceptance or rejection criteria and the statistical confidence of the result.

specific case

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Subject of the quality plan.

Note: This term is used to avoid repetition of "process, product, project or contract" within ISO 10005.

özel durumlar

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri

Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)/uzmanın tercümesi

Coğrafi, topoğrafik veya kentsel çevre kısıtlamaları ya da mevcut sistem ile uyumluluğu etkileyen faktörler nedeniyle TSI'lar içinde geçici veya kesin özel hükümlere ihtiyaç duyulan durumlar.

(örneğin: özellikle, demiryolu hatlarının ve şebekelerin AB'deki diğer şebekelerden izole durumda olması, yük gabarisi, hat gabarisi veya raylar ve araçlar arasındaki mesafenin sadece yerel, bölgesel veya tarihi nedenlerle kullanılma zorunluluğu veya araçların AB dışı ülkelerden gelip gitmesi.)

özel gereklilikler

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi

Kaynak: EN 9100:2018

Yerine getirilmemeleri riski yüksek olan, ve bu nedenle işletme risklerinin yönetimine dahil edilmeleri gerekli olan, müşteri tarafından tanımlanmış veya kurum tarafından belirlenmiş gereklilikler. Özel gerekliliklerin tespit edilmesinde kullanılan unsurlara ürün veya proses karmaşıklığı, geçmiş tecrübe ve ürün veya proses olgunluğu dahildir. Özel gerekliliklere örnekler arasında şunlar vardır: sanayinin yeteneklerinin sınırında olan ve müşteri tarafından zorunlu kılınan performans gereklilikleri, veya kurum tarafından, kurumun teknik veya proses yeteneklerinin sınırında olduğu tespit edilmiş gereklilikler.

Not: Özel gereklilikler ve kritik malzemeler, temel özelliklerle beraber birbirine bağlantılıdır. Özel gereklilikler, bir ürünle ilgili gereklilikler tespit edilirken ve gözden geçirilirken tanımlanır. Özel gereklilikler kritik malzemelerin tanımlanmasını gerekli kılabilir. Tasarım çıktıları, yeterince şekilde yönetildiklerini garanti etmek için özel eylemler gerekli kılan kritik malzemelerin tanımlanmasını ihtiva edebilir. Bazı kritik malzemeler, değişimlerinin kontrol edilmesi gerektiği için, ayrıca temel karakteristik olarak tanımlanır.

specific case

Field of use: Transport; Railways and railway systems

Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any part of the rail system which needs special provisions in the TSIs, either temporary or permanent, because of geographical, topographical or urban environment constraints or those affecting compatibility with the existing system, in particular railway lines and networks isolated from the rest of the Union, the loading gauge, the track gauge or space between the tracks and vehicles strictly intended for local, regional or historical use, as well as vehicles originating from or destined for third countries.

special requirements

Field of use: Havacılık, uzay teknolojisi, savunma

Source: EN 9100:2018

Those requirements identified by the customer, or determined by the organization, which have high risks of not being met, thus requiring their inclusion in the operational risk management process. Factors used in the determination of special requirements include product or process complexity, past experience and product or process maturity. Examples of special requirements include performance requirements imposed by the customer that are at the limit of the industry's capability, or requirements determined by the organization to be at the limit of its technical or process capabilities.

Note: Special requirements and critical items, along with key characteristics are interrelated. Special requirements are identified when determining and reviewing requirements related to the product. Special requirements can require the identification of critical items. Design output can include identification of critical items that require specific actions to ensure they are adequately managed. Some critical items will be further classified as key characteristics because their variation needs to be controlled.

özel izin

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirli gerekliliklere uymayan ürün veya hizmetin serbest bırakılması veya kullanımı için verilen izin.

Not: Genellikle özel izin, belirli sınırlar içerisinde uygun olmayan karakteristiklere sahip olan ürün ve hizmetlerin teslimatı ile sınırlıdır. Özel izin genellikle sınırlı miktarda ürün ve hizmetler veya belirli bir süre ve belirli bir kullanım için verilir.

özel kategori

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Uygulama yönetmeliği (EU) 2019/947 Madde 5'te tanımlanan UAS işletmesi kategorileri.

özel teknik belge

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Uyumlaştırılmış standartlarda belirtilen test metodları dışındaki diğer metodlarla elde edilen sonuçların, ilgili uyumlaştırılmış standardın test metodları ile elde edilen sonuçlara eş olması kaydı ile performansın değişmezliğini değerlendiren ve doğrulayan sistemler içerisindeki metodların başka metodlar ile ikame edildiğini gösteren belge.

P

paketleyen taşıeron firma

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Nihai ürünü tüketici için paketleyen bir şirket.

concession

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Permission to use or release a product or service that does not conform to specified requirements.

Note: A concession is generally limited to the delivery of products and services that have nonconforming characteristics within specified limits and is generally given for a limited quantity of products and services or period of time, and for a specific use.

specific category

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A category of UAS operations that is defined in Article 5 of Implementing Regulation (EU) 2019/947.

specific technical documentation

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

Documentation demonstrating that methods within the applicable system for assessment and verification of constancy of performance have been replaced by other methods, provided that the results obtained by those other methods are equivalent to the results obtained by the test methods of the corresponding harmonised standard.

contract packer

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A company that packages the final product into consumer packaging.

parti

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Esas olarak aynı koşullarda üretilmiş ve/veya işlenmiş ve/veya paketlenmiş olan ve önceden belirlenmiş miktar.

Not 1: Parti, organizasyon tarafından önceden belirlenmiş parametrelerle tanımlanır ve başka sözcükler kullanılarak ifade edilebilir, örneğin, grup/küme.

Not 2: Parti tek bir ürüne indirgenebilir.

partikül

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Nanomateriyal tanımının amaçları doğrultusunda, tanımlanmış fiziksel sınırları olan çok küçük bir madde parçasıdır.

patlayıcı ortam

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Yanıcı maddelerin gaz, buhar, sis ve tozlarının atmosferik şartlar altında hava ile oluşturduğu ve herhangi bir tutuşturucu kaynakla temasında tümüyle yanabilen karışım.

patlayıcılar

Kullanım alanı: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler
Kaynak: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2014/28/AB)

Tehlikeli malların taşınması ile ilgili Birleşmiş Milletler tavsiyelerinde patlayıcı olarak düşünülen ve bu tavsiyelerin Sınıf 1 kapsamına giren malzeme ve maddeler.

lot

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Defined quantity of a product produced and/or processed and/or packaged essentially under the same conditions.

Note 1: The lot is determined by parameters established beforehand by the organization and may be described by other terms, e.g. batch.
Note 2: The lot may be reduced to a single unit of product.

particle

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

For the purposes of the definition of nanomaterial, particle means a minute piece of matter with defined physical boundaries.

explosive atmosphere

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety
Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

A mixture with air, under atmospheric conditions, of flammable substances in the form of gases, vapours, mists or dusts in which, after ignition has occurred, combustion spreads to the entire unburned mixture.

explosives

Field of use: Explosives for civil uses
Source: Directive 2014/28/EU on explosives for civil uses

The materials and articles considered to be explosives in the United Nations recommendations on the transport of dangerous goods and falling within Class 1 of those recommendations.

perakendeci

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünleri halka perakende satan iktisadi işletme.

perakendeci markalı ürün

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Perakendecinin logosunu, telif hakkını, adresini ve perakendecinin tesislerinde üretim için kullanılan malzemeleri ihtiva eden ürün. Bu ürünler yasal bakımdan perakendecinin sorumluluğudur.

perakendeci markası

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Perakendecinin ticari markası, işareti, telif hakkı veya adresi.

performans

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ölçülebilir sonuç.

Not 1: Performans nicel veya nitel bulgular ile ilgili olabilir.

Not 2: Performans, faaliyetlerin, proseslerin, ürünlerin, hizmetlerin, sistemlerin veya kuruluşların yönetimi ile ilgili olabilir.

Not 3: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 2 tadil edilerek değiştirilmiştir.

performans çalışma planı

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir performans çalışmasının gerekçesini, amaçlarını, tasarımını, metodolojisini, izlenmesini, istatistiksel değerlendirmesini, organizasyonunu ve yürütülmesini açıklayan doküman.

retailer

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A business selling products to the public by retail.

retailer-branded products

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Products bearing a retailer's logo, copyright, address or ingredients used to manufacture within a retailer's premises. These are products that are legally regarded as the responsibility of the retailer.

retail brand

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A trademark, logo, copyright or address of a retailer.

performance

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Measurable result.

Note 1: Performance can relate either to quantitative or qualitative findings.

Note 2: Performance can relate to the management of activities, processes, products, services, systems or organizations.

Note 3: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by modifying Note 2.

performance study plan

Field of use: İn vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A document that describes the rationale, objectives, design methodology, monitoring, statistical considerations, organisation and conduct of a performance study.

performans çalışması

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın analitik ya da klinik performansını belirlemek veya teyit etmek için yürütülen çalışma.

performans çalışmasına yönelik cihaz

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

İmalatçısı tarafından, performans çalışmasında kullanılması amaçlanan cihaz (Herhangi bir tıbbî amacı olmadan, araştırma amaçlı kullanılması planlanan bir cihaz, performans çalışmasına yönelik cihaz olarak kabul edilmez.

performans değerlendirme

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bilimsel geçerliliğin, analitik performansın ve uygulanabildiği hallerde klinik performansın belirlenmesi ve doğrulanması için verilerin değerlendirilmesi ve analiz edilmesi.

performans göstergeleri

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Tayin edilmiş hedeflere (örneğin müşteri şikâyetleri, ürün olayları, laboratuvar verileri) uyumluluk derecesi hakkında bilgi veren ölçülebilir verilerin özeti.

periyodik muayene

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

ADR'de belirtilen periyodik muayene ve periyodik muayeneyi düzenleyen yöntemler.

performance study

Field of use: İn vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A study undertaken to establish or confirm the analytical or clinical performance of a device.

device for performance study

Field of use: İn vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A device intended by the manufacturer to be used in a performance study. A device intended to be used for research purposes, without any medical objective, shall not be deemed to be a device for performance study.

performance evaluation

Field of use: İn vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

An assessment and analysis of data to establish or verify the scientific validity, the analytical and, where applicable, the clinical performance of a device.

performance indicators

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Summaries of quantified data that provide information on the level of compliance against agreed targets (e.g. customer complaints, product incidents, laboratory data).

periodic inspection

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

The periodic inspection and the procedures governing the periodic inspection as set out in the Annexes to Directive 2008/68/EC.

personel

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyobanka tarafından işe alınan veya biyobanka için çalışan kişi/kişiler.

personel

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Kuruluşun müdürleri, görevliler, çalışanları, geçici çalışanları veya işçileri ile gönüllüler.

Not 1: Farklı personel tipleri farklı tipte ve derecede rüşvet riski getirir ve bunlar kuruluşun risk değerlendirmesi ve rüşvet risk yönetim prosedürleri ile farklı biçimde muamele görebilir.
Not 2: Geçici çalışanlar veya işçiler hakkında rehberlik için ISO 37001:2017, Madde A.8.5'e bakınız.

personel

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Belgelendirme kuruluşunun belgelendirme faaliyetlerini yürüten, iç veya dış kaynaklı kişiler.

Not: Bu terim komite üyelerini ve gönüllü kişileri de kapsar.

pestisit kalıntısı

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

91/414/EEC no.lu Yönetmeliğinin 2. maddesinin 1. fıkrasında tanımlandığı gibi bitki koruma ürünlerinde halihazırda veya daha önce kullanılan aktif maddeler, metabolitler ve/veya aktif maddelerin parçalanma veya reaksiyon ürünleri dahil olmak üzere, Yönetmeliğin Ek l'inde kapsanan ürünlerin içinde veya yüzeyinde bulunan, bitki koruma, veterinerlik ve biyosit olarak kullanım sonucunda ortaya çıkabilecekler de dahil olmak üzere, kalıntılar.

personnel

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Person(s) employed by or working for the bio-bank.

personnel

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Organization's directors, officers, employees, temporary staff or workers, and volunteers.

Note 1: Different types of personnel pose different types and degrees of bribery risk and can be treated differently the organization's anti-bribery risk assessment and bribery risk management procedures.
Note 2: See A.8.5 in ISO 37001:2017 for guidance on temporary staff or workers.

personnel

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Individuals, internal or external, of the certification body carrying out activities for the certification body.

pesticide residues

Field of use: Good agricultural practice; Pesticides; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

Residues, including active substances, metabolites and/or breakdown or reaction products of active substances currently or formerly used in plant protection products as defined in Article 2, point 1 of Directive 91/414/EEC, which are present in or on the products covered by Annex I to this Regulation, including in particular those which may arise as a result of use in plant protection, in veterinary medicine and as a biocide.

Pi işareti

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Taşınabilir basınçlı ekipmanın, ADR dahil Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği (99/36/AT) veya bu Yönetmelikteki tatbik edilebilir olan uygunluk değerlendirme gereklerine uygunluğunu gösteren işaret.

piroteknik madde

Kullanım alanı: Piroteknik maddeler
Kaynak: Piroteknik maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2013/29/AB)

Isı, ışık, ses, gaz veya duman veya bu tür etkilerin kombinasyonunu kendiliğinden ekzotermik kimyasal reaksiyonlar vasıtasıyla oluşturmak için tasarılan patlayıcı maddeler veya patlayıcı maddelerin karışımını içeren herhangi bir madde.

pişirme

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar
Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Isı kullanımını yoluyla veya çok çeşitli yöntemlerden yararlanarak tüketime yönelik gıda hazırlama veya ısıtma tekniği ya da uygulaması.

pişirmek

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir gıda maddesini en az 70°C sıcaklığa kadar en az 2 dakika ısıtmak için tasarlanmış ısı çevrim veya eşdeğeri. Ulusal yönergeleri karşıladığı ve bilimsel verilerle geçerli kılındığı durumlarda alternatif pişirme işlemleri kabul edilebilir veya istenir.

pişirmeye hazır gıda

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Endişe verici mikroorganizmaları etkin bir şekilde bertaraf veya kabul edilir bir seviyeye indirmek için pişirme veya başka türlü işleme gerektirecek şekilde tasarılan gıda.

Pi marking

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

A marking which indicates that the transportable pressure equipment is in conformity with the applicable conformity assessment requirements set out in the Annexes to Directive 2008/68/EC and in this Directive.

pyrotechnic article

Field of use: Pyrotechnic articles
Source: Directive 2013/29/EU on pyrotechnic articles

Any article containing explosive substances or an explosive mixture of substances designed to produce heat, light, sound, gas or smoke or a combination of such effects through self-sustained exothermic chemical reactions.

cooking

Field of use: Appliances burning gaseous fuels
Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

The art or practice of preparing or warming food for consumption with the use of heat and employing a wide range of methods.

cook

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A thermal process designed to heat a food item to a minimum of 70°C for 2 minutes or equivalent. Alternative cooking processes may be accepted or required where these meet recognised national guidelines and are validated by scientific data.

ready-to-cook food

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Food designed by the manufacturer to require cooking or other processing to effectively eliminate, or reduce to an acceptable level, micro-organisms of concern.

piyasa arzı sonrası gözetim

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

İmalatçıların; gerekli düzeltici veya önleyici faaliyetleri ivedilikle uygulamaya ilişkin her türlü gereksinimi tanımlamak amacıyla; piyasaya arz ettikleri, piyasada buldukları veya hizmete sundukları cihazlardan kazanılan deneyimleri proaktif olarak toplamak ve gözden geçirmek üzere sistematik bir prosedür kurmaya ve güncel tutmaya yönelik diğer iktisadi işletmecilerle iş birliği içerisinde yürüttükleri tüm faaliyetler.

piyasa gözetimi ve denetimi

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklerle uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirler.

piyasada bulundurma

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Araştırma amaçlı cihazlar hariç olmak üzere bir cihazın, ticari faaliyet kapsamında bedelli veya bedelsiz olarak, Birlik piyasasında dağıtım, tüketimi ya da kullanımı için temin edilmesi.

piyasada bulundurma

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Performans çalışmasına yönelik cihazlar hariç olmak üzere bir cihazın, ticari bir faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak, dağıtım, tüketim ya da kullanım için Türkiye pazarına sağlanması.

post-market surveillance

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746
on *in vitro* diagnostic medical devices

All activities carried out by manufacturers in cooperation with other economic operators to institute and keep up to date a systematic procedure to proactively collect and review experience gained from devices they place on the market, make available on the market or put into service for the purpose of identifying any need to immediately apply any necessary corrective or preventive actions.

market surveillance

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020
on market surveillance and compliance of products

The activities carried out and measures taken by market surveillance authorities to ensure that products comply with the requirements set out in the applicable Union harmonisation legislation and to ensure protection of the public interest covered by that legislation.

making available on the market

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745
on medical devices

Any supply of a device, other than an investigational device, for distribution, consumption or use on the Union market in the course of a commercial activity, whether in return for payment or free of charge.

making available on the market

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746
on *in vitro* diagnostic medical devices

Any supply of a device, other than a device for performance study, for distribution, consumption or use on the Union market in the course of a commercial activity, whether in return for payment or free of charge.

piyasada bulundurmak

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanması.

piyasadan çekme

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbir.

Not: "Withdrawal" terimi, AB uyumlaştırılmış mevzuatının Türkiye yasaları kapsamında uygulanması sırasında bazen "geri çekme" olarak da çevrilmiştir. AB uyumlaştırılmış mevzuatı kapsamında "geri çekme(k)" ve "piyasadan çekme(k)" aynı anlamdadır.

piyasaya arz

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Araştırma amaçlı cihazlar hariç olmak üzere; bir cihazın, Birlik pazarında ilk kez bulundurulması.

piyasaya arz

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Performans çalışmasına yönelik cihazlar hariç olmak üzere bir cihazın Türkiye pazarında ilk kez bulundurulması.

making available on the market

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020
on market surveillance and compliance of products

Any supply of a product for distribution, consumption or use on the Union market in the course of a commercial activity, whether in return for payment or free of charge.

withdrawal

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020
on market surveillance and compliance of products

Any measure aimed at preventing a product in the supply chain from being made available on the market.

placing on the market

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745
on medical devices

The first making available of a device, other than an investigational device, on the Union market.

placing on the market

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746
on *in vitro* diagnostic medical devices

The first making available of a device, other than a device for performance study, on the Union market.

piyasaya arz

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünün piyasada ilk kez bulundurulması.

Not 1: "Piyasaya arz" yerine "piyasaya sürmek" de kullanılmaktadır.

Not 2: Ürün kapsamına alt sistemler, emniyet aksamaları ve kısmen tamamlanmış makineler dahildir.

piyasaya arz sonrası gözetim

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

İmalatçıların, gerekli düzeltici veya önleyici faaliyetleri ivedilikle uygulamaya ilişkin her türlü gereksinimi tanımlamak amacıyla, piyasaya arz ettikleri, piyasada buldukları veya hizmete sundukları cihazlardan kazanılan deneyimleri proaktif (ön hazırlıklı) olarak toplamak ve gözden geçirmek için sistematik bir prosedür kurmaya ve güncel tutmaya yönelik diğer iktisadi işletmelerle işbirliği içerisinde yürüttükleri tüm faaliyetler.

piyasaya sürmek

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Tasarlanan işletim durumunu temin eden bir karşılıklı işletilebilirlik bileşeni, alt sistemi veya aracı piyasanın kullanımına ilk defa sunmak.

piyasaya yeni katılan işletici

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

SHT-CORSIA Talimatının yürürlüğe girmesiyle birlikte, bu Talimat kapsamına giren bir havacılık faaliyetine başlayan ve faaliyeti, tamamen veya kısmen, başka bir uçak işleticisi tarafından önceden ifa edilen bir havacılık faaliyetinin devamı niteliğinde olmayan herhangi bir uçak işleticisi.

placing on the market

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

The first making available of a product on the Union market.

post-market surveillance

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

All activities carried out by manufacturers in cooperation with other economic operators to institute and keep up to date a systematic procedure to proactively collect and review experience gained from devices they place on the market, make available on the market or put into service for the purpose of identifying any need to immediately apply any necessary corrective or preventive actions.

placing on the market

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The first making available on the Union's market of an interoperability constituent, subsystem or vehicle ready to function in its design operating state.

new entrant

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

Any aeroplane operator that commences an aviation activity falling within the scope of this Volume on or after its entry into force and whose activity is not in whole or in part a continuation of an aviation activity previously performed by another aeroplane operator.

politika

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun üst yönetim tarafından formel olarak beyan edilen amaçları ve yönü.

Not: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

problem

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir veya birden fazla gerçek veya olası olayların nedeni.

program

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Faaliyetler ve/veya zamanlama hakkında detaylı bilgi veren tablo şeklinde bir beyan.

program sahibi

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi programını, doğrulama programını veya geçerli kılma programını oluşturmak ve yürütmek ile sorumlu kişi veya organizasyon.

Not 1: Program sahibi kuruluşun kendisi, resmi bir makam, ticari birlik, doğrulama/geçerli kılma kuruluşlarından oluşan bir grup, harici bir program sahibi veya başkaları olabilir.

Not 2: Program sahibi şema sahibi de olabilir.

policy

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Intentions and direction of an organization as formally expressed by its top management.

Note: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1.

problem

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Cause of one or more actual or potential incidents.

schedule

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A tabulated statement giving details of actions and/or timings.

programme owner

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Person or organization responsible for developing and maintaining an environmental information programme, a validation programme or a verification programme.

Note 1: The programme owner can be the body itself, a governmental authority, a trade association, a group of validation/verification bodies, an external programme owner or others.

Note 2: The programme owner can be the scheme owner.

program sahibi

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Bir belgelendirme programını (Madde 3.2) oluşturma ve sürdürmeden sorumlu kuruluş.

Not: Bu kuruluş; belgelendirme kuruluşunun kendisi, bir resmi kurum veya diğer bir kuruluş olabilir.

program sahibi

Kullanım alanı: Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO/IEC 17029:2019

Özel bir doğrulama veya geçerli kılma programını oluşturmakla ve sürdürmekle sorumlu kişi veya kuruluş.

Not 1: Program sahibi doğrulama/geçerli kılma kuruluşunun kendi, resmi bir makam, ticari bir birlik, doğrulama/geçerli kılma kuruluşlarının oluşturduğu bir grup, harici bir program sahibi veya diğerleri olabilir.

program sorumlusu/sahibi

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Belirli bir belgelendirme programının oluşturulmasından ve sürdürülmesinden sorumlu kişi veya kuruluş.

Not: Program sahibi; belgelendirme kuruluşunun kendisi, resmi bir makam, ticari bir birlik, belgelendirme kuruluşlarının oluşturduğu bir grup veya diğerleri olabilir.

program sorumlusu/sahibi

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17067:2013

Belirli bir belgelendirme programının oluşturulmasından ve sürdürülmesinden sorumlu kişi veya kuruluş.

Not: Program sahibi; belgelendirme kuruluşunun kendisi, kamu otoritesi, ticari bir birlik, belgelendirme kuruluşlarının oluşturduğu bir grup veya diğerleri olabilir.

scheme owner

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Organization responsible for developing and maintaining a certification scheme.

programme owner

Field of use: Validation; Verification
Source: ISO/IEC 17029:2019

Person or organization responsible for developing and maintaining a specific validation programme or verification programme.

Note 1: The programme owner can be the validation body/verification body itself, a governmental authority, a trade association, a group of validation bodies/verification bodies, an external programme owner or others.

scheme owner

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Person or organization responsible for developing and maintaining a specific certification scheme.

Note: the scheme owner can be the certification body itself, a governmental authority, a trade association, a group of certification bodies or others.

scheme owner

Field of use: Product certification
Source: ISO/IEC 17067:2013

Person or organization responsible for developing and maintaining a specific certification scheme.

Note 1: The scheme owner can be the certification body itself, a governmental authority, a trade association, a group of certification bodies or others.

proje

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir hedefe ulaşmak için üstlenilen, zaman, maliyet ve kaynak kısıtları da dâhil olmak üzere belirli gereklilikleri sağlayan; koordine ve kontrol edilen, başlangıç ve bitiş tarihi belli bir dizi faaliyetten oluşan özgün proses.

Not 1: Münferit bir proje, daha büyük bir projenin parçasını oluşturabilir ve genellikle belirli bir başlama ve bitiş tarihi mevcuttur.

Not 2: Bazı projelerde, proje ilerledikçe hedefler ve kapsam güncellenir ve ürün veya hizmetin karakteristikleri aşamalı olarak tanımlanır.

Not 3: Bir projenin çıktısı, ürün veya hizmetin bir veya birden fazla ünitesi olabilir.

Not 4: Proje kuruluşu genellikle geçici olup projenin ömrüyle sınırlı olarak kurulur.

Not 5: Proje faaliyetleri arasındaki etkileşimlerin karmaşıklığının, projenin büyüklüğüyle ilgili olması gerekmez.

proje yönetim planı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Projenin hedef/hedeflerine ulaşmak için neyin gerekli olduğunu belirleyen doküman.

Not 1: Bir proje yönetim planının, projenin kalite planını içermesi veya bu plana atıfta bulunması tavsiye edilir.

Not 2: Proje yönetim planı; kurumsal yapılar, kaynaklar, belirlenen takvim, bütçe, risk yönetimi, çevre yönetimi, iş sağlığı ve güvenliği yönetimi ile güvenlik yönetimi gibi uygun olan konularla ilgili bazı diğer planları da içerebilir veya bunlara atıfta bulunabilir.

proje yönetimi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Proje hedeflerine ulaşmak için bir projenin tüm yönlerinin planlanması, organize edilmesi, izlenmesi, kontrol edilmesi ve raporlanması ile projeye dâhil olanların motive edilmesi.

project

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Unique process, consisting of a set of coordinated and controlled activities with start and finish dates, undertaken to achieve an objective conforming to specific requirements, including the constraints of time, cost and resources.

Note 1: An individual project can form part of a larger project structure and generally has a defined start and finish date.

Note 2: In some projects the objectives and scope are updated and the product or service characteristics defined progressively as the project proceeds.

Note 3: The output of a project can be one or several units of product or service.

Note 4: The project's organization is normally temporary and established for the lifetime of the project.

Note 5: The complexity of the interactions among project activities is not necessarily related to the project size.

project management plan

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Document specifying what is necessary to meet the objective(s) of the project.

Note 1: A project management plan should include or refer to the project's quality plan.

Note 2: The project management plan also includes or references such other plans as those relating to organizational structures, resources, schedule, budget, risk management, environmental management, health and safety management, and security management, as appropriate.

project management

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Planning, organizing, monitoring, controlling and reporting of all aspects of a project and the motivation of all those involved in it to achieve the project objectives.

prosedür

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir prosenin veya faaliyetin yürütülmesi için belirlenmiş yol.

Not: Prosedürler, dokümanite edilmiş olabilir veya olmayabilir.

prosedür; yöntem

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir faaliyetin veya sürecin yerine getirilmesi için belirlenmiş yol.

Not 1: Bu kapsamda süreç, hedeflenen sonuca varmak için kullanılan, birbiriyle ilgili ve birbirini etkileyen faaliyetler grubu olarak tanımlanır.

proses

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

İstenen bir sonuca ulaşmak için girdileri kullanan ve birbirleri ile ilgili olan veya etkileşimde bulunan faaliyet dizisi.

Not 1: Bir prosenin "istenen sonucunun"; çıktı, ürün veya hizmet olarak adlandırılıp adlandırılmayacağı, ilgili referansın bağlamına bağlıdır.

Not 2: Bir prosenin girdileri, genellikle diğer proseslerin çıktıları ve bir prosenin çıktıları genellikle diğer proseslerin girdileridir.

Not 3: İki veya daha fazla sayıda birbirleriyle ilgili olan veya etkileşimde bulunan sıralı prosesler de bir proses olarak adlandırılabilir.

Not 4: Bir kuruluştaki prosesler, genellikle katma değer yaratması için planlanır ve kontrollü şartlar altında gerçekleştirilir.

Not 5: Elde edilen çıktının uygunluğu kolaylıkla veya ekonomik açıdan doğrulanamadığı durumlarda proses çoğunlukla "özel proses" olarak adlandırılır.

Not 6: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistemi standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, proses ve çıktı arasındaki döngüsellik önlemek için değiştirilmiş ve Not 1 ila Not 5 eklenmiştir.

procedure

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Specified way to carry out an activity or a process.

procedure

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Specified way to carry out an activity or a process.

Note 1: In this context, a process is defined as a set of interrelated or interacting activities that use inputs to deliver an intended result.

process

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of interrelated or interacting activities that use inputs to deliver an intended result.

Note 1: Whether the "intended result" of a process is called output, product or service depends on the context of the reference.

Note 2: Inputs to a process are generally the outputs of other processes and outputs of a process are generally the inputs to other processes.

Note 3: Two or more interrelated and interacting processes in series can also be referred to as a process.

Note 4: Processes in an organization are generally planned and carried out under controlled conditions to add value.

Note 5: A process where the conformity of the resulting output cannot be readily or economically validated is frequently referred to as a "special process".

Note 6: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified to prevent circularity between process and output, and Notes 1 to 5 have been added.

psödonimizasyon

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Münferit verilerin ilave bilgi kullanmaksızın belirli bir veri sahibine atfedilemeyecek şekilde işleme tabi tutulması.

Not 1: Münferit verilerin tanımlanmış veya tanımlanabilir kişiye atfedilmediğinden emin olmak için ilave bilgi ayrı olarak tutulur, ayrıca teknik ve organizasyona ait önlemlere tabi tutulur.

pseudonymization

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Processing of individual data in such a manner that these data can no longer be attributed to specific data subject without the use of additional information.

Note: Additional information is kept separately and is subject to technical and organizational measures to ensure that the individual data are not attributed to an identified or identifiable subject.

radio dalgaları

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Yapay bir kılavuz olmaksızın uzayda yayılan 3000 GHz altında frekanslara sahip elektromanyetik dalgalar.

raporlama dönemi

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Belirli bir yıl içerisinde 1 Ocak tarihinde başlayarak 31 Aralık tarihinde sona eren ve bir uçak işleticisinin veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün gerekli bilgileri uçuş kalkış saatine (UTC) göre raporladığı dönem.

radio waves

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

Electromagnetic waves of frequencies lower than 3 000 GHz, propagated in space without artificial guide.

reporting period

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A period which commences on 1 January and finishes on 31 December in a given year for which an aeroplane operator or State reports required information. The flight departure time (UTC) determines which reporting period a flight belongs to.

R

raporun doğrulanması (ISO/IEC 17029 gereğince geçerli kılma raporu)

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Emisyon raporlarının bağımsız ve sistematik değerlendirme süreci.

rastgele ölçüm hatası

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Ölçümün rastgele hatası, rastgele hata. Tekrarlanan ölçümlerde tahmin edilemez bir şekilde değişen ölçüm hatası bileşeni.

referans malzeme

Kullanım alanı: Referans malzeme; Kimyasal tahliller; Tıbbi tahliller; Metroloji; Malzeme testleri
Kaynak: TS EN ISO 17034:2016

Bir veya daha fazla özel karakteristikleri itibarıyla yeterince homojen ve istikrarlı olan ve kullanılması öngörülen ölçüm prosesi için uygunluğu tespit edilmiş malzeme.

Not 1: Referans malzeme genel bir terimdir.
Not 2: Özellikleri nicel veya nitel olabilir (örneğin içindeki maddeler veya türler bakımından).
Not 3: Kullanım sahaları, ölçüm sistemlerinin kalibrasyonunu, ölçüm prosedürünün değerlendirilmesini, diğer malzemelere değerler verilmesini ve kalite kontrolünü kapsayabilir.

referans malzeme dokümanı

Kullanım alanı: Referans malzeme; Kimyasal tahliller; Tıbbi tahliller; Metroloji; Malzeme testleri
Kaynak: TS EN ISO 17034:2016

Referans malzemeyi kullanmak için gerekli tüm bilgileri içeren doküman.

Not: Referans malzeme dokümanı hem ürün bilgilerini hem ve referans malzeme belgesini kapsar.

verification of report

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

An independent, systematic and sufficiently documented evaluation process of an emissions report and, when required, a cancellation of eligible emissions units report.

random measurement error

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Random error of measurement, random error. Component of measurement error that in replicate measurements varies in an unpredictable manner.

reference material (RM)

Field of use: Reference material; Chemical analysis; Medical analysis; Metrology; Material testing
Source: ISO 17034:2016

Material, sufficiently homogeneous and stable with respect to one or more specified properties, which has been established to be fit for its intended use in a measurement process.

Note 1: Reference material is a generic term.
Note 2: Properties can be quantitative or qualitative, e.g identity of substances or species.
Note 3: Uses may include the calibration of a measurement system, assessment of a measurement procedure, assigning values to other materials, and quality control.

reference material document (RM document)

Field of use: Reference material; Chemical analysis; Medical analysis; Metrology; Material testing
Source: ISO 17034:2016

Document containing all the information that is essential for using any reference material.

Note: The reference material document covers both the product information sheet and reference material certificate.

referans malzeme üreticisi

Kullanım alanı: Referans malzeme; Kimyasal tahliller; Tıbbi tahliller; Metroloji; Malzeme testleri
Kaynak: TS EN ISO 17034:2016

Proje planlaması ve idaresinden; karakteristik değerlerinin ve ölçüm belirsizliğinin belirlenmesinden ve karara bağlanmasından; karakteristik değerlerinin tespitini yetkilendirmekten; referans malzeme sertifikası veya ürettiği referans malzeme için diğer beyanların verilmesinden tamamen sorumlu kuruluş (organizasyon veya şirket, kamu veya özel).

referans numune

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Üretim sırasında üretici tarafından örnek olarak kullanılmak üzere mutabık kalınmış olan ürün ve bileşenler.

rehber

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik edilen kuruluş tarafından tetkik ekibine yardımcı olması için görevlendirilen kişi.

rehber

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Tetkik ekibine yardımcı olmak amacıyla müşteri tarafından görevlendirilen kişi.

reference material producer (RMP)

Field of use: Reference material; Chemical analysis; Medical analysis; Metrology; Material testing
Source: ISO 17034:2016

Body (organization or company, public or private) that is fully responsible for project planning and management; assignment of, and decision on property values and relevant uncertainties; authorization of property values; and issuance of a reference material certificate or other statements for the reference materials it produces.

reference sample

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Agreed product or components for referral by the manufacturer for production.

guide

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person appointed by the auditee to assist the audit team.

guide

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Person appointed by the client to assist the audit team.

risk

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirsizliğin etkisi.

Not 1: Etki, beklenenden pozitif veya negatif bir sapmadır.

Not 2: Belirsizlik, bir olayın sonucunun veya ihtimalinin anlaşılması veya bilinmesine ilişkin, kısmen dahi olsa, bir bilgi (Madde 3.8.2) eksikliği durumudur.

Not 3: Risk, genellikle muhtemel olaylara (ISO Guide 73: 2009 Madde 3.5.1.3'te tanımlandığı gibi) ve sonuçlarına (ISO Guide 73: 2009 Madde 3.6.1.3'te tanımlandığı gibi) veya bunların bir birleşimine göre nitelendirilir.

Not 4: Risk, genellikle bir olayın sonuçları (durumlardaki değişiklikler dâhil) ile bu olayın meydana gelme olasılığının (ISO Guide 73: 2009 Madde 3.6.1.1'de tanımlandığı gibi) birleşimi açısından ifade edilir.

Not 5: "Risk" kelimesi bazen, sadece negatif sonuç elde etme olasılığı olduğunda kullanılır.

Not 6: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 5 eklenerek değiştirilmiştir.

risk

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimi.

risk analizi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Üç bileşenden oluşan bir proses: risk değerlendirme, risk yönetimi ve risk iletişimi.

risk

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Effect of uncertainty.

Note 1: An effect is a deviation from the expected - positive or negative.

Note 2: Uncertainty is the state, even partial, of deficiency of information related to, understanding or knowledge of, an event, its consequence, or likelihood.

Note 3: Risk is often characterized by reference to potential events (as defined in ISO Guide 73:2009, 3.5.1.3) and consequences (as defined in ISO Guide 73:2009, 3.6.1.3), or a combination of these.

Note 4: Risk is often expressed in terms of a combination of the consequences of an event (including changes in circumstances) and the associated likelihood (as defined in ISO Guide 73:2009, 3.6.1.1) of occurrence.

Note 5: The word "risk" is sometimes used when there is the possibility of only negative consequences.

Note 6: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by adding Note 5.

risk

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

The combination of the probability of an occurrence of a hazard causing harm and the degree of severity of that harm.

risk analysis

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A process consisting of three components: risk assessment, risk management and risk communication.

risk değerlendirmesi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Uygun bir kontrol süreci belirlemek için bir prosesin risk seviyelerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve tahmin edilmesi.

risk taşıyan ürün

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dahil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürün.

rüşvet

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Geçerli yasalar ihlal edilerek, yer ayrımı yapmadan, bir kişinin kendi görevlerini yapmasına ilişkin olarak bu görevlerini yerine getirmesi veya yerine getirmemesi için rüşvet veya ödül olarak doğrudan veya dolaylı yoldan teklif edilen, söz verilen, fiilen verilen, kabul edilen veya istenen herhangi bir tutardaki kanunsuz fayda (maddi veya maddi olmayan).

Not: Yukarıdaki rüşvet tanımı, genel bir tanımdır. "Rüşvet" teriminin anlamı kuruluş için geçerli olan rüşvetle mücadele yasası ve kuruluşun tasarladığı rüşvetle mücadele yönetim sistemi tarafından tanımlanır.

risk assessment

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The identification, evaluation and estimation of the levels of risk involved in a process to determine an appropriate control process.

product presenting a risk

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

A product having the potential to affect adversely health and safety of persons in general, health and safety in the workplace, protection of consumers, the environment, public security and other public interests, protected by the applicable Union harmonisation legislation, to a degree which goes beyond that considered reasonable and acceptable in relation to its intended purpose or under the normal or reasonably foreseeable conditions of use of the product concerned, including the duration of use and, where applicable, its putting into service, installation and maintenance requirements.

bribery

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-fiscal), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person's duties.

Note: The above is a generic definition. The meaning of the term "bribery" is as defined by the anti-bribery law applicable to the organization and by the anti-bribery management designed by the organization.

rüşvetle mücadelede uygunluk sağlama işlevi anti-bribery compliance function

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Rüşvetle mücadele yönetim sisteminin işletilmesi için sorumluluğu ve yetkisi olan kişi/kişiler.

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Person(s) with responsibility and authority for the operation of the anti-bribery management system.

S

sabit bağlantılar permanent joints

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Tahribatlı yöntemler haricinde ayrılmayan bağlantılar.

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

Joints which cannot be disconnected except by destructive methods.

sabit tesisat fixed installation

Kullanım alanı: Elektromanyetik uyumluluk
Kaynak: Elektromanyetik uyumluluk yönetmeliği (2014/30/AB)

Önceden belirlenen bir yere monte edilen, kurulan ve sürekli olarak kullanılması amaçlanan çeşitli tipte cihazların belli bir kombinasyonunu ve uygulanabildiği durumlarda diğer cihazlar.

Field of use: Electromagnetic compatibility
Source: Directive 2014/30/EU on electromagnetic compatibility

A particular combination of several types of apparatus and, where applicable, other devices, which are assembled, installed and intended to be used permanently at a predefined location.

sağlam istatistiksel yöntem robust statistical method

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Bir esas olasılık modeli çevreleyen temel varsayımlardan küçük sapmalara karşı hassas olmayan istatistiksel yöntem.

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Statistical method insensitive to small departures from underlying assumptions surrounding an underlying probabilistic model.

sağlayıcı provider

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Depozitör; biyobankacılık için biyolojik malzemenin ve/veya ilgili verilerin alındığı veya edinilen kişi veya varlık.

Not: Yeterlilik deneyleri sağlayıcısı ve dış sağlayıcı dâhil değildir.

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Depositor; person or entity from whom/which the biological material and/or associated data is received or acquired for biobanking.

Note: Proficiency testing provider and external provider are not included.

sağlayıcı provider

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tedarikçi; ürün veya hizmeti sağlayan kuruluş.

Not 1: Sağlayıcı, kuruluşun içinden veya dışından olabilir.

Not 2: Bir sözleşme kapsamında sağlayıcı, bazen "yükleyici" olarak adlandırılır.

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Supplier; organization that provides a product or a service.

Note 1: A provider can be internal or external to the organization.

Note 2: In a contractual situation, a provider is sometimes called "contractor".

sağlık kuruluşu health institution

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Asli amacı hastaların bakımı veya tedavisi ya da kamu sağlığının iyileştirilmesi olan kuruluş.

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

An organisation the primary purpose of which is the care or treatment of patients or the promotion of public health.

sağlık kurumu health institution

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Asli amacı hastaların bakımı veya tedavisi ya da kamu sağlığının iyileştirilmesi olan kuruluş.

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

An organisation the primary purpose of which is the care or treatment of patients or the promotion of public health.

saha site

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir şirketin bünyesinde bulunan, tetkike tabi olan ve tetkik raporunun ve belgesinin konusu olan birim.

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A unit of a company; the entity which is audited and which is the subject of the audit report and certificate.

saha güvenliği bildirimi

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir saha güvenliği düzeltici faaliyetiyle ilgili olarak imalatçı tarafından kullanıcılara veya müşterilere gönderilen ileti.

saha güvenliği bildirimi

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir saha güvenliği düzeltici faaliyetiyle ilgili olarak imalatçı tarafından kullanıcılara veya müşterilere gönderilen ileti.

saha güvenliği düzeltici faaliyeti

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Piyasada bulundurulan bir cihazla ilgili ciddi olumsuz olay riskini önlemek ya da azaltmak için teknik veya tıbbi nedenlerle imalatçı tarafından yürütülen düzeltici faaliyet.

saha güvenliği düzeltici faaliyeti

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Piyasada bulundurulan bir cihazla ilgili ciddi olumsuz olay riskini önlemek ya da azaltmak amacıyla teknik veya tıbbi nedenlerle imalatçı tarafından yürütülen düzeltici faaliyet.

field safety notice

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A communication sent by a manufacturer to users or customers in relation to a field safety corrective action.

field safety notice

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

A communication sent by a manufacturer to users or customers in relation to a field safety corrective action.

field safety corrective action

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Corrective action taken by a manufacturer for technical or medical reasons to prevent or reduce the risk of a serious incident in relation to a device made available on the market.

field safety corrective action

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

Corrective action taken by a manufacturer for technical or medical reasons to prevent or reduce the risk of a serious incident in relation to a device made available on the market.

sahip

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir sistemin sahibi; bir programın sahibi; bir uygunluk değerlendirme sisteminin veya uygunluk değerlendirme programının geliştirilmesinden ve sürdürülmesinden sorumlu kişi veya kuruluş.

Not 1: Program sahibinin programı işletmesi gerekmez.

Not 2: Bir sistem veya program sahibi bir uygunluk değerlendirme kuruluşu, bir devlet kuruluşu, bir ticaret birliği, bir grup uygunluk değerlendirme kuruluşları veya başka tür bir kuruluş olabilir.

sahne ve tiyatro için piroteknik maddeler

Kullanım alanı: Piroteknik maddeler
Kaynak: Piroteknik maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2013/29/AB)

Film ve televizyon prodüksiyonları ve benzer kullanımlar da dâhil olmak üzere kapalı ve açık hava sahne kullanımları için hazırlanan piroteknik maddeler.

şahsa özel imal edilmiş UAS

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Bir imalatçı tarafından montaja hazır tek bir kit olarak piyasaya sunulmuş parçaları monte ederek yapılan UAS hariç, imal eden tarafından kullanılmak üzere yapılmış veya monte edilmiş UAS.

sahte cihaz

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Kimliğinin ve/veya kaynağının ve/veya CE işareti sertifikalarının veya CE işaretleme prosedürleriyle ilgili dokümanların sahte olarak sunulduğu cihazdır. Bu tanım, kasıtlı olmayan uygunsuzlukları içermez ve fikri mülkiyet haklarının ihlalleri konusunda peşin hüküm içermez.

owner

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Owner of a system; owner of a scheme; person or organisation responsible for the development and maintenance of a conformity assessment system or conformity assessment scheme.

Note 1: A scheme owner does not necessarily operate the scheme.

Note 2: A system owner or a scheme owner can be a conformity assessment body itself, a governmental authority, a trade association, a group of conformity assessment bodies or others.

theatrical pyrotechnic articles

Field of use: Pyrotechnic articles
Source: Directive 2013/29/EU on pyrotechnic articles

Pyrotechnic articles designed for indoor or outdoor stage use, including film and television productions or similar use.

privately built UAS

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A UAS assembled or manufactured for the builder's own use, not including UAS assembled from a set of parts placed on the market by the manufacturer as a single ready-to-assemble kit.

falsified device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any device with a false presentation of its identity and/or of its source and/or its CE marking certificates or documents relating to CE marking procedures. This definition does not include unintentional non-compliance and is without prejudice to infringements of intellectual property rights.

sahte parça

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi
Kaynak: EN 9100:2018

Bilerek, orijinalin belirlenmiş bir parçası veya ruhsatlı imalatçının parçası olarak gösterilen ruhsatsız bir kopya, taklit, yedek, veya tadil edilmiş parça (örneğin malzeme, parça veya bileşen).

Not 1: Sahte parça örneklerine, aşağıdakilerle sınırlı olmaksızın; işaretin veya etiketin, derecelendirmenin, seri numaranın, tarih kodunun, dokümantasyonun veya performans karakteristiklerinin sahte olarak tanımlanması dahil olabilir.

sahtecilik yapılmış cihaz

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Fikri mülkiyet hakkı ihlalleri ve kasıtlı olmayan uygunsuzluklar hariç olmak üzere, kimliği ve/veya menşei ve/veya CE işareti sertifikaları veya CE işaretleme prosedürleriyle ilgili dokümanlarında sahtecilik yapılmış cihaz.

sapma izni

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ürün veya hizmetin gerçekleştirilmesinden önce, başlangıçta belirlenen gerekliliklerinden sapması için verilen izin.

Not: Genellikle bir sapma izni, sınırlı miktarda ürün ve hizmet veya belirli bir süre ve belirli bir kullanım için verilir.

satın alınmış mallar/ürünler

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

İlgili sahada imal edilmeyen veya işlenmesine devam edilmeyen, dış tedarikçiden alınan ve ilgili sahada depolanıp satılan mallar.

counterfeit part

Field of use: Aviation; Space technology; Defence
Source: EN 9100:2018

An unauthorized copy, imitation, substitute, or modified part (e.g. material, part, component), which is knowingly misrepresented as a specified genuine part of an original or authorized manufacturer.

Note 1: Examples of counterfeit part can include, but are not limited to, the false identification of marking or labelling, grade, serial number, date code, documentation, or performance characteristics.

falsified device

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

Any device with a false presentation of its identity and/or of its source and/or its CE marking certificates or documents relating to CE marking procedures. This definition does not include unintentional non-compliance and is without prejudice to infringements of intellectual property rights.

deviation permit

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Permission to depart from the originally specified requirements of a product or service prior to its realization.

Note: A deviation permit is generally given for a limited quantity of products and services or period of time, and for a specific use.

traded goods/products

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Goods that are not manufactured or further processed on site but bought from an outside supplier, stored at the site and sold on.

şebeke

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Demiryolu sisteminin emniyetli ve kesintisiz çalışmasını sağlamak üzere gerekli olan hatlar, istasyonlar, terminaller ve her türlü sabit donanımı ihtiva eden ulaşım ağı.

serbest dolaşım için piyasaya arz etmek

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

952/2013 sayılı Yönetmelik, Madde 201 uyarınca tanımlanan süreç.

serbest bırakma

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir prosesin sonraki aşamasına veya bir sonraki prosese geçme izni.

Not: İngilizcede yazılım ve dokümanlar bağlamında "release" (serbest bırakma) terimi, sıklıkla o yazılım veya dokümanın bir sürümünü ifade etmek için kullanılır.

seri

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Belli bir tasarım tipine ait benzer araçlar.

seri

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Belirli üretim aşamasında üretilen test maddesi veya referans maddesinden alınan ve bütünü temsil eden belirli miktar veya lot.

network

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The lines, stations, terminals, and all kinds of fixed equipment needed to ensure safe and continuous operation of the Union rail system.

release for free circulation

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

The procedure laid down in Article 201 of Regulation (EU) No 952/2013.

release

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Permission to proceed to the next stage of a process or the next process.
Note 1: In English, in the context of software and documents, the word "release" is frequently used to refer to a version of the software or the document itself.

series

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A number of identical vehicles of a design type.

batch

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

A specific quantity or lot of a test item or reference item produced during a defined cycle of manufacture in such a way that it could be expected to be of a uniform character and should be designated as such.

sertifikalı referans malzeme

Kullanım alanı: Referans malzeme; Kimyasal tahliller; Tıbbi tahliller; Metroloji; Malzeme testleri
Kaynak: TS EN ISO 17034:2016

Geçerli bir metrolojik prosedür vasıtasıyla bir veya daha fazla özellikleri belirlenerek tanımlanan; belirlenmiş özelliklerinin değerlerini, ilgili ölçüm belirsizliğini ve metrolojik izlenebilirliğini ifade eden sertifika ile sunulan bir referans malzeme.

Not 1: Değer kavramı nominal özellikleri veya kimlik veya ardışıklık gibi bir nitel özelliği ihtiva eder. Bu tür özelliklerin belirsizlikleri olasılıklar veya güven seviyesi olarak verilir.

Not 2: Referans malzemenin üretimi ve belgelendirilmesi için tutarlı metrolojik prosedürler, örneğin ISO Guide 35 ve diğer dokümanlarda tanımlanır.

Not 3: ISO Guide 31 referans malzeme belgelerinin içeriği hakkında rehberlik yapar.

ses güç seviyesi Lwa

Kullanım alanı: Açık havada kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan gürültü
Kaynak: Açık alanda kullanılan teçhizat tarafından oluşturulan çevredeki gürültü emisyonu ile ilgili yönetmelik (2000/14/AT)

ISO 3744:1995 ve EN ISO 3746:1995'de tarif edilen 1 pW olarak dB cinsinden A - ağırlıklı güç seviyesi.

ses gücü seviyesi

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

EN ISO 3744:2010'da tanımlandığı üzere 1pW'ye oranla dB olarak verilen A-ağırlıklı ses gücü.

seviye

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Bir yapı malzemesinin temel karakteristikleri ile ilgili performans değerlendirme sonucunun sayısal olarak ifade edilmesi.

certified reference material (CRM)

Field of use: Reference material; Chemical analysis; Medical analysis; Metrology; Material testing
Source: ISO 17034:2016

Reference material characterized by a metrologically valid procedure for one or more specified properties, accompanied by a reference material certificate that provides the value of the specified property, its associated uncertainty, and a statement of metrological traceability.

Note 1: The concept of value includes a nominal property or a qualitative attribute such as identity or sequence. Uncertainties for such attributes may be expressed as probabilities or levels of confidence.

Note 2: Metrologically valid procedures for the production and certification of reference materials are given in, among others, ISO Guide 35.

Note 3: ISO Guide 31 gives guidance on the contents of reference material certificates.

sound power level Lwa

Field of use: Noise emission by equipment for use outdoors
Source: DIRECTIVE 2000/14/EC on noise emission in the environment by equipment for use outdoors

The A-weighted sound power in dB in relation to 1 pW as defined in EN ISO 3744:1995 and EN ISO 3746:1995.

sound power level Lwa

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

The A-weighted sound power in dB in relation to 1 pW as defined in EN ISO 3744:2010.

level

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

The result of the assessment of the performance of a construction product in relation to its essential characteristics, expressed as a numerical value.

sevk motoru

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Doğrudan veya dolaylı olarak sevk maksadıyla kullanılan, buji veya sıkıştırma ile ateşlenen içten yanmalı herhangi bir motor.

sevk sistemi

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Deniz taşıtının sevk edilme metodu.

sınav

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Değerlendirmenin bir parçasını oluşturan ve belgelendirme programında tanımlandığı şekilde yazılı, sözlü, uygulamalı ve gözleme dayalı metotlardan bir veya birkaçıyla bir adayın yeterliliğini ölçen mekanizma.

sınav gözetmeni

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Belgelendirme kuruluşu tarafından yetkilendirilen ve sınavı (Madde 3.9) yöneten veya gözetmen ancak adayın (Madde 3.14) yeterliliğini (Madde 3.6) değerlendirmeyen kişi.

Not: Sınav gözetmenine karşılık gelen diğer terimler; sınav disiplin görevlisi, sınav yöneticisi ve nezaretçidir.

sınav yapan

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

Mesleki hüküm gerektiren bir sınavı (Madde 3.9), yapacak ve notunu belirleyecek yeterliliğe sahip kişi.

propulsion engine

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

Any spark or compression ignition, internal combustion engine used directly or indirectly for propulsion purposes.

means of propulsion

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

The method by which the watercraft is propelled.

examination

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Mechanism that is part of the assessment which measures a candidate's competence by one or more means, such as written, oral, practical and observational, as defined in the certification scheme.

invigilator

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Person authorized by the certification body who administers or supervises an examination, but does not evaluate the **competence** of the candidate.

examiner

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Person competent to conduct and score an examination, where the examination requires professional judgement.

sınıf

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri

Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Bir yapı malzemesine ilişkin performansın azami ve asgari değerleri ile sınırlandırılmış seviyeler aralığı.

sıvı hal

Kullanım alanı: Tarım ve ormancılık

Kaynak: Gübre ürünleri hakkında (AB) 2019/1009 yönetmeliği

Sıvı hal, süspansiyon veya çözelti şeklindedir. Süspansiyon: katı partiküllerin sıvı faz içinde asılı halde bulunduğu iki fazlı bir dağılım (dispersiyon). Çözelti: katı partiküllerin bulunmadığı bir sıvı, macun ve jel.

sistem

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp

Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Birlikte paketlenmiş olsun veya olmasın, spesifik bir tıbbi amacı gerçekleştirmek için, birbirine bağlanması veya birleştirilmesi amaçlanan, ürünlerin kombinasyonudur.

sistem

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Birbiri ile ilgili olan veya birbiri ile etkileşimde bulunan unsurlar dizisi.

sistemik ölçüm hatası

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon

Kaynak: VIM

Ölçüm hatasının tekrarlanan ölçümlerde sabit kalan veya tahmin edilebilir şekilde değişen bileşeni.

son bulma

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme

Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk beyanının geçerlilik süresinin sona ermesi.

class

Field of use: Construction products

Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

A range of levels, delimited by a minimum and a maximum value, of performance of a construction product.

liquid form

Field of use: Agriculture and forestry

Source: Regulation (EU) 2019/1009 on fertilising products

A suspension or a solution, where a suspension is a two-phase dispersion in which solid particles are maintained in suspension in the liquid phase, and a solution is a liquid that is free of solid particles, or a gel and includes pastes.

system

Field of use: Medicine; Medical devices

Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A combination of products, either packaged together or not, which are intended to be interconnected or combined to achieve a specific medical purpose.

system

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Set of interrelated or interacting elements.

systematic measurement error

Field of use: Metrology; Calibration

Source: VIM

Component of measurement error that in replicate measurements remains constant or varies in a predictable manner.

expiry

Field of use: Accreditation; Conformity assessment

Source: ISO/IEC 17000:2020

Ending of the validity of the statement of conformity after a specified period.

sonuçların otomatik seçimi ve rapor haline getirilmesi

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller

Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Hasta analiz sonuçlarının laboratuvar bilgi sistemine gönderilmesi, laboratuvarca tanımlanmış kabul edilebilir kriterler ile kıyaslanması ve tanımlanmış kriterler içerisinde yer alan sonuçların herhangi bir ek müdahale olmaksızın hasta raporu biçiminde otomatik olarak yer verilmesi işlemleri.

sorumlu taraf

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma

Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanının ve destekleyici bilgilerin tedarikinden sorumlu kişi veya kişiler.

Not 1: Sorumlu taraf bireyler veya bir organizasyonun veya projenin yetkili temsilcileri olabilir ve doğrulayıcıyı veya geçerli kılıcıyı görevlendiren taraf olabilir.

Not 2: Sorumlu taraf müşteri olabilir.

sponsor

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları

Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Klinik dışı sağlık ve çevre güvenliği çalışmalarını başlatan, destekleyen veya sunan kurum veya kuruluş.

standart kazan

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları

Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Tasarımla ortalama su sıcaklığı sınırlandırılabilen bir kazan.

automated selection and reporting of results

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis

Source: ISO 15189:2012

Process by which patient examination results are sent to the laboratory information system and compared with laboratory-defined acceptance criteria, and in which results that fall within the defined criteria are automatically included in patient report formats without any additional intervention.

responsible party

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification

Source: ISO 14065:2021

Person or persons responsible for the provision of the environmental information statement and the supporting information.

Note 1: The responsible party can be either individuals or authorized representatives of an organization or project and can be the party who engages the verifier or validator.

Note 2: The responsible party may be the client.

sponsor

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design

Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

An entity which commissions, supports and/or submits a non-clinical health and environmental safety study.

standard boiler

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

A boiler for which the average water temperature can be restricted by design.

standart

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıda güvenliği küresel standardı, son nüshası.

standart çalışma prosedürleri (SÇP)

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışma planı veya test rehberlerinde detaylı olarak açıklanmayan faaliyetlerin veya testlerin nasıl yapılacağını açıklayan yazılı dokümanlar.

standart çap (DN)

Kullanım alanı: Basınçlı ekipmanlar
Kaynak: Basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2014/68/AB)

Bir sayıyı takip eden DN ile gösterilen, referans amaçlar doğrultusunda yuvarlatılmış uygun bir değer olan ve üretim boyutları ile olan ilişkisi gevşek olan değeri ve dış büyüklüğü veya dış çaplar aracılığıyla gösterilen parçalar dışındaki bir boru sisteminde bulunan tüm parçalarda ortak olan büyüklüğün sayısal kısa gösterilişi.

strateji

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Uzun vadeli veya genel bir hedef ulaşmak için planlama.

su oyuncacı

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Su üzerinde bir çocuğu taşıma veya destekleme kapasitesine sahip, sıg suda kullanılması amaçlanan oyuncak.

standard, the

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The Global Standard for Food Safety Issue 8.

standard operating procedures (SOPs)

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

Documented procedures which describe how to perform tests or activities normally not specified in detail in study plans or test guidelines.

nominal size (DN)

Field of use: Pressure equipment
Source: Directive 2014/68/EU on pressure equipment

A numerical designation of size which is common to all components in a piping system other than components indicated by outside diameters or by thread size; it is a convenient round number for reference purposes and is only loosely related to manufacturing dimensions; the nominal size is designated by DN followed by a number.

strategy

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Plan to achieve a long-term or overall objective.

aquatic toy

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

A toy intended for use in shallow water which is capable of carrying or supporting a child on the water.

süreç

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Tasarlanan sonucu vermek için girdileri kullanan birbiriyle ilişkili veya birbiriyle etkileşen faaliyetler dizisi.

sürdürülebilir başarı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirli bir dönem boyunca başarı.

Not 1: Sürdürülebilir başarı, kuruluşun ekonomik-finansal menfaatleri ile sosyal ve ekolojik çevresi arasındaki dengenin gerekliliğini vurgular.

Not 2: Sürdürülebilir başarı; müşteriler, iş sahipleri, kuruluş bünyesindeki kişiler, sağlayıcılar, bankacılar, sendikalar, iş ortakları veya toplum gibi kuruluşun ilgili tarafları ile ilişkilidir.

sürdürülebilirlik

Kullanım alanı: Kablo taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablo taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Tasarım ve yapımda etkisi olan ve kablo taşıma tesisatının emniyetli işlemlerini temin etmek için planlanan bakım için gereken bütün teknik şartlar ve tedbirler.

process

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Set of interrelated or interacting activities that use inputs to deliver an intended result.

sustained success

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Success over a period of time.

Note 1: Sustained success emphasizes the need for a balance between economic-financial interests of an organization and those of the social and ecological environment.

Note 2: Sustained success relates to the interested parties of an organization, such as customers, owners, people in an organization, providers, bankers, unions, partners or society.

maintainability

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

All the technical provisions and measures which have an impact on design and construction and are necessary for maintenance, having been designed to ensure that the cableway installation operates safely.

sürekli iyileştirme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Performansı artırmak için tekrar edilen faaliyet.

Not 1: Hedeflerin oluşturulması ve iyileştirme için fırsatların aranması prosesi; tetkik bulgularının ve tetkik sonuçlarının, verilerin analizinin, yönetim gözden geçirmelerinin veya diğer araçların kullanımı yoluyla devam eden bir proses olup genellikle bu proses, düzeltici faaliyet veya önleyici faaliyet ile sonuçlanır.

Not 2: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistemi standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım not 1 eklenerek değiştirilmiştir.

sökülebilir mekanik aktarma organı

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Kendinden tahrikli makine veya bir traktör ile başka bir makine arasında birleştirildiği ilk sabit yataktan güç aktarımını sağlayan mahfazası ile birlikte piyasaya arz edildiği takdirde tek bir ürün olarak kabul edilen teçhizat.

sözleşme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bağlayıcı anlaşma.

sözleşme yapan kurum

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Bir alt sistemin tasarımını ve/veya imalatını veya yenilenmesini veya güncellenmesini talep eden herhangi bir demiryolu alt yapı işletmecisi veya bir demiryolu tren işletmecisi veya bir projeyi yürütmekten sorumlu imtiyaz sahibi.

continual improvement

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Recurring activity to enhance performance.

Note 1: The process of establishing objectives and finding opportunities for improvement is a continual process through the use of audit findings and audit conclusions, analysis of data, management reviews or other means and generally leads to corrective action or preventive action.

Note 2: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1.

removable mechanical transmission device

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

A removable component for transmitting power between self-propelled machinery or a tractor and another machine by joining them at the first fixed bearing. When it is placed on the market with the guard it shall be regarded as one product.

contract

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Binding agreement.

contracting entity

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A public or private entity which orders the design and/or construction or the renewal or upgrading of a subsystem.

şahitlik/tanıklık

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun akreditasyon kapsamındaki uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinin, akreditasyon kurumu tarafından gözlemlenmesi.

şartname

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Bir madde, ürün veya hizmetin belirgin veya detaylı tanımı.

şartname

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Gereklilikleri belirten doküman.

Not 1: Bir şartname, faaliyetler (örneğin, prosedür dokümanı, proses şartnamesi ve test şartnamesi) veya ürünler (örneğin, ürün şartnamesi, performans şartnamesi ve çizim) ile ilgili olabilir.

Not 2: Gereklilikler belirtilerek bir şartname, ek olarak tasarım ve geliştirme ile elde edilen sonuçları belirtebilir ve bu nedenle bazı durumlarda kayıt olarak kullanılabilir.

şartname belirleyici

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürünü veya hizmeti talep eden şirket veya kişi.

witnessing

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Observation by the accreditation body of a conformity assessment body carrying out conformity assessment activities within its scope of accreditation.

specification

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An explicit or detailed description of a material, product or service.

specification

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Document stating requirements.

Note 1: A specification can be related to activities (e.g. procedure document, process specification and test specification), or products (e.g. product specification, performance specification and drawing).

Note 2: It can be that, by stating requirements, a specification additionally is stating results achieved by design and development and thus in some cases can be used as a record.

specifier

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A company or person requesting the product or service.

şikâyet

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Bir cevap beklenen bir biyobankadan faaliyetler, ürünler veya sonuçlar hakkında herhangi bir kişi veya kuruluşun başvurusu dışında bu biyobankaya iletilen memnuniyetsizlik ifadesi.

Not 1: "faaliyetler, ürünler veya sonuçlar" ifadesi biyolojik malzeme ve/veya ilgili verileri içerir.
Not 2: "başvurma" ifadesi ISO/IEC 17000:2004, 6.4'te tanımlanmıştır.

[Kaynak: ISO/IEC 17000:2004, 6.5 tadil edilmiştir – "uygunluk değerlendirme kuruluşu veya akreditasyon kurumu", "biyobanka" ile değiştirilmiş, "ürünler veya sonuçlar" sözcükleri eklenmiş, Not 1 ve Not 2 ilave edilmiştir].

şikâyet

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Doğrudan veya dolaylı olarak cevap veya çözüm beklenen; kuruluşun bir ürününe, bir hizmetine veya şikâyetleri ele alma prosesinin kendisine dair kuruluşa yönelik memnuniyetsizliğin ifadesi.

şikâyet

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Herhangi bir kişi veya kuruluşun, bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna veya akreditasyon kurumuna faaliyetleriyle ilgili olarak yaptığı ve cevap beklediği itiraz haricindeki memnuniyetsizlik bildirimini.

şikâyet

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Herhangi bir kişi veya kuruluş tarafından, bir akreditasyon kurumuna, o akreditasyon kurumunun faaliyetleri veya akredite edilmiş bir uygunluk değerlendirme kurumunun faaliyetleri ile ilgili olarak, itiraz dışında, cevap verilmesi beklenen bir memnuniyetsizliğin ifadesi.

complaint

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Expression of dissatisfaction other than appeal by any person or organization to a biobank, relating to the activities, products or results of that biobank where a response is expected.

Note: The wording "activities, products or results" includes biological material and/or associated data.

complaint

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Expression of dissatisfaction made to an organization, related to its product or service, or the complaints-handling process itself, where a response or resolution is explicitly or implicitly expected.

complaint

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Expression of dissatisfaction, other than appeal, by any person or organization to a conformity assessment body or an accreditation body, relating to the activities of that body, where a response is expected.

complaint

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Expression of dissatisfaction' other than appeal, by any person or organization, to an accreditation body, relating to activities of that accreditation body or of an accredited conformity assessment body, where a response is expected.

şirket

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

BRC küresel standardına göre tetkik gören müessesenin yasal sahibi olan birim.

tahmini (prediktif) değer

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Cihazın tanı testine pozitif sonuç veren bir kişinin, araştırılan sağlık durumunda olması olasılığı ya da negatif sonuç veren bir kişinin, araştırılan sağlık durumunda olmaması olasılığı.

tahmini negatif değer

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın, belirli bir popülasyondaki belirli bir özellik için, doğru negatif sonuçları yanlış negatif sonuçlardan ayırabilme kabiliyeti.

tahmini pozitif değer

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın, belirli bir popülasyondaki belirli bir özellik için, doğru pozitif sonuçları yanlış pozitif sonuçlardan ayırabilme kabiliyeti.

tahsisli alan

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyobanka tarafından tutulan biyolojik malzemenin bulunduğu veya biyobanka faaliyetlerinin yürütüldüğü alan.

company

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The entity with legal ownership of the site which is being audited against a BRC Global Standard.

predictive value

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The probability that a person with a positive device test result has a given condition under investigation, or that a person with a negative device test result does not have a given condition.

negative predictive value

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The ability of a device to separate true negative results from false negative results for a given attribute in a given population.

positive predictive value

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The ability of a device to separate true positive results from false positive results for a given attribute in a given population.

dedicated area

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Space containing the biological material kept by the biobank or where biobank activities take place.

T

takip-et modu

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

UAS'nin önceden tanımlanmış bir yarıçap dahilinde uzaktan kumanda eden pilotu devamlı takip etmesini sağlayan işletme modu.

takım malzeme (kit)

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Yapı işinde kalıcı olarak kullanılmak üzere bir araya getirilmesi gereken en az iki ayrı bileşenden meydana gelen bir takım olarak tek bir imalatçı tarafından piyasaya arz edilen yapı malzemesi.

tamamen yenileştirme

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

İmalatçı tanımının amaçları doğrultusunda hâlihazırda piyasaya arz edilmiş veya hizmete sunulmuş bir cihazın, tıbbi cihazlar tüzüğüne uygunluğu sağlamak için tamamen restorasyonu veya kullanılmış cihazlardan yeni bir cihaz yapılmasıdır. Yenileştirilen cihaza yeni bir kullanım ömrü belirlenir.

tamamen yenileştirme

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

İmalatçı tanımının amaçları doğrultusunda, yenileştirilen cihaza yeni bir kullanım ömrü belirlemek suretiyle, hâlihazırda piyasaya arz edilmiş veya hizmete sunulmuş bir cihazın, bu Yönetmeliğe uygunluğunu sağlamak için tamamen yeniden yapılmasını veya kullanılmış cihazlardan yeni bir cihaz yapılması.

follow-me mode

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A mode of operation of a UAS where the unmanned aircraft constantly follows the remote pilot within a predetermined radius.

kit

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

A construction product placed on the market by a single manufacturer as a set of at least two separate components that need to be put together to be incorporated in the construction works.

fully refurbishing

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

For the purposes of the definition of manufacturer, means the complete rebuilding of a device already placed on the market or put into service, or the making of a new device from used devices, to bring it into conformity with this Regulation, combined with the assignment of a new lifetime to the refurbished device.

fully refurbishing

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

For the purposes of the definition of manufacturer, this means the complete rebuilding of a device already placed on the market or put into service, or the making of a new device from used devices, to bring it into conformity with this Regulation, combined with the assignment of a new lifetime to the refurbished device.

tamamlayıcı hizmet veren

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ticari faaliyet olarak; depolama, paketlenme, adresleme ve sevkiyat hizmetlerinden en az ikisini, ilgili ürünlerin mülkiyetine sahip olmaksızın sunan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi.

tanıma

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme sonuçlarının tanınması; bir başka kişi veya kuruluş tarafından sağlanan bir uygunluk değerlendirme sonucunun geçerliliğinin kabulü.

Not 1: "Uygunluk değerlendirme sonuçları" tabiri herhangi bir uygunluk değerlendirme faaliyetinin sonuçları demektir (örneğin rapor veya belge) ve bir uygunsuzluk bulunmasını da kapsayabilir.

tanınan laboratuvar akreditasyonu

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ulusal ve uluslararası kabul görmüş, yetkili bir kuruluş tarafından uygulanmış ve devletler veya standardın kullanıcıları tarafından kabul edilmiş laboratuvar akreditasyon programları (örneğin ISO/IEC 17025 veya benzerleri).

tanısal duyarlılık

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbi cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın, belirli bir hastalık veya durumla ilişkili bir hedef belirtecin (marker) varlığını belirleyebilme kabiliyeti.

fulfilment service provider

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any natural or legal person offering, in the course of commercial activity, at least two of the following services: warehousing, packaging, addressing and dispatching, without having ownership of the products involved, excluding postal services as defined in point 1 of Article 2 of Directive 97/67/EC of the European Parliament and of the Council (31), parcel delivery services as defined in point 2 of Article 2 of Regulation (EU) 2018/644 of the European Parliament and of the Council (32), and any other postal services or freight transport services.

recognition

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Recognition of a conformity assessment result; acknowledgement of the validity of a conformity assessment result provided by another person or organization.

Note 1: The expression "conformity assessment result" signifies the output of any conformity assessment activity (e.g. a report or certificate) and can include a finding of nonconformity.

recognised laboratory accreditation

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Laboratory accreditation schemes that have gained national and international acceptance, have been awarded by a competent body, and are recognised by government bodies or users of the Standard (e.g. ISO/IEC 17025 or equivalents).

diagnostic sensitivity

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The ability of a device to identify the presence of a target marker associated with a particular disease or condition.

tanısal seçicilik

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Bir cihazın, belirli bir hastalık veya durumla ilişkili bir hedef belirtecin yokluğunu saptayabilme kabiliyeti.

tarafından kullanıma yönelik

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Oyuncağın fonksiyonları, boyutları ve özelliklerinden dolayı, belirli yaş grubundaki çocuklarca kullanımının amaçlandığını ebeveyn veya gözetmenin makul bir şekilde varsayabilmesi.

tarafsızlık

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme sonuçları konusunda nesnel (objektif) olmak.

Not: Nesnel (objektif) olmak ön yargıdan veya çıkar çatışmalarından özgür olmak şeklinde anlaşılabilir.

tarafsızlık

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Tarafsızlığın mevcudiyeti.

Not 1: Tarafsızlık, çıkar çatışmasının mevcut olmadığı veya akreditasyon kurumunun müteakip faaliyetlerinin olumsuz biçimde etkilenmeyecek şekilde karara bağlandığı anlamına gelir.

Not 2: Tarafsızlık unsurunun iletilmesinde "bağımsızlık", "çıkarcılıktan uzak", "etki altında kalmaktan uzak", "nötürlük", "hakkaniyetlilik", "açık fikirlilik", "eşit mesafede bulunmak", "bağlantısız", "dengeli" terimleri kullanışlı olabilir.

diagnostic specificity

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

The ability of a device to recognise the absence of a target marker associated with a particular disease or condition.

intended for use by

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

That a parent or supervisor shall reasonably be able to assume by virtue of the functions, dimensions and characteristics of a toy that it is intended for use by children of the stated age group.

Impartiality

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Objectivity with regard to the outcome of a conformity assessment activity.

Note: Objectivity can be understood as freedom from bias or freedom from conflicts of interest.

impartiality

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Presence of objectivity.

Note 1: Objectivity means that conflicts of interest do not exist, or are resolved so as not to adversely influence subsequent activities of the accreditation body.

Note 2: Other terms that are useful in conveying the element of impartiality include "independence", "freedom from conflict of interests", "freedom from bias", "lack of prejudice", "neutrality", "fairness", "open-mindedness", "even-handedness", "detachment", "balance".

tartı aleti

Kullanım alanı: Otomatik olmayan tartı aletleri; Yasal metroloji
Kaynak: Otomatik olmayan tartı aletleri yönetmeliği (2014/31/AB)

Bir cismin kütlelerini o cismin maruz kaldığı yer çekimi hareketini kullanarak ölçmeye yarayan ölçü aletini ifade eder. Bir tartı aleti, kütle ile ilgili diğer büyüklükleri, miktarları, parametre veya özellikleri tespit etmek için de kullanılabilir.

tasarım hızı

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Oyuncağın tasarımı ile belirlenen temsili potansiyel çalışma hızı.

tasarım ve geliştirme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir nesnenin gerekliliklerini, bu nesnenin daha ayrıntılı gerekliliklerine dönüştüren prosesler dizisi.

Not 1: Tasarım ve geliştirme girdisi oluşturan gereklilikler, çoğunlukla araştırmanın sonucudur ve tasarım ve geliştirme çıktısını oluşturan gerekliliklerden daha kapsamlı ve daha genel anlam ifade edebilir. Gereklilikler genellikle karakteristikler açısından tanımlanır. Bir projede, çeşitli tasarım ve geliştirme aşamaları olabilir.

Not 2: İngilizce "design" (tasarım) ve "development" (geliştirme) kelimeleri ile "design and development" (tasarım ve geliştirme) terimi bazen eş anlamlı olarak, bazen de farklı genel tasarım ve geliştirme aşamalarını tanımlamak için kullanılır. Fransızca "conception" ve "développement" kelimeleri ile "conception et développement" terimi bazen eş anlamlı olarak, bazen de farklı genel tasarım ve geliştirme aşamalarını tanımlamak için kullanılır.

Not 3: Tasarlanan ve geliştirilen şeyin yapısını belirtmek için bir niteleyici kullanılabilir (örneğin, ürün tasarım ve geliştirmesi, hizmet tasarım ve geliştirmesi veya proses tasarım ve geliştirmesi).

weighing instrument

Field of use: Non-automatic weighing instruments; Legal metrology
Source: Directive 2014/31/EU on non-automatic weighing instruments

A measuring instrument serving to determine the mass of a body by using the action of gravity on that body. A weighing instrument may also serve to determine other mass related magnitudes, quantities, parameters or characteristics.

design speed

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

Representative potential operating speed that is determined by the design of the toy.

design and development

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of processes that transform requirements for an object into more detailed requirements for that object.

Note 1: The requirements forming input to design and development are often the result of research and can be expressed in a broader, more general sense than the requirements forming the output of design and development. The requirements are generally defined in terms of characteristics. In a project there can be several design and development stages.

Note 2: In English the words "design" and "development" and the term "design and development" are sometimes used synonymously and sometimes used to define different stages of the overall design and development. In French the words "conception" and "développement" and the term "conception et développement" are sometimes used synonymously and sometimes used to define different stages of the overall design and development.

Note 3: A qualifier can be applied to indicate the nature of what is being designed and developed (e.g. product design and development, service design and development or process design and development.).

tasarımına uygun kullanım

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği
Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Koruyucu sistemler, cihazların ve bileşenin güvenli bir şekilde fonksiyonlarını yerine getirmesi için gerekli olan bütün bilgilerin sağlanmasıyla veya belirli bir teçhizat grubuna ve kategorilerine teçhizatı ayırarak üretici tarafından tarif edildiği şekilde bir ürünün kullanılması.

tasarlanan işletim durumu

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Normal çalışma durumu ve teknik ve bakım dosyalarında tanımlanmış olan kullanım koşulları ve sınır değerler içerisinde kalan yıpranma dahil öngörülebilir bozulmuş koşullar.

taşeron

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Bu standart kapsamında yer alan ve yeterlilik deney programının kalitesini etkileyen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için yeterlilik deneyi düzenleyicisi tarafından iş verilen organizasyon veya kişi.

Not: "Taşeron" terimi, yeterlilik deneyi düzenleyicilerinin çoğunluğu tarafından ortak iş yapılanlar olarak adlandırılanları kapsar.

taşıma kapasitesi

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık
Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

İletişim cihazları da dahil olmak üzere, hava aracına kurulmuş veya ilave edilmiş ve uçuş esnasında aracı işletmek veya kontrol etmek amacı gütmeyen, araç gövdesi, motor veya pervaneye ait olmayan herhangi bir alet, mekanizma, cihaz, kısım, levazım, ilave veya aksesuar.

intended use

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety
Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

The use of a product prescribed by the manufacturer by assigning the equipment to a particular equipment-group and category or by providing all the information which is required for the safe functioning of a protective system, device or component.

design operating state

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

The normal operating mode and the foreseeable degraded conditions (including wear) within the range and the conditions of use specified in the technical and maintenance files.

subcontractor

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Organization or individual engaged by the proficiency testing provider to perform activities specified in ISO/IEC 17043 and that affect the quality of a proficiency testing scheme.

Note: The term "subcontractor" includes what many proficiency testing providers call collaborators.

payload

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport
Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

Any instrument, mechanism, equipment, part, apparatus, appurtenance, or accessory, including communications equipment, that is installed in or attached to the aircraft, and is not used or intended to be used in operating or controlling an aircraft in flight, and is not part of an airframe, engine, or propeller.

taşınabilir basınçlı ekipman

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

ADR sınıflandırma kodunun 6 ncı ve 7 nci maddelerindeki gaz ve maddeler hariç, sınıf 2 gazların ve bu Yönetmeliğin Ek-I'inde belirtilen diğer sınıf tehlikeli ürünlerin taşınmasında kullanıldığında; ADR'nin Bölüm 6.2'de belirtildiği şekilde, tüm basınçlı kapları, vanaları ve uygun olduğunda diğer aksesuarlarını ve ADR'nin Bölüm 6.8'de belirtildiği gibi tanklar, tanker araç ve vagonları, çok bölmeli gaz konteynerleri (MEGCs), vanalarını ve uygun olduğunda diğer aksesuarlarını; ayrıca, taşınabilir basınçlı ekipman tanımının gaz kartuşları (UN 2037)'ni kapsar; aerosolları (UN 1950), açık kriyojenik ekipmanları, solunum aparatları için kullanılan gaz tüplerini, yangın söndürücülerini (UN 1044), ADR'nin 1.1.3.2. maddesine göre hariç tutulan taşınabilir basınçlı ekipmanları ve ADR'nin 3.3 maddesindeki özel hükümlere göre ambalajların yapım ve test kurallarından hariç tutulan taşınabilir basınçlı ekipmanları kapsamaz.

taşitlar için piroteknik maddeler

Kullanım alanı: Piroteknik maddeler
Kaynak: Piroteknik maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2013/29/AB)

Taşitların içinde piroteknik maddeler içeren güvenlik tertibatlarını veya diğer tertibatların aktifleştirilmesi için kullanılan tertibatların bileşenleri.

taşıyıcı

Kullanım alanı: Asansörler
Kaynak: Asansör yönetmeliği (2014/33/AB)

Asansörün, insanların ve/veya yüklerin kaldırılması veya indirilmesi amacıyla taşındığı bölümü.

transportable pressure equipment

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

(a) all pressure receptacles, their valves and other accessories when appropriate, as covered in Chapter 6.2 of the Annexes to Directive 2008/68/EC;
(b) tanks, battery vehicles/wagons, multiple-element gas containers (MEGCs), their valves and other accessories when appropriate, as covered in Chapter 6.8 of the Annexes to Directive 2008/68/EC;
when the equipment under (a) or (b) is used in accordance with those Annexes for the transport of Class 2 gases, excluding gases or articles with figures 6 and 7 in the classification code, and for the transport of the dangerous substances of other classes specified in Annex I to this Directive.
Transportable pressure equipment shall be understood as including gas cartridges (UN No 2037) and excluding aerosols (UN No 1950), open cryogenic receptacles, gas cylinders for breathing apparatus, fire extinguishers (UN No 1044), transportable pressure equipment exempted according to 1.1.3.2 of the Annexes to Directive 2008/68/EC and transportable pressure equipment exempted from the rules for construction and testing of packaging according to special provisions in 3.3 of the Annexes to Directive 2008/68/EC.

pyrotechnic articles for vehicles

Field of use: Pyrotechnic articles
Source: Directive 2013/29/EU on pyrotechnic articles

Components of safety devices in vehicles which contain pyrotechnic substances used to activate these or other devices.

carrier

Field of use: Lifts
Source: Directive 2014/33/EU on lifts and safety components for lifts

A part of the lift by which persons and/or goods are supported in order to be lifted or lowered.

taşıyıcı

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları

Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Test sisteminin uygulanabilirliğini kolaylaştırmak için test veya kontrol maddelerinin karıştırılmasında veya çözülmesinde veya dağıtılmasında taşıyıcı olarak kullanılan herhangi bir madde.

teçhizat

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği

Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Üretim, nakliye, depolama, ölçme, kontrol ve enerji dönüşümü ve/veya malzeme işleme için tasarılan ve kendi sahip olduğu muhtemel ateşleme kaynağı ile patlamaya sebebiyet verebilen ve ayrı ayrı veya birlikte bulunan makineler, tertibatlar, sabit veya mobil cihazlar, kontrol bileşenleri, bunların kullanım vasıtaları ve algılama veya önleme sistemleri.

teçhizat kategorisi

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği

Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Gerekli korunma seviyesinin belirlenmesinde, Ek-1'de açıklanan her teçhizat-grup dâhilinde teçhizatın sınıflandırılması.

tedarikçi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Bir sahanın tedarikle ilgili siparişinin gönderildiği kişi, firma, şirket veya başka bir ünite.

vehicle

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design

Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

Any agent which serves as a carrier used to mix, disperse, or solubilise the test item or reference item to facilitate the administration/application to the test system.

equipment

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety

Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

Machines, apparatus, fixed or mobile devices, control components and instrumentation thereof and detection or prevention systems which, separately or jointly, are intended for the generation, transfer, storage, measurement, control and conversion of energy and/or the processing of material and which are capable of causing an explosion through their own potential sources of ignition.

equipment category

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety

Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

The classification of equipment, within each equipment-group, specified in Annex I, determining the requisite level of protection to be ensured.

supplier

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

The person, firm, company or other entity to which a site's purchase order to supply is addressed.

tehlike

Kullanım alanı: Oyuncaklar

Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Potansiyel zarar kaynağı.

tehlike analizi ve kritik kontrol noktası

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Gıda güvenliği için önemli olan tehlikeleri tespit eden, değerlendiren ve kontrol altında tutan bir sistem.

tehlike değerlendirmesi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Sahadaki prosesleri potansiyel ürün güvenliği ve gıda koruma konuları açısından incelemek amacıyla tasarlanmış risk değerlendirmesi.

tehlikeli atık

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık

Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Tehlikeli atıkların kontrolüne ilişkin yönetmelikte tehlikeli atık olarak tanımlanan atıklar.

tek Avrupa hava sahası

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık

Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Üye Devletlerin, Avrupa Parlamentosunun ve Konseyinin (EC) 551/2004 tüzüğünü, tüzükte Madde 1, paragraf 3 gereğince uyguladığı diğer alanlar da dahil olmak üzere, Anlaşmaların geçerli olduğu alanların üzerindeki hava sahası.

tek kullanımlık cihaz

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp

Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Tek bir işlem süresince, tek bir kişi üzerinde kullanılması amaçlanan cihazdır.

hazard

Field of use: Toys

Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

A potential source of harm.

Hazard Analysis and Critical Control Point (HACCP)

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

A system that identifies, evaluates and controls hazards which are significant for food safety.

threat assessment

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

A risk assessment designed to examine site processes for potential product security and food defence issues.

hazardous waste

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy consuming products; Transport

Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any waste which is covered by Article 1(4) of Council Directive 91/689/EEC of 12 December 1991 on hazardous waste (2).

single Europe sky airspace

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport

Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

Airspace above the territory to which the Treaties apply, as well as any other airspace where Member States apply Regulation (EC) No 551/2004 of the European Parliament and of the Council in accordance with paragraph 3 of Article 1 of that Regulation.

single-use device

Field of use: Medicine; Medical devices

Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A device that is intended to be used on one individual during a single procedure.

tek kullanımlık cihaz

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Tek bir işlem süresince kullanılması amaçlanan cihaz.

tek taraflı düzenleme

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir tarafın sağladığı uygunluk değerlendirme sonuçlarının bir başka tarafça tanınması veya kabulünü kapsayan düzenleme.

Not: "Uygunluk değerlendirme sonuçları" tabiri herhangi bir uygunluk değerlendirme faaliyetinin sonuçları demektir (örneğin rapor veya belge) ve bir uygunsuzluk bulunmasını da kapsayabilir.

Tekil Cihaz Kimliği (UDI)

Kullanım alanı: *In vitro* tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: *In vitro* tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Uluslararası kabul görmüş cihaz kimliklendirme ve kodlama standartları ile oluşturulan ve piyasadaki spesifik cihazların kesin olarak tanımlanmasına imkân veren nümerik veya alfa nümerik karakterler serisi.

Tekil Cihaz Tanımlaması (UDI)

Kullanım alanı: Tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Uluslararası kabul görmüş cihaz tanımlama ve kodlama standartları ile oluşturulan ve piyasadaki spesifik cihazların kesin olarak tanımlanmasına imkân veren bir nümerik veya alfa nümerik karakterler serisidir.

single-use device

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

A device that is intended to be used during a single procedure.

unilateral arrangement

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Arrangement whereby one party recognizes or accepts a conformity assessment result of another party.

Note: The expression "conformity assessment result" signifies the output of any conformity assessment activity (e.g. a report or certificate) and can include a finding of nonconformity.

Unique Device Identifier (UDI)

Field of use: *In vitro* diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on *in vitro* diagnostic medical devices

A series of numeric or alphanumeric characters that is created through internationally accepted device identification and coding standards and that allows unambiguous identification of specific devices on the market.

Unique Device Identifier (UDI)

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A series of numeric or alphanumeric characters that is created through internationally accepted device identification and coding standards and that allows unambiguous identification of specific devices on the market.

tekil tanıtıcı

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Belirli bir sistem içerisinde tek bir varlığa ait kod.

Not: Bu tür tanımlayıcı, her bir biyolojik malzeme ve ilgili veriler arasında kesin bir ilişki oluşturur.

tekne boyu

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Uyumlaştırılmış standarda göre ölçülen tekne boyu.

teknede büyük dönüşüm

Kullanım alanı: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları; Taşımacılık
Kaynak: Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları yönetmeliği (2013/53/AB)

Deniz taşıtının sevk sisteminin değişmesini, motorda büyük tadilat yapılmasını veya 2013/53/EU yönetmeliğinde belirlenmiş temel güvenlik ve çevresel gereklilikleri karşılayamayacak şekilde deniz taşıtında yapılan değişiklikler.

teknik alan

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Belirli bir tip yönetim sistemi ile ilgili proseslerin müşterekliği ve amaçlanan kullanım ile nitelenen alan.

teknik düzenleme

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Bir ürünün, ilgili idari hükümler de dâhil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından birini veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenleme.

unique identifier

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Code that is associated with a single entity within a given system.

Note: Such identifier establishes an unambiguous relationship between each biological material and its associated data.

hull length

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

The length of the hull measured in accordance with the harmonised standard.

major craft conversion

Field of use: Recreational craft and personal watercraft; Transport
Source: Directive 2013/53/EU on recreational craft and personal watercraft

A conversion of a watercraft which changes the means of propulsion of the watercraft, involves a major engine modification, or alters the watercraft to such an extent that it may not meet the applicable essential safety and environmental requirements laid down in this Directive.

technical area

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Area characterized by commonalities of processes relevant to a specific type of management system and its intended results.

Union harmonisation legislation

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

Any Union legislation harmonising the conditions for the marketing of products.

teknik şartname

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

Bir ürünün, sürecin veya hizmetin karşılaması gereken teknik şartları belirleyen belge.

teknik uzman

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Doğrulama/geçerli kılma ekibine belirli bilgileri veya uzmanlık sağlayan kişi.

Not 1: Belirli bilgi veya uzmanlık; doğrulama veya geçerli kılma konusu olan organizasyon, proses veya faaliyetle ya da maliyet, lisan veya kültür alanlarıyla ilgilidir.
Not 2: Teknik uzman, doğrulama/geçerli kılma ekibinde bir doğrulayıcı veya geçerli kılma gibi davranamaz.

teknik uzman

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik ekibine belirli bilgileri veya uzmanlık sağlayan kişi.

Not 1: Belirli bilgi veya uzmanlık; tetkik edilecek kuruluş, proses veya faaliyet ya da lisan veya kültür alanlarıyla ilgilidir.
Not 2: Teknik uzman, tetkik ekibinden bir tetkikçi gibi davranamaz.

teknik uzman

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir denetçinin sorumluluğu altında çalışan, bağımsız olarak denetim yapmayan, akreditasyon kapsamı ile ilgili değerlendirilecek konuda belirli bir bilgi birikimini ve uzmanlığını sunan ve bir akreditasyon kurumu tarafından atanan kişi.

Not: Bir teknik uzmanın, denetçi niteliklerine ve eğitimine sahip olması beklenmez.

technical specification

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

A document that prescribes technical requirements to be fulfilled by a product, process or service;

technical expert

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Person who provides specific knowledge or expertise to the validation/verification team.

Note 1: Specific knowledge or expertise is that which relates to the organization, process or activity associated with the subject to be verified or validated, finance, local regulations, language or culture.
Note 2: A technical expert does not act as a verifier or validator in the validation/verification team.

technical expert

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person who provides specific knowledge or expertise to the audit team.

Note 1: Specific knowledge or expertise relates to the organization, the process or activity to be audited, or language or culture.
Note 2: A technical expert does not act as an auditor in the audit team.

technical expert

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Person assigned by an accreditation body, working under the responsibility of an assessor, who provides specific knowledge or expertise with respect to the scope of accreditation to be assessed and does not assess independently.

Note: A technical expert is not expected to have assessor qualifications and training.

teknik uzman

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Tetkik ekibine özel bilgi veya tecrübe katkısı veren kişi.

Not: Özel bilgi veya tecrübe, tetkik edilecek kuruluş, proses veya faaliyetle ilgili olan bilgi veya tecrübedir.

teknik özellikler

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Telsiz ekipmanının karşılaması gereken teknik gerekleri gösteren doküman.

teleferik

Kullanım alanı: Kablolu taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolu taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Yerde bulunan veya sabit yapılar ile desteklenen bir hat boyunca bir veya daha fazla kablo vasıtasıyla çekilen taşıyıcıların bulunduğu bir kablolu taşıma tesisatı.

teleski

Kullanım alanı: Kablolu taşıma tesisatları; Taşımacılık
Kaynak: Kablolu taşıma tesisatı yönetmeliği (2016/424/AB)

Uygun teçhizatı olan yolcuların hazır bir hat boyunca çekildikleri bir kablolu taşıma.

telsiz arayüzü

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Radyo spektrumunun mevzuat ile belirlenmiş kullanımı için teknik özellikler.

technical expert

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Person who provides specific knowledge or expertise to the audit team.

Note: Specific knowledge or expertise is that which relates to the organization, the process or activity to be audited.

technical specification

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

A document that prescribes technical requirements to be fulfilled by radio equipment.

cable car

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

A cableway installation where the carriers are suspended from and propelled by one or more cables.

drag lift

Field of use: Cableway installations; Transport
Source: Regulation (EU) 2016/424 on cableway installations

A cableway installation where passengers with appropriate equipment are towed along a prepared track.

radio interface

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

The specification of the regulated use of radio spectrum.

telsiz ekipmanı

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Tek başına ya da anten gibi aksesuarlar ile tamamlanarak kullanıldığında telsiz iletişimi ve/veya telsiz tespiti amacıyla radyo dalgaları yayan ve/veya alan elektrikli veya elektronik ürün.

telsiz ekipmanı sınıfı

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Telsiz Ekipmanlar Yönetmeliği kapsamında benzer olduğu düşünülen telsiz ekipmanlarının ve bunlarda kullanılan telsiz ara yüzlerinin belirli kategorilerini tanımlayan sınıf.

telsiz iletişimi

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Radyo dalgaları aracılığıyla yapılan iletişim.

telsiz tespiti

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Radyo dalgalarının yayılım özelliği vasıtasıyla bir nesnenin konumunun, hızının ve/veya diğer özelliklerinin tespitini veya bu parametreler ile ilgili bilgilerin elde edilmesi.

temel birim

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Bir temel büyüklük için genel kabul ile belirlenmiş ölçüm birimi.

radio equipment

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

An electrical or electronic product, which intentionally emits and/or receives radio waves for the purpose of radio communication and/or radiodetermination, or an electrical or electronic product which must be completed with an accessory, such as antenna, so as to intentionally emit and/or receive radio waves for the purpose of radio communication and/or radiodetermination.

radio equipment class

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

A class identifying particular categories of radio equipment which, under this Directive, are considered similar and those radio interfaces for which the radio equipment is designed.

radio communication

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

Communication by means of radio waves.

radio determination

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

The determination of the position, velocity and/or other characteristics of an object, or the obtaining of information relating to those parameters, by means of the propagation properties of radio waves.

base unit

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Measurement unit that is adopted by convention for a base quantity.

temel büyüklük

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon
Kaynak: VIM

Bir büyüklükler sistemi altında yer alan ve birbirleriyle ifade edilemeyen büyüklükleri içeren alt gruplardan her birini ifade eden büyüklük.

temel gerekler

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Bir demiryolu sisteminin, alt sistemlerin ve karşılıklı işletilebilirlik bileşenlerinin ve ara yüzlerinin sağlaması gereken ve Yönetmelik Ek III' de belirtilmiş olan tüm şartlar.

temel gereklilik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Mevcut olmamasının veya iyi uygulanmamasının üretilen ürünün bütünlüğü ve güvenliği üzerinde ciddi etkisinin olduğu, şirket tarafından iyice geliştirilmiş, kesintisiz sürdürülen ve izlenen bir sistemle ilgili Standardın getirdiği gereklilik.

temel karakteristikler

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Yapı işlerinin temel gereklerine ilişkin yapı malzemesi karakteristikleri.

temel parametreler

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Karşılıklı işletilebilirlik için önemli olan ve ilgili Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnameleri'nde (TSI'ler) belirtilen düzenleyici teknik veya operasyonel şartlar.

base quantity

Field of use: Metrology; Calibration
Source: VIM

Quantity in a conventionally chosen subset of a given system of quantities, where no subset quantity can be expressed in terms of the others.

essential requirements

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

All the conditions set out in Annex III which must be met by the Union rail system, the subsystems, and the interoperability constituents, including interfaces.

fundamental requirement

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A requirement of the Standard that relates to a system which must be well established, continuously maintained and monitored by the company as absence or poor adherence to the system will have serious repercussions on the integrity or safety of the product supplied.

essential characteristics

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

Those characteristics of the construction product which relate to the basic requirements for construction works.

basic parameter

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any regulatory, technical or operational condition which is critical to interoperability and is specified in the relevant TSIs.

temel özellik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi
Kaynak: EN 9100:2018

Değişimlerinin bir ürünün uyumuna, biçimine, fonksiyonuna, performansına, hizmet ömrüne veya üretilebilirliğine önemli etkide bulunduğu ve değişimlerinin kontrolü için özel eylemler gerektiren nitelik veya özellik.

temin etme

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzeme ve/veya ilgili verinin sahipliğinin ve/veya gözetiminin sağlanması.

tespit

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir veya daha fazla karakteristiği ve karakteristik değerlerini ortaya çıkarma faaliyeti.

tespit limiti

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Analitik olarak geçerli kılınmış metotlarla tespit edilen ve değerlendirmeye esas teşkil eden en düşük kalıntı limiti.

test

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirli bir kullanım amacına veya uygulamaya yönelik gerekliliklere göre yapılan tespit.

Not: Bir testin sonucu, uygunluk göstermesi durumunda geçerli kılma amaçları için kullanılabilir.

key characteristic

Field of use: Havacılık, uzay teknolojisi, savunma
Source: EN 9100:2018

An attribute or feature whose variation has a significant effect on product fit, form, function, performance, service life, or producibility, that requires specific actions for the purpose of controlling variation.

acquisition

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Act of obtaining possession and/or custody of biological material and/or associated data.

determination

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Activity to find out one or more characteristics and their characteristic values.

limit of determination (LOD)

Field of use: Good agricultural practice; Pestisites; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

The validated lowest residue concentration which can be quantified and reported by routine monitoring with validated control methods.

test

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Determination according to requirements for a specific intended use or application.

Note: If the result of a test shows conformity, it can be used for purposes of validation.

test birimi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Klinik dışı sağlık ve çevre güvenliği çalışmaları için gerekli olan kişiler, işyerleri ve işletim birimi veya birimleri, birden fazla merkezdeki çalışmaların yürütüldüğü çok merkezli çalışmalar için test birimi, çalışma yöneticisinin bulunduğu merkez ile tek tek ya da toplu olarak tüm bireysel test merkezleri.

test birimi yönetimi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Test biriminin İLU prensiplerine uygun olarak düzenlenmesi ve yürütülmesinde yetkili ve yasal olarak sorumlu kişi veya kişiler.

test maddesi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmaya konu olan madde.

test sistemleri

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları
Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmalarda kullanılan biyolojik, kimyasal veya fiziksel sistemler veya bunların bileşimi.

test facility

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The persons, premises and operational unit(s) that are necessary for conducting the non-clinical health and environmental safety study. For multi-site studies, those which are conducted at more than one site, the test facility comprises the site at which the Study Director is located and all individual test sites, which individually or collectively can be considered to be test facilities.

test facility management

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The person(s) who has the authority and formal responsibility for the organisation and functioning of the test facility according to these Principles of Good Laboratory Practice.

test item

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

An article that is the subject of a study.

test system

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design
Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

Any biological, chemical or physical system or a combination thereof used in a study.

test standartları

Kullanım alanı: Gemi teçhizatı

Kaynak: Gemi teçhizatı yönetmeliği (AB) 2014/90

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO), Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC), Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN), Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (CENELEC), Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) ve Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) tarafından ilgili uluslararası sözleşmelere ve test metodlarını ve test sonuçlarını tanımlayan ilgili IMO kararlarına uygun olarak oluşturulan ve sadece Ek A'da belirtilen biçimdeki standartların güncel versiyonları.

test yeri

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları

Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çok merkezli çalışmalarda çalışma aşamasının veya aşamalarının yürütüldüğü yer veya yerler.

test yeri yönetimi

Kullanım alanı: Kimyasal madde çalışmaları; Kimyasal madde tasarımları

Kaynak: İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

Çalışmanın kendi sorumluluğunda olan aşamasının veya aşamalarının İLU prensiplerine uygun olarak yürütülmesini sağlamakla sorumlu kişi veya kişileri.

testing standards

Field of use: Marine equipment

Source: Directive 2014/90/EU on marine equipment

The testing standards for marine equipment set by:

- the International Maritime Organization (IMO),
- the International Organization for Standardization (ISO),
- the International Electrotechnical Commission (IEC),
- the European Committee for Standardization (CEN),
- the European Committee for Electrotechnical Standardization (Cenelec),
- the International Telecommunication Union (ITU),
- the European Telecommunications Standards Institute (ETSI),
- the Commission, in accordance with Article 8 and Article 27(6) of this Directive,
- the regulatory authorities recognised in the mutual recognition agreements to which the Union is a party.

test site

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design

Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

The location(s) at which a phase(s) of a study is conducted.

test site management

Field of use: Chemical product studies; Chemical product design

Source: OECD Principles on Good Laboratory Practice

(If appointed) Means the person(s) responsible for ensuring that the phase(s) of the study, for which he is responsible, are conducted according to these Principles of Good Laboratory Practice.

tetkik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik kriterlerinin karşılanma derecesini tespit etmek için objektif kanıt elde etmek ve bunu objektif olarak değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilen; sistematik, bağımsız ve dokümanite edilmiş proses.

Not 1: Bir tetkikin temel unsurları, tetkik edilen nesneden sorumlu olmayan personel tarafından yürütülen bir prosedüre göre, nesnenin uygunluğunun tespitini içerir.

Not 2: Tetkik, iç tetkik (birinci taraf) veya dış tetkik (ikinci veya üçüncü taraf) ve birleştirilmiş tetkik veya ortak tetkik olabilir.

Not 3: Bazen birinci taraf tetkiki olarak da adlandırılan iç tetkikler, kuruluşun kendisi veya kendi adına başkası tarafından yönetim gözden geçirmesi ve diğer amaçlar için yapılır ve kuruluşun uygunluk beyanı için temel oluşturabilir. Bağımsızlık, tetkik edilen faaliyet ile ilgili sorumluluk taşımamakla gösterilebilir.

Not 4: Dış tetkikler, genel olarak ikinci ve üçüncü taraf tetkiki adı verilen tetkikleri içerir. İkinci taraf tetkikleri, müşteriler gibi kuruluştan fayda sağlayan taraflarca veya onların adına başka kişilerce yapılır. Üçüncü taraf tetkikleri, uygunluk belgelendirmesi/tescili yapan kuruluşlar gibi bağımsız dış tetkik kuruluşları veya kamu kurumları tarafından yapılır.

Not 5: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım ve notlar, tetkik kriteri ve tetkik kanıtı terimleri arasındaki döngüsel etkiyi ortadan kaldırmak için değiştirilmiş ve not 3 ve not 4 ilave edilmiştir.

audit

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Systematic, independent and documented process for obtaining objective evidence and evaluating it objectively to determine the extent to which the audit criteria are fulfilled.

Note 1: The fundamental elements of an audit include the determination of the conformity of an object according to a procedure carried out by personnel not being responsible for the object audited.

Note 2: An audit can be an internal audit (first party), or an external audit (second party or third party), and it can be a combined audit or a joint audit.

Note 3: Internal audits, sometimes called first-party audits, are conducted by, or on behalf of, the organization itself for management review and other internal purposes, and can form the basis for an organization's declaration of conformity. Independence can be demonstrated by the freedom from responsibility for the activity being audited.

Note 4: External audits include those generally called second and third-party audits. Second party audits are conducted by parties having an interest in the organization, such as customers, or by other persons on their behalf. Third-party audits are conducted by external, independent auditing organizations such as those providing certification/registration or conformity or governmental agencies.

Note 5: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management system standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition and Notes have been modified to remove effect of circularity between audit criteria and audit evidence term entries, and Notes 3 and 4 have been added.

tetkik

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme ögesi hakkındaki bilgileri toplamak ve tarafsız olarak değerlendirerek belirlenmiş gerekliliklerin ne derece yerine getirildiğini kanıtlamak için uygulanan proses.

Not 1: Belirlenmiş gereklilikler, ilgili bilgiyi toplayabilmek için, tetkik başlamadan önce tanımlanır.

Not 2: Tetkike konu olan ögelere örnek olarak yönetim sistemleri, prosesler, ürünler ve hizmetler verilebilir.

Not 3: Akreditasyon için yapılan tetkike "denetim" denir.

tetkik bulguları

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Toplanan tetkik kanıtlarının tetkik kriterlerine göre değerlendirme sonuçları.

Not 1: Tetkik bulguları, uygunluğu veya uygun-suzluğu gösterir.

Not 2: Tetkik bulguları, iyileştirme için fırsatların tanımlanmasına veya iyi uygulamaların kaydedilmesine imkan tanır.

Not 3: Tetkik kriterlerinin birincil veya ikincil mevzuat gerekliliklerinden seçilmesi durumunda "audit finding" (tetkik bulgusu), İngilizcede "compliance" (uygunluk) veya "non-compliance" (uygunsuzluk) olarak ifade edilebilir.

tetkik edilen

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik edilen kuruluş.

audit

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Process for obtaining relevant information about an object of conformity assessment and evaluating it objectively to determine the extent to which specified requirements are fulfilled information can be obtained.

Note 1: The specified requirements are defined prior to performing an audit so that the relevant information can be obtained.

Note 2: Examples of objects for an audit are management systems, processes, products and services.

Note 3 to entry: For accreditation purposes, the audit process is called "assessment".

audit findings

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Results of the evaluation of the collected audit evidence against audit criteria.

Note 1: Audit findings indicate conformity or nonconformity.

Note 2: Audit findings can lead to the identification of opportunities for improvement or recording good practices.

Note 3: In English, if the audit criteria are selected from statutory requirements or regulatory requirements, the audit finding can be called compliance or non-compliance.

auditee

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Organization being audited.

tetkik ekibi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkiki gerçekleştiren ve gerektiğinde teknik uzmanlarca desteklenen bir veya daha fazla sayıda kişi.

Not 1: Tetkik ekibinden bir tetkikçi, tetkik ekibi lideri olarak atanır.

Not 2: Tetkik ekibinde, aday tetkikçiler bulunabilir.

tetkik kanıtı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik kriterleri ile ilgili olan ve doğrulanabilen; kayıtlar, olgu ile ilgili ifadeler veya diğer bilgiler.

tetkik kapsamı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir tetkikin büyüklüğü ve sınırları.

Not: Tetkik kapsamı genellikle; fiziksel konumların, kuruluş birimlerinin, faaliyetlerin ve proseslerin tanımını içerir.

tetkik kriterleri

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Objektif kanıtların mukayese edilmesinde referans olarak kullanılan politikalar, prosedürler veya gereklilikler dizisi.

tetkik müşterisi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkiki talep eden kuruluş veya kişi.

audit team

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

One or more persons conducting an audit, supported if needed by technical experts.

Note 1: One auditor of the audit team is appointed as the audit team leader.

Note 2: The audit team can include auditors-in-training.

audit evidence

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Records, statements of fact or other information, which are relevant to the audit criteria and verifiable.

audit scope

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Extent and boundaries of an audit.

Note: The audit scope generally includes a description of the physical locations, organizational units, activities and processes.

audit criteria

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of policies, procedures or requirements used as a reference against which objective evidence is compared.

audit client

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Organization or person requesting an audit.

tetkik planı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir tetkik için yapılacak faaliyet ve düzenlemelerin tanımı.

tetkik programı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Belirli bir süre için planlanan ve belirli bir amaca yönelik bir veya daha fazla tetkik dizisi.

tetkik sonucu

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkik hedeflerinin ve tüm tetkik bulgularının değerlendirilmesinden sonra bir tetkikin sonucu.

tetkik süresi

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Müşteri kuruluşun yönetim sisteminin tetkikinin planlanması ile tam ve etkin bir şekilde gerçekleşmesi için gerekli süre.

tetkikçi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Tetkiki gerçekleştiren kişi.

tetkikçi

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Tetkiki gerçekleştiren kişi.

audit plan

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Description of the activities and arrangements for an audit.

audit programme

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of one or more audits planned for a specific time frame and directed towards a specific purpose.

audit conclusion

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Outcome of an audit, after consideration of the audit objectives and all audit findings.

audit time

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Time needed to plan and accomplish a complete and effective audit of the client organization's management system.

auditor

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person who conducts an audit.

auditor

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Person who conducts an audit.

tıbbi cihaz

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

İnsan vücudu içerisinde veya üzerinde amaçlanan asli fonksiyonunu farmakolojik, immünolojik veya metabolik etkiler ile sağlamayan fakat fonksiyonunu yerine getirirken bu etkiler tarafından desteklenebilen ve;

- hastalığın tanısı, önlenmesi, izlenmesi, tahmini, prognozu, tedavisi veya hafifletilmesi,
- yaralanma veya sakatlığın tanısı, izlenmesi, tedavisi, hafifletilmesi veya kompanse edilmesi,
- anatomik bir yapının veya işlevin veya bir fizyolojik ya da patolojik sürecin veya durumun araştırılması, ikame edilmesi veya modifikasyonu, - organ, kan ve doku bağışları dahil olmak üzere, insan vücudundan elde edilen örneklerin in vitro tetkiki vasıtasıyla bilgi sağlanması, özel tıbbi amaçlarından biri veya daha fazlası için, imalatçı tarafından, insan üzerinde tek başına veya birlikte kullanılmak üzere tasarlanan alet, aparat, teçhizat, yazılım, implant, reaktif, materyal veya diğer malzemedir.

Aşağıdaki ürünler de tıbbi cihaz olarak kabul edilir;

- Gebeliğin kontrolüne veya desteklenmesine yönelik cihazlar;
- 1(4) maddesinde atıfta bulunulan cihazların ve bu bendin 1. paragrafında atıfta bulunulan cihazların temizliği, dezenfeksiyonu veya sterilizasyonu için özel olarak tasarlanan ürünler.

tıbbi cihazın aksesuarı

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Kendi başına bir tıbbi cihaz olmadığı halde, özellikle tıbbi cihaz(lar)ın kullanım amacına/amaçlarına uygun olarak kullanılmasını mümkün kılmak ya da tıbbi cihaz(lar)ın kullanım amacı/amaçları bakımından tıbbi işlevselliğine doğrudan ve spesifik olarak yardımcı olmak için, imalatçısı tarafından bir ya da birden fazla belirli tıbbi cihazla birlikte kullanımı amaçlanan parçadır.

medical device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

Any instrument, apparatus, appliance, software, implant, reagent, material or other article intended by the manufacturer to be used, alone or in combination, for human beings for one or more of the following specific medical purposes:

- diagnosis, prevention, monitoring, prediction, prognosis, treatment or alleviation of disease,
- diagnosis, monitoring, treatment, alleviation of, or compensation for, an injury or disability,
- investigation, replacement or modification of the anatomy or of a physiological or pathological process or state,
- providing information by means of in vitro examination of specimens derived from the human body, including organ, blood and tissue donations, and which does not achieve its principal intended action by pharmacological, immunological or metabolic means, in or on the human body, but which may be assisted in its function by such means.

The following products shall also be deemed to be medical devices:

- devices for the control or support of conception;
- products specifically intended for the cleaning, disinfection or sterilisation of devices as referred to in Article 1(4) and of those referred to in the first paragraph of this point.

accessory for a medical device

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

An article which, whilst not being itself a medical device, is intended by its manufacturer to be used together with one or several particular medical device(s) to specifically enable the medical device(s) to be used in accordance with its/their intended purpose(s) or to specifically and directly assist the medical functionality of the medical device(s) in terms of its/their intended purpose(s).

tıbbî laboratuvar

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller

Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Hastalığın tanısı, yönetimi, önlenmesi ve tedavisine yönelik bilgi sağlama veya bir insanın sağlık durumunu değerlendirme amacı için; insan vücudundan alınan materyallere ilişkin biyolojik, mikrobiyolojik, immünolojik, kimyasal, immünohematolojik, hematolojik, biyofiziksel, sitolojik, patolojik, genetik veya diğer analizleri yapabilen ayrıca sonuçların yorumlanması ile uygun ileri araştırmalara yönelik tavsiye dahil, bütün laboratuvar araştırmalarını kapsayan konsültasyon hizmeti sağlayabilen laboratuvar.

Not: Bu analizler, tayin etme, ölçme veya bunun dışında çeşitli maddelerin veya mikroorganizmaların bulunurluğunu veya yokluğunu açıklayan işlemleri de içerir.

toplatma

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler

Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Son kullanıcıya ulaşılmış taşınabilir basınçlı ekipmanın geri alınmasını sağlamak amaçlı herhangi bir tedbir.

toplatma

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri

Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Tüketicinin veya diğer bir nihai kullanıcının hâlihazırda elinde bulunan bir yapı malzemesinin geri alınmasını amaçlayan her türlü önlem.

tramvay-tren

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri

Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Hem hafif raylı altyapıda hem de ağır raylı altyapıda kullanılmak üzere tasarlanmış araç.

medical laboratory

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis

Source: ISO 15189:2012

Laboratory for the biological, microbiological, immunological, chemical, immunohaematological, haematological, biophysical, cytological, pathological, genetic or other examinations of materials derived from the human body for the purpose of providing information for the diagnosis, management, prevention and treatment of disease in, or assessment of the health of, human beings, and which may provide a consultant advisory service covering all aspects of laboratory investigation including the interpretation of results and advice on the further appropriate investigation.

Note: These examinations also include procedures for determining, measuring or otherwise describing the presence or absence of various substances. or microorganisms.

recall

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods

Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

Any measure aimed at achieving the return of transportable pressure equipment that has already been made available to the end user.

recall

Field of use: Construction products

Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

Any measure aimed at achieving the return of a construction product that has already been made available to the end-user.

tram-train

Field of use: Transport; Railways and railway systems

Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A vehicle designed for combined use on both a light-rail infrastructure and a heavy-rail infrastructure.

transfer

Kullanım alanı: Sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler
Kaynak: Sıvı kullanım amaçlı patlayıcı maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmeliği (2014/28/AB)

Patlayıcıların aynı işyeri içerisindeki taşınımı dışında birlik içerisinde herhangi bir fiziksel taşınımı.

tutulmuş ürün numunesi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

İmalat süreci sırasında ürün veya bileşenlerden alınan ve ileride referans olarak kullanılmak üzere saklanan numune.

tüketici

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım

Kaynak: BRCGS

Tamamlanmış ürünün, malın veya hizmetin nihai kullanıcısı.

türetilmiş birim

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon

Kaynak: VIM

Türetilmiş büyüklük için ölçüm birimi.

türetilmiş büyüklük

Kullanım alanı: Metroloji; Kalibrasyon

Kaynak: VIM

Bir büyüklükler sisteminde, o sisteme ait temel büyüklükler ile tanımlanan büyüklük.

türev

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp

Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Bir imalat süreci vasıtasıyla insan veya hayvan doku veya hücrelerinden ekstrakte edilen "hücre olmayan madde"dir. Bu durumda cihazın imalatı için kullanılan nihai madde hiçbir hücre veya doku içermez.

transfer

Field of use: Explosives for civil uses

Source: Directive 2014/28/EU on explosives for civil uses

Any physical movement of explosives within the Union except movements within one and the same site.

retained production sample

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

Representative product or components taken from a production run and securely held for future reference.

consumer

Field of use: Food safety; Agriculture

Source: BRCGS

The end-user of the finished product, commodity or service.

derived unit

Field of use: Metrology; Calibration

Source: VIM

Measurement unit for a derived quantity.

derived quantity

Field of use: Metrology; Calibration

Source: VIM

Quantity, in a system of quantities, defined in terms of the based quantities of that system.

derivative

Field of use: Medicine; Medical devices

Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A 'non-cellular substance' extracted from human or animal tissue or cells through a manufacturing process. The final substance used for manufacturing of the device in this case does not contain any cells or tissues.

U

uçak

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Uçuş sırasındaki kaldırma gücünü büyük ölçüde verilen uçuş durumlarında sabit kalan yüzeylerdeki aerodinamik tepkilerden alan havadan daha ağır motorlu hava aracı.

uçak işleticisi

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden 16/11/2013 tarihli ve 28823 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği veya 09/01/2016 tarihli ve 29588 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Havacılık Yönetmeliği'ne göre hava işletme ruhsatı almış uçak işletimine müdahil olan şahıs, kuruluş veya işletme.

uçak maliki

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Genel Müdürlük tarafından 11/09/2017 tarihinde yayımlanan Hava Aracı Milliyeti ve Tescil İşaretleri Talimatı (SHT-7) EK-2a'da yer alan Hava Aracı Tescil Sertifikasında Madde 4 (Malikin adı) ve Madde 5 (Malikin adresi) ile tanımlanan şahıs(lar), kuruluş(lar) veya işletme(ler).

aeroplane

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

A power-driven heavier-than-air aircraft, deriving its lift in flight chiefly from aerodynamic reactions on surfaces which remain fixed under given conditions of flight.

operator

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

The person, organization or enterprise engaged in or offering to engage in an aircraft operation.

aeroplane owner

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

Person(s), organization(s) or enterprise(s) identified via Item 4 (Name of owner) and Item 5 (Address of owner) on the certificate of registration of an aeroplane.

UÇP sağlayıcısı

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Uyuşmazlık çözüm prosesi sağlayıcısı; uyuşmazlık çözüm prosesini kuruluş dışından sağlayan ve yürüten kişi veya kuruluş.

Not 1: Genellikle bir UÇP sağlayıcısı, bireysel olarak kuruluş veya çalışanlarından ve şikâyetçiden ayrı, bir tüzel kişiliktir. Bu sayede, bağımsızlık ve tarafsızlık nitelikleri vurgulanır. Bazı durumlarda, çözilemeyen şikâyetleri ele almak için kuruluş içinde ayrı bir birim oluşturulur.

Not 2: UÇP sağlayıcısı, uyuşmazlıkların çözümünü sağlamak için taraflarla sözleşme yapar ve performanstan sorumludur. UÇP sağlayıcısı, uyuşmazlık çözümleri temin eder. Ayrıca, UÇP sağlayıcısı finansal kaynak, sekreteryaya desteği, planlama yardımı, eğitim, toplantı odaları, gözetim ve benzeri fonksiyonları temin etmek için destek, icra ve diğer yönetim personelinin faydalanır.

Not 3: UÇP sağlayıcısı, kâr amacı güden/gütmeyen kuruluşlar ve kamu tüzel kişilikleri dâhil pek çok biçimde olabilir. Bir birlik de UÇP sağlayıcısı olabilir.

Not 4: ISO 10003:2007 standardında, UÇP sağlayıcısı terimi yerine "sağlayıcı" terimi kullanılmıştır.

uçuş planı

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Bir hava aracının amaçlanan uçuşu ya da uçuşunun bir kısmı ile ilgili olarak hava trafik hizmetleri birimlerine sunulan belirli bilgiler.

ulusal akreditasyon kurumu

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

Üye ülkede, devletten aldığı otoriteyle akreditasyon faaliyeti gösteren tek kuruluş. (Türkiye'de tek yetkili akreditasyon kurumu TÜRKAK'tır.)

DRP-provider

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Dispute resolution process provider; person or organization that supplies and operates an external dispute resolution process.

Note 1: Generally, a DRP-provider is a legal entity, separate from the organization or person as an individual and the complainant. In this way, the attributes of independence and fairness are emphasized. In some situations, a separate unit is established within the organization to handle unresolved complaints.

Note 2: The DRP-provider contracts with the parties to provide dispute resolution, and is accountable for performance. The DRP-provider supplies dispute resolvers. The DRP-provider also utilizes support, executive and other managerial staff to supply financial resources, clerical support, scheduling assistance, training, meeting rooms, supervision and similar functions.

Note 3: DRP-providers can take many forms including not-for-profit, for-profit and public entities. An association can also be a DRP-provider.

Note 4: In ISO 10003:2007 instead of the term DRP-provider, the term "provider" is used.

flight plan

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

Specified information provided to air traffic services units, relative to an intended flight or portion of a flight of an aircraft.

national accreditation body

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

The sole body in a Member State that performs accreditation with authority derived from the State.

ulusal emniyet makamı

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)/uzmanın tercümesi

2016/798 Yönetmeliği, Madde 3 fıkra 7 gereğince tanımlanan emniyet makamı: Türkiye'de demiryolu emniyeti ve karşılıklı işletilebilirlik kapsamında yetkili ulusal kuruluş olan Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü'dür.

ulusal kurallar

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Yayınlayan makam ne olursa olsun, ulusal düzeyde kabul edilmiş, AB kuralları ve uluslararası kurallar ötesinde, demiryolu güvenliği veya teknik gereklilikler belirleyen ve yayınlayan devlet içindeki demiryolu işletmelerine, altyapı yöneticilerine ve üçüncü taraflara uygulanacak bağlayıcı düzenlemeler.

ulusal muamele

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Mukayese edilebilir bir durumda, diğer ülkelerden kaynaklanan ürün, hizmet veya süreçlere uygulanan muamelenin, ulusal kaynaklı benzer ürün, hizmet veya süreçlere uygulanan muameleden daha elverişsiz olmaması.

ulusal ve eşit muamele

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Mukayese edilebilir bir durumda, diğer ülkelerden kaynaklanan ürün, hizmet veya süreçlere uygulanan muamelenin, ulusal kaynaklı veya herhangi bir başka ülke kaynaklı benzer ürün, hizmet veya süreçlere uygulanan muameleden daha elverişsiz olmaması.

national safety authority

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

A safety authority as defined in point (7) of Article 3 of Directive (EU) 2016/798.

national rules

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

All binding rules adopted in a Member State, irrespective of the body issuing them, which contain railway safety or technical requirements, other than those laid down by Union or international rules which are applicable within that Member State to railway undertakings, infrastructure managers or third parties.

national treatment

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Treatment accorded to products, services or processes originating in other countries that is no less favourable than that accorded to like products, services or processes of national origin, in a comparable situation.

equal and national treatment

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Treatment accorded to products, services or processes originating in other countries that is no less favourable than that accorded to like products, services or processes of national origin, or originating in any other country, in a comparable situation.

uluslararası sözleşmeler

Kullanım alanı: Gemi teçhizatı
Kaynak: Gemi teçhizatı yönetmeliği (AB) 2014/90

Yükleme Hattı Uluslararası Sözleşmesi 1966 (LL66), Denizde Çatışmaların Önlenmesi İçin Uluslararası Kurallar Hakkında Sözleşme 1972 (COLREG), Gemi Kaynaklı Kirlenmenin Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşme 1973 (MARPOL) ve Türkiye'nin taraf olduğu Protokoller ve Ekleri ile Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi 1974 (SOLAS), Türkiye'nin taraf olduğu Protokollerin Türkiye'de yürürlükte olan güncel versiyonları, onlara ilişkin Protokoller ve değişiklikler.

uluslararası uygulamalar

Kullanım alanı: Gemi teçhizatı
Kaynak: Gemi teçhizatı yönetmeliği (AB) 2014/90

Uluslararası sözleşmeler ile birlikte bunları uygulayan IMO kararlarının ve genelgelerinin güncel versiyonları ve test standartları.

uyarı aralığı; kritik aralık

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Hastada kalıcı hasarla veya hastanın ölümü ile sonuçlanabilecek acil bir riski gösteren bir uyarı (kritik) deneyi için analiz sonuçlarının aralığı.

Not 1: Yalnızca bir eşik değer tanımlandığı yerlerde, aralık açık uçlu olabilir.
Not 2: Laboratuvar, kendi hastaları ve laboratuvar hizmetinden yararlananlar için uygun uyarı deneyleri listesini belirler.

uydu depo

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Sadece aynı şirketin başka bir sahasından ürün kabul eden ambar/dağıtım merkezi.

international conventions

Field of use: Marine equipment
Source: Directive 2014/90/EU on marine equipment

The following conventions, together with their protocols and codes of mandatory application, adopted under the auspices of the International Maritime Organization (IMO), which have entered into force and which lay down specific requirements for the approval by the flag State of equipment to be placed on board ships:
- the 1972 Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea (Colreg),
- the 1973 International Convention for the Prevention of Pollution from Ships (Marpol),
- the 1974 International Convention for the Safety of Life at Sea (Solas).

international instruments

Field of use: Marine equipment
Source: Directive 2014/90/EU on marine equipment

The international conventions, together with the resolutions and circulars of the IMO giving effect to those conventions in their up-to-date version, and the testing standards.

alert interval (critical interval)

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Interval of examination results for an alert (critical) test that indicates an immediate risk to the patient of injury or death.

Not 1: The interval may be open ended, where only a threshold is defined.
Note 2: The laboratory determines the appropriate list of alert tests for patients and users.

satellite depot

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A warehouse/distribution site receiving products only from another site within the same company.

uygulama tebliğleri

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Yönetmeliğe dayanılarak yetkili kuruluşlar tarafından yayımlanan ve Yönetmelikte tanımlanan ürünler veya onların çevresel boyutlarıyla ilgili çevreye duyarlı tasarım şartlarını düzenleyen mevzuat.

uygun olduğu durumda; gerekli olduğu durumda

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Standarttaki gereklilikler kapsamında, şirket gerekliliğin uygulanabilirliğini inceleyecek ve eğer uygunsuz gerekliliği yerine getirmek için zorunlu sistemleri, prosesleri, prosedürleri ve ekipmanları kuracaktır. Şirket yasal gerekliliklere, en iyi uygulama standartlarına, iyi üretim uygulamalarına ve sanayi sektörünün rehber dokümanlarına, ve güvenilir ve yasal bir ürünle ilgili tüm bilgilere karşı hassasiyet gösterecektir.

uygunluğun yeniden değerlendirilmesi

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Mal sahibi veya kullanıcının talebi üzerine Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği (99/36/AT)'nin zorunlu uygulamaya girmesinden önce imal edilip piyasaya arz edilmiş olan taşınabilir basınçlı ekipmanın uygunluğunun yeniden değerlendirme yöntemi.

implementing measures

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Measures adopted pursuant to this Directive laying down ecodesign requirements for defined products or for environmental aspects thereof.

where appropriate

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

In relation to a requirement of the Standard, the company will assess the need for the requirement and, where applicable, put in place systems, processes, procedures or equipment to meet the requirement. The company shall be mindful of legal requirements, best-practice standards, good manufacturing practice and industry guidance, and any other information relating to the manufacture of safe and legal product.

reassessment of conformity

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

The procedure undertaken, at the request of the owner or operator, for the subsequent assessment of the conformity of transportable pressure equipment manufactured and placed on the market before the date of implementation of Directive 1999/36/EC.

uygunluk

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir gerekliliğin yerine getirilmesi.

Not 1: İngilizcede "conformance" terimi "conformity" terimi ile eş anlamlıdır, ancak artık kullanılmamaktadır. Fransızcada "compliance" terimi de eş anlamlıdır, ancak artık o da kullanılmamaktadır.

Not 2: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 1 eklenerek değiştirilmiştir.

uygunluk değerlendirme faaliyeti

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Uygunluk değerlendirmesi yaparken uygunluk değerlendirme kuruluşu tarafından yürütülen faaliyet.

Not 1: TS EN ISO/IEC 17011:2017 standardının konu kapsamında, akreditasyon kapsamındaki faaliyetler, bunlarla sınırlı olmamak üzere, deney, kalibrasyon, muayene, yönetim sistemleri, kişiler, ürünler, süreçler ve hizmetlerin belgelendirilmesi, yeterlilik deneyinin temini, referans malzemelerin üretimi, geçerli kılma ve doğrulamayı içerir. Sadeleştirme amacıyla bunlar, uygunluk değerlendirme kuruluşu tarafından yürütülen uygunluk değerlendirme faaliyetleri olarak belirtilir.

uygunluk değerlendirme kuruluşu

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluş.

conformity

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Fulfilment of a requirement.

Note 1: In English the word "conformance" is synonymous but deprecated. In French the word "compliance" is synonymous but deprecated.

Note 2: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by adding Note 1.

conformity assessment activity

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Activity conducted by a conformity assessment body when assessing conformity.

Note 1: In the context of ISO/IEC 17011:2017, activities covered by accreditation include, but are not limited to, testing, calibration, inspection, certification of management systems, persons, products, processes and services, provision of proficiency testing, production of reference materials, validation and verification. For simplicity, these are referred to as conformity assessment activities being performed by conformity assessment bodies.

conformity assessment body

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

A body that performs conformity assessment activities including calibration, testing, certification and inspection.

uygunluk değerlendirme kuruluşu

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Uygunluk değerlendirme faaliyetlerini yapan ve akreditasyonun konusu olabilecek kuruluş.

Not: TS EN ISO/IEC 17011:2017 standardının herhangi bir yerinde geçen "uygunluk değerlendirme kuruluşu" terimi, aksi belirtilmedikçe, hem başvuruda bulunan hem de akredite edilmiş olan uygunluk değerlendirme kuruluşu için geçerlidir.

uygunluk değerlendirme programı

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Uygunluk değerlendirme programı; uygunluk değerlendirme konusu olan öğeyi ve belirlenmiş gereklilikleri tanımlayan ve uygunluk değerlendirme yöntemini belirleyen kurallar ve prosedürler.

Not 1: Bir uygunluk değerlendirme programı, bir uygunluk değerlendirme sistemi kapsamında işletilebilir.

Not 2: Bir uygunluk değerlendirme programı uluslararası, bölgesel, ulusal, ulusaltı veya sanayi sektörü seviyesinde işletilebilir.

Not 3: Bir program ISO/IEC 17000 Annex A'da açıklanan uygunluk değerlendirme fonksiyonlarının tümünü veya bir kısmını kapsayabilir.

uygunluk değerlendirmesi

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: EC) 765/2008 Tüzüğü

Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreç.

conformity assessment body

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Body that performs conformity assessment activities and that can be the object of accreditation.

Note: Whenever the term "conformity assessment body" is used in ISO/IEC 17011:2017, it applies to both the applicant and accredited conformity assessment bodies, unless otherwise specified.

conformity assessment scheme

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Conformity assessment programme; set of rules and procedures that describes the objects of conformity assessment, identifies the specified requirements and provides the methodology for performing conformity assessment.

Note 1: A conformity assessment scheme can be managed within a conformity assessment system.

Note 2: A conformity assessment scheme can be operated at an international, regional, national, sub-national or industry sector level.

Note 3 to entry: A scheme can cover all or part of the conformity assessment functions explained in Annex A to ISO/IEC 17000.

conformity assessment

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

The process demonstrating whether specified requirements relating to a product, process, service, system, person or body have been fulfilled.

uygunsuzluk

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir gerekliliğin yerine getirilmemesi.

Not: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

uygunsuzluk

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünün ilgili teknik düzenlemede, genel ürün güvenliği mevzuatında veya bu Yönetmelikte belirtilen gerekliliklere uygun olmama hali.

uyum

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Ürün güvenliği, yasallık ve kalite konularında mevzuat gerekliliklerini veya müşteri gerekliliklerini yerine getirmek.

uyumlaştırılmış standart

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: (EC) 765/2008 Tüzüğü

3/4/2002 tarihli ve 24715 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Teknik Mevzuatın ve Standartların Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Bildirime Dair Yönetmeliğin ek-1'inde sıralanan Avrupa standardizasyon kuruluşlarından biri tarafından Avrupa Komisyonu'nun talebi üzerine hazırlanarak kabul edilen standart.

(AB) 1025/2012 Tüzüğü, Madde 2(1) fıkra (c) gereğince tanımlanan Avrupa standardı.

AB uyum mevzuatının uygulanabilmesi için Komisyonun talebi üzerine, tanınmış bir standardizasyon kuruluşu tarafından yayınlanmış, kabul edilen standart.

non-conformity

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Non-fulfilment of a requirement.

Note: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1.

non-compliance

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any failure to comply with any requirement under the Union harmonisation legislation or under this Regulation.

compliance

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Meeting the regulatory or customer requirements concerning product safety, legality and quality.

harmonised standard

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

A standard adopted by one of the European standardisation bodies listed in Annex I to Directive 98/34/EC of the European Parliament and of the Council of 22 June 1998 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical standards and regulations and of rules on Information Society services (1) on the basis of a request made by the Commission in accordance with Article 6 of that Directive.

A European standard as defined in point (c) of Article 2(1) of Regulation (EU) No 1025/2012.

uyumlaştırılmış teknik şartname

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri

Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Uyumlaştırılmış standartlar ve Avrupa Değerlendirme Esasları.

uyumluluk

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp

Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Yazılım dahil olmak üzere bir cihazın kullanım amacına uygun olarak bir veya birden fazla başka cihaz ile birlikte kullanılması durumunda: (a) amaçlandığı şekilde performans gösterme kabiliyetini kaybetmeden veya bundan ödün vermeden performansını yerine getirme ve/veya (b) kombine cihazların herhangi bir parçasının modifiye edilmesi veya uyarlanması ihtiyacı olmadan entegre olması ve/veya çalışması, ve/veya (c) çatışma/etkileşim veya advers reaksiyon olmadan birlikte kullanılma, kabiliyeti.

uyumluluk

Kullanım alanı: İn vitro tanı cihazları, tıbbî cihazlar; Tıp
Kaynak: İn vitro tanı amaçlı tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/746

Yazılım dâhil olmak üzere bir cihazın, kullanım amacına uygun olarak başka bir veya birden fazla cihaz ile birlikte kullanıldığında;
1) Amaçlandığı şekilde performans gösterme kabiliyetini kaybetmeden veya bundan ödün vermeden performansını yerine getirme ve/veya
2) Kombine cihazların herhangi bir parçasının modifiye edilmesi veya uyarlanması ihtiyacı olmadan entegre olma ve/veya çalışma ve/veya
3) Çatışma/etkileşim ya da advers reaksiyon olmadan birlikte kullanılma, kabiliyeti.

uyumsuzluk; uygunsuzluk

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Belirli bir gereklilikten sapma.

harmonised technical specifications

Field of use: Construction products

Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

Harmonised standards and European Assessment Documents.

compatibility

Field of use: Medicine; Medical devices

Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

The ability of a device, including software, when used together with one or more other devices in accordance with its intended purpose, to:
(a) perform without losing or compromising the ability to perform as intended, and/or
(b) integrate and/or operate without the need for modification or adaption of any part of the combined devices, and/or
(c) be used together without conflict/interference or adverse reaction.

compatibility

Field of use: In vitro diagnostic medical devices; Medical devices; Medicine
Source: Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices

The ability of a device, including software, when used together with one or more other devices in accordance with its intended purpose, to:
(a) perform without losing or compromising the ability to perform as intended, and/or
(b) integrate and/or operate without the need for modification or adaption of any part of the combined devices, and/or
(c) be used together without conflict/interference or adverse reaction.

nonconforming

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Deviating from a particular requirement.

uyuşmazlık

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir şikâyetten ortaya çıkan ve bir UÇP sağlayıcısına gönderilen anlaşmazlık.

Not: Bazı kuruluşlar, müşterilerinin memnuniyetsizliklerini ilk etapta UÇP sağlayıcısına ifade etmelerine izin verirler. Bu durumda memnuniyetsizliğin dile getirilmesi, yanıtlanmak üzere kuruluşa gönderildiğinde şikâyet haline; kuruluş tarafından UÇP sağlayıcısı olmadan çözülemediği takdirde ise uyuşmazlık haline gelir. Çoğu kuruluş, kuruluş dışı uyuşmazlık çözümüne başvurmadan önce müşterilerinin memnuniyetsizliklerini ilk olarak kuruluşa dile getirmelerini tercih eder.

uyuşmazlık çözücü

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir uyuşmazlığın çözümüne yardımcı olmak için UÇP sağlayıcısı tarafından atanmış kişi.

uzaktan değerlendirme

Kullanım alanı: Akreditasyon

Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun fiziksel konumunun veya sanal alanının elektronik araçlarla değerlendirilmesi.

Not: Sanal alan, kişilerin süreçleri yürütmesine imkân sağlayan çevrimiçi bir ortamdır, örneğin bir bulut ortamı.

uzaktan kumanda eden pilot

Kullanım alanı: İnsansız hava aracı; Otonom hava aracı; Taşımacılık

Kaynak: İnsansız hava araçları yönetmeliği (EU) 2019/945

Elle işletilirken UA'nın uçuş kumandalarını çalıştırarak veya otomatik olarak uçtuğunda uçuş rotasını gözetip müdahale etmeye ve herhangi bir anda rotasını değiştirmeye hazır olarak UA'nın emniyetli olarak uçmasından sorumlu gerçek kişi.

dispute

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Disagreement, arising from a complaint, submitted to a DRP-provider.

Note: Some organizations allow their customers to express their dissatisfaction to a DRP-provider in the first instance. In this situation, the expression of dissatisfaction becomes a complaint when sent to the organization for a response, and becomes a dispute if not resolved by the organization without DRP-provider intervention. Many organizations prefer their customers to first expressed any dissatisfaction to the organization before utilizing dispute resolution external to the organization.

dispute resolver

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Individual person assigned by a DRP-provider (dispute resolution process provider) to assist the parties in resolving a dispute.

remote assessment

Field of use: Accreditation

Source: ISO/IEC 17011:2017

assessment of the physical location or virtual site of a conformity assessment body, using electronic means.

Note: A virtual site is an online environment allowing persons to execute processes, e.g. in a cloud environment.

remote pilot

Field of use: Unmanned aircraft systems; Autonomous aircraft; Transport

Source: Regulation (EU) 2019/945 on unmanned aircraft systems

A natural person responsible for safely conducting the flight of a UA by operating its flight controls, either manually or, when the UA flies automatically, by monitoring its course and remaining able to intervene and change its course at any time.

uzmanlık bilgilerine sahip kişi

Kullanım alanı: Piroteknik maddeler

Kaynak: Piroteknik maddelerin belgelendirilmesi, piyasaya arzı ve denetlenmesi hakkında yönetmelik (2013/29/AB)

F4 kategorisindeki havai fişekler, T2 kategorisindeki sahne ve tiyatro için piroteknik maddeler ve/veya P2 kategorisindeki diğer piroteknik maddelerin kullanılması konusunda İçişleri Bakanlığı tarafından yetkilendirilen kişi.

Ü

üçüncü taraf

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS ISO 37001:2017

Kuruluştan bağımsız kişi veya kurum.

Not: Tüm iş ortakları üçüncü taraftır, ancak tüm üçüncü taraflar iş ortağı değildir.

üretici

Kullanım alanı: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler; İş yeri sağlığı ve güvenliği

Kaynak: Muhtemel patlayıcı ortamda kullanılan teçhizat ve koruyucu sistemler ile ilgili yönetmelik (2014/34/AB)

Bir ürünü imal eden veya tasarlanmış veya imal edilmiş bir ürüne sahip olan ve söz konusu ürünü kendi adı veya ticari markası altında pazarlayan veya ürünü kendi amaçları doğrultusunda kullanan gerçek veya tüzel kişi.

person with specialist knowledge

Field of use: Pyrotechnic articles

Source: Directive 2013/29/EU on pyrotechnic articles

A person authorised by a Member State to handle and/or use on its territory category F4 fireworks, category T2 theatrical pyrotechnic articles and/or category P2 other pyrotechnic articles.

third party

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification

Source: ISO 37001:2017

Person or body that is independent of the organization.

Note: All business associates are third parties, but not all third parties are business associates.

manufacturer

Field of use: Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres; Work health and safety

Source: Directive 2014/34/EU on equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres

Any natural or legal person who manufactures a product or has a product designed or manufactured, and markets that product under his name or trademark or uses it for his own purposes.

ürün

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun, müşteri ile arasında herhangi bir işlem olmaksızın üretebildiği çıktı.

Not 1: Bir ürünün üretimi, sağlayıcı ile müşteri arasında meydana gelmesi zorunlu herhangi bir işlem olmaksızın gerçekleştirilir, ancak çoğu kez ürünün müşteriye teslimini müteakip, bir hizmet unsuru içerebilir.

Not 2: Bir ürünün baskın unsuru genellikle somut olmasıdır.

Not 3: Donanım genellikle somut olup, miktarı sayılabilir bir karakteristiktir (örneğin lastikler). İşlem görmüş malzemeler somut olup, miktarı sürekli bir karakteristiktir (örneğin, yakıt, alkol-süz içecekler). Donanım ve işlenmiş malzemeler sıklıkla mal olarak adlandırılır. Yazılım, teslim edildiği ortamdan (örneğin bilgisayar programı, mobil telefon uygulaması, kullanım kılavuzu, sözlük içeriği, müzikle ilgili telif hakkı, sürücü ehliyeti) bağımsız olarak bilgiden oluşur.

ürün

Kullanım alanı: Muayene kuruluşları; Muayene; Uygunluk değerlendirme

Kaynak: TS EN ISO/IEC 17020:2012

Bir prosesin sonucu.

Not 1: Dört genel ürün kategorisi, ISO 9000:2005'te belirtilmiştir:

- Hizmetler (örneğin, taşımacılık),
- Yazılım (örneğin, bilgisayar programı, sözlük),
- Donanım (örneğin, motor, mekanik parça),
- İşlenmiş malzemeler (örneğin, yağlayıcı).

Çoğu ürün, farklı genel ürün kategorilerine ait unsurları içerir. Böyle bir durumda ürün, baskın unsura bağlı olarak hizmet, yazılım, donanım veya işlenmiş madde olarak adlandırılır.

Not 2: Bitkilerin büyümesi ve diğer doğal kaynakların oluşumu gibi doğal proseslerin çıktıları da ürün tanımı içine girer.

Not 3: ISO/IEC 17000:2004 Madde 3.3'ten uyarlanmıştır.

product

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Output of an organization that can be produced without any transaction taking place between the organisation and the customer.

Note 1: Production of a product is achieved without any transaction necessarily taking place between provider and the customer, but can often involve this service element upon its delivery to the customer.

Note 2: The dominant element of a product is that it is generally tangible.

Note 3: Hardware is tangible and its amount is a countable characteristic (e.g. tyres). Processed materials are tangible and their amount is a continuous characteristic (e.g. fuel and soft drinks). Hardware and processed materials are often referred to as goods. Software consists of information regardless of delivery medium (e.g. computer programme, mobile phone pp, instruction manual, dictionary content, musical composition copyright, driver's license).

product

Field of use: Inspection bodies; Inspection; Conformity assessment

Source: ISO/IEC 17020:2012

Result of a process.

Note 1: Four generic product categories are noted in ISO 9000:2005:

- services (e.g. transport);
- software (e.g. computer program, dictionary);
- hardware (e.g. engine, mechanical part);
- processed materials (e.g. lubricants).

Many products comprise elements belonging to different generic product categories. Whether the product is then called service, software, hardware or processed material depends on the dominant element.

Note 2: Products include results of natural processes, such as growth of plants and formation of other natural resources.

Note 3: Adapted from ISO/IEC 17000:2004, definition 3.3.

ürün

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Bir prosesin sonucu.

Not 1: Dört genel ürün kategorisi ISO 9000:2005'te belirtilmiştir:

- Hizmetler (örneğin, taşımacılık),
- Yazılım (örneğin, bilgisayar programı, sözlük),
- Donanım (örneğin, motor, mekanik parça),
- İşlenmiş maddeler (örneğin, yağlayıcı).

Çoğu ürün, farklı genel ürün kategorilerine ait unsurlar içerir. Böyle bir durumda ürün, baskın unsura bağlı olarak hizmet, yazılım, donanım veya işlenmiş madde olarak adlandırılır.

Not 2: Bitkilerin büyümesi ve diğer doğal kaynakların oluşumu gibi doğal proseslerin çıktıları da ürün tanımı içine girer.

Not 3: ISO/IEC 17000: 2004 Madde 3.3'ten uyarlanmıştır.

ürün güvenliği

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi
Kaynak: EN 9100:2018

Bir ürünün insanlara veya emtiaya kabul edilemeyecek zarar veya hasar vermeden tasarımı yapıldığı veya hedeflendiği amaca hizmet etme durumu.

ürün konfigürasyon bilgileri

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Ürünün tasarımı, gerçekleştirilmesi, doğrulanması, işletilmesi ve desteklenmesi ile ilgili gereklilik veya diğer bilgiler.

product

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Result of a process.

Note 1: Four generic product categories are noted in ISO 9000:2005:

- services (e.g. transport) (see definition in 3.6);
- software (e.g. computer program, dictionary);
- hardware (e.g. engine, mechanical part);
- processed materials (e.g. lubricant).

Many products comprise elements belonging to different generic product categories. Whether the product is then called service, software, hardware or processed material depends on the dominant element.

Note 2: Products include results of natural processes, such as growth of plants and formation of other natural resources.

Note 3: Adapted from ISO/IEC 17000:2004, definition 3.3.

product safety

Field of use: Havacılık, uzay teknolojisi, savunma
Source: EN 9100:2018

The state in which a product is able to perform to its designed or intended purpose without causing unacceptable risk of harm to persons or damage to property.

product configuration information

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Requirement or other information for product design, realization, verification, operation and support.

ürün şartları

Kullanım alanı: Ürün belgelendirmesi; Proses belgelendirmesi; Hizmet belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17065:2012

Belgelendirme programında tanımlanmış olan standartlarda veya diğer normatif dokümanlarda belirtilmiş, doğrudan ürünle ilgili şart.

Not: Ürün ile ilgili şartlar; yönetmelikler, standartlar ve teknik şartnameler gibi normatif dokümanlarda belirtilebilir.

ürün tasarımı

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Ürünün karşılaması gereken yasal, teknik ve işlevsel şartlar, güvenlik ve piyasaya ilişkin şartlar ile diğer şartları, ürünle ilgili teknik özellik hâline getiren bir dizi işlem.

ürün tipi

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Belirli bir imalât sürecinde belirli bir hammadde kombinasyonu veya diğer girdiler ile üretilmiş bir yapı malzemesinin ilgili temel karakteristiklere göre kendisini temsil eden performans seviyesini veya sınıflar grubu.

ürün ve hizmet

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Bir organizasyon tarafından ilgili taraflara temin edilen sonuç veya çıktı.

Örnek: İmal edilmiş ürünler, araç sigortası, toplum sağlığı hemşireliği.

product requirement

Field of use: Product certification; Process certification; Service certification
Source: ISO/IEC 17065:2012

Requirement that relates directly to a product, specified in standards or in other normative documents identified by the certification scheme.

Note: Product requirements can be specified in normative documents such as regulations, standards and technical specifications.

product design

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

The set of processes that transform legal, technical, safety, functional, market or other requirements to be met by a product into the technical specification for that product.

product-type

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

The set of representative performance levels or classes of a construction product, in relation to its essential characteristics, produced using a given combination of raw materials or other elements in a specific production process.

product and service

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Output or outcome provided by an organization to interested parties.

Example: Manufactured items, car insurance, community nursing.

ürünü geri çağırma

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Uygun bir ürünün müşterilerden ve nihai kullanıcılardan geri getirilmesi için yapılan her türlü işlem.

ürünü piyasadan toplama

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Şartname dışı veya uygun olmayan ürünlerin, nihai kullanıcı hariç, tüm iktisadi işletme şeklindeki müşterilerden geri getirilmesi için yapılan her türlü işlem.

üst yönetim

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir kuruluşu en üst seviyede sevk ve idare eden kişi veya kişi grubu.

Not 1: Üst yönetim, kuruluş içerisinde yetkilerini devretme ve kaynakları tahsis etme yetkilerine sahiptir.

Not 2: Yönetim sisteminin kapsamı; kuruluşun sadece bir bölümünü kapsadığında, üst yönetim kavramı kuruluşun o bölümünü sevk ve idare edenleri belirtir.

Not 3: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistemi standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

üye

Kullanım alanı: Akreditasyon; Uygunluk değerlendirme
Kaynak: ISO/IEC 17000:2020

Bir sistemin üyesi; bir programın üyesi; bir uygunluk değerlendirme programının veya sisteminin kurallarının ve prosedürlerinin geliştirilmesine, yenilenmesine veya onaylanmasına katılan kişi veya organizasyon.

product recall

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Any measures aimed at achieving the return of an unfit product from customers and final consumers.

product withdrawal

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Any measures aimed at achieving the return of out-of-specification or unfit products from business customers, but not from final consumers.

top management

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Person or group of people who directs and controls an organization at the highest level.

Note 1: Top management has the power to delegate authority and provide resources within the organization.

Note 2: If the scope of the management system covers only part of an organization, then top management refers to those who direct and control that part of the organization.

Note 3: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management system standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1.

member

Field of use: Accreditation; Conformity assessment
Source: ISO/IEC 17000:2020

Member of a system; member of a scheme; person or organization that is involved in the development, revision or approval of the rules and procedures of a conformity assessment system or scheme.

varlık

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir organizasyon nezdinde gerçek veya olası değeri olan öge, nesne veya veri-

Not 1: Değer soyut veya somut, mali veya mali olmayan olabilir ve risk ve sorumluluklarla ilgili konuları da içerir. Varlığın hayat sürecindeki farklı safhalarda değeri olumlu veya olumsuz olabilir.

Not 2: Fizikî varlıklar çoğunlukla organizasyonun sahip olduğu cihazları, mal stokunu ve mülkleri kapsar. Fizikî varlıklar soyut varlıkların zıddıdır. Soyut varlıklar, kira kontratları, markalar, dijital varlıklar, kullanma hakları, lisanslar, fikrî mülkiyet hakları, itibar veya anlaşmalar gibi fizikî olmayan varlıklardır.

Not 3: Varlık sistemi olarak adlandırılan gruplandırılmış varlıklar da bir varlık olarak düşünülebilir.

Not 4: Bir varlık bir yapılandırma ögesi de olabilir. Bazı yapılandırma öğeleri varlık değildir.

varsayılan kullanıcı

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgileri beyan edenler tarafından, karar almak için çevresel bilgiye ihtiyacı olan olarak tanımlanan birey veya organizasyon.

Not: Varsayılan kullanıcı müşteri, sorumlu taraf, program sahibi, düzenleyici makam, mali toplum, kamu veya diğer ilgili taraflar olabilir, örneğin yerel topluluklar, kamu kuruluşları veya sivil toplum örgütleri.

asset

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Item, thing or entity that has potential or actual value to an organization-

Note 1: Value can be tangible or intangible, financial or non-fiscal, and include considerations of risks and liabilities. It can be positive or negative at different stages of the asset life.

Note 2: Physical assets usually refer to equipment, inventory and properties owned by the organization. Physical assets are the opposite of intangible assets, which are non-physical assets such as leases, brands, digital assets, use rights, licences, intellectual property rights, reputation or agreements.

Note 3: A grouping of assets referred to as an asset system could also be considered as an asset.

Note 4: An asset can also be a configuration item. Some configuration items are not assets.

intended user

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Individual or organization identified by those reporting environmental information as being the one who relies on that environmental information to make decisions.

Note: The intended user could be the client, the responsible party, programme owners, regulators, the financial community, the general public or other interested parties, such as local communities, governmental or non-governmental organizations.

veriler

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Bir nesne hakkındaki gerçekler.

verimlilik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Elde edilen sonuç ile kullanılan kaynaklar arasındaki ilişki.

vizyon

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Üst yönetim tarafından ifade edilen şekliyle kuruluşun ileride olmayı arzu ettiği durum.

Y

yakıt ikmali

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Her uçuşa ilişkin yakıt teslim notlarında veya faturalarda belgelendiği üzere, yakıt tedarikçisi tarafından sağlanan yakıt ölçüsü (litre cinsinden).

yanıltıcı beyan

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

Çevresel bilgi beyanında hata, eksiklik, yanlış rapor verme veya yanlış yorumlama.

Not: Yanıltıcı beyan nitel veya nicel olabilir.

data

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Facts about an object.

efficiency

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Relationship between the result achieved and the resources used.

vision

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Aspiration of what an organization would like to become as expressed by top management.

fuel uplift

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

Measurement of fuel provided by the fuel supplier, as documented in the fuel delivery notes or invoices for each flight (in litre).

misstatement

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Error, omission, misreporting or misrepresentation in the environmental information statement.

Note: Misstatement can be qualitative or quantitative.

yanma

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar
Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Gaz yakıtın oksijenle reaksiyona geçerek ısı veya ışık ürettiği bir süreç.

yapı işi

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Hem bina hem de diğer inşaat mühendisliği işlerini içermek üzere tüm yapı işleri.

yapı malzemesi

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Her türlü yapı işlerinde veya bu işlerin herhangi bir kısmında kalıcı olarak kullanılmak üzere üretilen ve piyasaya arz edilen ve performansı yapı işlerinin temel gereklere ilişkin performansını etkileyen bütün malzemeler veya takım malzemeler.

yapı malzemesinin performansı

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Malzemenin temel karakteristikleri ile ilgili performansının seviye, sınıf veya tanım olarak ifade edilmesi.

yapılandırma öğesi

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir hizmeti veya hizmetleri verebilmek için kontrol altında tutulması gereken bir unsur.

yapılmakta olan işler/yarı mamuller

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Yarı mamul ürünler, ara ürünler veya üretim sürecinin tamamlanmasını bekleyen ürünler.

burning

Field of use: Appliances burning gaseous fuels
Source: Regulation (EU) 2016/426 on appliances burning gaseous fuels

A process in which gaseous fuel reacts with oxygen producing heat or light.

construction works

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

Buildings and civil engineering works.

construction product

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

Any product or kit which is produced and placed on the market for incorporation in a permanent manner in construction works or parts thereof and the performance of which has an effect on the performance of the construction works with respect to the basic requirements for construction works.

performance of a construction product

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

The performance related to the relevant essential characteristics, expressed by level or class, or in a description.

configuration item (CI)

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Element that needs to be controlled in order to deliver a service or services.

work in progress/work in process

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Partially manufactured products, intermediates or materials waiting for completion of the manufacturing process.

yasal metrolojik kontrol

Kullanım alanı: Ölçü aletleri; Yasal metroloji
Kaynak: Ölçü aletleri yönetmeliği (2014/32/AB)

Kamu yararı, kamu sağlığı, kamu güvenliği, kamu düzeni, tüketicilerin ve çevrenin korunması, vergi ve harçların toplanması, adil ticaret gibi sebeplerle bir ölçü aletinin ölçme işlemlerinin kontrolü.

yasallık

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Üretim yerinde ve ürünün satılması amaçlanan ülkelerde ilgili kanunlara uyum.

yaşam döngüsü

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Biyolojik malzeme ve ilgili verilerin toplanmasından, uygulanabilirse, temin edilmesin veya kabulünden dağıtımına, bertaraf edilmesine veya imha edilmesine kadar olan ardışık ve birbirine bağlı işlemler.

Not: Bu terim sadece biyobankacılık yaşam döngüsü ile ilgilidir.

yaşam döngüsü

Kullanım alanı: Yapı malzemeleri
Kaynak: Yapı malzemeleri yönetmeliği (305/2011/AB)

Bir yapı malzemesinin ham maddeden elde edilmesi veya doğal kaynaklardan üretilmesinden, bertaraf edilmesine kadar birbirini takip eden bağlantılı aşamaları.

legal metrological control

Field of use: Measuring instruments; Legal metrology
Source: Directive 2014/32/EU on measuring instruments

The control of the measurement tasks intended for the field of application of a measuring instrument, for reasons of public interest, public health, public safety, public order, protection of the environment, levying of taxes and duties, protection of the consumers and fair trading.

legality

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

In compliance with the law in the place of production and in the countries where the product(s) is/are intended to be sold.

life cycle

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Consecutive and interlinked processes applied to biological material and associated data from collection, if applicable, acquisition or reception to distribution, disposal or destruction.

life cycle

Field of use: Construction products
Source: Regulation (EU) No 305/2011 on construction products

The consecutive and interlinked stages of a construction product's life, from raw material acquisition or generation from natural resources to final disposal.

yaşam mahalline konulan kazan

Kullanım alanı: Sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları
Kaynak: Sıvı ve gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının verimlilik gereklerine dair yönetmelik (92/42/AT)

Efektif nominal gücü 37 kW'tan az olan, konulduğu yaşam mahallini, açık genleşme bölümü olan gövdesinden ısı yayarak ısıtmak üzere tasarlanmış, yerçekimi devridaimini kullanarak sıcak su temin eden ve gövdesi üstünde yaşam mahalline konulması gerektiğini açık olarak gösteren işaret taşıması zorunlu olan kazan.

yazılı hâle getirilmiş bilgi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluş tarafından kontrol edilmesi ve sürekliliğinin sağlanması gereken bilgiler ve bu bilgileri içeren ortam.

Not 1: Yazılı hâle getirilmiş bilgi, herhangi bir biçim ve ortamda olabilir ve herhangi bir kaynaktan gelebilir.

Not 2: Yazılı hâle getirilmiş bilgi, şu anlamlara gelebilir:

- ilgili prosesleri de içeren yönetim sistemi,
- kuruluşun uygulaması amacıyla oluşturulan bilgiler (dokümantasyon),
- elde edilen sonuçların kanıtları (kayıtlar).

Not 3: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

boiler to be installed in the living space

Field of use: Hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels
Source: Directive 92/42/EEC on efficiency requirements for new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels

A boiler with an effective rated output of less than 37 kW, designed to provide heat to the part of the living space in which it is installed by means of the emission of heat from the casing having an open expansion chamber, supplying hot water using gravity circulation ; such boilers shall bear on their casings the explicit indication that they must be installed in living space.

documented information

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Information required to be controlled and maintained by an organization and the medium on which it is contained.

Note 1: Documented information can be in any format and media and from any source.

Note 2: Documented information can refer to:

- the management system, including related processes;
- information created in order for the organization to operate (documentation);
- evidence of results achieved (records)

Note 3: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1.

yem

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Gıdanın üretildiği hayvanlara yem olmak üzere kullanılacak, işlenmiş, yarı işlenmiş veya ham olan tek veya birçok ürün.

Not 1: ISO 22000:2019 standardında gıda, yem ve hayvanlar için gıda arasında fark gözetilmektedir.

- gıda, insanlar ve hayvanlar tarafından tüketilmesi amaçlanan üründür ve hem yem hem de hayvan gıdası buna dahildir;
- yem, gıda üreten hayvanlara yedirilmeyi amaçlar;
- hayvan gıdası, gıda üretmeyen hayvanlara yedirilmeyi amaçlar, örneğin ev hayvanları.

yemeğe hazır gıda

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Tamamen pişirmeye gerek olmadan insanlar tarafından doğrudan tüketilmesi amacıyla üretilen gıda.

yeniden değerlendirme

Kullanım alanı: Akreditasyon
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17011:2017

Akreditasyon çevriminin yenilenmesi için yapılan değerlendirme.

yeniden derecelendirme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Uygun olmayan bir ürün veya hizmetin derecesinin, başlangıç gerekliliklerinden farklı gerekliliklere uygun hale getirilmesi amacıyla değiştirilmesi.

feed

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Single or multiple product(s), whether processed, semi-processed or raw, which is (are) intended to be fed to food-producing animals.

Note 1: Distinctions are made in this document between the terms food, feed and animal food: – food is intended for consumption by humans and animals, and includes feed and animal food; – feed is intended to be fed to food-producing animals; – animal food is intended to be fed to non-food-producing animals, such as pets.

ready-to-eat food

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Food intended by the manufacturer for direct human consumption without the need for a full cook.

reassessment

Field of use: Accreditation
Source: ISO/IEC 17011:2017

Assessment performed to renew the accreditation cycle.

regrade

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Alteration of the grade of a nonconforming product or service in order to make it conform to requirements differing from the initial requirements.

yeniden işleme

Kullanım alanı: Tıbbi cihazlar; Tıp
Kaynak: Tıbbî cihaz yönetmeliği (AB) 2017/745

Güvenli yeniden kullanımını sağlamak için kullanılmış bir cihaz üzerinde yürütülen, temizleme, dezenfeksiyon, sterilizasyon ve ilgili prosedürlerle birlikte kullanılmış cihazın teknik ve işlevsel güvenliğinin test edilmesi ve yeniden sağlanmasını da içeren işlem.

yeniden işleme

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Uygunsuz ürün veya hizmeti gerekliliklere uygun hale getirmek için yapılan faaliyet.

Not 1: Yeniden işleme, uygunsuz ürün veya hizmetin bölümlerini etkileyebilir veya değiştirebilir.

yeniden kullanma

Kullanım alanı: Çevreye duyarlı tasarım; Enerji; Enerji kullanan ürünler; Taşımacılık
Kaynak: Enerji ile ilgili ürünlerin çevreye duyarlı tasarımına ilişkin yönetmelik (2009/125/AT)

Toplama noktasına, dağıtıcıya, geri dönüşüm-cüye ya da imalatçıya geri dönen ürünün devamlı kullanımı ile ürünün yenilenmesini müteakip yeniden kullanımı da dâhil olmak üzere, ilk kullanım döneminin sonuna gelmiş ürünün ya da aksamalarının tasarlandıkları amaç için yeniden kullanılması işlemi.

yenileme

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Bir alt sistem veya alt sistemin bir bölümünün genel performansını artırmadan yapılan yenisi ile değiştirme çalışmaları.

reprocessing

Field of use: Medicine; Medical devices
Source: Regulation (EU) 2017/745 on medical devices

A process carried out on a used device in order to allow its safe reuse including cleaning, disinfection, sterilisation and related procedures, as well as testing and restoring the technical and functional safety of the used device.

rework

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Action on a nonconforming product or service to make it conform to the requirements.

Note: Rework can affect or change parts of the nonconforming product or service.

reuse

Field of use: Ecodesign for energy related products; Energy; Energy; Energy consuming products; Transport
Source: Directive 2009/125/EC on energy-related products

Any operation by which a product or its components, having reached the end of their first use, are used for the same purpose for which they were conceived, including the continued use of a product which is returned to a collection point, distributor, recycler or manufacturer, as well as reuse of a product following refurbishment.

renewal

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any major substitution work on a subsystem or part of it which does not change the overall performance of the subsystem.

yenileme

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

En güncel bilginin uygulanmasını garanti etmek için yapılan anlık ve/veya planlanmış faaliyet.

Not 1: yenilemek "sürdürmek" ve "tutmak" terimlerinden farklıdır:
- "sürdürmek" bir şeyi yürütmek/sağlıklı tutmaktır;
- "tutmak" geri alınabilir bir şeyi muhafaza etmektir

yenisi ile değiştirme

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)

Bakım faaliyetlerinde önleyici veya düzeltici bakım çerçevesinde belirli fonksiyon ve performanssa sahip parçaların aynı fonksiyon ve performanssa sahip yeni parçalarla değiştirilmesi.

yerinde temizlik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Gıda işleme cihazlarını, parçalarına ayırmadan ve parçalarını tek tek temizlemeden, temizleme ve sterilize etme prosesi.

yeterlilik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Tarım
Kaynak: BRCGS

Bir görev veya konu ile ilgili olarak yeteneklerini, bilgisini ve anlayışını uygulama konusunda kanıtlanabilen yeterlilik.

yeterlilik

Kullanım alanı: Çevresel bilgi; Sera gazları; Çevre koruması; Doğrulama; Geçerli kılma
Kaynak: ISO 14065:2021

İstenen sonuçlara ulaşmak için, bilgi birikimi ve becerileri uygulama yeteneği.

update

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Immediate and/or planned activity to ensure application of the most recent information.

Note 1: Update is different from the terms "maintain" and "retain":
– "maintain" is to keep something on-going/to keep in good condition;
– "retain" is to keep something that is retrievable.

substitution in the framework of maintenance

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any replacement of components by parts of identical function and performance in the framework of preventive or corrective maintenance.

cleaning in place (CIP)

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

The process of cleaning and sanitising food-processing equipment in its assembled position without the need for dismantling and cleaning the individual parts.

competence

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

Demonstrable ability to apply skill, knowledge and understanding of a task or subject to achieve intended results.

competence

Field of use: Environmental data; GHG; Environmental protection; Validation; Verification
Source: ISO 14065:2021

Ability to apply knowledge and skills to achieve intended results.

yeterlilik

Kullanım alanı: Tıbbî laboratuvarlar; Tıp; Tıbbî teşhis; Tıbbî tahliller
Kaynak: TS EN ISO 15189:2012

Bilgi ve becerilerin uygulanmasında gösterilen kabiliyet.

Not: Bu Standart içerisindeki yeterlilik kavramı genel bir anlamda tanımlanmıştır. Bu terimin kelime olarak kullanımını diğer ISO dokümanlarında daha özel anlamlar taşıyabilir.

yeterlilik

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; Yem güvenliği; Hayvan gıdası güvenliği
Kaynak: ISO 22000:2019

Amaçlanan sonuçlara varabilmek için yeteneklerini ve bilgilerini uygulama yeterliliği.

yeterlilik

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbî numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

İstenilen sonuçları elde edebilmek için bilgi, deneyim ve becerileri uygulayabilme yetisi.

yeterlilik

Kullanım alanı: İş sürekliliği; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO 22301:2019

Amaçlanan sonuçları elde etmek için, bilgi ve yetenekleri uygulama yetkinliği.

Not: Bu tanım, ISO yönetim sistemi standartları üst seviye yapısı için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur.

yeterlilik

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

İstenen sonuçlara ulaşmak için bilgi ve becerileri uygulama kabiliyeti.

competence

Field of use: Medical laboratories; Medicine; Medical diagnosis; Medical analysis
Source: ISO 15189:2012

Demonstrated ability to apply knowledge and skills.

Note: The concept of competence is defined in a generic sense in ISO 15189. The word usage can be more specific in other ISO documents.

competence

Field of use: Food safety; Feed safety; Animal food safety
Source: ISO 22000:2019

Ability to apply knowledge and skills to achieve intended results.

competence

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Ability to apply knowledge, experience, and skills to achieve intended results.

competence

Field of use: Business continuity; Management system certification
Source: ISO 22301:2019

Ability to apply knowledge and skills to achieve intended results.

Note: This constitutes one of the common terms and core definitions of the high level structure for ISO management system standards.

competence

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Ability to apply knowledge and skills to achieve intended results.

yeterlilik

Kullanım alanı: Kişi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17024:2012

İstenen sonuçlara ulaşmak için, bilgi birikimi ve becerileri uygulama yeteneği.

yeterlilik değerlendirmesi için standart sapma

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Yeterlilik deney sonuçlarının değerlendirilmesinde kullanılan mevcut bilgiye dayalı dağılımın ölçüsü.

Not 1: Standart sapma, yalnızca oran ve diferansiyel ölçek sonuçlarına uygulanır.

Not 2: Yeterlilik, deney programlarının tamamında, sonuçların dağılımına dayalı olarak belirlenmez.

competence

Field of use: Certification of persons
Source: ISO/IEC 17024:2012

Ability to apply knowledge and skills to achieve intended results.

standard deviation for proficiency assessment

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Measure of dispersion used in the evaluation of results of proficiency testing, based on the available information.

Note 1: The standard deviation applies only to ratio and differential scale results.

Note 2: Not all proficiency testing schemes evaluate proficiency based on the dispersion of results.

yeterlilik deneyi

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

Laboratuvarlar arası karşılaştırma yoluyla daha önceden belirlenmiş bir kritere göre katılımcı performansının değerlendirilmesi.

Not 1: Bu standardın amaçları bakımından, "yeterlilik deneyi" terimi en geniş anlamında ele alınmıştır ve sınırlı kalmamak kaydıyla aşağıdaki konuları içerir:

- nicel program – yeterlilik deneyi numunesi üzerinde bir veya daha fazla sayıda büyüklüğün ölçümü amaçlandığı durumda,
- nitel program – yeterlilik deneyi numunesi üzerinde bir veya daha fazla sayıda özelliğin belirtilmesi veya tanımlanması amaçlandığı durumda,
- ardışık program – bir veya daha fazla sayıda yeterlilik deney numunesinin deney veya ölçüm için dağıtıldığında ve yeterlilik deneyini düzenleyen kuruluşa belirli aralıkta geri gönderildiği durumda,
- eş zamanlı program - yeterlilik deney numunelerinin, deney ve ölçümlerin eş zamanlı ve belirli bir zaman aralığı içinde yapılması için dağıtıldığı durumda,
- tek seferlik analiz - yeterlilik deney numunelerinin tek seferde gönderildiği durumda,
- sürekli program - yeterlilik deney numunelerinin düzenli aralıklarla gönderildiği durumda,
- numune alma - sonradan yapılacak analizler için numune alındığı durumda ve
- veri dönüşümü ve yorumlama - veri veya diğer bilgi setlerinin elde edildiği ve bilginin bir yorum (veya başka bir sonuç) oluşturmak için sürece tabi tutulduğu durumda.

Not 2: Sağlık alanında yeterlilik deneyi düzenleyen kuruluşlardan bazıları, yeterlilik deney programları veya daha geniş kapsamlı programlar veya her ikisi için "Dış Kalite Kontrolü" (EQA) terimini kullanmaktadır.

proficiency testing

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Evaluation of participant performance against pre-established criteria by means of interlaboratory comparisons.

Note 1: For the purposes of ISO 20387:2021, the term "proficiency testing" is taken in its widest sense and includes, but is not limited to:

- quantitative scheme - where the object is to quantify one or more measurands of the proficiency testing item;
 - qualitative scheme - where the objective is to identify or describe one or more characteristics of the proficiency test item;
 - sequential scheme - where one or more proficiency test items are distributed sequentially for testing or measurement and returned to the proficiency testing provider at intervals;
 - simultaneous scheme - where proficiency test items are distributed for concurrent testing or measurement within a defined time period;
 - single occasion exercise - where proficiency test items are provided at regular intervals;
 - continuous scheme - where proficiency test items are provided at regular intervals;
 - sampling - where samples are taken for subsequent analysis;
 - data transformation and interpretation - where sets of data or other information are furnished and the information is processed to provide an interpretation (or other outcome).
- Note 2: Some providers of proficiency testing in the medical area use the term "External Quality Assessment (EQA)" for their proficiency testing schemes, or for their broader programmes, or both.

yeterlilik deneyi

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Laboratuvarlar arası karşılaştırma yoluyla daha önceden belirlenmiş bir kritere göre katılımcı performansının değerlendirilmesi.

Not 1: ISO/IEC 17043 amaçları bakımından, "yeterlilik deneyi" terimi en geniş anlamında ele alınmıştır ve sınırlı kalmamak kaydıyla aşağıdaki konuları içerir:

- Nicel program – Yeterlilik deney numunesi üzerinde bir veya daha fazla sayıda büyüklüğün ölçümü amaçlandığında,
 - Nitel program – Deney numunesi üzerinde bir veya daha fazla sayıda özelliğin belirtilmesi veya tanımlanması amaçlandığında,
 - Ardışık program – Bir veya daha fazla sayıda yeterlilik deney numunesi deney veya ölçüm için katılımcılara sırasıyla dağıtıldığında ve yeterlilik deneyini düzenleyen kuruluşa belirli aralıkta geri gönderildiğinde,
 - Eş zamanlı program - Yeterlilik deney numunelerinin, deney ve ölçümlerin eş zamanlı ve belirli bir zaman aralığı içinde yapılması için dağıtıldığında,
 - Tek seferlik uygulama - Yeterlilik deney numunelerinin tek seferde gönderildiğinde,
 - Sürekli program - Yeterlilik deney numunelerinin düzenli aralıklarla gönderildiğinde,
 - Numune alma - Sonradan yapılacak analizler için numune alındığında, ve;
 - Hesaplama ve yorumlama - Veri veya diğer bilgi kümelerinin elde edildiği ve bilginin bir yorum (veya başka bir sonuç) oluşturmak için işlendiğinde,
- Not 2: Sağlık alanında yeterlilik deneyi düzenleyen kuruluşlardan bazıları yeterlilik deney programları veya daha geniş kapsamlı programlar veya her ikisi için "Dış Kalite Kontrolü" (EQA) terimini kullanmaktadır.

ISO/IEC 17043 standardının şartları yalnızca yeterlilik deneyi tanımına uygun Dış Kalite Kontrol uygulamalarını kapsar.

proficiency testing

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Evaluation of participant performance against pre-established criteria by means of interlaboratory comparisons.

Note 1: For the purposes of ISO/IEC 17043, the term "proficiency testing" is taken in its widest sense and includes, but is not limited to:

- quantitative scheme - where the object is to quantify one or more measurands of the proficiency testing item;
 - qualitative scheme - where the objective is to identify or describe one or more characteristics of the proficiency test item;
 - sequential scheme - where one or more proficiency test items are distributed sequentially for testing or measurement and returned to the proficiency testing provider at intervals;
 - simultaneous scheme - where proficiency test items are distributed for concurrent testing or measurement within a defined time period;
 - single occasion exercise - where proficiency test items are provided at regular intervals;
 - continuous scheme - where proficiency test items are provided at regular intervals;
 - sampling - where samples are taken for subsequent analysis;
 - data transformation and interpretation - where sets of data or other information are furnished and the information is processed to provide an interpretation (or other outcome).
- Note 2: Some providers of proficiency testing in the medical area use the term "External Quality Assessment (EQA)" for their proficiency testing schemes, or for their broader programmes, or both. The requirements of ISO/IEC 17043 cover only those EQA activities that meet the definition of proficiency testing.

yeterlilik deneyi numunesi

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Örnek, ürün, yapay madde, cihaz parçası, referans malzeme, ölçme standardı, veri kümesi veya yeterlilik deneyi için kullanılan başkaca bilgi.

yeterlilik deneyi programı

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Belirli bir deney, ölçme, kalibrasyon veya muayene için bir veya daha fazla tur olarak tasarlanan ve uygulanan yeterlilik deneyi.

Not: Yeterlilik deney programı, yeterlilik deney numuneleri üzerinde belirli bir deney, kalibrasyon ve muayene işlemini kapsayabileceği gibi bunların birkaçını da kapsayabilir.

yeterlilik deneyi sunucusu

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Yeterlilik deney programının geliştirilmesi ve uygulanmasında yer alan tüm görevler için sorumluluğu yüklenen organizasyon.

yeterlilik deneyi turu

Kullanım alanı: Yeterlilik deneyi; Laboratuvarlar; Muayene kuruluşları
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17043:2010

Yeterlilik deney numunelerinin dağıtılması, sonuçların değerlendirilmesi ve katılımcılara bildirilmesinden oluşan tek bir tam döngü.

yeterlilik testi

Kullanım alanı: İyi tarım uygulaması; Pestisitler; Ziraî ilaçlar; Tarımcılık; Hayvancılık
Kaynak: (EC) 396/2005 Gıda ve yemin içinde ve üzerinde maksimum ziraî ilaç seviyesi hakkında yönetmelik

Birkaç laboratuvarın aynı numuneler üzerinde analizler gerçekleştirdiği ve her bir laboratuvar tarafından gerçekleştirilen analizin kalitesinin değerlendirilmesine imkan sağlayan karşılaştırmalı bir test programı.

proficiency test item

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Sample, product, artefact, reference material, piece of equipment, measurement standard, data set or other information used for proficiency testing.

proficiency testing scheme

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Proficiency testing designed and operated in one or more rounds for a specified area of testing, measurement, calibration or inspection.

Note: A proficiency testing scheme might cover a particular type of test, calibration, inspection or a number of tests, calibrations or inspections on proficiency test items.

proficiency testing provider

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Organization which takes responsibility for all tasks in the development and operation of a proficiency testing scheme.

proficiency testing round

Field of use: Proficiency testing; Laboratories; Inspection bodies
Source: ISO/IEC 17043:2010

Single complete sequence of distribution of proficiency test items, and the evaluation and reporting of results to the participants.

proficiency test

Field of use: Good agricultural practice; Pestisites; Agriculture; Animal breeding
Source: Regulation (EC) 396/2005 on Maximum Levels of Pesticides in or on Food and Feed of Plant and Animal Origin

A comparative test in which several laboratories perform analyses on identical samples, allowing an evaluation of the quality of the analysis performed by each laboratory.

yetkili devlet

Kullanım alanı: Havacılık; Karbon emisyonu; uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma
Kaynak: Uluslararası havacılığa yönelik karbon denkleştirme ve azaltma şeması uygulama talimatı (SHT-CORSIA)

Yargılama yetkilisi olduğu bir uçak işleticisinin tescilli veya işletmecinin üç-harfli kodunun değiştirilmesi için ICAO'ya başvuran devlet.

yetkili kuruluş

Kullanım alanı: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar; ADR; Tehlikeli maddeler
Kaynak: Taşınabilir basınçlı ekipmanlar yönetmeliği (2010/35/AB)

Yönetmeliğin 17nci maddesi gereğince üye ülke tarafından görevlendirilen makam.
Türkiye'de ilgili bakanlık (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı).

yetkili kuruluş

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşu.

yetkili temsilci

Kullanım alanı: CE işareti; Ürün sorumluluğu; Onaylanmış kuruluşlar; Akreditasyon
Kaynak: "CE" İşareti Yönetmeliği

İmalatçının 7223 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişi.

Notifying State

Field of use: Aviation; Carbon emission; Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation
Source: Carbon offsetting and reduction scheme for international aviation (ICAO-CORSIA)

The State that has submitted to ICAO the request for the registration of or change in the three-letter designator of an aeroplane operator over which it has jurisdiction.

notifying authority

Field of use: Transportable pressure equipment; ADR; Dangerous Goods
Source: Directive 2010/35/EU on transportable pressure equipment

The authority designated by a Member State pursuant to Article 17.

market surveillance authority

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

An authority designated by a Member State under Article 10 as responsible for carrying out market surveillance in the territory of that Member State.

authorised representative

Field of use: CE mark; Product liability; Notified bodies; Accreditation
Source: Consolidated Regulation (EC) No 765/2008 on accreditation

Any natural or legal person established within the Community who has received a written mandate from a manufacturer to act on his behalf in relation to specified tasks with regard to the latter's obligations under the relevant Community legislation.

yetkili temsilci

Kullanım alanı: Piyasa gözetimi; Piyasa denetimi; Ürün güvenliği; Ürün sorumluluğu
Kaynak: Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair çerçeve yönetmelik (2019/1020/AB)

İmalatçının Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişi.

yetkinlik

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

İstenilen sonuçlara ulaşmak için bilgi ve becerileri uygulama yeteneği.

Not 1: Gösterilen yetkinlik bazen vasıf olarak adlandırılır.

Not 2: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistem standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 1 ilave edilerek değiştirilmiştir.

Not 3: Bazı standartlarda "competence" terimi Türkçe'ye "yeterlilik" olarak çevrilmiştir.

yetkinlik kazanma

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi

Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Yetkinliğe ulaşma prosesi.

authorised representative

Field of use: Market surveillance and monitoring; Compliance of products; Product liability
Source: Regulation (EU) 2019/1020 on market surveillance and compliance of products

Any natural or legal person established within the Union who has received a written mandate from a manufacturer to act on its behalf in relation to specified tasks with regard to the manufacturer's obligations under the relevant Union harmonisation legislation or under the requirements of this Regulation.

competence

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Ability to apply knowledge and skills to achieve intended results.

Note 1: Demonstrated competence is sometimes referred to as qualification.

Note 2: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by adding Note 1.

competence acquisition

Field of use: Quality management system; Management system certification

Source: ISO 9000:2015

Process of attaining competence.

yıkama

Kullanım alanı: Gaz yakan cihazlar

Kaynak: Gaz yakan cihazlara dair yönetmelik (2016/426/AB)

Kurutma ve ütüleme dâhil olmak üzere tüm yıkama süreci.

yönetim

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun sevk ve idaresi için koordine edilmiş faaliyetler.

Not 1: Yönetim, politika ve hedefleri oluşturmayı ve bu hedefleri elde etmeye yönelik prosesleri içerebilir.

Not 2: "Yönetim" kelimesi bazen kişiler, bir başka deyişle kuruluşun idaresi ve kontrolünden sorumlu ve yetkili kişi veya kişi grubu anlamında kullanılır. "Yönetim" bu anlamda kullanıldığında, yukarıda, faaliyetler grubu olarak tanımlanan «yönetim» kavramı ile karıştırılmaması için daima bir niteleyici ile beraber kullanılmalıdır. Örneğin, "yönetim yapılmalıdır" ifadesi yerine "üst yönetim yapılmalıdır" ifadesi kullanılmalıdır. Aksi takdirde, yönetimsel veya yöneticiler gibi kişilerle ilgili kavramları ifade etmek için farklı kelimelerin benimsenmesi tavsiye edilir.

yönetim kurulu

Kullanım alanı: Biyobankacılık; Biyolojik malzemeler; Biyolojik numuneler; Tıbbi numuneler
Kaynak: TS ISO 20387:2021

İşlemlerin politikasını ve yönetimini belirleyen ve bilimsel, idari, teknik, mali ve diğer konularda tavsiye /karar verebilen liderlik.

washing

Field of use: Appliances burning gaseous fuels

Source: Regulation (EU) 2016/426

on appliances burning gaseous fuels

The entire washing process, including drying and ironing.

management

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Coordinated activities to direct and control an organization.

Note 1: Management can include establishing policies and objectives, and processes to achieve these objectives.

Note 2: The word "management" sometimes refers to people, i.e. a person or group of people with authority and responsibility for the conduct and control of an organization. When "management" is used in this sense, it should always be used with some form of qualifier to avoid confusion with the concept of "management" as a set of activities defined above. For example, "management shall ..." is deprecated whereas "top management shall ..." is acceptable. Otherwise, different words should be adopted to convey the concept when related to people, e.g. managerial or managers.

governance

Field of use: Biobanking; Biological materials; Biological samples; Medical samples
Source: ISO 20387:2021

Leadership that sets policy and management of operations and can advise/decide on scientific, administrative, technical, financial and other issues.

yönetim organı

Kullanım alanı: Rüşvetle mücadele yönetim sistemleri; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS ISO 37001:2017

Bir kuruluşun faaliyetleri, yönetişimi ve politikalarından en üst düzeyde sorumlu ve yetkili ve üst yönetimin rapor verdiği ve üst yönetimin hesap verebilir olduğu grup veya organ.

Not 1: Tüm kuruluşlarda, özellikle de küçük kuruluşlarda üst yönetimden ayrı bir yönetim organı bulunmaz.

Not 2: Yönetim organı bunlarla sınırlı olmamakla birlikte yönetim kurulu, yönetim komiteleri, denetim kurulu, mütevelli heyeti veya denetmenleri içerebilir.

yönetim organı

Kullanım alanı: Bilişim teknolojisi - hizmet yönetimi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: ISO/IEC 20000-10:2018

Bir kuruluşun faaliyetleri, yönetişimi ve politikalarından en üst düzeyde sorumlu ve yetkili ve üst yönetimin rapor verdiği ve üst yönetimin hesap verebilir olduğu grup veya organ.

Not 1: Tüm kuruluşlarda, özellikle de küçük kuruluşlarda üst yönetimden ayrı bir yönetim organı bulunmaz.

Not 2: Yönetim organı yönetim kurulu, yönetim komiteleri, denetim kurulu, mütevelli heyeti veya denetmenleri ve diğer unsurları da içerebilir.

governing body

Field of use: Anti-bribery management systems; Management system certification
Source: ISO 37001:2017

Group or body that has the ultimate responsibility and authority for an organization's activities, governance and policies and to which top management reports and by which top management is held accountable.

Note 1: Not all organizations, particularly small organizations, will have a governing body separate from top management.

Note 2: A governing body can include, but is not limited to, board of directors, committees of the board, supervisory board, trustees or overseers.

governing body

Field of use: Information technology - service management; Management system certification
Source: ISO/IEC 20000-10:2018

Group or body that has the ultimate responsibility and authority for an organization's activities, governance and policies and to which top management reports and by which top management is held accountable.

Note 1: Not all organizations, particularly small organizations, will have a governing body separate from top management.

Note 2: A governing body can include, but is not limited to, board of directors, committees of the board, supervisory board, trustees or overseers.

yönetim sistemi

Kullanım alanı: Kalite yönetim sistemi; Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO 9000:2015

Kuruluşun politika ve hedefleri ile bu hedeflere ulaşmak için prosesler oluşturmaya yönelik birbiri ile ilgili veya birbiri ile etkileşimde olan unsurlar dizisi.

Not 1: Bir yönetim sistemi, tek bir disiplini veya çeşitli disiplinleri ele alabilir, örneğin: kalite yönetimi, finansal yönetim veya çevre yönetimi.

Not 2: Yönetim sistemi unsurları; kuruluşun yapısını, görev ve sorumlulukları, planlamayı, işletimi, politikaları, uygulamaları, kuralları, inançları, hedefleri ve bu hedeflere ulaşmak için prosesleri oluşturur.

Not 3: Yönetim sisteminin kapsamı; kuruluşun tamamını, kuruluşun belirli ve tanımlı fonksiyonlarını, kuruluşun belirli ve tanımlı bölümlerini veya bir grup kuruluşun bir veya daha fazla fonksiyonunu içerebilir.

Not 4: Bu tanım, ISO/IEC Direktifleri, Bölüm 1'e Konsolide ISO Ekinin Ek SL'sinde verilen ISO yönetim sistemi standartları için ortak terim ve temel tanımların birini oluşturur. Asıl tanım, Not 1 ile Not 3 tadil edilerek değiştirilmiştir.

yönetim sistemi belgelendirme tetkiki-nin süresi

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Tetkik süresinin, açılış toplantısından kapanış toplantısına kadar tüm tetkik faaliyetleri için harcanan süre.

Not: Tetkik faaliyetleri normal olarak aşağıdakileri kapsar:

- Açılış toplantısının gerçekleştirmek,
- Tetkik gerçekleştirilirken dokümanları gözden geçirmek,
- Tetkik esnasında iletişimde bulunmak,
- Rehberlere ve gözlemcilere rol ve sorumluluklar vermek,
- Bilgi toplamak ve doğrulamak,
- Tetkik bulguları oluşturmak,
- Tetkik sonuçlarını hazırlamak,
- Kapanış toplantısını gerçekleştirmek.

management system

Field of use: Quality management system; Management system certification
Source: ISO 9000:2015

Set of interrelated or interacting elements of an organization to establish policies and objectives, and processes to achieve those objectives.

Note 1: A management system can address a single discipline or several disciplines, e.g. quality management, financial management or environmental management.

Note 2: The management system elements establish the organization's structure, roles and responsibilities, planning, operation, policies, practices, rules, beliefs, objectives and processes to achieve those objectives.

Note 3: The scope of a management system can include the whole of the organization, specific and identified functions of the organization, or one or more functions across a group of organizations.

Note 4: This constitutes one of the common terms and core definitions for ISO management standards given in Annex SL of the Consolidated ISO Supplement to the ISO/IEC Directives, Part 1. The original definition has been modified by modifying Notes 1 to 3.

duration of management system certification audits

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Part of the audit time spent conducting audit activities from the opening meeting to the closing meeting, inclusive.

Note: Audit activities normally include:

- conducting the opening meeting;
- performing document review while conducting the audit;
- communicating during the audit;
- assigning roles and responsibilities of guides and observers;
- collecting and verifying information;
- generating audit findings;
- preparing audit conclusions;
- conducting the closing meeting.

yönetim sistemi danışmanlığı

Kullanım alanı: Yönetim sistemi belgelendirmesi
Kaynak: TS EN ISO/IEC 17021-1:2015

Yönetim sisteminin kurulması, uygulanması veya devamlılığının sağlanmasına katılım.

Not 1: Eğitimin yönetim sistemleriyle veya tetkikle ilgili olması durumunda kursta verilen bilgilerin genel bilgilerle sınırlı olması şartıyla, bir başka deyişle, eğitmenin müşteriye özgü çözümler sağlamaması kaydıyla, eğitimin düzenlenmesi ve eğitmen olarak katılım sağlanması, danışmanlık olarak değerlendirilmez.

Not 2: Proseslerin veya sistemin gelişmesi için müşteriye özgü çözümler sağlamaması kaydıyla verilen genel bilgiler danışmanlık sayılmaz. Bu bilgiler aşağıdakileri içerebilir:

- Belgelendirme kriterinin anlamının ve amacının açıklanması,
- Geliştirme imkânlarının belirlenmesi,
- İlgili teoriler, yöntemler, teknikler ve araçların açıklanması,
- İlgili iyi uygulama örneklerinden gizli olmayan bilgilerin paylaşımı,
- Tetkik edilen yönetim sistemlerinde yer almayan diğer yönetim hususları.

yöntem vasıtasıyla tanımlanmış ölçülen büyüklük

Kullanım alanı: Referans malzeme; Kimyasal tahliller; Tıbbi tahliller; Metroloji; Malzeme testleri
Kaynak: TS EN ISO 17034:2016

Doküman haline getirilmiş ve genel olarak kabul edilmiş ölçme prosedürüne dayanarak tanımlanmış ve sadece aynı prosedürle ölçülen sonuçlarla karşılaştırılabilen ölçülen büyüklük.

yüklenici veya tedarikçi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Hizmet veya malzeme sağlayan bir kişi veya organizasyon.

management system consultancy

Field of use: Management system certification
Source: ISO/IEC 17021-1:2015

Participation in establishing, implementing or maintaining a management system.

Note 1: Arranging training and participating as a trainer is not considered consultancy, provided that, where the course relates to management systems or auditing, it is confined to the provision of generic information; i.e. the trainer should not provide client-specific solutions.

Note 2: The provision of generic information, but not client specific solutions for the improvement of processes or systems, is not considered to be consultancy. Such information may include:

- explaining the meaning and intention of certification criteria;
- identifying improvement opportunities;
- explaining associated theories, methodologies, techniques or tools;
- sharing non-confidential information on related best practices;
- other management aspects that are not covered by the management system being audited.

operationally defined measurand

Field of use: Reference material; Chemical analysis; Medical analysis; Metrology; Material testing
Source: ISO 17034:2016

Measurand that is defined by reference to a documented and widely accepted measurement procedure to which only results obtained by the same procedure can be compared.

contractor or supplier

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A person or organisation providing services or materials.

yüksek bakım alanı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Personel, bileşenler, ekipman, paketlenme ve çevre koşulları ile ilgili uygulamaların ürünün patojenik mikroorganizmalar tarafından kirlenmesini engelleyecek şekilde yüksek standartlara göre tasarımılanmış olduğu alan.

yüksek bakım ürünü

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Depolama sırasında soğutulma ve veya dondurulma gerektiren, patojenlerin üremesine açık, mikrobiyolojik kirlenmeyi güvenli seviyelere indirmek (tipik olarak 1-2 log indirim) için tanımlanmış süreçten geçirilmiş yemeğe veya ısıtmaya hazır ürün.

yüksek risk alanı

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Personel, bileşenler, ekipman, paketlenme ve çevre koşulları ile ilgili uygulamaların ürünün patojenik mikroorganizmalar tarafından kirlenmesini engelleyecek şekilde yüksek hijyen standartlarına göre tasarımılanmış ve fiziki olarak ayrılmış bir alan.

yüksek risk ürünü

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Soğutulmuş veya dondurulmuş yemeğe hazır/ısıtmaya hazır ürün veya patojenik mikroorganizmaların üreme riski yüksek olan bir gıda.

yükseltme

Kullanım alanı: Taşımacılık; Demiryolları ve demiryolu sistemleri
Kaynak: Demiryolu sistemleri karşılıklı işletilebilirlik yönetmeliği (Taslak)/uzmanın tercümesi

AB doğrulama beyanına eşlik eden teknik dosyada bir değişiklik gerektiren, alt sistemde veya bir bölümünde yapılan ve alt sistemin genel performansını artıran önemli modifikasyon çalışmalarının mevcut olması.

high-care area

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

An area designed to a high standard where practices relating to personnel, ingredients, equipment, packaging and environment aim to minimise product contamination by pathogenic micro-organisms.

high-care product

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A product that requires chilling or freezing during storage, is vulnerable to the growth of pathogens, has received a process to reduce the microbiological contamination to safe levels (typically 1–2 log reduction) and is ready to eat or heat.

high-risk area

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A physically segregated area, designed to a high standard of hygiene, where practices relating to personnel, ingredients, equipment, packaging and environment aim to prevent product contamination by pathogenic micro-organisms.

high-risk product

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A chilled or frozen ready-to-eat/ready-to-heat product or food where there is a high risk of growth of pathogenic micro-organisms.

upgrading

Field of use: Transport; Railways and railway systems
Source: Directive (EU) 2016/797 on the interoperability of the rail system within the European Union

Any major modification work on a subsystem or part of it which results in a change in the technical file accompanying the 'EC' declaration of verification, if that technical file exists, and which improves the overall performance of the subsystem.

zafiyet değerlendirmesi

Kullanım alanı: Gıda güvenliği; tarım
Kaynak: BRCGS

Süreçlerde ve tedarik zincirlerinde olası gıda sahtekârlığını incelemek için tasarımılanmış risk değerlendirmesi. BRC küresel standartlar, sahaların zafiyetinin değerlendirilmesinde yardımcı olmak için rehber doküman hazırlamıştır.

zarar

Kullanım alanı: Oyuncaklar
Kaynak: Oyuncak güvenliği yönetmeliği (2009/48/AT)

Uzun vadeli etkiler de dahil olmak üzere fiziksel yaralanma veya sağlık üzerindeki herhangi bir diğer zarar.

zararlı elektromanyetik girişim

Kullanım alanı: Telsiz ekipmanlar
Kaynak: Telsiz ekipmanlar yönetmeliği (2014/53/AB)

Çalışmaları bakımından, seyrüsefer hizmetlerini veya diğer kamu güvenliği haberleşme hizmetlerini tehlikeye sokan veya bir telsiz haberleşme hizmetinin çalışmasını ciddi ölçüde bozan, engelleyen veya kesinti oluşturan elektromanyetik girişim.

zincirler, halatlar ve kayışlar

Kullanım alanı: Makineler; İş yeri güvenliği; Güvenlik
Kaynak: Makine emniyeti yönetmeliği (2006/42/AT)

Kaldırma amacıyla, kaldırma makinesi veya kaldırma aksesuarlarının bir parçası olarak tasarımılanıp imal edilen, zincirler, halatlar ve kayışlar.

vulnerability assessment

Field of use: Food safety; Agriculture
Source: BRCGS

A risk assessment designed to examine processes and supply chains for potential food fraud. BRC Global Standards has developed a guideline to assist sites with vulnerability assessments.

harm

Field of use: Toys
Source: Directive 2009/48/EC on the safety of toys

Physical injury or any other damage to health, including long-term health effects.

harmful interference

Field of use: Radio equipment
Source: Directive 2014/53/EU on radio equipment

Harmful interference as defined in point (r) of Article 2 of Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council (1).

chains, ropes and webbing

Field of use: Machinery; Work safety and health; Safety
Source: Directive 2006/42/EC on machinery

Chains, ropes and webbing designed and constructed for lifting purposes as part of lifting machinery or lifting accessories.

Yerelden evrensele from local to universal

+90 312 410 8200
info@turkak.org.tr

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU
Mustafa Kemal Mahallesi
2125. Sokak No:1 06530
Çankaya Ankara
Türkiye

Sosyal Medyada Bizi Takip Edin
[LinkedIn](#), [Twitter](#), [Instagram](#), [YouTube](#)
@turkak

www.turkak.org.tr